

ДЖЕЙМС ОСУАЛД

A woman in a dark jacket and pants is walking away from the camera on a path that runs under a large suspension bridge. The scene is bathed in the warm, golden light of a sunset or sunrise, with the sky and water reflecting the orange and yellow tones. The bridge's cables and structure are visible in the background.

**КНИГА НА
ДУШИТЕ**

Криминалната сензация на Великобритания

Издателска къща „Хермес“

ДЖЕЙМС ОСУАЛД КНИГА НА ДУШИТЕ

Превод: Стоянка Карачанова

chitanka.info

Криминалната сензация на Великобритания.

Десет поредни години преди Коледа в Единбург изчезва по една млада жена, която скоро след това е захвърлена мъртва. Местопрестъпленията категорично затвърждават мнението на полицията, че в града върлува жесток сериен убиец, който умело прикрива следите си. Накрая Коледния убиец все пак допуска грешка, която води до залавянето му. Но това не носи голяма утеха на инспектор Тони Маклейн, защото годеницата му е последната жертва на психопата.

Дванайсет години по-късно Коледния убиец умира в затвора и инспектор Маклейн вече може да превъзмогне болезненото минало. С приближаването на коледните празници обаче отново е открита мъртва жена. Престъплението носи почерка на Коледния убиец, което предизвиква куп въпроси и съмнения. Дали убийството е дело на имитатор, или полицията не е заловила истинския виновник? Инспектор Маклейн е твърдо убеден, че е изпратил в затвора правилния човек. Но тогава кой извършва убийствата сега? Тони отново трябва да се върне към мъчителните спомени, за да разбере какво се случва.

На Барбара

1.

Улиците са пусти. Неестествена тишина цари в северната част на града, сякаш всички звуци са изсмукани от празненствата на Принсес стрийт. Само случайно преминаващи таксита нарушават спокойствието. Той върви, накъдето го водят краката — далеч от тълпите, далеч от празничното оживление, далеч от радостта.

Скита от часове. Търси. Макар дълбоко в себе си да знае, че вече е прекалено късно. Идвал ли е тук и преди? Всичко е някак ужасно познато: кулата с часовника и стрелките, приближаващи дванадесет, и началото на новото хилядолетие; павираните улици, хлъзгави от дъжда; оранжевото сияние над топлите сгради, заливащо всичко в демонична светлина. Краката му сами го носят надолу, през деветте кръга на ада, и отчаянието му расте с всяка приглушена стъпка.

Какво го кара да спре на моста? Един невъзможен звук може би. Ехо от писък, отекнал преди много години. Или внезапно притихналият град, който със затаен дъх отброява последните няколко секунди преди настъпването на новата епоха. Той не може да сподели този възторг, не го открива в себе си. Няма нищо, за което си струва да се вълнува. Ако може да спре времето, да го върне назад, навярно би постъпил различно. Но това е само един миг, който щеше да бъде последван от друг. А после от още един, и още един. И така до безкрай.

Обляга се на студения каменен парапет и поглежда към тъмните бушуващи води долу. Нещо го е довело тук, далеч от ликуващите тълпи и празничните наздравици.

Мощен залп отбелязва края на старата и началото на новата година. Над високите сгради в бърза последователност избухват фойерверки и озаряват небето. Милиони нови звезди изпълват небесата и прогонват сенките, отразяват се в черната вода и разкриват ужасната ѝ тайна.

Проблясък... и водата искри в странни форми, изчезващи за миг като ярко петно зад затворени клепащи.

Проблясък... и стресната рибка се стрелва от отпуснатите пръсти, примамили я отдалеч.

Проблясък... и дългите черни коси се носят плавно по течението като водорасли, полюшвани от прилива.

Проблясък... и течението, насъбрало мощ след цяла седмица дъжд, успява да преодолее и последната преграда, отнасяйки тялото бавно надолу към морето, преобръщайки го отново и отново.

Проблясък... и призрачнобяло лице се взира в него с молеци мъртви очи.

Проблясък...

2.

— Исусе! Това плъх ли беше?

— По-тихо, полицай.

— Но той се покатери по крака ми, сержант. Беше голям колкото язовец!

— Не ми пука, дори да е бил голям колкото задника ми. Трай, докато получим сигнала.

Оглушителна тишина тегнеше над тъмната улица, където неколцина полицаи се бяха стаили зад чувалите с неприбран боклук пред безмълвната сграда. На фона на обичайния шум на града, който се долавяше като далечно жужене, тук бе истинско мъртвило. В слабата светлина на единствената здрава улична лампа всичко имаше призрачни очертания. Ранният утринен час предполагаше, че обитателите на тази част от града спят дълбоко или са пияни до безсъзнание.

Чуха се две припуквания на радиостанцията, после слаб глас каза в слушалката: „Отзад е чисто. Готови сме“.

Хората се раздвижиха неспокойно сред боклуците.

— Добре, момчета. По мой знак. Три... две... едно...

Чу се трясък от разцепено дърво, последван от викове: „Ох! Копелето дори не е заключило!“ и „Исусе Христе! Целият под е в лайна!“.

Инспектор Антъни Маклейн въздъхна и включи фенерчето си. С мъка различи облечения в черно полицай Джоунс, който се мъчеше да се измъкне от купчина торби с боклук, струпани в коридора на сградата.

— В „Тулиалан“ не са ли ви учили най-напред да проверявате това?

Проправи си път покрай борещия се с торбите полицай и влезе в мръсната сграда. Още при първото вдишване едва се удържа да не повърне. Миризмата на гниещи боклуци се смесваше с вонята на урина и гнилоч, отличителни аромати на бедняшките квартали в

Единбург. И все пак рядко се случваше да са чак толкова наситени. А и това не бе добър знак, като се има предвид какво ги бе довело тук.

— Боб, ти поемаш първия етаж. Джоунс ще ти помага.

Маклейн се обърна към последния член от екипа, млад детектив с почти детско лице. Час по-рано беше извадил лошия късмет да се появи в столовата на участъка с вид на човек, който няма нищо съществено за вършене. „Ето какво получаващ, когато се натягаш прекалено“, помисли си той и добави:

— Макбрайд, ти идваш с мен. Да видим дали тук има нещо, заради което да си е струвало да разбием отключена врата.

Сградата имаше три етажа и на всеки от тях имаше по два миниатюрни апартамента. Нито една от входните врати не беше заключена. Всеки милиметър свободно пространство по стените беше нашарен с графити, оставени от поне две поколения незаконни обитатели. Маклейн оглеждаше методично стая след стая, лъчът на фенерчето му играеше върху изпочупени мебели, измъкнати от стените контакти и тук-там някой мъртъв плъх. Детектив Макбрайд не се отделяше и на крачка от него, следваше го като предан лабрадор, придържайки се плътно зад гърба му. Всъщност може би детективът просто гледаше да не закачи нещо с дрехите си. Не можеше да го вине за това. Щяха да са нужни седмици, преди миризмата да изчезне.

— Прилича ми на поредната шибана загуба на време каза Маклейн, щом излязоха от последния апартамент и спряха на най-горната площадка на стълбището. Прозорецът към задния двор отдавна се беше простил със стъклата си и вятърът отнасяше най-гадната част от миризмата.

— Тъъ, за какво дойдохме тук, сър? — попита Макбрайд. Думите заседнаха в гърлото му, сякаш в последния момент се беше опитал да се въздържи.

— Добър въпрос, детектив. — Маклейн насочи лъча на фенерчето първо надолу из пустото стълбище, а след това нагоре към високия покрив и капандурата от армирано стъкло. Тя беше останала недосегаема за посегателствата на вандалите и макар да изглеждаше способна да устои на ракетен удар, два от панелите ѝ бяха напукани. — Информатор, къртица, как още ги наричат в днешно време?

„Полицейски източник“? — продължи той и сви два пръста за кавички, при което лъчът на фенерчето му подскочи леко нагоре-надолу. — Зарежи това. Моят е един напълно безполезен наркоман, наречен Изи. Наговори ми куп глупости, колкото да му се махна от главата. Той ми каза, че това място е сборище на дилъри. Аз съм виновен, че му повярвах.

Още светлини на фенерчетата се появиха откъм долните етажи, където детектив сержант Боб Леърд и полицаи Тафи Джоунс продължаваха да се препъват сред торбите с боклук във фоайето. Ако бяха открили нещо, щяха да извикат. Изглежда, целият случай беше пълна загуба на време, точно както и всички останали досега. Просто чудесно. Дървенияка щеше да е възхитен.

— Да вървим. Май е по-добре да не караме Навъсения Боб да се качва чак дотук. Давай да се връщаме на топло в столовата — каза Маклейн и заслиза по стълбите. Беше преполовил разстоянието до подолния етаж, когато усети, че партньорът му не го следва. Извърна се и видя, че Макбрайд е насочил лъча на фенерчето над една от вратите на апартаментите, където малък капак в тавана водеше към подпокривното пространство. Щеше да е почти незабележим, ако не бяха новите лъскави халки за катинар.

— Мислите ли, че там горе може да има нещо, сър? — попита Макбрайд, когато Маклейн се върна на площадката при него.

— Има само един начин да разберем. Подложи ми да стъпя.

Антъни ухапа дръжката на фенерчето и стъпи внимателно в импровизираното стъпало от преплетените пръсти на младежа. Нямаше нищо, за което да се хване, освен малка вдлъбнатина под капака. Наложил се да опре другия крак в разклатения парапет, за да се добере до капака и да се опита да го повдигне откъм халките, където явно доскоро бе висял катинар.

— Не мърдай! — нареди Маклейн и натисна капака с длан. Отначало не поддаде, но след още малко натиск вратичката се откряна на добре смазаните си панти. Отвъд нея се виждаше друго тъмно пространство, откъдето се носеше сладникав мирис, контрастиращ с неприятната миризма, идваща отдолу. Той пъкна глава в отвора и лъчът на фенерчето му освети покривните греди, покрит и с алуминиево фолио, няколко ниски дървени пейки и луминесцентни лампи.

— Не мога да ви задържа още дълго, сър. — Гласът на Макбрайд трепереше от усилието да удържи инспектора, който тежеше към седемдесет и седем килограма. Е, може би осемдесет. Маклейн прехвърли, доколкото се осмели, тежестта си върху парапета, след това се завъртя и се стовари върху каменната площадка на стълбището. Детективът го изгледа притеснено, сякаш очакваше да му се развика за проявената слабост. Маклейн се усмихна.

— Извади радиостанцията. Мисля, че се нуждаем от екип криминолози. При това колкото е възможно по-бързо.

Премахването на чувалите с боклуци беше помогнало за прочистването на въздуха, но доскоро покритият с тях каменен под беше лепкав и хлъзгав от течности и субстанции, за които човек беше по-добре да не се замисля. Маклейн наблюдаваше върволицата криминалисти в бели екипи, която се изсипа от служебния бус и премина през коридора нагоре по стълбите, помъкнала със себе си очукани алуминиеви куфарчета със скъпо оборудване.

— Не завиждам на горкия нещастник, на когото ще се падне честта да мине през всичко това — кимна Навъсеня Боб към струпаната в средата на улицата купчина от торби с боклуци, които вече носеха етикети „Веществени доказателства“ и очакваха пристигането на камион, който щеше да ги отнесе.

— По всичко изглежда, че това ще съм аз. Кой е дежурният офицер тук? — Фигура в бял защитен костюм спря в средата на коридора и свали качулката от главата си, разкривайки къси непокорни черни кичури.

Ема Беърд или излизаше, или не излизаше с Маклейн в зависимост от това на коя от клюкарските станции в участъка си настроил приемника си. Не я беше виждал от няколко седмици. Беше на някакъв учебен курс на север. При вида на намръщеното ѝ лице в здрача му се дощя да се бяха срещнали при по-добри обстоятелства. Маклейн погледна към Навъсеня Боб, който само сви рамене в красноречив отказ да вземе, чиято и да било страна.

— Здравсти, Ем. — Антъни пристъпи извън сенките, за да може и тя да го види. — Мислех, че още си в Абърдийн.

— Започвам да съжалявам, че не останах там. — Тя гледаше нарастващата купчина боклук. — Знаеш, че на тавана от месеци не се е качвал никой, нали?

— Пълна гадост.

Поредната задънена улица. А всичко изглеждаше толкова обещаващо.

— Да, пълна гадост. Двадесет и три вмирисани чувала с гадости, ако трябва да сме точни. А на мен ще ми се наложи да преровя всеки от тях, за да видя дали няма да открия нещичко, полезно за разследването ти. Освен ако не решите, че няма да е нужно... — Тя погледна и двамата, без да е съвсем сигурна към кого точно да адресира думите си.

— Ако можех, щях да го направя, Ем. — Маклейн направи опит да се усмихне, съзнавайки, че изражението му изглежда по-скоро като гримаса. — Но ти познаваш Дървеняка.

— По дяволите! Не ми казвайте, че той е в основата на всичко това.

Ема сви на топка качулката на работния си комбинезон и я натъпка в джоба на якето, без да сваля ръкавиците.

— Хей, идвайте! — подкани тя екипа от криминалисти. — Колкото по-бързо започнем, толкова по-скоро ще можем да се пъхнем под душовете.

И отмина, без да каже и дума повече.

3.

Леден дъжд се изсипва над гробището и превръща снега в киша. Небето е оловносиво, облаците са надвиснали над малката група хора като вълна над даещи се. Той стои и края на гроба и се взира в черната му паст, докато свещеникът до него мърмори някакви безсмислени баналности.

Хората се раздвижват и неколцина здравеняци сграбчват въжетата, прекарани под ковчега. А в него е тя, лежи неподвижна и студена, облечена в любимата рокля на майка си. Нейната любима рокля. Исква му се да отвори капака и да погледне лицето ѝ само още веднъж. Исква му се да я обгърне с ръце и да остави миналото да се стопи, да изчезне чака, сякаш лошите неща никога не са се случвали. Какво ли не би дал само да можеше да се върне с няколко месеца назад! Душата си? Разбира се, само подайте договора и потопеното в кръв перо. Няма нужда от душа сега, когато нея вече я няма.

Но той не помръдва. Не може да помръдне. Би трябвало да помага на здравеняците да я спуснат в земята, но не може. Може единствено да стои прав.

Нечия ръка се отпуска на рамото му. Обръща се и вижда жена, облечена изцяло в черно. По бледото ѝ лице се стичат сълзи, но очите ѝ са изпълнени с гневна омраза. Вират се в него с обвинение. Негова е вината, че всичко това се случи. Той е виновен, че нейното момиченце, единствената ѝ радост, бавно потъва под лопати пръст. Храна за червеите. Мъртва.

Не може да отхвърли обвинението в тези очи. Права е. Той е виновен. По-добре още сега да го блъсне в гроба. Той няма да я спре. С радост ще се хвърли върху ковчега и ще лежи там, докато го затрупват с пръстта. Всичко друго би било за предпочитане пред това да живее без нея.

Но знае, че ще трябва да направи точно това.

4.

Едва минаваше пладне, а късноесенното слънце вече клонеше към заник. Маклейн се взираше в перестите облаци високо над Солсбъри Крегс и потръпваше при мисълта за настъпващата зима. Скоро бетонната грамада на участъка щеше да го погълне в своя свят с изкуствена светлина и затъмнени прозорци. Затова сега искаше да усеща колкото е възможно по-дълго вятъра по лицето си. Където и да е, но не и вътре.

— Цял ден ли ще стоите навън, сър? А там вътре ме чака чаша чай с моето име.

Навъсения Боб затръшна вратата на служебната кола и тръгна напред през паркинга към задния вход на участъка. Не беше направил повече от шест крачки, когато мощен клаксон го стресна и той отскочи назад. Изсвириха спирачки и лъскав нов ягуар спря на рампата, която водеше надолу към охраняемото хранилище за веществени доказателства в подземие на сградата. Нечия едра фигура се измъкна с усилие от шофьорската врата и закуцука към предната част на колата.

— Съжалявам, Боб. Не те видях заради светлината.

— Господи, Нийди, почти ми изкара акъла. — Навъсения Боб театрално сложи ръка на гърдите си, а с другата потупа покрива на колата. — Страшна машина. Май съм пропуснал новината за увеличение на сержантските заплати.

— Е, Боб, това е само защото си харчиш всичките пари за бира и разпуснати жени — вметна Маклейн и погледна многозначително към Нийди — сержант Джон Нийдъм за тези, които не го познаваха твърде добре. Той беше кралят на подземните дълбини на участъка, пазител на хранилището за веществени доказателства и лабиринта от архиви и складове. Нийди обикновено откриваше повод да се пошегува във всяка ситуация, но сега изглеждаше напрегнат и уморен, лицето му бе посивяло.

— Добър ден, сър — обърна се сковано Нийди към Маклейн. Увреденият му крак очевидно му причиняваше повече болка от

обикновено. Антъни си спомни атлетичния детектив, който го беше взел под крилото си преди толкова години. Ако не беше онази зловещата среща с пияния главорез, въоръжен със счупена бутилка, най-вероятно сега Нийди щеше да ръководи разследването, а Маклейн щеше да го нарича „сър“.

— Добър ден, Нийди — отвърна той и кимна към Навъсения Боб. — Прав е, машината наистина си я бива. Да не си решил да се поглезиш с подарък за пенсионирането? Сигурно времето наближава.

— През февруари — отвърна Нийди, който изобщо не изглеждаше въодушевен от тази перспектива. — Само да минат Коледа и Хогманай^[1] и ще кажа сбогом на всичко това. — Той вдигна ръце, сякаш се молеше пред двора и тъмнеещите стени или очакваше аплодисменти от притихналите прозорци. — Има и други с фамилията Нийдъм, които са работили като полицаи дълго преди да построят тази сграда. Общо стотина години служба. аз съм последният.

— А как е старецът ти? — попита Маклейн.

Том Нийдъм беше работил като полицаи четиридесет години. Синът бе наследил професията му. От последната му визита в участъка бе минало доста време. Старецът имаше навика да се разхожда наоколо, сякаш всичко тук е негово, и да пъха чворестия си бастун в чуждите работи. Въпреки че беше пенсионер от дълги години и нищо не оправдаваше присъствието му в участъка, нямаше да се намери нито един старши офицер, който да посмее да му каже да се прибира у дома.

По лицето на Нийди премина сянка. Той се зае отново с изнурителния процес по наместването си обратно в колата.

— В болницата е. Тъкмо отивах да го видя.

— Поздрави го от мен — каза Маклейн. — Нека не те бавим повече.

— Тъй да бъде — отвърна Нийди. — Искам да съм възможно най-далеч отгук, когато Дървеняка научи за тазсутрешната ти акция.

— Ти пък откъде знаеш за това? — попита Маклейн, но Нийди само се усмихна, затвори вратата и потегли.

Напрежението нарастваше с всяко следващо стъпало нагоре по стълбището от задното фоайе до тъмните дълбини на управлението.

Маклейн го усещаше в неподвижния въздух, тежестта на раменете си и напрежението в синусите. Миризмата на страха сякаш се бе просмукала в коридорите. Или просто някои от младшите полицаи отчаяно се нуждаеха от баня.

Най-голямата оперативна зала в сградата заемаше значителна част от първия етаж и високите ѝ прозорци гледаха към натоварения трафик от покрайнините към центъра на града. Маклейн мина през двойната врата и се задържа миг-два при входа, за да огледа обстановката. Униформени полицаи се суетяха напред-назад между редицата компютърни екрани, бялата дъска и картата на града, заемаща цялата стена в дъното. Две дузини гласове приказваха едновременно по радиостанциите. Все повече и повече работна сила изчезваше в бездънната бюджетна каца на извънредното работно време. И за какво бе всичко това? Бяха стигнали само до калпава следа, водеща до отдавна изоставено място, което вероятно нямаше нищо общо с текущото разследване.

— Виж ти какво ни е донесла котката. Вече започвах да се чудя какво става с теб.

Маклейн се обърна по посока на гласа, като мислено благодари за възможността да съобщи новината най-напред на някого, който нямаше да го съдвече и изплюе с дрехите. Инспектор Лангли си беше съвсем наред, доколкото можеше да е наред един детектив от отдела за борба с наркотиците. Технически погледнато, той би трябвало да ръководи това разследване, а Маклейн да му оказва „логистична подкрепа“, каквото и да означаваше това. Но на практика и двамата бяха принудени да се занимават с друго заради постоянната намеса на един определен старши инспектор, който за радост на Маклейн в момента, изглежда, не беше наоколо.

— Е, как мина? — попита Лангли с поглед, който почти успя да убеди Маклейн, че действително не знае отговора на въпроса.

— Твърде рано е да се каже — сви рамене той. — Криминалистите може да измъкнат нещо, оставихме им доста работа за вършене.

— Да, чух — отвърна Лангли и се почеса с нокът по носа. После внимателно огледа върха на пръста си, сякаш обмисляше дали да не го пъкне в устата си, но в крайна сметка реши да го изтрие в сакото си. — И шефът е чул — добави той, след което хвърли поглед към отворената

врата зад рамото на Маклейн. В същия миг температурата сякаш спадна рязко и в залата настъпи гробна тишина.

— Къде, но дяволите, беше досега, Маклейн? Цял ден те търся.

Антъни се обърна и видя на вратата едрата фигура на човека, когото най-малко искаше да види. Беше старши инспектор Чарлс Дъгит, или Дървеняка, както го наричаха всички, когато беше достатъчно далеч, за да не ги чуе. Явно беше седмицата на кафявите костюми. Този, който носеше в момента, беше от избелял полиестер, с протрити ръкави и излъскани лакти. Не приличаше на детектив, а на гимназиален учител, който изпитва огромно удоволствие да тормози недотам умните деца и с цялото си поведение провокира непокорство у учениците. Всичко в него — от рядката прошарена рижа коса и бледото луничаво лице, което почервеняваше от гняв дори при най-дребния повод, до дългнестата фигура с огромни увиснали ръчища и дълги кокалести пръсти — напомняше на Маклейн за орангутан в костюм. Само дето този пред него далеч не бе приятелски настроен.

„Опитай се да се държиш разумно — каза си той. — Поне в началото.“

— Както навярно си спомняте, сър, казах ви, че ще проверя потенциална следа, за която ми съобщи един от моите информатори. Знаете колко е трудно да ги заковем в този случай. Реших да направим светкавичен удар на място и да ги заловим, преди да са изчезнали.

— Значи, в момента разследването върви по план? Сигурно, докато си говорим, престъпниците вече са натикани зад решетките? И градът може да си отдъхне от заплахата, която представляват тези разпространители на канабис? — изръмжа Дъгит. — Доколкото си спомням, допреди месец все още беше обикновен сержант.

— Измина почти година оттогава, а и не разбирам какво общо има това с...

— Някои от нас просто имат малко повече опит във воденето на разследвания от теб, Маклейн. Дори Лангли навремето успя да отстрани неколцина дилъри. А знаеш ли какво е единственото най-важно нещо във всеки разследващ екип, а? Сигурно го помниш от времето на обучението си, а?

С всяко следващо „а?“ Дъгит се приближаваше все повече и повече, извисявайки се над Маклейн с целия си внушителен ръст.

— Става въпрос за онази малка дума, Маклейн — натърти Дъгит и насочи към него кокалестия си показалец с пожълтял от цигарен дим нокът. — Казва се екип. Е-К-И-П. Никога не се тръгва на мисия, без предварително да си координирал действията си с всички останали. А какво си направил ти? Хванал си първите униформени, до които си успял да се докопаш, и си се втурнал презглава.

Антъни понечи да възрази, дори отвори уста, но я затвори отново, когато усети дразнещото предизвикателство в тона на старши инспектора. Не, не беше забравил за екипната работа и инспектор Лангли бе първият, с когото беше говорил още в шест часа сутринта. Чест му правеше, че се намеси в негова защита, вместо да се измъкне незабелязано към компютрите в средата на залата, преструвайки се на прекалено ангажиран с безсмислените действия, които се вършеха на тях.

— Е, да видим с каква информация се връщаш — каза Дъгит и бръкна нетърпеливо в джобовете на самото си, откъдето след миг измъкна леко пожълтял ментов бонбон. Избърса от него няколко пращинки, които Маклейн се надяваше да са парченца тютюн, и го напъха в устата си.

— В сградата, за която научихме от информатора, намерихме мощни лампи и хидропонно оборудване — информира той старши инспектора за сутрешните си занимания. За пръв път Дъгит не го прекъсна нито веднъж, вероятно защото бе твърде зает да се наслаждава на пропития с никотин ментов бонбон.

Накрая зачопли пожълтелите си зъби и огледа находките, останали под счупения му жълтеникав нокът.

— Значи, в момента за нас работи екип от криминалисти, който се рови сред две дузини вмирисани торби с боклуци, а ти твърдиш, че мястото изглежда така, сякаш е необитаемо от известно време?

— Поне знаем, че са били там — намръщи се Маклейн.

— Знаем къде са били, Маклейн. Знаем за половин дузина места из целия град, където са били — каза Дъгит и размаха огромната си ръка по посока на компютрите и заетите полицаи, които чаткаха по клавиатурите и се взираха в екраните. — Можем постоянно да намираме нови и нови места, където са били, обаче трябва да разберем къде са сега.

— Знаем, сър, но...

— Не искам да го чувам. Достатъчно се наслушах на Лангли, който цял ден блее тук като овца. Ангажирах те в това разследване, защото главен инспектор Макинтайър реши, че идеята е добра — отвърна Дъгит и направи гримаса, щом спомена началничката си, сякаш дори самата мисъл за нея му разваляше настроението. — Очевидно е била подведена от самоуверената ти физиономия, но тези номера на мен не ми минават.

— Сър, ако не желаете помощта ми, имам още куп неща, с които мога да се заема. Все още не знаем кой пали онези стари сгради например — отвърна Маклейн с тона на раздразнен ученик. Почти веднага съжали, но нямаше как да си вземе думите обратно. Дъгит избухна и лицето му в миг почервения като разтревожен октопод.

— Изчезвай оттук, Маклейн! — Гласът му се извисяваше с всяка дума. — Изчезвай да гониш онзи дребен подпалвач и остави истинската полицейска работа на хората, които знаят какво правят!...

[1] Традиционен шотландски празник с факелни шествия в последния ден от годината. — Б.р. ↑

5.

— Господи, та това е дворец!

Застанал сред огромното фойе на великолепия дом, той поглежда нагоре към широкото стълбище, което се вие покрай трите стени към големия оберлихт над главите им. Докато идваха по алеята, беше предположил, че къщата е разделена на апартаменти, но сега се оказа, че всичко това принадлежи на един-единствен човек.

— Трябва ти малко време, за да свикнеш, а, момко?

Инспектор Малкълм „Мак“ Дъф започва да сваля палтото си, а сержант Нийдъм вече е метнал небрежно своето на един старинен стол до вратата.

— Добре дошъл в не толкова скромния ми дом — казва Нийдъм.
— Или по-скоро в дома на баща ми.

— Не знаех, че са започнали да плащат дежурствата на сержантите чак толкова добре.

Нийдъм се усмихва.

— Недей да си мислиш такива неща, полицай. Не ги плащат. Това място принадлежи на семейството ми от поколения. Нека те разведа наоколо.

Напомня му за къщата на баба му на Брейд Хилс, макар че на фона на това тук тя изглежда просто малка. И все пак се усеща, че домът копнее да бъде изпълнен с живот. Повечето от стаите са студени, влажни и не се използват. Само кухнята с голямата си зидана фурна и дългата дървена маса е съхранила някаква истинска топлина. Обиколката свършва с неизбежните чаши чай.

— Сигурно се чудиш защо се събираме тук, момко — започва Нийдъм. Дъф е заел челното място на масата, въпреки че домът не е негов. — У Нийди има място, няма жена и деца да се пречат. Знаеш какво е в участъка, понякога е толкова шумно, че не можеш да си чуеш мислите. Затова използваме това място за нещо като неофициална зала за съвещания.

— За какво? — пита той, въпреки че подозира какъв ще бъде отговорът.

— За Коледния убиец, момко — отвръща Нийдъм и се взира в него с неочаквана настойчивост. — Цели осем години се опитваме да хванем това копеле. Ти успя да впечатлиш всички с начина, по който разкри случая „Пробърт“. Сега ти се удава шанс да разгадаеш нещо наистина сложно.

6.

Откъм полуотворената врата на оперативната стая долетя смях. Маклейн се спря отвън, ушите му още пищяха от лекцията, която му беше дръпнал Дъгит. Винаги се чувстваше зле, когато знаеше, че се е провалил и си заслужава упреците. Но и винаги му беше трудно да приеме, че старши инспекторът е прав. Последното, от което имаше нужда в момента, бе весела компания, но и не му се щеше да се затваря в миниатюрния офис, за да работи по графиците с извънредните часове или каквото там дежурният сержант беше решил да струпа на главата на най-младия детектив инспектор в участъка. Погледна часовника си. Прекалено рано ли беше, за да си ходи? Вероятно да, въпреки че бе започнал работа дълго преди изгрев. Е, поне беше вярно, че имаше и много други случаи, които се нуждаеха от вниманието му. А какво по-добро място да се заеме с тях от хранилището в подземие, далеч от всеки, който би могъл да му напомни за претърпяното поражение.

Сградата на участъка представляваше архитектурен урод, проектиран от специална комисия и издигнат през седемдесетте, когато голият бетон се е възприемал като последния писък на модата. Както повечето сгради в Единбург, и тази бе построена върху нещо друго, което в случая беше старият полицейски участък от викторианската епоха. Ето защо настоящите подземни нива бяха нещо съвсем различно от останалата част на сградата. Слизането по старите каменни стъпала, изтрити в средата от безкрайните върволици крака, беше като преминаване в друг свят. Стените тук бяха тухлени, боядисани с безброй дебели слоеве бяла боя, имаше прекрасни сводести арки, изработени от умели майстори, които очевидно са се гордеели с работата си. Стаите долу бяха малки и без прозорци, истински килии от отминали времена. И тъй като вече не отговаряха на изискванията за настаняване на затворници, бяха преобразени в хранилище за вещественни доказателства и архивни дела. Една от тях беше превърната в офис, от който сержант Джон Нийдъм ръководеше своето подземно царство.

Маклейн доближи тихо до вратата не защото смяташе да се вмъкне незабелязано, а защото атмосферата на мястото предполагаше тишина, каквато цареше в катедралите и криптите. Когато дойде по-наблизо, забеляза, че вратата на офиса е отворена, светеше, а от вътрешността долитаха звуци, които трудно можеха да бъдат сбъркани. Човекът вътре полагаше отчаяни усилия да не избухне в сълзи. Маклейн надникна и видя сержанта, захлупен върху бюрото си с гръб към вратата, докато тялото му леко потрепваше.

— Нийди?

Хълцането изведнъж спря, сякаш изключено от щепсел. Сержант Нийдъм вдигна глава, разтърка бузите си и се опита да фокусира погледа на силно зачервените си очи.

— Кой... О, инспектор Маклейн, сър.

Антъни си спомни предишния им разговор, в който бе станало дума за стария Нийдъм. Баща и син бяха доста близки по онзи странен и резервиран начин, характерен за семействата, лишени от женско влияние. Имаше само едно нещо, което би предизвикало подобна реакция.

— Баща ти ли? — попита Маклейн.

Нийди кимна.

— Да. Преди близо два часа — подсмръкна той и измъкна омачкана бяла носна кърпа от джоба на панталона си, издуха си носа, след което използва едното й тъгълче да попие очите си. — Бедният старец. Днес щяха да го оперират от рак, но когато докторите са го отворили... не е имало смисъл да го режат.

— Наистина съжалявам, Нийди. Той беше добър полицаи.

— Да, така си е. Макар че понякога едва се траеше. — Нийди се усмихна криво и хвърли поглед покрай Маклейн. Той проследи погледа му към часовника на далечната стена. Беше пет и половина единбургско време. — Е, какво те води долу тази вечер? — попита той.

Маклейн го погледна и си спомни детектива, който някога, преди толкова много години, го бе разигравал като новак, току-що започнал работа в полицията. Нийди беше добър детектив, сериозен и прецизен в работата си. Според някои дори маниакално прецизен, но не и според Маклейн. Двата бяха приятели, макар и недотам близки. А и какво се очакваше от приятелите в момент като този?

— Не беше нещо важно. Само някакви предварителни проучвания, но те могат да почакаат. Защо не излезем оттук? Да идем да изпием по бира? Май и двамата сме заслужили по една, нали?

— Интересно. Мислех, че си от хората, които си падат по истинския ейл.

Нийди седеше на евтината пластмасова пейка в нишата, която изглеждаше като декор от скапан гангстерски филм. Ръцете му лежаха с преплетени пръсти върху евтината маса, имитация на дърво. Маклейн остави двете халби леденостудена наливна бира — единствената що-годе прилична напитка в цялото заведение, и седна на отсрещната пейка.

— Нямах кой знае какъв избор.

Той притегли едната халба към себе си, като междувременно забеляза, че нито една от тях не можеше да мине за измита. Кръчмата беше близо до участъка и това май бе единственото ѝ предимство.

Нийди взе своята халба и я вдигна във въздуха, игнорирайки мръсния кръг от утайка по средата ѝ.

— За Естер Маклейн.

— Да. И за Том Нийдъм — добави Маклейн и вдигна своята чаша.

Двамата отпиха, след това притихнаха за един конфузно дълъг момент. Пръв наруши тишината Нийди:

— Колко време продължи? Колко време баба ти беше... Нали се сещаш? Преди да...

— Осемнайсет месеца плюс-минус един-два дни.

— Исусе, толкова дълго? Как успя да се справиш с това?

— Не знам. Предполагам, ме просто свикваш. Няма какво друго да направиш.

— Да, май знам какво имаш предвид — отвърна Нийди и отпи нова дълга глътка. — Но това не значи, че е лесно да гледаш как някой малко по малко гасне пред очите ти.

Този път тишината се възцари за още по-дълго. Маклейн се опита да навакса с пиенето, но бирата се оказа твърде газирана, за да я гаврътне наведнъж.

— Мислил ли си какво ще правиш? — попита Маклейн, но веднага си даде сметка, че въпросът е глупав. Разбира се, че не беше мислил. Та старият Нийдъм още не бе изстинал. Собствената му баба беше починала преди половин година, а той още не бе започнал да урежда нещата ѝ.

— Господи, не. Има време за това, предполагам.

— Да пием за това — вдигна отново чашата си Маклейн.

Нийди отпи малка глътка и се облегна уморено на стената.

— Знаеш ли, това е почти като едно време. Ние двамата седим в някаква ужасна кръчма и се оплакваме от живота. Липсват само Боб Леърд и Мак Дъф, за да се съберем целият екип.

— Ако искаш, мога да се обадя на Навъсения Боб — отвърна Маклейн и измъкна мобилния телефон от джоба си. — Но Дъф...

— Чух, че е настанен в дом някъде в Бордърс^[1]. Алцхаймер...

Това ликвидира разговора за още някое време. Нийди изучаваше халбата си, плъзгайки нервните си пръсти по стъклото. Накрая заговори, без да вдига очи:

— Винаги съм се питал, Тони, как го направи? Как го откри?

Това беше и причината, поради която старият им екип така и не се събра повече. Маклейн нямаше нужда да пита кого има предвид. Доналд Андерсън, Коледния убиец, никога не беше далеч от мислите му, а най-малко в дългите, тъмни и студени нощи.

— Извадих късмет — засмя се Маклейн, но прозвуча като стон на човек, наръган в корема. — Наистина късмет. Така и не знам защо влязох в магазина му. Не мога да си спомня много неща оттогава. Но той си беше запазил спомени, знаеш го. Пазеше онова парче от роклята ѝ.

Нийди вдигна поглед. Маклейн видя тъгата в очите му и осъзна дълбоката емоционална връзка между сержанта и баща му. Колко точно години бяха минали, откакто собствените му родители бяха починали? Твърде много, а и тогава той е бил твърде малък, за да осъзнава напълно случилото се.

— И все пак не разбирам как го направи след всичко, което той ти причини. Господ ми е свидетел, ако бях на твое място, щях да го пребия до смърт — каза Нийди и сви пестници. Кожата му бе тънка, осеяна с петънца, костеливите пръсти напомняха нокти на хищна птица. — Щях още там на място да съм го хванал за гушата.

Маклейн се пресегна за халбата си и отпи солидна глътка, като внимаваше да не стигне до кафявата утайка, мержелееща се на дъното. Погледна часовника си.

— И аз съм си мислил за това. Все още си го мисля. Виж, трябва да тръгвам. Трябва да приготвя нещата за инструктажа на Дървеняка в шест и ще е добре да се добера до вкъщи и да си взема душ.

— Имаш право — отвърна Нийди. Взе чашата си и разклати остатъка от бира в нея. — Аз обаче мисля да си поръчам още една. А може би и нещо, което да ми оправи вкуса.

— Ще можеш ли да се прибереш сам?

— Не се тревожи за мен, инспекторе. Ние, Нийдъмови, винаги сме оцелявали, оцеляваме и ще оцелеем и занапред.

Мазни локви трептяха по тротоара, когато Маклейн излезе от старата кръчма и се завърна в реалния свят. Дъждът беше спрял, но откъм морето духаше поривист вятър, който се нахвърляше върху минувачите и ограбваше и последната оскъдна топлина. Антъни се сгуши в яката на палтото си, сведе рамене и тръгна пеш по дългия път към дома. Във време като това притежаването на автомобил, или по-скоро на подходящ автомобил, му се струваше напълно разумно. Това не се отнасяше до непрактичната алфа ромео, която беше наследил от баба си. Щеше да е хубаво да е скрит на топло и сухо, но от друга страна, трафикът бе толкова натоварен, че колите направо пълзяха и пеш щеше да се придвижва по-бързо. Освен това нямаше къде да паркира в центъра и щеше да се наложи да плаща значителна сума на градската управа за тази привилегия. Разбира се, таксито също бе решение, но в момента наоколо не се забелязваха такива. Не и тук, не и сега.

Телефонът отново завибрира в ръката му, пъхната дълбоко в джоба на палтото. Маклейн го извади и се взря в екрана. Беше номерът на участъка. Вероятно Дървеняка отново искаше да му стъжни живота.

— Тони? Вкъщи ли си?

Не беше Дървеняка.

— Госпожо главен инспектор... Не, навън съм. Аз... — Наистина не знаеше какво точно да каже. От Нийди беше останал с впечатление, че много малко хора знаеха за баща му, и сержантът вероятно

предпочиташе това да си остане така възможно най-дълго. От друга страна, не бяха много нещата, които можеше да се скрият от Джейн Макинтайър. — Заведох Нийди на кръчма.

Тишината от другия край на линията подсказваше, че главният инспектор обмисляше какво ли може да значи това. Не ѝ отне много време, за да се досети.

— По дяволите! Ще му бъде много трудно.

Той ще се оправи, госпожо. Тези Нийдъмови са корави стари копелета.

— Да, за това си прав. И все пак... — Линията отново замлъкна за момент.

— Предполагам, че не ми се обаждате за това — каза Маклейн.

Допускаше, че мълвата за изпълненията му от тази сутрин беше успяла да стигне до висшестоящите, подходящо украсена от Дъгит, за да го накара да изглежда още по-глупав, отколкото се чувстваше. Дори вече очакваше първата доза професионална критика.

— Не, за нещо друго е — отвърна Макинтайър и отново направи пауза, сякаш се опитваше да намери точните думи. Леле, чак толкова зле ли се беше изложил? — Реших, че трябва да го чуеш първо от мен, преди да си го научил от другаде. Става въпрос за Андерсън.

Маклейн усети ледени тръпки, които нямаха нищо общо с вятъра.

— О, да не би да го пускат по-рано за добро поведение?

— Не точно, Тони. Току-що получих съобщение от Питърхед. Изглежда, някой го е намушкарал с нож в кухнята. Мъртъв е.

[1] Административна област в Шотландия. — Б.р. ↑

7.

— *Изсред живота преминаваме в смъртта: и от кого да търсим спасение, освен от Тебе, Господи, който страда заради греховете ни.*

Маклейн гледаше над редиците надгробни камъни към малката група хора, събрани под дъжда около един гроб. Остър ноемврийски вятър духаше откъм Северно море и развяваше рядката посивяла коса на свещеника, свел поглед към молитвеника в ръцете си. Двамата униформени полицаи помръдваха неловко, сякаш им се щеше да са някъде другаде. Слаба червеночоса жена се бореше да удържи безполезния си чадър, а дъждът мокреше строгия ѝ сив костюм с панталон. Двама намръщени мъже, облечени в зелените гащеризони на общинските гробищни паркове в Абърдийн, чакаха нетърпеливо отстрани. Нямаше членове на семейството, разбира се. Нямаше и прощално слово за покойника.

— *Но Ти, Господи, си пресеят и всемогъщ; Ти, пресвети и милостиви Спасителю, не ще ни предадеш на вечна смърт.*

Маклейн зарови ръце дълбоко в джобовете на тежкото си палто и се сгуши в опит да се предпази от студа, който се просмукваше чак до костите му. По небето се стелеха ниски облаци, скриващи оскъдните лъчи на следобедното слънце, които се опитваха да пробият толкова далеч на север. Точната дума, която го описваше, беше *дриух*^[1] и съвпаднаше точно с настроението му.

— *Ти знаеш, Господи, тайните на нашите сърца; не отвърщай ухото си от нашите молитви.*

Думите достигаха до съзнанието му, докато оглеждаше гробището: цветята, пръснати тук-там, странния фотограф, блестящите от дъжда надгробни камъни, гранитносиви като града^[2], в който бяха изсечени, и тук-там по някой каменен ангел, колкото да наруши еднообразието. Какво, по дяволите, правеше и той тук?

— *И избави ни от страдания в сетния ни час; не ни оставяй в смъртното страдание да се отвърнем от Теб.*

Гробарите вдигнаха тежкия ковчег, привързан с дебели ленени въжета, изритвайки настрана дъските, върху които беше положен, и непохватно го спуснаха в гроба. Нямаше никакви официалности, нямаше ги шестимата млади мъже, които да спуснат ковчега на копелето в мястото му за последен покой. Той не заслужаваше нищо повече от това, което получаваше.

— С вяра и упование във възкресението във вечния живот чрез нашия Господ Иисус Христос, предаваме на Всемогъщия Бог нашия брат... — Свещеникът замълча за миг и заразгръща молитвеника си, докато не намери малко листче. Взря се в него с късогледите си очи, преди вятърът да го изтръгне от сгърчените му от артрит пръсти и да го понесе над гробището. — ... нашият брат Доналд Андерсън и предаваме тялото му на земята. *Пръст при пръстта, пепел при пепелта, прах при прахта.*

Маклейн не можа да потисне усмивката, предизвикана от неволната грешка на свещеника, но забавлението му бе кратко. Не почувства задоволство, нито утеха. Обърна гръб на гробището и тръгна към колата си. Пътят обратно до Единбург бе дълъг и беше по-добре да тръгва. А и не се очакваше да има каквито и да било церемонии след погребението.

— Може ли да попитам на какво се дължи интересът ви към Андерсън?

Маклейн се обърна по посока на гласа и видя жената с безполезния чадър, застанала на няколко крачки. Беше малко по-ниска от него, с бледо лице, осеяно с лунички. Приличаше на елф и приликата се подсилваше от дъжда, който бе прилепил късата ѝ рижа коса към скалпа.

— Може ли да попитам на какво се дължи вашият интерес? — отвърна Маклейн.

— Детектив сержант Ричи от участъка на Грампиан — представи се тя и измъкна значката си от голямата чанта, увиснала на рамото ѝ. Антъни не си направи дори труда да я погледне. Може би трябваше да предупреди участъка в Абърдийн за идването си, но в такъв случай те биха го следвали навсякъде или пък биха го замъкнали на кръчма, за да отпразнуват смъртта на Андерсън.

— Маклейн — представи се той — от участъка на Лодиан и Бордърс.

— Доста сте се отдалечили от района си, инспекторе — отбеляза тя. Значи, беше чувала за него, въпреки че не го познаваше по физиономия.

— Аз залових Андерсън. Просто исках да се уверя лично, че си е отишъл завинаги.

— Да, добре. Разбирам ви.

Двамата униформени полицаи преминаха покрай тях с вдигнати яки на шубите си, закопчали догоре яркожълтите си ветроупорни якета. Зад тях свещеникът сякаш понечи да каже още нещо, но впоследствие размисли. Маклейн погледна към гроба, където един минибагер изсипваше тежката пръст върху ковчега.

— Как боклук като Андерсън се оказа погребан на място като това?

— Парцелът, изглежда, е бил закупен предварително. Някакъв адвокат от Единбург уреди нещата. Явно Андерсън е имал пари, парцелите тук не са никак евтини.

— Кой е човекът, който го е убил?

Ричи не отговори веднага. Маклейн не я познаваше и не можеше да разчете изражението на лицето ѝ. Струваше му се твърде млада за детектив сержант, приличаше на момче с късо подстриганата си коса и деловия костюм. Тя устоя на погледа му, сякаш искаше да му покаже, че старшинството не ѝ причинява неудобство.

— Казва се Хари Ръг, съкилийник на Андерсън в Питърхед. Двамата са били на дежурство в кухнята. Ръг е извадил нож и е намушкал Андерсън в сърцето.

— И аз така чух. Има ли някакъв начин да поговоря с него?

— Мога да говоря с инспектор Рийд за това — отвърна Ричи и отметна един мокър кичур от очите си. — Той се занимава със случая. Но се съмнявам, че ще допусне някой друг да припари до него. А какво точно искате да го попитате?

— Да го питам ли? Исках просто да му благодаря.

Телефонът му иззвъня, докато прекосяваше Форт Роуд Бридж. Той успя да натисне бутона, намалявайки бавно скоростта, докато спря съвсем. Внезапният проливен дъжд превръщаше светлините на стоповете пред него в яркочервени звезди, които го приветстваха със

завръщането му у дома. Притисна апарата към ухото си, надявайки се наоколо да няма пътни полицаи. Щеше да е срамота да го спрат точно в почивния му ден.

— Маклейн.

— Върна ли се вече от Абърдийн? — попита Дъгит, без да губи време с обичайните поздрави.

— На моста съм, сър. Но...

— Ами довлечи се до Шийнс^[3]. Имаме още един палеж.

Маклейн тъкмо щеше да възрази, че не е дежурен, но Дъгит му продиктува името на улицата и прекъсна разговора. И бездруго нямаше никакъв смисъл да спори с него, това никога не свършваше добре.

Колкото повече се приближаваше до местопрестъплението, толкова по-натоварен ставаше трафикът. Уморените офис служители се бореха с всички сили да се приберат по-скоро по домовете си през непознатите им улици. Униформените бяха затворили цялата улица, което значеше, че може да остави колата си и да повърви стотина метра. Между сградите се носеха задушавачи облаци дим, от небето се сипеха сажди като сняг. Наоколо миришеше на лагерните огньове от детството му. Високо горе в тъмното небе танцуваха оранжеви проблясъци.

Огънят беше започнал в стара фабрика, построена преди повече от сто години, с потъмняла и опушена фасада. Изгледите за преустройството ѝ се бяха появили преди няколко месеца, точно преди началото на кредитната криза, но оттогава не беше настъпила особена промяна. Досега. Шест пожарни коли се бяха струпали на мястото, като две от тях обливаха със струи вода съседните имоти в опит да ги предпазят. Самата фабрика беше спасяема. Пламъците бушуваха зад изпочупените ѝ прозорци, покривът започна да се пропуква и рухна пред погледа на Маклейн. Пожарникарите се втурнаха към сградата, униформените изтеглиха кордона за сигурност далеч назад, зрителите затаиха дъх.

— Насладихте ли се на погребението, сър? — Навъсеня Боб се доближи до него с чаша чай в огромните си лапи и пълно пренебрежение към хаоса наоколо.

— Откъде, по дяволите... — каза Маклейн и посочи димящата чаша. — Не, не ми отговаряй. Просто ме въведи в обстановката, Боб.

— Изглежда, е поредният палеж на нашия човек. Но няма как да узнаем със сигурност, преди да угасят огъня и разследващият екип да влезе вътре.

— Господи, само това ни липсваше.

— Да. Мястото е укрепено като Форт Нокс. Прозорците на долните етажи имат стоманени капаци, вратите са блиндираны. На първите пожарникари им трябваша цели дващсет минути, за да си проправят път навътре. Дотогава вече беше станало прекалено късно.

Маклейн вдигна поглед към бушуващия огън и усети жегата, която излъчваша старите каменни стени. Топлината проникна в тялото му и го накара да се почувства сънлив въпреки шумотевицата и суетнята наоколо.

— Инспектор Маклейн? — Усети леко потупване по рамото. Обърна се и изруга наум. Дребничката, облечена в проскубано кожено палто Джоан Далглийш можеше да мине за нечие мамче, но жената определено имаше нюх за сензационните новини, а вестникът, за който пишеше, изобщо не се стремеше да смекчава ударите. Поне що се отнася до историите, в които беше замесен полицейският участък на Лодиан и Бордърс. — Това е деветият пожар в града ни на място, предназначено за реновиране, за последните два месеца. Близко ли сте вече до залавянето на подпалвача?

— Кой, по дяволите, те допусна тук? — отвърна Маклейн и се огледа за най-близкия униформен. — Полицай!

— Стига, инспекторе — отвърна Далглийш и погледна през рамо към запътилия се към тях полицай. — Искam само няколко думи. Каквото и да е. Всички тези изгорели до основи сгради със сигурност не са съвпадение.

— Госпожо Далглийш, знаете, че не мога да коментирам, преди разследващият екип да е влязъл вътре.

— Но вие работите по версията, че пожарите са свързани, нали?

— На този етап няма да разпространяваме никаква информация.

— Което ще рече, че нямате и най-малка представа какво става.

Маклейн не я удостои с отговор.

— Полицай, придружете госпожа Далглийш до кордона за сигурност и се уверете, че не е влязъл някой друг. Не искаме някой да пострада.

— Ние можем да ви помогнем, инспекторе, стига да ни позволите — протестира журналистката, докато я отвеждаха настрана.

— Да, добре — измърмори Маклейн.

— Има известно право — каза Навъсеня Боб.

— М-да, благодаря за подкрепата, сержант. Наистина много ми помогнахте. Е, какво точно става тук? Вършите ли някаква реална полицейска работа, или просто си пиете чая?

Навъсеня Боб допи последната глътка и се огледа за място, където можеше да остави празната си чаша.

— Накарах детектив Макбрайд да огледа тълпата. Човек никога не знае откъде може да му излезе късметът, а в този район има много охранителни камери. Ще съберем записите и ще видим дали няма нещо подозрително.

Това значеше дълги часове, прекарани във взирание в зърнести телевизионни изображения, за да се установи дали едни и същи лица не са свързани с повече от един пожар. Страхотно.

— Инспекторе? Сър?

Маклейн вдигна поглед и видя Макбрайд да си проправя път към тях, заобикаляйки изоставените коли и маневрирайки ловко между пожарникарските екипи. В едната си ръка носеше радиостанция, в другата стискаше бележник, а лицето му грееше от възбуда. Или просто беше стоял твърде близо до огъня.

— Какво има, детектив?

— Открили са тяло, току-що съобщиха.

Маклейн разтри уморено лицето си в опит да се отърве от усещането за сухота в очите. Пожарникарите се бяха върнали до горящата сграда, но доколкото можеше да прецени, все още никой не бе влязъл в нея.

— Какво, в огъня ли? — попита Маклейн.

За миг Макбрайд го изгледа сконфузено и вдигна радиостанцията към устата си.

— Не, сър. В южната част на града. Изглежда, е убийство.

— Мисля, че днес не съм на смяна. Не може ли да го възложат на някого другиго?

— Дървеняка е на някаква важна обществена вечеря — обади се Навъсеня Боб и сви крака си в коляното, имитирайки старши

инспектора. — Лангли и хората му няма да искат да са първи на мястото, освен ако очевидно не става въпрос за наркотици.

— Ами Рандал?

— В болнични е. Грип.

— Исусе! — Маклейн поклати глава. Дългият ден явно щеше да се проточи още. — Дай ми повече подробности тогава.

Макбрайд погледна в бележника си.

— Намира се извън града, близо до Гладхаус. Млада жена, намерена гола във водата. Сержант Томс спомена, че гърлото ѝ било прерязано.

Въпреки жегата от пожара, Маклейн почувства вледеняващия полъх на вятъра от гробището в Абърдийн. Навъсенения Боб до него внезапно замръзна на място.

— Коледния убиец?

— Не може да е той, Боб. Мъртъв е. Тази сутрин видях как го погребват — поклати глава Маклейн.

Дълбоко в себе си обаче не беше толкова сигурен.

[1] *Dreich* (шотл.) — комбинация от мрачно, облачно, дъждовно, студено, мъгливо и неприятно време. Поне четири от прилагателните трябва да са налице, за да се приеме, че времето е *дриих*. — Б.пр. ↑

[2] Абърдийн е известен като Гранитния град. — Б.р. ↑

[3] Квартал на Единбург. — Б.пр. ↑

8.

Кръг бяла светлина се рееше над местопрестъплението, сякаш източникът бе някакъв странен космически кораб. Или Витлеемската звезда, като се има предвид кое време на годината беше. В такъв случай Маклейн би трябвало да е пастир или влъхва, но той така и не можеше да реши кое от двете. Който и да беше, със сигурност бе много уморен. Потисна прозявката си, докато слизаше от колата, и внезапно си спомни, че трябваше да я върне във фирмата за коли под наем най-късно до седем. Дори и да шофираше като луд, щеше да стигне най-рано в осем. Така или иначе нямаше да му е първият път, в който връща кола, наета за един ден, чак на втория.

Редицата паркирани полицейски коли и няколко очукани бели микробуса „Форд Транзит“ означаваха, че ще му се наложи да извърви пеш неголямото разстояние до плющящата на вятъра жълта полицейска лента. Отблизо се виждаше, че прожекторите, поставени от криминалистите, осветяват едно парче гола земя под пътя. Тежки капки дъжд проблясваха по гъстите бодли на преципа и капеха от голите черни изкривени клони на хилавите брези. Под всичко това имаше дълбок крайпътен канал, пълен с буйна вода от скорошния дъжд. Беше минало доста време, откак бе минавал по този път за последно, но ако не го лъжеше паметта, каналът беше част от водоснабдителната система, която захранваше мрежата в града. Идеалното място, на което да намериш труп.

— Съжалявам, господине, но това е местопрестъпление. Не можете...

Маклейн прекъсна младия униформен полицаи, който се бе опитал да му препречи пътя, като вяло извади служебната си карта и му я показа. Не беше изненадващо, че младежът не го разпозна, все пак тук беше районът на Пеникук.

— Кой е дежурният офицер по случая? — попита Маклейн, щом полицаят спря да се извинява.

— Сержант Прайс, сър. Той е ето там с патолога.

— Патологът е вече тук? Това се казва бързина! — възкликна Маклейн и огледа редицата от коли. В края ѝ, иззад един бус на криминалистите, се подаваше покритият със сол преден фар на мръснозеленото бентли на Ангъс Кадуоладър.

— Не знам, сър. Тук съм вече от два часа. Извикаха ме около четири следобед.

Дълго преди Дървенияка да беше тръгнал на масонските си сбирки. Направо прекрасно.

От високите до коляно треви и храстите прецип панталоните и обувките му подгизнаха още преди да е стигнал до ръба на канала. Група хора бяха наобиколили своеобразна модернистична инсталация от подпорни железни пръти, стойки за прожектори и други принадлежности. От нагорещените лампи се издигаха облачета пара, които допринасяха още повече за сюрреалистичната злоеща атмосфера на мястото.

— Сержант Прайс?

Едрият белокоп униформен офицер предпазливо се извъртя към него, като внимаваше да не се подхлъзне на мокрия циментов бордюр на канала. При вида на буйните води, които клокочиха около три метра под тях, Маклейн не можеше да го вини.

— Крайно време беше да се появи някой старши. — Това бяха единствените думи за поздрав на възрастния сержант, придружени с леко кимване. Маклейн се опита да не отвърща на провокацията.

— Това е почивният ми ден — поясни той. — Сутринта бях в Абърдийн на погребението на проклетия Доналд Андерсън. Затова ми спести излишните приказки и ми кажи какво става тук.

Дори и да бе впечатлен от саможертвата на Маклейн, сержант Прайс с нищо не го показва.

— Открили са я двама младежи с планински велосипеди — отвърна той. — Какво са правили долу, не е ясно.

— Те още ли са тук?

— Не. Обадили са се от Темпъл. Тук няма сигнал на мобилните телефони. Имам имената и адресите им.

— Добре. А тялото?

— Вижте сам — сви рамене Прайс. — Местопрестъплението е ваше.

Маклейн внимателно се приближи към ръба на канала, където двама криминалисти с прожектори бавно се отстраниха, за да му направят място. Въжена стълба се спускаше надолу до импровизирана дървена платформа, поставена над бушуващата вода. Върху нея в поза на каещи се грешници бяха коленичили двама души, които сякаш се молеха на трети. Маклейн разпозна оплешивяващото теме на градския патолог Ангъс Кадуоладър и лъскавата черна коса на асистентката му Трейси, но третият човек в групата му беше непознат.

Изглежда, се беше носила по течението, докато тялото ѝ се бе спряло в ръждивата желязна решетка. Ръцете ѝ бяха прострени широко встрани, а краката ѝ бяха подвити под тялото, сякаш позираше за еротична фотографска арт сесия. Зелено-черни водорасли бяха полепнали по кожата ѝ, толкова бяла, че приличаше на порцелан, и само грозният черен срез през шията ѝ го възпираше да си помисли, че е просто заспала.

— Господи, Тони, нямаше ли на кого друго да възложат този случай? — Ангъс Кадуоладър вдигна глава и се изправи внимателно, след което подаде ръка и на помощничката си. Едва щом се озова на безопасно разстояние от канала, той вдигна многозначително вежда и добави: — Мислех, че днес си в Абърдийн. Господи, ама че време.

— Бях там — отговори Маклейн и отново си спомни за ветровитото гробище, сякаш го беше видял преди цял век. — Е, какво е станало тук?

Кадуоладър свали латексовите ръкавици и прокара ръка през мократа си коса.

— Не мога да кажа много. Сигурен съм, че дъждът я е довякъл отнякъде по-нагоре. Освен това тялото ѝ е много чисто и не е престояло дълго във водата.

— Причина и време на смъртта?

— О, Тони, задаваш ми едни и същи въпроси и аз все ти казвам, че не мога да отговоря. Не и сега. Изглежда, гърлото ѝ е било прерязано, но това може да се е случило и след смъртта. Що се отнася до времето, тук е доста студено, а и тя е била във водата. Ако преди това не е държана в лед, бих казал, че смъртта е настъпила между дванадесет и двадесет и четири часа по-рано. Максимум тридесет и шест.

— Има ли някакви следи? Охлузвания или следи от връзване?

— Тялото ѝ е в дълбок три метра циментов канал, който едва би побрал нас двамата, Тони. Нека я отнесем в моргата, след това мога да ти кажа какво се е случило с бедното девойче. Кадуоладър отпусна мократа си ръка върху рамото на Маклейн. — Тук няма да намерим нищо повече.

— Прав си, Ангъс. Исках просто... Добре. — Маклейн млъкна, несигурен какво точно искаше да каже. Трябваша му отговори, но дори и той можеше да се досети, че няма как да ги получи на това място. — Май е най-добре да я вдигнете оттук.

Кадуоладър кимна на един от криминалистите, който се обърна и тръгна да потърси помощ. Последваха го нагоре към пътя и точно в този момент отново заваля проливен дъжд. Патологът побърза да се скрие в колата си, а Трейси скочи на предната седалка до него, без дори да си направи труда да свали мокрия бял гащеризон. Маклейн набързо се вмъкна на задната седалка.

— Не е същото, Тони — обади се пръв Кадуоладър. — Това не е поредната жертва на Коледния убиец.

— Сигурен ли си, Ангъс? На мен точно на това ми прилича.

— Ще се постарая да изготвя доклада от аутопсията възможно най-скоро, но знаеш какво имам предвид. Той беше зад решетките от началото на новото хилядолетие. А сега е мъртъв. Това е нещо друго. Някой друг е.

Маклейн потръпна, въпреки че можеше и да е от студа навън.

— Надявам се да си прав, Ангъс.

Глухото ръмжене на двигател и облак дим от изгорели газове издадоха местонахождението на сержант Прайс в мократа нощ. Седеше на топло в една от полицейските коли и когато Маклейн почука по страничното стъкло, той го смъкна с видимо нежелание.

— Това е щастливата ти нощ — каза Маклейн.

— Тъй ли?

— Искам да блокирате пътя на петстотин метра от местопрестъплението и в двете посоки. При изгрев екипът трябва да се върне и да претърси целия район още веднъж. Никой не бива да припарва наоколо, докато ме няма. Окей?

— Но смяната ми свършва след час. Имам куп неща за вършене... — възропта полицаят.

— Изобщо не искам да слушам, сержант. Това е разследване на убийство и извънредните часове ти се плащат. Ще се върна призори и очаквам да видя усмивка на лицето ти.

9.

Движи се по улиците като в транс, а краката му следват познатия маршрут, изминаван безброй пъти. Постоянният ритъм на кожените обувки, стъпващи по паважа, му помага да притъпи съзнанието си, да потисне чувствата, които заплашват да го завладеят всеки момент. Мисленето е твърде болезнено, затова той просто крачи.

Не е съвсем сигурен какво го е довело до това място. Сигурно има някаква причина, но търсенето ѝ може да изкара на повърхността нещо друго. По-добре просто да се остави да бъде носен от течението. Това е антикварна книжарница, която мирише на прах и библиотека. Между лавиците има тесни пътеки, а самите лавици се извисяват над него, пълни с безброй редове от думи. Прокарва пръсти по неравните гръбчета на книгите и продължава напред към бюрото в дъното. Имаше някаква причина да дойде тук. Имаше нещо, което трябваше да каже.

Наоколо няма никого. Няколко стари тома лежат на бюрото до отворена инвентарна книга, сякаш собственикът на магазина е бил прекъснат точно докато ги е каталогизирал. Зад бюрото има врата, която води към малък офис. Без да е съвсем сигурен защо, той я отваря и влиза вътре.

И тук няма никого. До едната стена са изправени две стари картотеки, а под прозореца има ниска етажерка с книги. Самият прозорец гледа към запуснатия заден двор. По-голямата част от пространството в офиса е заета от голямо старинно бюро, върху което има само настолна лампа и една-единствена голяма книга с кожена подвързия.

Нещо във вида на книгата го кара да потръпне. Дали не я е виждал преди? Не знае, не иска и да мисли за това. В момента мислите му са прекалено болезнени. Но книгата не го оставя, привлича го като магнит, шепне му да я отвори, да я прочете.

Посяга към нея и тогава забелязва разделителя — тънка ивица плат, пъхната между фините пергаментови листове, увиснала от ръба

на бюрото като увехнало цвете. Ръката му посяга към плата, хваща го с два пръста и го измъква от книгата. Нещо като далечен вик на гняв и раздразнение отеква в тишината, но той не му обръща внимание. За него в момента съществува само това парче плат, това късче от дреха. Познато му е на допир.

Вече знае всичко.

10.

Поток от автобуси задръства улиците в ранната утрин, докато Маклейн върви през Северния мост към Принсес стрийт. Първата вълна от пешеходци вече е плъзнала в тъмнината. Свели глави, с облачета пара, излитащи от устата им в студения ноемврийски въздух, те крачат по широкия тротоар, неловко избягвайки погледите на своите братя по съдба.

Какво ли би било да имаш нормална работа с редовно работно време? Може би щеше да е хубаво понякога да има свободна вечер и да прекарва известно време с приятели. Само дето, с малки изключения, приятелите му бяха или полицаи, или неразривно свързани с полицията.

Беше толкова зает да си проправя път сред множеството тела, че отначало не забеляза човека пред себе си. Но нещо във фигурата и стойката му, оредялата коса на тила привлякоха вниманието му. Не знаеше защо се почувства неспокоен при вида му, но и не можеше да се приближи достатъчно през тълпата. Внезапно човекът се обърна и понечи да свие зад ъгъла на хотел „Норт Бритиш Балморал“. Сърцето на Маклейн почти спря.

— Андерсън. — Името се отрони от устните му с дрезгав шепот, но никой от хората наоколо не му обърна внимание.

Някой го блъсна по рамото и той осъзна, че не помръдва от мястото си. Коленете му се разтрепериха, кръвта нахлу стремглаво в мозъка му и ушите му запищяха като влака от Лондон, който минаваше под краката му, забързан към гара Уейвърли. А невъзможната фигура се отдалечаваше.

— Андерсън! — Този път извика името и звукът накара Маклейн да се раздвижи. Без да обръща внимание на градските жители, той разблъска тълпата в опит да скъси дистанцията. Човекът, когото преследваше, привидно глух и напълно незаинтересован, изчезна надолу по Принсес стрийт.

— Ей! Глей к'во нравиш! — обърна се един ядосан пешеходец, когато Маклейн се опита да го задмине, и лицето му веднага почервения от гняв.

— Полиция! Махнете се от пътя — изблъска го Маклейн и побягна в образувалия се коридор сред множеството, но се забави, когато стигна до следващата тълпа, събрана край пешеходния светофар. Прилепи се плътно до стената на хотела и успя да се промъкне покрай една възрастна дама с пазарска количка и двойка изгубени туристи с огромни раници, които се превърнаха в заплаха за всички останали, когато се обърнаха да разберат за какво беше цялата тази врява. Зад ъгъла се виждаше непрекъснат поток от сънливи хора, които се изкачваха по стълбите от гара Уейвърли до Принсес стрийт. Маклейн огледа бързо лицата в тълпата, търсейки обекта на преследването си. Доналд Андерсън не се виждаше никъде.

Докато стигне до малкия си офис, закътан в задната част на участъка и последен на опашката за централното отопление в сградата, Маклейн почти беше успял да се убеди, че се е припознал. Не беше възможно да е Андерсън. Преди по-малко от двацет и четири часа беше видял ковчега му в земята. Не бе възможно в затвора в Питърхед да са допуснали грешка при идентифицирането на един от най-известните им затворници.

— Добре ли си, Тони? Изглеждаш така, сякаш си видял призрак.

Маклейн се обърна по посока на гласа, но не видя никого. Малко след това в рамката на отворената врата зад него се появи главен инспектор Джейн Макинтайър. Тя изглеждаше така, сякаш току-що бе излязла изпод душа — с порозовели бузи, все още влажни коси и идеално изгладена униформа, без нито една гънка.

— Не успях да се наспя, госпожо. Снощи открихме труп. Ужасно прилича на жертва на Андерсън.

— Да, Навъсения Боб ми събщи, но не исках да говорим за това — каза Макинтайър. Тя се огледа за свободен стол в стаята, но в крайна сметка се подпря на ръба на бюрото.

— Ще дадете разследването на някого другиго — предположи разочаровано Маклейн.

— Помислих си го. Само господ знае какво ти е минало през главата в момента, когато разбра, че Андерсън е бил убит.

— Моите уважения, госпожо, но не виждам какво общо има това.

— О, не бъди чак толкова официален, Тони. И двамата знаем какво ти причини той, а името му няма да слезе от първите страници на вестниците поне още няколко седмици. Мога да се обзаложа, че Джо Далглийш ще преиздаде книгата си до края на месеца. Може и да си мислиш, че си погребал миналото и си продължил напред, но то ще се върне да си отмъсти.

— Така значи. На кого да предам разследването? На Дървенияка? Искате да заловим този, който го е извършил, нали?

— Какво става с вас двамата? Чарлс е опитен детектив с много добри резултати при разкриване на престъпления. И да, той ще ръководи това разследване. Познавам те добре, Тони, и знам, че така или иначе ще си вреш носа в него и ще си навлечеш неприятности. Но в момента имаме крещяща нужда от повече детективи, затова ти ще движиш нещата на място — каза тя и се усмихна, но Маклейн знаеше добре, че шефката му не се шегува. — И като говорим за недостига на хора, проверих как стоят нещата в други участъци. Ще видим дали някой няма да пожелае да го прехвърлят в слънчевия Единбург. Засега ще караме така, но има вероятност да привлечем някой и друг детектив, а защо не и сержант.

— Със сигурност няма да откажем помощ — отвърна Маклейн и погледна купчината папки върху разхвърляното му бюро. Имаше работа, с която да се занимава поне няколко месеца. Жалко, че градът не преставаше да го затрупва с нови и нови случаи за разрешаване.

— Знам, че предпочиташ да работиш с малък екип, Тони, но това е сериозно престъпление. А и както сам каза, приликите с Коледния убиец са поразителни и трябва да покажем, че правим всичко възможно — заяви Макинтайър, изправи се и приглади с ръка несъществуващите гънки по униформата си. — Всички знаем какво ти причини Андерсън. Сигурен ли си, че искаш да минеш през всичко това отново?

Маклейн се опита да разчете изражението на шефката си — дали беше съжаление, или тревога? Не беше съвсем сигурен кое от двете би предпочел.

— Това не може да е Андерсън, госпожо. Той е мъртъв. Вчера бях на погребението му.

Язовир „Гладхаус“ не изглеждаше кой знае колко по-добре на дневна светлина. По склоновете на Муърфут Хилс се беше задържала лека снежна покривка, а студеният вятър засилваше усещането за дълбока зима. Маклейн огледа неособено въодушевената група от униформени полицаи, която беше успял да събере в Пеникук и Мортънхол. Не можеше да ги вини за настроението им — така или иначе беше малко вероятно да успеят да открият нещо след проливния дъжд снощи.

— Добре, дами, знаете какво да правите — обяви Навъсения Боб и разпрати полицаите в различни посоки, след което напъха ръце дълбоко в джобовете си и добави: — Адски студено е, сър.

Маклейн потръпна в отговор.

— Давай да се махнем от този вятър, Боб — каза той и кимна по посока на канала. — Искам да започнем оттам, където открихме тялото.

Всичко беше почти същото като предишната вечер. Липсваше само звездата на представлението, която беше откарана в моргата на вниманието на патолозите. Маклейн слезе внимателно по нестабилната стълба, скалъпена от криминалистите от парчетии, изровени от багажника на някой от бусовете им, и пристъпи полека до платформата над водата. Обилният дъжд от предишната вечер беше покачил нивото на водата до такава степен, че тя заплашваше да залее платформата и да измокри обувките му. Но той все пак приклезна, опитвайки се да възстанови в паметта си точната картина на местопрестъплението.

— Беше с разперени ръце, ето така — започна да обяснява той и едва тогава забеляза, че е сам на платформата. Огледа се и видя Навъсения Боб, който го наблюдаваше отгоре, застанал на безопасно разстояние на брега.

— Ако си мислите, че ще слеза там долу при вас, сър...

Маклейн поклати глава и сграбчи импровизираната стълба, тъй като платформата се залюля заплашително. Изчака я да се успокои, докато вълните плискаха по дъските под краката му, и отново се опита

да си представи сцената от предишната нощ: къде беше заклещено момичето и бучащата вода, вливаща се незнайно къде отвъд металната решетка.

— Мислите ли, че е добра идея да спуснем долу водолази, сър? — попита Навъсения Боб отгоре. — Може да погледнат дали нещо не се е заклезило отдолу.

Маклейн огледа мястото за последен път и внимателно се покатери обратно по стълбата.

— Няма смисъл, Боб. Била е гола, когато е захвърлена тук, а ако убиецът е изпуснал нещо, то най-вероятно вече е отнесено от течението. И все пак... — Той отново огледа гората, пътя, минаващ покрай брега, и близките храсталаци. И тогава видя моста.

— Какво има, сър? — попита Боб, но не получи отговор. Маклейн вече си проправяше път през мокрите треви и храсти и се пързеляше по разкаляния склон, катерейки се нагоре към пътя. Глупак. Каналът бе свързан с язовира от другата страна — естествено, че трябваше да има мост. Защо не се беше сетил за това по-рано?

Докато Навъсения Боб успее да го настигне, Маклейн вече се намираще под пътя и клечеше на една бетонна ивица точно до бушуващата вода. Бръкна в джоба си за фенерче и насочи тесния лъч първо към отсрещния бряг, след това към краката си и накрая към течението.

— Господи, целият подгизнах. Какво, по дяволите, сте намислили? — роптаеше Навъсения Боб, докато внимателно се промъкваше към тясната бетонна платформа, прокарвайки ръка през оредяващата си коса, сякаш с това щеше да я изцеди от влагата. Маклейн не го удостои с внимание, опитвайки се да види какво имаше под бушуващата вода. Долу определено имаше нещо.

— Дръж ме за ръката, Боб — каза той, пхна дръжката на фенерчето в устата си и протегна ръка към възрастния сержант, но след миг извади фенерчето и добави: — Гледай да се хванеш за нещо с другата ръка.

Водата беше ледена и веднага напълни обувките му и попи в крачолите. Маклейн не обърна внимание на това и се опита да се пресегне колкото може по-напред, след което бръкна с ръка във водата. Пръстите му почти веднага се вкочаниха, но все още можеше да усети грубия цимент отдолу. След това напипа желязна халка и ръждясала

верига, обвита в зелени водорасли, а миг по-късно лъчът на фенерчето му освети това, което търсеше.

— Носиш ли си джобното ножче, Боб?

— Ъхъ.

— Подай ми го.

— Ъъ, ще трябва да се пусна с другата ръка от моста, сър.

— Той няма да избяга, Боб.

Навъсения Боб измърмори нещо, което Маклейн не успя да чуе добре през шума на буйния поток. Последва кратък, но спиращ дъха миг, в който помисли, че ще се изтърси с главата напред във водата, и едва тогава сержантът му подаде ножа.

— Хвани ме за палтото, защото ще ми трябват и двете ръце.

— Знаете, че до половин час можем да докараме водолаз тук, сър — опитваше да го разубеди Боб, но Маклейн усети сигурното обтягане на плата около гърдите си.

Наведе се отново напред и пъкна и двете си ръце във водата. Отне му известно време, докато намери каквото търсеше, забави се още малко, докато успее да го пререже с ножа. Течението беше толкова силно, че едва не изтърва плячката си, но успя да я задържи с изтръпналите си пръсти и я измъкна победоносно навън като пъстърва. Изненадан от рязкото движение, сержантът залитна, след което и двамата се озоваха паднали по гръб.

— Ох, мамка му, сега и задникът ми е мокър! За какво, по дяволите, беше всичко това?

Маклейн се изправи и седна на мокрия цимент, опрял гръб в един от стълбовете на моста. Не каза нищо, просто стоеше и се взираше в бялата пластмасова каишка в ръката си. Беше видимо нова и чиста, по нея нямаше водорасли, покрили всичко останало наоколо. Представляваше здрава връзка за кабели, подобна на онези, които в днешно време можеха да се използват и като белезници. Подаде я на стария сержант, за да го накара да млъкне.

— Бих се обзаложил на сигурно, че и от другата страна има още една, същата като тази — каза Маклейн след малко и извади мокър найлонов плик за доказателства от джоба си. Навъсения Боб пусна връзката вътре, взе плика, запечатана го и попита:

— Нали няма да имате нищо против вече да се обадя на онзи водолаз?

11.

Маклейн остави Навъсения Боб да наблюдава останалата част от операцията и помоли да го откарат обратно в града с една от патрулните коли. Въпреки че парното беше включено на максимум и духаше в краката му, когато пристигнаха в участъка, те все още бяха мокри. Зашляпа по коридора към студения си офис и се запита дали щеше да му остане малко време да отскочи до вкъщи и да се преоблече. Купчината доклади, струпана върху бюрото, му даде отговора.

Стовари един-два юмука върху радиатора с напразната надежда, че насилието може да го накара да си върши работата. Не се и съмняваше, че през лятото радиаторът щеше да бълва топлина, но сега излъчваше враждебна студенина.

— Майната ти! — измърмори Антъни и се провря зад бюрото си. Настани се на разклатения стол и се зае да проверява дали сред купчината доклади няма такива, които вече бяха приключени. Е, поне си струваше да опита. Най-отгоре беше докладът за снощния пожар, оставен от детектив Макбрайд. Върху папката имаше залепено зелено листче с надпис: „Без успех в «Изчезнали лица». Д-р К. звъня в 4:30“. Отначало беше написал „4:30 следобед“, но по някаква причина бе зачеркнал думата, вероятно уточнението му се бе сторило излишно. Маклейн погледна часовника си — беше десет без петнайсет, а той не бе успял да направи почти нищо за мъртвото момиче. Не знаеха нито коя е, нито откъде бе дошла, нито кога беше изчезнала. Нищо. Само смразяващо предчувствие, което странно хармонираше с премръзналите му крака.

Вдигна телефона и набра стаята на детективите. След осмото позвъняване разбра, че никой няма да вдигне, затова грабна доклада за пожара от бюрото си и тръгна да търси детектив по старомодния начин.

Детектив Питър Робъртсън, пристигнал наскоро от участъка във Файф, не си падаше особено по празните приказки и това идеално устройваше Маклейн. Двата пътуваха към Лоунхед, където бяха офисите на „Рандолф Дивелъпмънтс“, компанията собственик на сградата, изгоряла в пожара снощи. Проблемът беше в това, че детективът не познаваше предградията на столицата, и на няколко пъти се наложи да бъде упътван за посоката, преди да успеят да се доберат до Бърдихаус и след това да минат по околоръстния път.

— Тук сме в бандитски район, детектив — каза Маклейн и му посочи отбивката, където трябваше да свият.

— Защо, сър?

— Никога ли не си чувал за бордърските разбойници? Били крадци на добитък и главорези, готови да прережат гърлото на някого само ако ги погледне накриво.

Робъртсън го изгледа с неразгадаемо изражение, зад което най-вероятно се криеше тревога. Неловката тишина бе прекъсната от пристигането им пред офисите на „Рандолф Дивелъпмънтс“. Висока телена ограда обграждаше пустеещ терен, в задната част, на който се намираше огромна каменна сграда. Компанията „Макмери Айрънуъркс“ не беше произвела нито един слитък желязо от почти половин век. В момента фабриката беше заобиколена от множество фургони, готови да бъдат преместени из друга строителни обекти в града, тежки машини и палети, натоварени с бетонни блокчета. Индуриалният район наоколо постепенно се превръщаше в зона с модерни офиси, малки фабрики и жилищни блокове.

Близко до портала, през който току-що бяха минали, се намираше седалището на компанията — архитектурен меланж от стъкло и стомана, заобиколен от три страни с изкуствени езерца и екзотични храсти. Икономическото чудо на Единбург може и да беше малко закъсняло, но пък се бе отплатило подобаващо на някои.

Привлекателна млада рецепционистка записа имената им и отиде да им донесе кафе, а те останаха да чакат в просторното фоайе. След не повече от няколко секунди една врата в отсрещния край на фоайето се отвори рязко и оттам изскочи едър господин с червени тиранти върху синя раирана риза. Най-впечатляващото у него беше почти овалната форма на тялото му — от огромната обиколка на кръста до току-речи плоското теме. Мъжът напомни на Маклейн за играчката,

която бе имал като дете — яйцевидно човече, което винаги заставаше изправено.

— Инспектор Маклейн? Здравейте, аз съм Уилям Рандолф — представи се той и протегна учудващо дребната си ръка за поздрав. Заповядайте в моя офис, моля.

Поведе ги през просторен отворен офис, в който десетки проектанти работеха на редици компютри с плоски монитори и несъмнено създаваха новия облик на града. В дъното имаше стъклена стена, отделяща по-малък офис с огромно бюро. Рандолф им предложи столове и заобиколи бюрото, след което се отпусна на председателския стол от другата страна. Кожата изскърца, пружините протестираха отчаяно и Антъни за момент си помисли, че дебелакът ще се озове на пода сред парчета от офис мебели.

— Предполагам, че сте дошли заради пожара от снощи изпревари въпросите Рандолф. — Ужасно е. Радвам се само, че никой не е пострадал. И горките хорица, които са били измъкнати от домовете си посред нощ! Ще накарам служителите си да подготвят някаква компенсация за тях. Коледни подаръци за децата, нещо гоило за възрастните, сещате се, такива неща.

— Много мило от ваша страна, господин Рандолф.

— Мило ли? Нищо подобно. Това е вид самосъхранение, инспекторе. Дори и без тези усложнения имаше достатъчно жалби срещу застрояването на района.

— Жалби ли? Мислите ли, че някой може да е бил достатъчно вбесен, за да подпали мястото?

Рандолф доста успешно се престори на смаян, сякаш тази мисъл никога не му беше хрумвала.

— Не знам, предполагам. Но защо? Изгарянето на сградата няма да промени нищо. Вече видях пораженията и честно казано, най-доброто, което можем да направим, е да съборим руините и да започнем отначало.

— А не беше ли това първоначалното ви намерение, господин Рандолф?

— О, разбирам накъде биете — отвърна едрият мъж и се надигна рязко от стола си. Маклейн се зачуди дали само си е представил облекчената въздишка от страна на смачканата кожа на седалката. Рандолф направи знак на двамата полицаи да го последват.

Тримата напуснаха кабинета, в който току-що бяха влезли, и преминаха отново през отвореното офис пространство чак до другия му край, където върху няколко маси бе разположена серия макети на „Рандолф Дивелъпмънтс“.

— Тук са нещата, по които работим в момента — заяви Рандолф. — Половин дузина от проектите ни са в Единбург, тези двата са в Пийбълс и Бигър, а тези са в Глазгоу, но все още са на ниво планиране. Няма да споменавам завода за обработка на метали там, имам страхотни планове за него. Но това... — Той се пресегна и внимателно вдигна покрива на макета, изобразяващ сградата, която предишната вечер Маклейн беше видял в пламъци. Вътре се виждаха детайлни макети на няколко големи апартамента, под тях още няколко по-малки, първият етаж беше зает от плувен басейн и фитнес зала. Всичко, макар и миниатюрно, беше изработено свършено прецизно. Имаше дори коли е размерите на кибритени кутийки — поршета, беembeта и няколко мерцедеса, паркирани в двора отзад, но както Маклейн забеляза, нямаше алфа ромео. — Това беше приоритетният ни проект, инспекторе. Само мястото ми струваше два милиона. Възнамерявах да си запазя големия апартамент в задната част на сградата като мое градско жилище. Наистина ли смятате, че бих му драснал клечката, след което да построя някакви евтини кутийки на това място?

— Наистина не знам, господин Рандолф. Затова съм тук. Може би това е само един ужасен инцидент, но в последните няколко месеца в града се нагледахме на подобни случаи. Сред тях са и два други ваши имота. Доколкото чувам, напоследък инвестициите в реновирането на недвижими имоти бележат спад, а парите от застраховки могат да бъдат много полезни за човек с проблеми във финансовия оборот.

— Разбирам какво намеквате, инспекторе, но ви уверявам, че грешите. Да, имахме застраховка и смея да кажа, че парите ще ни бъдат от полза. Но нашата фирма не е едnodневка. Занимаваме се с престижни и луксозни проекти. Нашите клиенти не са засегнати от финансовата криза и основата на приходите ни е стабилна. С радост бих ви показал счетоводните ни документи, ако това ще ви бъде от полза — каза Рандолф и внимателно постави обратно частите на макета. Малките му пръсти нежно докоснаха апартамента на последния етаж и проследиха линията на стоманения парапет на балкона му, гледащ към паркинга откъм Артърс стрийт. За Маклейн

беше ясно, че Рандолф не е подпалил собствената си сграда заради парите от застраховката.

— Докъде бяхте стигнали с реализацията на проекта? — попита той.

— Бяхме приключили с подготовката, с укрепването на основите и каменната фасада, бяхме прокарали канализацията, такива неща. Щяхме да започваме премахването на етажите. Жалко, че не го направихме досега.

— Защо, сър? — попита Робъртсън.

Маклейн забеляза, че детективът си води бележки.

— Защото в такъв случай нямаше да има какво да гори. Партерът е от бетон, стените са каменни, но подовата настилка на етажите и гредите на покрива бяха от сто и петдесет годишен дървен материал.

— Сградата празна ли беше миналата нощ? — попита Маклейн и си спомни дима и яростните оранжеви пламъци. Дали всичко това можеше да е причинено само от горящи дюшемета и покривни греди?

— Беше напълно празна. Следобеда минах оттам на оглед с няколко от момчетата — каза Рандолф и посочи към двама млади мъже, които работеха на компютрите си, след което добави малко по-високо: — Пат, Гари, сградата на Удбъри беше разчистена напълно, когато минахме вчера да я огледаме, нали?

Пат или може би Гари вдигна глава и кимна.

— Точно така. Имаше някаква доставка на оборудване, предвидена за тази сутрин, но се обадиха, че днес няма да успеят. По дяволите, надявам се някой да им е позвънил и да я е отменил — каза той и извади телефона си.

— Някой друг бил ли е на мястото вчера? След вас? — попита Маклейн.

— Само старият Джордж Макгрегър, пазачът. Той е работил там още от времето, когато сградата е била фабрика за мебели. Малко е смахнат, но на него може да се разчита. Трябва да чуете какви истории разказва за онова място.

— Ще го чуем — заяви Маклейн. — Трябва само да ми кажете къде мога да го намеря.

12.

Джордж Макгрегър живееше в миниатюрен апартамент в сутерена, недалеч от изгорялата сграда на Удбъри. В отговор на почукването на детектив Робъртсън той откряна вратата на сантиметри. Следващите няколко минути се визира през издрасканите дебели лупи на очилата си в служебните карти, които двамата детективи му показаха. Накрая ги пусна с очевидна неохота. Влязоха в тесен коридор с нисък таван и последваха възрастния човек към отворената врата вдясно. Оскъдните лъчи на дневната светлина проникваха в малката стая през пращен прозорец в сивата циментова стена и ако човек малко изпънеше врат, можеше да забележи, че прозорецът е точно на нивото на улицата. От тавана висеше гола крушка на къс шнур, но старецът не посегна да я включи. Той премина през стаята, заобикаляйки купчини книги и запечатани кашони, пръснати по пода, след което се отпусна тежко в изтърбушен стар фотьойл. От пращната му дамска изскочи облак прах и миризма на отдавна изчезнала котка.

— Е, какво точно искате? — попита Макгрегър, без да ги покани да седнат. След като огледа стаята, Маклейн забеляза, че дори да искаше, нямаше къде да ги настани. В единия ъгъл имаше диван, но беше затрупан с купчини стари вестници.

— Тук сме заради пожара от миналата нощ — отвърна инспекторът. — Уилям Рандолф ни каза, че вие сте пазачът на сградата.

— Не съм я запалил аз.

— Не съм казал, че сте вие, господин Макгрегър. Не виждам с какво би ви помогнало това. Искрах само да разбера по кое време сте заключили снощи.

— Изгоря сама. Също като онези другите — продължи старецът.

— Извинете?

— Бях на дванайсет години, когато отидох да работя в тази фабрика. Беше най-великият ден в живота ми. Старият Удбъри сам ме

посрещна. Стисна ми ръката и ми подаде картата. Бях чирак там шест години. Цели шест години, разбирате ли? Е, по онова време си учехме занаята, не като днес. Не е чудно, че страната е на този хал.

Маклейн въздъхна. Предусещаше накъде отива разговорът.

— Господин Макгрегър, говорехме за това в колко часа сте заключили снощи — напомни му той.

— Не, няма такова нещо. Да ви приличам на глупак?

Маклейн остави въпроса без отговор.

— Е, по кое време беше?

— Малко след четири. Може да е било към четири и петнайсет.

— Защо толкова рано?

— Нямах повече работа там. Бих останал и до по-късно, ако има доставка или нещо друго. Но те отложиха за друг ден.

— А по кое време си тръгна господин Рандолф?

— В четири или малко по-рано.

— Значи, не сте останали повече на мястото?

— Не, не. Не е хубаво да се стои там, след като се стъмни. Твърде много спомени. Твърде много призраци.

— Призраци?

— Аха, призраци — потвърди Макгрегър. Тонът му бе поомекнал. — Знаете ли кога е построена фабриката? През 1842-а. Преди това там е имало дузина малки работилници. Хората са работили на онова място повече от сто години. Там има история. Проляла се е кръв.

— Значи, мислите, че призрак е запалил огъня, господине? — попита детектив Робъртсън без следа от сарказъм. Въпреки това Маклейн се намръщи. Беше се срещал с твърде много смахнати старци като Макгрегър.

— Не ставай глупак, синко. Няма такова нещо като призраци. Така разправят и по телевизията — каза Макгрегър и обърна глава към старомодния приемник с кутия от орехово дърво и кинескоп като обърната стъклена купа. Ако Маклейн не грешеше, това беше черно-бял „Редифюжън“ от края на шейсетте, който можеше и да представлява интерес за някой колекционер. Най-вероятно старецът го притежаваше от времето, когато е бил чисто нов.

— Но вие казахте... — поде Робъртсън, но старецът го прекъсна с гневна тирада.

— Не ми казвай какво съм казал, синко. Аз съм на осемдесет и четири години и никога през живота си не съм ползвал и един ден болнични, така да знаеш. Бил съм се във войната.

— Съжалявам, господине, не исках да ви обидя. Просто се опитваме да разберем...

— Ти си от Файф, нали, момче? Мога да позная по говора ти. Ист Нюк, ако не греша?

— От Питънуийм, сър.

— Моята Езми беше от Енстър — каза Макгрегър и изражението му изведнъж се промени. Очите зад дебелите омазнени стъкла на очилата се взряха в нещо отвъдно и невидимо за другите. Маклейн се запита преди колко време беше починала жена му. Замисли се и дали социалните служби знаеха за този полусмахнат старец, който живееше съвсем сам в подземие то си.

— Господин Макгрегър — каза Маклейн и приклекна в средата на стаята, така че очите им да са на едно ниво. — Как според вас се е запалила сградата на Удбъри? Вие сте последният човек, който е бил там. Възможно ли е да сте забравили някоя лампа включена или нещо такова?

— Там нямаше ток. Спряха го още миналата седмица. Затова не исках много да се застоявам там по мръкнало.

Маклейн подуши въздуха и му се дощя да не го беше правил. Из него се носеха много неприятни миризми, които бе по-добре да си останат неидентифицирани, но мирисът на тютюнев дим не беше сред тях.

— Не пушите, нали, господин Макгрегър?

— Не. Откакто Езми умря. Ракът ми я отне.

— Съжалявам за загубата ви. А господин Рандолф пушеше ли? Или някой от електротехниците?

— На работното място не се пуши. Имаше забрана, нали знаете. Такъв е законът. От пожарната идваха да ни разправят такива неща преди няколко дни.

— Значи, на мястото не е имало електричество. Нито забравени цигари каза Маклейн и погледна към Робъртсън. Случаят обезпокоително напомняше останалите девет пожара, за които имаше също толкова малко шансове да бъдат разкрити някога. — Господи, как

е възможно празна фабрика, заключена отвсякъде като банка и е прекъснато електричество, изведнъж да се подпали?

— Нали ви казах? Сградата пламна сама. — Макгрегър внезапно се приведе напред в хлътналия си фотьойл и вкопчи костеливите си ръце в подлакътниците така, сякаш всеки момент щеше да получи инфаркт. Маклейн се дръпна назад и се блъсна в някакъв кашон, който прозвънтя като натъпкан с порцелан.

— Боя се, че не ви разбирам, господин Макгрегър.

— Не, не очаквам да разберете. Вие, младите, всички сте еднакви. Няма никаква представа колко история има тук. Не става дума за крале и кралици, за разни дати и други такива глупости. Говоря за това, че хората живееха и умираха с работата си. Това беше фабриката „Удбъри“ през всичките тези години — не просто място за работа, а център на нашия свят, като църквата и кръчмите. След това дойдоха и я превърнаха в склад. Не стига това, ами сега и тези скъпи апартаменти за богатшите, с басейн. Господи, сградата нямаше да го понесе. Всички тези спомени. Всички тези човешки съдби. Потта и кръвта. Предчувствах, че ще се случи нещо такова. Усецах го. И не се изненадах, когато ми казаха, че си е отишла. Тя искаше да умре, знаете ли. Сградата се запали сама.

Десет минути по-късно вече се бяха измъкнали от апартамента на Макгрегър. Студеният свеж въздух навън им подейства добро. Детектив Робъртсън понечи да се върне в колата, но Маклейн го спря:

— Остави я там, където е. Не е добра идея да се лишаваш от място за паркиране в този район. Ценно е като златен прах.

— Няма ли да се връщаме в участъка? — Робъртсън погледна часовника си.

— Не точно сега. Намираме се само на няколко минути пеш от сградата на Удбъри, може да минем оттам и да разберем дали разследващият екип на пожарната е успял да я огледа.

Светофарните уредби за временна организация на движението правеха всичко възможно да ограничат задръстването в района. Огромен камион на екипа за разследване на пожари се бе разположил на южното платно на пътя. Около сградата бяха издигнати високи метални ограждения, които трябваше да предпазят минувачите от

падаща зидария и отломки. Улицата не беше основна пътна артерия, но все пак бе натоварена. И както изглежда, щеше да остане блокирана още доста време. Съдейки по звуците от клаксони и едва сдържаната ярост, която сякаш се нагнетяваше във въздуха, пътуващите жители на града не бяха особено доволни от това.

Камионът на разследващия екип съдържаше всевъзможно тайнствено оборудване, но по-голямата му част беше заета от мобилен команден център. Притеснен пожарникар ги посрещна с нещо като усмивка, която повече приличаше на гримаса. Той говореше по мобилния си телефон, притиснат между ухото и рамото, докато ръцете му разгръщаха няколко листа хартия.

— Здравейте?

— Инспектор Маклейн — представи се той и показа служебната си карта, без да каже нищо повече.

— Ще трябва да говорите с Джим. Джим Бъроуз, той е вътре. Просто минете по пътеката и ще го намерите.

— Благодаря — отвърна Маклейн и се запъти към вратата.

Пожарникарят извика след него:

— Ей, почакайте! Имате нужда от това. — Сочеше две предпазни каски.

Маклейн се върна да ги вземе и подаде едната на детектив Робъртсън.

— Не че ще ви опазят кой знае колко, ако някоя стена се срути отгоре ви — добави пожарникарят.

Нахлуили предпазните каски, двамата детективи влязоха през предния вход на сградата. Пред очите им се разкри сцена като от филм за Лондон през Втората световна война. Огънят беше угасен изцяло, но почти нищо не беше оцеляло. Виждаха се само счупени керемиди, тук-там парчета обгорели греди от покрива или пода. Тясна пътека, разчистена от отломките, правеше широк кръг около големите купчини в средата и водеше към вътрешността на сградата. Маклейн вдигна поглед и забеляза студените сиви облаци, разнасяни от вятъра. Зърнати за секунди на фона на почернелите каменни стени, те създаваха илюзията, че цялата сграда се върти с голяма скорост. Той побърза да отмести поглед и залитна леко, подведен от измамното усещане за движение. Детектив Робъртсън, който бе на няколко крачки от него, изглежда, не беше забелязал нищо.

Откриха двама разследващи пожарникари на малка разчистена площадка в централната част на сградата. Те се съвещаваха над прегънат строителен план на приземния стаж. При приближаването им единият от тях вдигна поглед и присви очи.

— Джим Бъроуз? — попита Маклейн.

— Да. А вие сте?

Маклейн се представи.

— Току-що говорих с пазача на сградата и реших да намина, за да разбера какво става при вас. Знам, че все още нямате много информация за мен.

— За информацията сте прав. Все още се опитваме да разберем откъде е започнало всичко. Мисля, че е било някъде около мястото, където стоим в момента, но това не обяснява защо огънят се е разпространил по този начин.

— Какво имате предвид?

— Ами, съдейки по това как изглежда подът тук, това е мястото, където пламъците са били най-силни — обясни Бъроуз. — Но според тези планове тук няма нито носещи греди, нито нещо подобно. Дори и на това място да е имало огромна купчина дървени палети или нещо от този род, не би трябвало цялата сграда да пламне и да изгори така.

— Има ли някакви следи от запалителни вещества?

— Не и от обичайните. А и миризмата им щеше да се усети дори и след всичко това. Внимавай, момче! Да не искаш да се озовеш под грамадата! — извика пожарникарят.

Маклейн погледна по посока на предупреждението, отправено от Бъроуз, и видя детектив Робъртсън, покачен върху купчина натрошени тухли, висока почти колкото него. Той се взираше в едва крепящите се останки от покрива. Малко след това се разнесе ужасен грохот и детективът изчезна.

13.

На 27 януари 2000 г. настъпи краят на една черна глава от историята на Единбург. В този ден полицейският участък на Лодиан и Бордърс щурмува дома и книжарницата на търговеца на антикварни книги Доналд Андерсън. Бяха стигнали до него не в резултат на блестящо полицейско разследване, изпълнявайки стриктните процедури в полицейската работа. Беше по-скоро пръстът на съдбата. По някаква случайност Андерсън беше избрал за своя жертва годеницата на един млад детектив. Отново по волята на случайността въпросният детектив беше влязъл в книжарницата му, търсейки някаква книга, и бе открил следа от своята убита любима. Това единствено простичко доказателство — ивица плат, откъсната от роклята ѝ, беше достатъчно, за да бъде сложен край на най-дългото издирване на престъпник в историята на града. Едва когато бяха слезли в мазето на безобидната на вид книжарница, бяха разкрили истинската същност на Коледния убиец.

Леко покашля не го връща в действителността и той забелязва продавачката, застанала до високата стойка, поставена на видно място в предната част на книжарницата. Поглежда към ръцете си и осъзнава, че е изпуснал книгата на пода.

Би трябвало да знае, че ще се случи така. Част от него наистина го знаеше. Вече на два пъти променя телефонния си номер, за да се опита да спре обажданията с безкрайни молби за интервюта и банални въпроси за това как се чувства. Не чувства нищо. Чувства всичко.

И тогава се случва това.

На масата са наредени стотици копия от книгата с омразното лице на корицата. Витрините на книжарницата са облепени с

двуметрови плакати и на всеки от тях се мъдри заплашителната му фигура. Доналд Андерсън е известен. Чудовището, което цяло десетилетие е тероризирало зимните улици на града, отново оживява от плът и кръв, увековечено в книга, превърнала се в бестселър. А той дори не можеше да я задържи в ръце. *Коледния убиец* е изложена в книжарниците из целия град. Реклами за нея покриват автобусите от градския транспорт по Принсес стрийт, корицата ѝ се набива в очите на нищо неподозиращите пътници от хиляди места: огради, спирки, списания и вестници. А авторът на бестселър номер едно не спира да се появява по телевизията и да печели луди пари от книгата. Доналд Андерсън определено се отплащаше добре на Джоан Далглийш. Наистина добре.

Има обаче десет скърбящи семейства, които не могат да кажат същото.

Обръща се с гръб към стойката и дори не забелязва продавачката, която вдига падналата книга, забърсва я с ръка, сякаш е произведение на изкуството, и я връща при останалите. Очите му са слепи за света наоколо, не вижда гъмжащата тълпа хора, търсеци приятното вълнение от срещата с безумните дела на един ужасно зъл човек. Вижда единствено и само студената пръст, изсипвана върху тъмното дърво на ковчег сред леденостудени капки дъжд.

14.

— Какво си правил там, по дяволите? Не трябваше ли да идентифицираш онзи труп?

Главен инспектор Макинтайър стоеше пред него с ръце на кръста. С вирната брадичка и леко раздалечени за стабилност крака, тя крещеше като разярена съпруга, навикваща пияния си мъж. Маклейн едва беше успял да се изправи от неудобния пластмасов стол в болничния коридор, преди да започне да му крещи.

— Пресконференцията не беше предвидена преди четири и половина — отвърна той и погледна сконфузено часовника си. После направи опит да отстъпи крачка назад, макар да знаеше, че ако го направи, тя просто ще пристъпи напред и ще го притисне до стената. — Май така или иначе ще я пропусна.

— О, така ли? — Веждите на Макинтайър се извиха в дъга. — И защо? Да не би да си зает с нещо по-важно тук?

— Е... ами... — започна Маклейн, но изведнъж млъкна. Нищо полезно не можеше да свърши в чакалнята на болницата, освен да успокои съвестта си, че един от младшите детективи едва не загуби живота си по негова вина.

— Как е Робъртсън всъщност? — попита главният инспектор и поотстъпи назад. Изражението ѝ леко се смекчи.

— В момента го оперират. Смятат, че е със счупен таз и прешлени, но гръбначният му мозък не е засегнат. Надяват се, че отново ще може да ходи.

— Да благодарим на бог за тази милост. Какво, по дяволите, стана? — попита Макинтайър и седна на един от столовете. Явно бе решила да смири гнева си засега. Маклейн зае стола до нея.

— Пропадна през пода. По-точно подът се срути под краката му. Разследващият от пожарната каза, че бетонът отдолу вероятно се е напукал от високата температура. Всичко е толкова нелепо! Макгрегър ни спомена, че сградата е построена върху стари основи, но в плана нямаше никакво подземие. Май съвсем са забравили, че съществува.

Горкият Питър, едва-що започваше. Това ще убие кариерата му. Дори и да се възстанови напълно, това ще отнеме месеци, дори години.

— Той ще се оправи, Тони. — Макинтайър сложи ръка на рамото на Маклейн в опит да го успокои. — Ние винаги се грижим за хората си.

— По дяволите, наистина съжалявам, госпожо. Знам, че и без това сме малко.

— Да — каза Макинтайър и се замисли за момент, после на лицето ѝ се изписа нещо като усмивка. — Просто ще трябва да видим дали не можем да привлечем някого временно. Същото се случи и с теб, доколкото си спомням, а нещата малко или много се развиха добре.

— Инспектор Маклейн? — Някаква жена в бяла престилка, която изглеждаше твърде млада за лекар, застана пред тях с угрижена физиономия и стетоскоп на врата.

— Има ли новини? — изправи се Антъни.

— Операцията току-що приключи. Той е... добре. Можеше да е много по-зле.

— Ще може ли да ходи отново?

— Има надежда. Счупването е довело до възпаление. Има притиснат нерв, но гръбначният мозък не е засегнат. Нищо не можем да кажем със сигурност, докато не дойде в съзнание. Засега ще го държим упоен.

— След колко време ще знаете със сигурност?

— Най-вероятно утре.

— Докторе, информирайте ме своевременно, моля ви. — Макинтайър се изправи и подаде визитната си картичка. Лекарката погледна картончето и очите ѝ се разшириха от изненада. — Тук са посочени служебни и лични телефони. Когато имате някакви новини, обадете ми се. Може да звъните по всяко време, независимо дали е ден или нощ — уточни тя и се обърна към Маклейн. — А ти по-добре тръгвай към моргата. Трябва да идентифицираме онова момиче. Бързо.

— О, Тони, вече започвах да мисля, че си ме забравил. Получи ли съобщението ми?

Маклейн остави двойната врата на дисекционната зала да се затвори зад гърба му и се опита да не вдишва миризмата на смърт. В другия край на малката зала Ангъс Кадуоладър беше заровил ръце до лактите в тялото на мъртвата млада жена, а до него, неизменна като сянка, стоеше асистентката му Трейси. Тя се усмихна на Маклейн, докато подаваше на патолога поднос от неръждаема стомана, на който да постави някой вече ненужен вътрешен орган. Навъсената физиономия на доктор Беърнсфадър можеше да се види на няколко метра зад дисекционната маса в ролята на задължителен свидетел на процедурата.

— Знаех си, че ще започнеш без мен, Ангъс — каза Маклейн и пристъпи напред, за да огледа лицето на мъртвата жена за пръв път, след като го беше видял на местопрестъплението. Беше на не повече от двадесет години, с дълга черна коса и очертани скули, с идеално оформени устни, които вече изглеждаха бледосини на фона на бялата като алабастър кожа на лицето ѝ. Как бе възможно никой досега да не е съобщил за изчезването ѝ? — Някаква идея коя може да е тя?

— О, това е по твоята част или поне така са ми казвали — отвърна Кадуоладър и плъсна нещо подозрително лигаво на подноса, а Трейси го постави на везната, отбелязвайки нещо в бележника си.

— А какво ще кажеш за вероятната причина за смъртта?

— Виж, с това мога да помогна. Горкото момиче е умряло от кръвозагуба, причинена от разреза на шията. Вероятно е издъхнала доста бързо.

— Да се надяваме поне, че не е страдала дълго.

— Да, но все още не сме сигурни в това — отвърна Кадуоладър, взе едната ръка на жертвата и я обърна, за да може Маклейн да види синкавите белези от връзване около китката. — Била е вързана дълго време преди настъпването на смъртта. Същите белези има и на глезените ѝ.

— Под един мост, малко над мястото, където е била намерена, открих пластмасови връзки за кабели — каза Маклейн.

Кадуоладър се намръщи, придърпа лампата над главата си по-близо и се наведе, за да огледа по-подробно бледата ѝ кожа.

— Това трябва да е станало след смъртта ѝ. Белезите тук приличат повече на следи от белезници — каза той и отстъпи крачка назад от масата. — Стомахът ѝ беше напълно празен, което означава,

че не е яла нищо няколко дни. Освен това е била изнасилена нееднократно. Предполагам, че вече виждаш определен модел.

— Отвлечена, държана заключена някъде около седмица, изнасилвана и след това умъртвена чрез прерязване на гърлото. Тялото е измито внимателно и оставено под мост, близо до течаща вода.

Маклейн чуваше думите, но сякаш ги изричаше някой друг. Умът му беше далеч, много далеч, в една тъмна нощ с фойерверки, избухващи над главата му.

Телефонът му иззвъня час по-късно, докато се връщаше пеш към участъка. Над града вече се беше спуснал мрак и бизнес сградите започваха да бъдат работещите в тях обратно на улицата. Погледна номера, изписан на екрана, но не го разпозна. Реши все пак да вдигне. Така или иначе денят не можеше да тръгне по-зле.

— Да?

— Инспектор Маклейн? Джо Далглийш е на телефона.

Маклейн изруга наум. Любопитната кучка се беше сдобила с нов номер. По-голямата част от най-нахалните градски репортери бяха вече записани в телефонния му указател точно, за да избягва разговорите с тях, а Далглийш заемаше челното място в списъка. Помисли дали да не ѝ затвори, но преди да успее да го направи, репортерката заговори отново:

— В Гладхаус е намерено ново тяло. Млада жена. Убита е по начин, който напомня методите на твоя стар приятел Доналд Андерсън.

— Дочуване, госпожо Далглийш — отвърна Маклейн и отдръпна телефона от ухото си. Металическият глас от другата страна на линията затихна, докато палецът му търсеше бутона за прекъсване на разговора.

— Името ѝ е Одри...

Останалата част от изречението изчезна в бързината да върне телефона обратно до ухото си.

— Какво казахте?

— О, предполагам, че това ще ви заинтригува. Досега сте я третирали като неизвестна жертва, нали?

— Откъде, по дяволите, може да знаете коя е тя? Та вие дори не сте я виждали!

— Всъщност я видях. Младият ви колега Макбрайд е изпратил снимката ѝ на вестниците преди около половин час. Редакторът от новините току-що ми я препрати на телефона. Извадихте късмет, че си направих труда да я отворя.

— Късмет ли? — Маклейн по-скоро би се сетил за нещо друго. — Е, коя е тя? Откъде я познавате?

— Ех, инспекторе. Знаете как стават нещата. Аз ви показвам моето, вие ми показвате вашето. Е, какво имате за мен?

Маклейн потръпна от мисълта. Нямаше нищо в Джоан Далглийш, което би поискал да види непокрито от дългото ѝ старо палто.

— Налага ли се да ви напомням, че разследваме убийство, госпожо Далглийш?

— Моля, наричайте ме Джо. И да, просто ви дразня. Тя беше скитница. Обикаляше наоколо, затова и никой не я е обявил за изчезнала. Е, поне не и в околността.

Маклейн си представи мъртвото тяло и си спомни за аутопсията, на която току-що бе присъствал. Да, младата жена наистина беше много слаба, но не изглеждаше измършавяла. Като цяло изглеждаше в добро здраве, както му беше казал и Ангъс, с изключение на липсата на кръв и факта, че беше мъртва.

— Сигурна ли сте в това? — попита тон. — Току-що присъствах на аутопсията ѝ, нямаше никакви признаци за злоупотреба с наркотици.

— И не би могло да има. Най-силната дрога, до която Од някога се е докосвала, е малко трева. Тя не е живяла на улицата, защото ѝ се е налагало, а просто защото така е искала. Каза ми, че един ден искала да напише книга за това.

— Казала ви е това? Кога я видяхте за последно?

— Преди около седмица. Трябваше да се срещнем отново миналия четвъртък, но тя така и не дойде.

— И вие не помислихте да я обявите за изчезнала?

Далглийш се изсмя:

— По дяволите, не! Ако звънях на полицията всеки път, когато някой от източниците ми на информация не се появи, нямаше да ви

остава никакво време за истинска работа.

Маклейн осъзна, че е спрял да върви.

— Добре. Защо точно се срещайте с тази Одри...

— Карпентър. Одри Карпентър. Бях се заела да пиша материал за нея, един от онези портрети, които публикуваме в неделната притурка. Може би все пак ще го напиша, но сега ще се наложи малко да променя нещата. Ще трябва да поровя повече около нея. Вижте, истинското ѝ име не беше Карпентър, това е името на майка ѝ. Од е искала да избяга от баща си.

— Какво значи това? — попита Маклейн, докато бъркаше с една ръка в джоба си за бележник, изпусна го в канавката и в крайна сметка разбра, че така или иначе нямаше да може да запише нищо.

— Името Джим Макдугъл говори ли ви нещо?

— Какво? Макдугъл Бръснача ли?

— Аха, това е той. Преди да се заеме с изграждането на империята си в Тонгланд, взел, че се оженил за детската си любов Джени Карпентър. Родила им се дъщеря, нарекли я Вайълет-Одри. Изглежда, старият Джим подозрително много обичал да гушка малката Одри на коляното си, ако се сещате какво имам предвид. Избягала от къщи преди около две години и оттогава живее на улицата.

— Мамка му! — изсумтя Маклейн и потри челото си с ръка. Последното, от което се нуждаеше в момента, беше връзка с подземен бос от Глазгоу. Но във всичко това имаше потенциален мотив и поне вече разполагаше с име, от което да започне разследването. — Вижте, госпожо Далглийш. Наистина трябва да дойдете в участъка и да дадете показания. Всяка информация, която можете да ни дадете за нея и за пребиваването ѝ, преди да изчезне, може да се окаже решаваща за залавянето на убиеца ѝ.

— Аха, но това ще трябва да почака до утре. Влакът ми току-що пристига в Дънди.

— Дънди ли? Какво правите там?

— Не мога да ви кажа, инспекторе. И след като вече ви дадох сериозна следа за разследването ви, може би и вие ще ми отговорите на няколко въпроса?

— Например?

— Вие ръководите това разследване, нали?

Маклейн предполагаше, че засега това е така.

— Твърди се, че престъплението има доста сходства с почерка на Коледния убиец, така ли е?

— Не знам, госпожо Далглийш. Трябва първо да ми кажете кой го твърди.

— Хайде, инспекторе. Кой, ако не вие самият, би трябвало да е забелязал приликите?

— На този етап не изнасяме никаква информация. Нито имаме намерение да се впускаме в предположения.

— Значи, все пак работите и по версията, че Коледния убиец може да се е завърнал? Че Андерсън може би не е бил вашият човек?

15.

— Господин Андерсън, отричате, че сте отвлекли и убили Кърсти Съмърс, но разследващите полицаи са открили доказателства в мазето ви, от които е видно, че тя е била държана там против волята си и че е била убита там.

Той седи в галерията и се взира в стареца на подсъдимата скамейка. Бялата му коса е остригана до скалпа в почти монашеска тонзура, костюмът от туид стои елегантно на стройната му слаба фигура. Очила с рогови рамки се крепят на върха на дългия изящен нос, а тъмните пронизващи очи са впити неотклонно в адвоката му.

Трябва да мрази Доналд Андерсън до дъното на душата си, трябва да гори от желание да скочи долу в съдебната зала, да прескочи ниската решетка и да изтръгне живота от гърдите на този ужасен човек. Единственото, което чувства обаче, е отчаяние и безпомощност. Не може да направи нищо, за да я върне. Няма нищо, което този съд да може да направи, за да върне времето назад.

— Не съм я убил аз — чува се спокойният глас на Андерсън. Прилича на търпелив учител, свикнал да обяснява на по-ниско интелигентни от него самия. — Може тялото ми да е направило тези ужасни неща, но то не беше под мой контрол. Беше под контрола на книгата. Тя ме накара да я убия.

— Това би трябвало да е така наречената *Liber animorum*, която твърдите, че сте намерили и закупили на някаква гаражна разпродажба — казва адвокатът и прави справка в бележките си. — „Книга на душите“.

— Точно така — отвръща Андерсън и усмивката му прилича на адска гримаса.

— Същата книга ли ви накара да отвлечете и убиете всички онези други жени? Лора Фентън, Даян Киниър, Роузи Бъкли, Джос Еванс? Сигурно я притежавате от доста време, господин Андерсън?

— Не, не, не. Това не бях аз. Книгата беше. Вижте, тя поема контрол над човека. Само по този начин може да се храни.

— Да се храни?

— От душите им, сър. Тя прави точно това — храни се с душите на хората.

16.

Джим Макдугъл, по-известен като Бръснача, живееше в бивша общинска къща в един от по-скромните райони на Калтън, но жилището му изглеждаше така, сякаш не беше за това място. През годините бяха правени няколко опита за облагородяване на квартала, но като цяло той си беше останал клоаката, превърната в бойно поле от бандата Тонгс през шейсетте и седемдесетте години. Единствената разлика беше в това, че престъпленията бяха придобили известна изтънченост. Местните проститутки вече говореха английски с източноевропейски акцент, а наркотиците се предлагаха в дизайнерски опаковки. Бандитите, които ръководеха местния бизнес, обаче си бяха все същите.

Маклейн седеше зад волана на служебната кола, доволен, че е от по-старите модели и като цяло не си струваше да бъде открадната. До него детектив Макбрайд оглеждаше разсеяно лъскавия си костюм. Тъй като бе нов и в цивилно облекло, нямаше да се досетят, че е полицай.

— Обадил си се в Стратклайд и си им казал, че ни трябва подкрепление от местните, нали? — попита Маклейн и хвърли поглед през мръсното предно стъкло, оглеждайки улицата за нещо, което поне малко да прилича на полицейска кола.

— Разбира се, сър. Говорих с детектив Кумс. Казах му, че ще бъдем тук в шест. Той каза, че ще прати някой да ни посрещне.

Маклейн погледна часовника на таблото. Беше шест и половина. Стояха и чакаха тук вече четиридесет минути.

— Искате ли да му се обадя отново? — попита Макбрайд и измъкна тежката радиостанция от джоба си.

— Не. Имам по-важна работа за вършене от това да чакам някакъв си местен да си размърда задника. Хайде! Давай да приключваме с това.

Входната врата се отвори миг преди Макбрайд да почука. Мъжът, който се изправи пред тях, изглеждаше така, сякаш можеше да мине през входа само странично. Гръдният му кош беше огромен, ръцете му

до лактите имаха обиколката на бицепса на културист и сигурно беше висок над два метра.

— Ъmmm, господин Макдугъл? — попита Макбрайд.

Маклейн не посмя да го поправи.

— Вие пък к'ви сте, по дяволите?

— Инспектор Маклейн от полицейския участък на Лодиан и Бордърс — представи се той и показа служебната си карта. — А това е детектив Макбрайд.

— И аз така надуших. Защо ни наблюдавате?

— Чаках колегите ни от районното в Стратклайд, но изглежда, са се забавили някъде. Вижте, не е каквото си мислите. Става въпрос за Одри, дъщерята на господин Макдугъл.

Чуха се странни звуци, сякаш деряха живо някакво малко животинче. Някой тичаше в коридора зад масивния гръб на господина. След миг той беше изблъскан с лакът встрани и една дребна бледа жена изскочи от къщата.

— Моята Одри! Намерили сте я? Тя... добре ли е?

Очите на Джени Макдугъл се стрелкаха ту към Макбрайд, ту към Маклейн, а пръстите ѝ се склучиха като за молитва. От устата ѝ обаче не излезе и дума повече. Мъжаката сложи изненадващо нежно ръка на рамото ѝ, след което я придърпа обратно в къщата.

— Тогава май е по-добре да влезете — каза той.

— Моля, извинете жена ми. Последните две години бяха много тежки за нея.

Бръснача изглеждаше по-дребен, отколкото предполагаша репутацията и снимката в полицейското му досие. А може би се дължеше на това, че предпочиташе да се огражда със здравеняци с огромни мускули, пред които всеки нормален мъж би изглеждал дребен. Освен исполина, който ги беше посрещнал на вратата, в къщата имаше още трима не по-малко едри мъжаги, които се допълваха като в комплект. Маклейн огледа просторната дневна, в която ги бяха въвели, и забеляза няколко професионални портретни снимки на изумително красива жена. Видяното го накара да заключи, че госпожа Макдугъл наистина беше понесла изчезването на дъщеря си много тежко. Успя също така да забележи неизбежната прилика

между майката и дъщерята, но от това задачата му не ставаше по-лесна.

— Много съжалявам, господине, госпожо — започна Маклейн и кимна на Джени Макдугъл, която се беше свила почти в ембрионална поза на един от огромните фотьюйли. — Наистина няма лесен начин, по който да бъде съобщена такава новина, но смятаме, че дъщеря ви може би е мъртва. Също така мислим, че смъртта ѝ не е нещастен случай.

— Това да не е някаква извратена шега, инспектор Маклейн? Само дето на мен хич не ми е смешно! — обади се пръв Макдугъл. Гласът му със силен шотландски акцент напомни на детектива откъде главорезът беше придобил прякора си.

— Господине, мога да ви уверя, че това не е шега.

— Какво? Искате да кажете, че Вайълет може да е била убита?

Въпросът разтърси Маклейн. Първо, защото името му беше непознато, и второ, защото беше изречен от Джени Макдугъл. Лицето ѝ сякаш бе загубило и последната си капка кръв и още повече бе заприличало на това на дъщеря ѝ, докато лежеше на масата за аутопсии.

— Детектив, моля, покажете снимките — кимна Маклейн към Макбрайд.

Бяха в размер А4, лъскави и разпечатани същия следобед на цветния полицейски принтер. Не беше лесно да направиш така, че главата на труп да изглежда като нещо различно от това, което действително беше, но фотографът в патологията се беше постарал.

— В понеделник вечерта тази млада жена е била намерена в една река близо до язовир „Гладхаус“ — каза Маклейн. Подаде снимките на Макдугъл, като се опита да не забелязва треперещите ръце на гангстера и избягваше погледа му. Макдугъл ги погледна за по-малко от секунда и ги изпусна на пода, след което захлупи лицето си в шепи и прокара нервно пръсти през посивялата си коса.

— Казахте, в реката... удавила ли се е?

— Не, господине. Била е оставена там след смъртта си.

Изведнъж Макдугъл скочи на крака и вече не изглеждаше толкова дребен. Лицето му беше яркочервено от гняв, вените на челото му изпъкваха, очите му се отвориха широко. Беше достатъчно близо и Маклейн почти усещаше дъха му върху лицето си, но не се отмести.

Имаше само два начина, по които можеше да се развие действието, и единият от тях никак не беше приемлив.

— Какво казахте, инспекторе? Била е убита?

Маклейн понечи да отговори, когато откъм пода се чу остър вопъл. Погледна надолу и видя Джени Макдугъл просната на килима, стиснала в ръка разпилените снимки и скимтяща като диво животно. Наведе се да ѝ помогне, но Бърснача го изблъска грубо настрана, наведе се и вдигна жена си.

— Изведете я оттук! — каза той на единия от бодигардовете си. Джени се бореше и риташе, докато я изнасяха от стаята, но съпротивата ѝ изглеждаше немощна, пречупена от двете години, изпълнени с тревога. Господи, големи смелчаги сте — каза Макдугъл, докато крачеше напред-назад, свивайки и разпускаяки огромните си юмруци. — Какво, по дяволите, си мислехте, че правите тук? — извика той и махна с ръка към смачканите фотографии.

— Да приемам ли, че това е дъщеря ви, господин Макдугъл?

— Да, тя е — отвърна той и за пръв път лицето му изглеждаше така, сякаш наистина скърбеше. Очите му се напълниха със сълзи. Той подсмръкна мощно и избърса лицето си с ръкав. — Е, какво точно е станало? И защо ви трябваше толкова време, за да дойдете да ни съобщите?

— Не можехме да я идентифицираме. Беше открита гола и без лични документи. „Изчезнали лица“ не успяха да намерят съвпадение. Съжалявам за това, наистина трябваше да я идентифицират по-рано. Самоличността ѝ беше разкрита едва когато разпратихме електронно копие на снимката ѝ. Наричала се е Одри Карпентър.

Маклейн забеляза, че Макдугъл въобще не го слушаше. Мъжът беше отишъл до един от шкафовете и си наливаше голяма чаша скоч от грозновата кристална гарафа. Защо злодеите винаги наливаха уискито си в гарафи? Може би защото беше от евтино, а се преструваха, че не е.

— Одри е живяла някъде в Единбург, без да се регистрира — продължи Маклейн. — Говорила е с журналист от вестник *Скотсман*, доколкото знам, разказвала му е предимно за живота на улицата.

Макдугъл може и да беше гангстер, но със сигурност не беше глупак. Две бързи крачки го върнаха лице в лице с Маклейн, който се озова право пред обезумелия му поглед.

— Кой е? Онзи журналист. Искам името му.

— Знаете, че не мога да ви кажа това. Но мога да предам молбата ви за среща с него.

— Не ми излизайте с тия глупости, инспекторе! Дайте ми името!
— извика Макдугъл и заби масивния си показалец в гърдите на Маклейн. Уискито в другата му ръка се люшна в чашата и от него се понесе несъмнен торфен аромат от Айлей. Дотук с теорията за евтино уиски.

— Кога за последно видяхте дъщеря си, господин Макдугъл?

За миг думите просто увиснаха във въздуха и отекнаха в тишината, а лицето на Макдугъл потъмня още повече. След това той посочи рязко вратата и изръмжа като ядосан мечок:

— Изчезвайте!

Маклейн устоя още няколко секунди на свирепия поглед на гангстера, след което кимна на колегата си.

— Да вървим, детектив — каза, без да се обръща.

Макбрайд се изнесе от стаята като подплашена мишка.

— Ще си поговорим отново, господин Макдугъл — каза Маклейн и закрачи бавно към вратата.

— Май ще е по-добре да се покриете за някое време, сър. Дървеняка ви търси и не мисля, че иска да ви даде медал — посрещна го с усмивка дежурният сержант зад стъклото на приемната, когато раздразненият Маклейн се върна в участъка.

— Какво съм направил този път, Пийт?

— Нямам представа, но той кастри всеки, който му се изпречи пред погледа. Пак е изпаднал в кофти настроение.

— Нищо ново, значи. Знаеш ли къде е в момента, та да гледам да го избегна?

— Нямам идея. Просто се ослушвайте за него и всичко ще бъде наред.

Маклейн не беше чак толкова убеден, докато крачеше навътре в сградата. Неколцината полицаи, които подмина из коридорите, го изгледаха с притеснени физиономии, сякаш срещата с него носеше лош късмет. Оперативната зала беше почти празна, самотна фигура се бе проснала в един от столовете с крака, качени на бюрото. Маклейн

хвърли поглед из стаята и изпита лека носталгия. Само преди няколко месеца се беше изнесъл оттук, за да се пренесе в малката кутийка офис на полицейски инспектор, но това място вече му липсваше.

— Имаше ли много работа тази вечер, Боб?

Детектив сержант Леърд успешно се престори на човек, току-що събудил се от дълбок сън, като почти успя да се стовари от стола си.

— Мамка му, изкарайте ми акъла! Видяхте ли се вече с Дървеняка?

— Не, и колкото по-дълго успея да отложам срещата, толкова по-добре. Имаш ли някаква идея за какво е искал да ме види?

— Не, обаче мога да ви кажа, че не изглежда особено щастлив.

— Сърцето ми се къса за него. Успя ли да прочетеш доклада от аутопсията на Одри Карпентър?

— На кого? — попита Навъсеня Боб и на лицето му се изписа объркване.

— Мъртвото момиче, което открихме в Гладхаус. Одри Карпентър, известна още като Вайълет-Одри Макдугъл.

— Не знаех, че вече сме я идентифицирали. Кога стана това?

Маклейн се облегна на едно от бюрата.

— Точно след аутопсията. И познай кой я идентифицира. Джо Далглийш. Сега, за капак на всичко, трябва да се чувствам задължен.

— Дървеняка знае ли?

— Сигурно. Оставих съобщение на телефона му и доклад на бюрото още преди да тръгна. Мислех, че той вече ти е казал — отвърна Маклейн и изведнъж парченцата от пъзела си дойдоха на мястото. — Мамка му! Той не е бил в офиса и не си е прослушал съобщенията, нали?

— Предполагам, че не е. Вероятно затова в момента ви е толкова ядосан.

— Е, в такъв случай май е по-добре да отида да го намеря, преди да е направил нещо по-тъпо от обичайното. Междувременно ми се иска ти да се заемеш с това. Събери екип, намерете оперативна стая.

— Ъmmm, само това имаме — отвърна Навъсеня Боб и след кратък размисъл добави: — Сър.

— Какво? В момента няма свободна стая, която да използваме?

— Не.

— Даже и онзи килер, който използвахме за случая „Смайт“?

— Момчетата от техническата поддръжка го завзеха, докато им ремонтират изолацията в мазето.

— Няма ли нещо на първия етаж?

— Всичко е заето от отдел „Наркотици“.

— Чудесно. Как, по дяволите, при този недостиг на хора, не могат да се намерят свободни помещения? Не, не ми отговаряй, Боб. Само гледай да се справиш, става ли? Ще отида да видя защо Дървеняка си къса дрехите. А след това май ще имам нужда от едно питие.

17.

Маклейн откри старши инспектор Дъгит в офиса му на втория стаж. Беше топъл офис, три пъти по-голям от малката кутийка на Маклейн и с гледка към Артърс стрийт — несъмнено привилегии, запазени за висшестоящите.

— Търсили сте ме, сър?

Дъгит изгрухтя нещо от бюрото си, прелиствайки набързо някаква папка. Маклейн не можеше да не забележи, че неговият доклад по случая с Одри Карпентър беше внимателно оставен настрана.

— Виждам, че си идентифицирал мъртвото момиче — каза Дъгит след дълга пауза. — Даже си ходил да се видиш с родителите ѝ.

— Трябваше ни потвърждение, сър. А и...

— Никой ли не ти е казал, че е не просто възпитано, а и далеч по-разумно да се консултираш с колегите си от друг полицейски участък, когато предприемаш разследване на тяхна територия? — попита с безизразен тон Дъгит, а това не вещаеше нищо добро.

— Свързахме се със Стратклайд, сър. Говорих с детектив Кумс, който беше обещал да ни изпрати подкрепление, което да ни посрещне.

— Така ли? А защо ми се наложи да се извинявам цял час по шибания телефон на някакъв запенен главен инспектор от АБТОП^[1] с неразгадаем акцент за това, че един от моите подчинени е прецакал собственото му разследване?

— Разследване ли?

— Какво? Ти сериозно ли си мислеше, че няма никакъв проблем просто да идеш и да си поговориш с едно от най-известните яки момчета на Глазгоу? Мислил си, че няма проблем да го обвиниш в убийството на собствената му дъщеря, така ли?

— Никога не съм...

Не ме прекъсвай, когато говоря, Маклейн! — Дъгит се надигна като изригващ вулкан от стола си и стовари юмруци върху бюрото. Сега вече беше бесен, а в това състояние беше по-лесно да се справиш

с него. — Ходил си да се видиш с Макдугъл без никакво подкрепление, нали?

— Детектив Макбрайд беше с мен.

— Брилянтна идея. Защо да не рискуваш живота на още един от младото попълнение? Нищо чудно, че имаме проблеми с личния състав. Ти просто се опитваш да ги избиеш.

„Запази спокойствие. Не отвръщай на провокацията. Изслушай конското и продължавай напред.“

— Какво, по дяволите, въобще си правил там? Можеше да изпратиш снимките по факса на най-близкия полицейски участък и да ги оставиш те да се оправят с това.

„Да. И да чакаме цяла седмица за отговор.“

— Трябваше да разговарям с Макдугъл лично, сър.

— Защо? За да правиш безумни предположения и да му ги тикаш в лицето? Знаеш защо му викат Бърснача, нали?

— Човекът е упражнявал насилие върху дъщеря си, затова е избягала. Живеела е на улицата. Но тя е решила да разкрие всичко във вестниците, говорила е с репортер. Било е само въпрос на време историята да излезе наяве. Не знам какво смятате вие, сър, но според мен това е достатъчно сериозен мотив за човек като Макдугъл.

Дъгит се стовари обратно на стола си. Изражението му премина от гняв в нещо, което приличаше по-скоро на въодушевление. Той хвърли поглед към доклада и отново извърна очи към Маклейн.

— Не трябваше да ходиш там без някого от АБТОП или поне от участъка в Стратклайд. Макдугъл е професионален престъпник, той знае как да изиграе системата. Вече е постъпила официална жалба срещу поведението ти.

— Ако от отдела за професионални стандарти искат да разговарят с мен, винаги съм на разположение, сър. Не съм направил нищо лошо.

— Да, това вече съм го чувал. Изчезвай оттук, Маклейн. Ще говорим за това на утрешния инструктаж. Ако все пак имаме заподозрян, то това ще е нещо, което поне временно ще отклони вниманието на пресата от нас.

— Сър, наистина не мисля...

— До утре, Маклейн — каза Дъгит и му направи знак е ръка да замълчи. — Сега трябва да проведе няколко разговора с Глазгоу.

Тълпата от коледни шопинг манияци изпълваше щедро осветените тротоари на Принсес стрийт и горната част на Лийт Уок като някакво огромно и непредвидимо животно. Поне Маклейн предполагаше, че са коледни шопинг манияци, въпреки че бе едва началото на декември. Наближаваше девет и магазините трябваше да са затворили, но търговският център „Сейнт Джеймс“ буквално щеше да се пръсне по шевовете от народ. Тълпата наоколо не даваше пет пари за коледния пост и смирението.

Маклейн трябваше да си послужи с рамене и лакти, за да си проправи път към Северния мост. Денят беше дълъг и скапан и наистина имаше нужда от питие.

Изминаха няколко секунди, преди да осъзнае, че е забелязал нещо необичайно през стъклените врати на магазина „Джон Луис“. Не можеше да определи какво по-точно беше това, но нещо го накара да спре в средата на тротоара и да си навлече ругатните на другите пешеходци, на които изведнъж се беше наложило да променят посоката си на движение. Отстъпи крачка назад и се взря през стъклото към клиентите вътре, към обслужващия персонал в униформи и зашеметяващото разнообразие от коледни играчки и подаръци.

И тогава го видя. Беше обърнат в профил, носеше джинси и кожено яке — облекло, напълно нетипично за човека, когото познаваше. И въпреки това не можеше да го сбърка с никого друго.

— Андерсън!

Маклейн си проправи път през тълпата, без да гледа кого изтласква встрани. Въртящите врати на входа на магазина се движеха бавно и спираха всеки път, когато някой от обезумялото множество се доближеше прекалено много до тях, а в трескавите опити да се доберат вътре, май всички бяха обезумели. Изгуби няколко дълги секунди, пристъпвайки нетърпеливо от крак на крак, взирайки се над главите на множеството в магазина в отчаян опит да не изпусне целта си. Най-накрая вратите отново се завъртяха и пропуснаха хората в топлото фоайе на магазина. Маклейн си проправи път през тях, без да обръща внимание на недоволните викове и мърморенето, и се затича към щанда, пред който беше забелязал Андерсън.

— С какво мога да ви помогна, господине? Затваряме след десет минути.

Маклейн се огледа и забеляза млада продавачка, която му се усмихваше колебливо.

— Всъщност търся един човек. Възрастен мъж, ето толкова висок — посочи той с ръка някъде малко над главата на продавачката и леко под собствената си брадичка, — с джинси и кафяво кожено яке. Косата му е сива, по-скоро прошарена.

— Съжалявам, господине, наистина не мога да кажа. Тази вечер е много натоварено и през цялото време тук беше лудница.

— Имате ли охранителни камери? — попита Маклейн и погледна към горната част на атриума, като забеляза няколко камери, насочени към въртящите се врати.

— Не съм сигурна дали е възможно...

— Аз съм полицай.

Маклейн извади служебната си карта и забеляза мигновена промяна у младата жена. Тя хвърли угрижен поглед първо към него, а след това към касите.

— Сега ще извикам мениджъра — каза тя и тръгна.

— Ето! Сирете тук. Може ли да увеличите изображението?

Маклейн се намираше в затъмнената зала с мониторите някъде в дебрите на универсалния магазин и разглеждаше леко размазаните образи по редицата трептящи екрани. Обстановката беше далеч помодерна, отколкото в залата с аналогично предназначение в участъка, но нямаше и следа от атмосферата на Централната система за мониторинг, където се намираше ядрото на видеосигурността в града.

Мениджърът по сигурността в магазина потисна прозявка, докато щракаше по клавишите, за да фокусира изображението само върху един човек. Картината се превърна и смесица от неясни петна, но дори тогава Маклейн можеше да го разпознае.

— Не, извинявайте, не е той. Може ли да се върнете малко назад?

— Това ще отнеме ли още много време, сър? — попита мениджърът. — Смяната ми приключи преди около час.

Маклейн погледна часовника си. Минаваше десет и половина, а бяха изгледали съвсем малка част от направените записи. Магазинът,

изглежда, беше натъпкан с камери и леко размазаните записи на всяка от тях показваха безкраен поток от хора, пазаруващи като за последно. Беше сизифовски труд и рационалната част от мозъка му вече започваше да му повтаря, че се държи като глупак. Това не беше Андерсън, а просто някой, който приличаше на него. Може би нервите му бяха опънати заради погребението. И заради мъртвото момиче.

— Прав сте. Съжалявам — каза Маклейн и потри уморените си очи.

Трябваше да направи нещо, но не и да стои с часове пред потрепващите видеоекрани.

— Вижте, има ли някакъв начин да се сдобия с копие на записите от тази вечер? Ще ми трябват само последните няколко часа, преди да затворите.

„Или по-скоро последните няколко минути“, помисли си той. Вече беше видял собственото си нахлуване в сградата, записано на касета или диск, или на каквото там използваша сега.

— Не съм сигурен. И аз си мислех да ви го предложа, но ще трябва да попитам главния мениджър. Веднага ли го искате? — попита мениджърът по сигурността и го погледна с такова отчаяние, че Маклейн се смили.

— Не, всичко е наред — каза той, изрови визитна картичка от джоба си и му я подаде. — Не е чак толкова спешно, но ще се радвам, ако мога да ги получа през следващите два дни.

Мениджърът по сигурността взе визитката, сякаш беше печеливш билет от лотарията.

— Добре, ще видя какво мога да направя.

[1] Агенция за борба с тежката организирана престъпност. — Б.р. ↑

18.

Маклейн набра номера, докато излизаше през служебния изход в студената нощ навън. Трябваше да го е запааметил в телефона, но цифрите така или иначе бяха съхранени в собствената му памет. В момента обаче имаше нужда от пиене, а не от дразнеща половинчасова битка с високите технологии.

— Ало? — обади се женски глас от другата страна на линията. Рейчъл. По дяволите, беше се надявал да не му се налага да говори с нея.

— Здравсти, Рей, Тони се обажда. Какво става?

— О, все същото. Получих някои мостри за роклите на шаферките и трябва да уточня окончателно менюто. Оркестърът също препира. Ох, не знам, сигурно не можеш да им осигуриш талони за паркиране или нещо от сорта?

Маклейн се засмя.

— Рей, до сватбата има още цели шест месеца.

— Шест месеца са нищо, Тони. Ще си минат ей така. Всичко трябва да е планирано предварително.

— Всичко ще бъде наред. Мислех, че Фил ще те заведе във Вегас и сватбената церемония ще бъде водена от двойник на Елвис.

— Въобще не споменавай за това. Предполагам, че искаш да говориш с него, нали?

— Всъщност се надях да го заема от теб за вечерта — каза Маклейн и погледна към тъмните облаци над главата си и към пустата улица, осветена от уличните лампи. — Или това, което е останало от него.

— Моля те, вземи го. Само ми се пречка тук. Обещай ми да го върнеш.

— Окей, Рей, споразумяхме се. Кажи му, че след половин час ще бъда в „Армс“.

Маклейн затвори и благодари на съдбата, че беше уцелил Рейчъл в добро настроение. Напоследък, с приближаването на датата на

сватбата, тя бе усвоила странния навик да му звъни по всяко време и да му задава глупави въпроси от рода на това дали е организиран ергенското парти, има ли вече партньорка за сватбената церемония и с какво ще е облечена. Можеше единствено да съчувства на Фил. Бившият му съквартирант и най-добър приятел сигурно понасяше десетократно по-големи страдания.

Въпреки че се отби да си купи сандвич и го изяде в спарената топлина на закусвалнята, Маклейн успя да стигне до кръчмата пръв. Беше вече преполовил първата си халба бира, когато двойните врати на бара се отвориха и пропуснаха полъх студен въздух и тромавата, леко запусната фигура на човека, когото очакваше.

— Закъсняваш — каза Антъни и посочи пълната халба, близък на неговата. Фил я взе и с една голяма глътка я преполови до нивото на приятеля си.

— Наздраве! Имах нужда от това — каза той, избърса пияната над горната си устна и се усмихна. Маклейн реши, че приятелят му изглежда уморен, а бръчиците около очите му бяха по-скоро от липса на сън, отколкото от смях. — Господи, от време на време се чудя какво ме е прихванало!

— Значи, Рейчъл е започнала да става лоша, а? По телефона ми се стори съвсем наред.

— Не, не е Рей. Е, тя със сигурност е малко вманиачена, но пък успява да се реваншира по други начини — ухили се Фил и в усмивката му пролича нещо от старото му аз. — Не, става въпрос за лабораторията. Мислех си, че като стана професор, по цял ден ще си седя в кабинета и ще чета курсови работи, ще стъжнявам живота на студентите и ще чакам покани за международни научни конференции.

— А не е ли така?

— Не, по дяволите! Имам бюджет колкото на малка бананова република, персонал от академични примадони, които получават твърде много за труда си и всеки от които се нуждае от персонален масаж на егото минимум веднъж дневно, и това е, без да броим участието в комисии. Има комисии за всичко: за здраве и безопасност, за връзки с обществеността, по етика. Дори не мога да си спомня кога за последно съм хващал епруветка в ръка. И какво му е смешното?

— Ти — отвърна Маклейн и стовари дружеска десница върху гърба на приятеля си. — Звучиш така, сякаш си пораснал.

— Да, май че е така. От мен зависят хора.

— На мен ли го разправяш! Звучи почти като това да си инспектор. Технически погледнато, аз съм детектив, но половината от времето си се занимавам с това да казвам на сержантите и младшите детективи какво да правят.

— Е, поне е само половината от времето. Ще взема да поръчам по още една бира — отвърна Фил, след като довърши халбата си. Маклейн допи остатъка в своята и търпеливо изчака новата.

Взеха бирите си от бара и се отпавиха към една маса в ъгъла, далеч от шумния джубокс, който бълваше хитове от осемдесетте.

— Да разбирам ли, че вече си подготвил кумовата си реч? — попита Фил.

— Не може ли просто да импровизирам?

— Приятелю, зависи от това дали искаш да доживееш до края на деня, или не. Не си виждал Рейчъл, когато побеснее.

— Е, тогава май е по-добре да се погрижа за речта предварително. А трябва да ти подготвим и ергенско парти. Имаш ли някакви идеи какво искаш да правиш?

— Каквото и да е, стига да не включва прекалено много от полицейските ти приятели.

— Какво им е на полицейските ми приятели? — престори се на обиден Маклейн.

— Всеки един поотделно ли? Нищо им няма. Боб е голяма скица. Онзи младеж Мак-някой си — малко е скован, но вдъхва надежда. Големия Анди е много полезен в отбор за кръчмарско състезание. Обаче, ако ги събереш заедно, ситуацията може да излезе от контрол. Да знаеш, мислех си, че студентите пият прекалено много.

Маклейн си спомни за ергенската вечер на Големия Анди Хаусман и веднага разбра за какво говори Фил. Достатъчно е да се съберат неколцина полицаи, които не са на смяна, на място с големи количества алкохол — и картинката загрубява.

— Ще гледам да сведа полицейското присъствие до минимум, Фил. Можеш да разчиташ на това.

— Какво планираш в такъв случай? Боулинг и индийски ресторант? Каране на кънки в Мърифийлд? Стриптийз клуб в Лийт?

— Ще ти се! — отвърна Маклейн и си напомни, че трябва да започне да организира нещо. Все пак бяха минали шест месеца, откакто Фил го беше помолил да му стане кум. — Нали знаеш, че Рейчъл ще ме убие, ако направя нещо, което включва участието на жени?

— Естествено. Само че не е нужно тя да знае. Така или иначе Джени организира нещо грандиозно за женската част. Между другото, тя ме попита нещо. Исква да знае дали да покани и Ема да се присъедини към тях, да се запознае с някои от момичетата, за да не се чувства съвсем изолирана в големия ден?

— Не знам. — Маклейн отпи голяма глътка от бирата си и се почувства леко неловко от насоката, в която беше поел разговорът. — Ще трябва да я попитам.

— Какво? Искаш да кажеш, че още не си я питал? Поднасяш ме, нали? Кажи ми, че си я попитал. Рей ще припадне, ако разбере, че кумът ще дойде на сватбата сам.

— Ще я попитам, Фил. Обещавам.

— Не знам какво да кажа, Тони. Между другото, какво става с вас двамата? Изглежда, преди време нещата се получаваха. А после... какво стана?

— Ами... работим на смени... Не знам, Фил. Може би просто вече съм свикнал да бъда сам.

— Ти си глупак, инспектор Маклейн. — Фил се надигна от дървената пейка и грабна двете празни халби, които мистериозно се бяха появили на местата на пълните.

— Аз черпя — спря го Антъни и бръкна в джоба за портфейла си.

— Не, ти ще поръчаш следващите. Трябва да ида до едно място.

Фил изчезна, оставяйки го да размисля върху причините, поради които не беше опитал по-сериозно да се сближи с Ема Беърд от криминологичния отдел в участъка. Тя бе единственият човек, освен него, който беше спал в леглото му за последните десет години. Въпреки че се беше промъкнала там пийнала и бе заспала, когато той самият вече отдавна хъркаше.

— Знаеш ли, можехме да излезем още вчера — заяви Фил след малко, когато се върна с третите им халби бира.

— Трябваше да ми се обадиш.

— Звънях, но ти не вдигна, а няма никакъв смисъл да оставям съобщение на глупавия ти телефон. Ти така или иначе никога не ги прослушваш.

— Прав си. Бях в Абърдийн и се прибрах много късно. А след това избухна пожарът в сградата на Удбъри и минаваше два през нощта, когато се прибрах у дома.

— Пожарът, да. Видях го по новините. Сградата е пламнала доста бързо, а? Предполагам, че сега ще я съборят и ще издигнат жилищни блокове на нейно място. Не съм сигурен кое е по-грозно — това или да превърнеш една фабрика в скъпарски апартаменти за хора с твърде много пари.

— Защо го казваш? — намръщи се Маклейн.

— Ами жалко е как тези величествени стари сгради биват завземани от алчни инвеститори. Хората, които са ги построили, са били предприемачи, създавали са богатство и живот за града. А тези места... не знам. Сега са опасани отвсякъде с охранителни камери и бодлива тел. Превърнати са в затворени комплекси. Така се изсмуква живецът на града.

— Знаеш ли, ти си вторият човек, който ми го казва днес.

— Така ли?

— Говорих с пазача на сградата, един смахнат дядка. Той каза, че фабриката предпочитала да се самозапали и да изгори, вместо да бъде превърната в нещо друго. Един вид самоубийство.

Фил се задави с бирата и пяната изскочи от устата и носа му. Маклейн го потупа няколко пъти по гърба, докато приятелят му спря да кашля и започна отново да диша нормално.

— Старият проблем с пиенето пак се появява, както виждам.

— Ох, това беше безценно! Сграда да си направи самоубийство! Наистина знаеш как да ги подбиращ, Тони.

— Май е така.

— А какво те е отвяло чак в Абърдийн? — попита Фил. Гласът му все още беше половин октава по-висок от обикновено. Маклейн се намръщи. Надяваше се, че разговорът няма да стигне до тази тема, но реалността беше друга. Новината така или иначе скоро щеше да излезе наяве, а най-добрият му приятел имаше право да я узнае от него.

— Андерсън е мъртъв — отвърна той и разказа всичко на Фил.

Късно вечерта, докато се връщаше пеш вкъщи, градът беше необичайно тих. Чуваха се само такситата, които минаваха от време на време по „Медоус“, тук-там някой откъслечен пиански вик или далечният рев на седемстотинхиляден град. Маклейн пое дълбока глътка от студения нощен въздух и си наложи да не мисли за Доналд Андерсън или Одри Карпентър. В ушите му обаче все още отекваше звукът на пръст, засипваща капака на ковчег в едно ветровито абърдийнско гробище. Мъртвото лице все още се взираше в него от масата за аутопсии, а изпитите бири размиваха фините порцеланови черти и ги караха да приличат на едно друго лице в едно друго време.

Едва когато бръкна в джоба си за ключовете, странното усещане, което го беше преследвало натрапчиво през целия път по улицата, най-накрая изплува ясно в съзнанието му. Маклейн подуши въздуха. Нещо гореше с позната, лютивата, незаконна миризма. Огледа се наоколо и не видя никого. В края на улицата мина закъснял автобус, а сред ръмженето на двигателя му той чу далечното и приглушено припукване на пламъци. Отстъпи назад от входната врата и погледна нагоре към прозорците на собствения си апартамент. Стъклата им бяха тъмни и отразяваха оранжевия облак от пламъци над тях. Внезапно вниманието му бе привлечено от някакво движение един етаж по-надолу по диагонал на сградата.

Беше апартаментът на студентите, където не минаваше и месец, в който да се задържат едни и същи лица. Поне последната групичка нямаше навика да оставя входната врата на сградата отключена и подпряна с камък. Имаха обаче навика да слушат силна музика до среднощ и почти винаги държаха външните дървени щори на прозорците спуснати. И в момента бяха затворени, но мънички пролуки между летвите разкриваха проблясващите светлини на танцуващите зад тях пламъци.

Едва успя да намери правилния ключ в тежката връзка и да го пъхне трескаво в ключалката на входа. Ключовете от къщата на баба му в другата част на града също бяха тук и допълнително натежаваха във връзката, сякаш го провокираха да ги изпусне в бързината. Проклинайки изпитата бира, Маклейн най-после успя да се пребори с входната врата, отвори я и пристъпи в тъмнината.

Вътре беше топло. Много по-топло от нормалното за декември. Миризмата на изгоряло заседна в гърлото му още с първата глътка въздух. Погледна нагоре и видя облак сивкав пушек, който се стелеше по тавана. Димът идваше откъм задното стълбище и се прокрадваше през перилата от ковано желязо. Извади телефона си и набра 999, докато се качваше нагоре към апартамента си.

— Център за спешни повиквания, от каква помощ се нуждаете?
— попита отегчен женски глас от другата страна. Поредното откачено обаждане, от което вече й беше все тая.

— Пожарна, линейка, полиция — изброи Маклейн, даде адреса и се качи на площадката на първия етаж. Пред него имаше две врати — на студентите и на банкера, който, ако не го лъжеше паметта, в момента работеше в чужбина. Никаква светлина не проникваше през ветрилообразния прозорец на вратата на единия от апартаментите, но зад стъклото на другия се виждаха оранжеви отблясъци и кълба черен дим, който се просмукваше през ключалката и под вратата.

Изкачи останалата част от стълбището на прескоци, прикривайки носа и устата си с ръкава на палтото, за да се предпази от сгъстяващия се дим. Подмина вратата на апартамента си, отиде пред отсрещния и заудря силно по дървената му врата.

— Господин Шийн? Чувате ли ме? Господин Шийн? Тони Маклейн е. Трябва да се събудите. Има пожар! — Още докато изричаше думите, давейки се от неприятния сладникав дим, той осъзна колко нелепо звучаха. Отстъпи крачка назад и погледна към крушката в коридора. Изчака я да светне, но не се случи нищо. Или леко примигна?

Без да я дочака, Маклейн изрита вратата с всички сили. Дървото се пропука, но издържа. Изрита вратата отново и част от нея хлътна навътре в апартамента. Погледна през дупката и видя само виещи се кълба дим, който всеки момент щеше да започне да излиза през направения от него отвор. Протегна ръка вътре и затърси ключа с надеждата, че съседът му няма верига на вратата. Късметът бе на негова страна.

Жегата го обгърна в мига, в който отвори вратата, а димът нахлу на етажната площадка. Пое дълбоко дъх още в коридора и пристъпи внимателно в апартамента. Подът изскърца под тежестта му и се огъна, сякаш щеше да поддаде. В този миг Маклейн осъзна мощта на

адските пламъци зад вратата. Наистина трябваше да изчака пожарникарите, но какво щеше да стане, ако закъснееха?

Отвори една врата с надеждата, че това е спалнята. В стаята се кълбеше дим, който започна да излиза и в тесния коридор. Господин Шийн не беше от тези, които спяха на отворен прозорец. На Маклейн му се искаше да извика, но се боеше да поеме достатъчно дълбоко въздух, за да го направи. Приблужи се бързо до леглото, посегна към човека, който спеше в него, и го разтърси здраво за рамото. Нищо.

Наведе се по-близо и се опита да види дали все още диша, но в стаята беше прекалено тъмно и задимено. Очите му се насълзиха, лютивият дим изгори гърлото му. Усети, че някъде наблизко пламъците заръмжаха по-силно, най-сетне намерили пътя си навън. Нямаше никакво време. Отметна завивките, сграбчи господин Шийн и го метна през рамо. Задъха се, докато намери обратния път към коридора навън, благодарейки на съдбата, че съседът му беше кльоцав старец. Въпреки това се запрепъва от тежестта на рамото си, а горещината стана почти непоносима. Вратата към всекидневната избухна в пламъци пред очите му, като ефект в евтин филм на ужасите. На светлината от огъня се виждаше как полираните дъски на пода в коридора почерняват и се огъват от горещината. Пламъците от долния апартамент поглъщаха пода и скоро всичко щеше да се сгромоляса. Ако не успееше да излезе навреме, Маклейн също рискуваше да пропадне.

Нагласи отпуснатото, облечено в пижама тяло на господин Шийн по-удобно на рамото си и тръгна напред. Усещаше как дъските на пода стенат под тежестта му и когато се затича, целият под се разтресе и заогъва като детски надуваем замък. Направи един последен скок и се приземи в относителната безопасност на каменната площадка на стълбището. Подът зад гърба му се срути.

Огромна топка пламъци изригна над главата му, огнените езици докоснаха косата му, а пижамата на господин Шийн пламна. Свлече се на колене. За момент се почувства твърде изтощен, за да помръдне, съзнанието му се замъгли от липсата на кислород. Можеше единствено да стои и да гледа как малките пламъчета бавно поглъщат памучната тъкан, а някъде в далечината зад тях, извън полезрението му, се намираще вратата към собствения му апартамент. Там беше целият му живот. Трябваше да влезе и да събере някои от нещата, които можеше

да носи, последните останки, напомнящи му за един живот, който му беше отнет.

Някъде долу се чу експлозия. Звукът си проправи път през мъглата в съзнанието му и Маклейн се пробуди дотолкова, че да осъзнае какво точно се случва. Угаси трескаво с длан пламъците по пижамата на господин Шийн, изправи се с мъка на крака и задърпа стареца след себе си. Опря гръб на каменната стена и бавно и внимателно започна да си проправя път надолу по стълбището към следващата площадка. Вратата на студентите беше обвита в пламъци, които вече облизваха долната част на каменната площадка, на която беше стоял допреди миг. През процепа над съседната врата се виждаше, че апартаментът на банкера все още устояваше на огъня. Собственият му апартамент на горния етаж щеше да пламне скоро.

Горещината, излъчвана откъм апартамента на студентите, беше почти непоносима, но трябваше да успее да мине покрай него, за да стигне до стълбите. Стисна зъби и притча покрай вратата, притискайки тялото на изпадналия в безсъзнание старец с надеждата, че палтото му няма да пламне. Още щом подмина, усети полъха на вятъра върху лицето си — пламъците засмукваха свеж въздух от отворената входна врата на сградата. Почувства облекчение в дробовете си и събра сили да слезе по последните стълби, влачейки господин Шийн след себе си.

Вой на сирени отекваше в квартала, когато Маклейн се добра до отсрещния край на улицата и се свлече на паважа. Гълташе ненаситно студения единбургски въздух, безсилен да обърне внимание на отпуснатото тяло до себе си. Уличните лампи наоколо бяха като блуждаещи пламъчета от детско стихотворение, дребни личица на феи надничаха от прозорците наоколо. Иззад ъгъла се показва пожарна кола и спирачките ѝ изсвириха пронизително, преди да спре наблизо. От нея заизскачаха мъже, облечени в жълто, миг по-късно пристигна и втора пожарна. Маклейн се изправи с усилие и тръгна обратно към сградата. Пред него изникна нечие познато лице. Разследващият пожарникар — Джим Бъроуз, не го позна веднага.

— Има ли някой друг вътре?

— На приземния етаж — посочи Маклейн най-близкия прозорец.
— Възрастната госпожа Маккъчън. Живее сама, пазете се от котките ѝ.

— По дяволите! Добре ли сте, сър?

Маклейн се огледа и видя двама униформени офицери, които се приближаваха тичешком. С облекчение забеляза, че единият от тях е сержант Хаусман, но преди да успее да каже нещо, оглушителна експлозия взриви нощта. Стъкла и парчета дървена дограма се посипаха отгоре им, дрънчейки по покривите на сградите и паркираните автомобили. Веднага след това нещо тежко тупна в краката на Маклейн. Беше почерняло и обгоряло. Димът, който се издигаше от него, разнасяше онази странно позната сладникава миризма.

— Анди, обезопасете улицата и докарайте колкото може повече хора тук. Ще трябва да евакуираме всички от съседните две сгради и от тези отзад — разпореди се Маклейн и се наведе да огледа димящото парче в краката си, като мимоходом забеляза, че ръцете му са почернели от сажди. Скоро щеше да изпадне в шок. А може би вече беше. — Как е господин Шийн?

— Кой? — попита Хаусман.

— Съседът ми — отговори Маклейн, вдигна парчето обгоряла маса в краката си и избърса с длан саждите от горния му слой. Отдолу беше хладно и необгоряло. Завъртя го разсеяно между пръстите си и се обърна към отсрещния тротоар, където беше оставил стареца. В главата му започна да се оформя една ужасяваща мисъл.

На тротоара се беше събрала групичка хора, двама парамедици бяха коленичили до неподвижното тяло. Големия Анди последва Маклейн, като разблъскваше зяпачите, за да им направят място, но инспекторът беше наясно, че вече няма смисъл. Парамедиците не полагаха усилия да спасят живота на господин Шийн и увисналите им рамене разкриваха ужасната истина.

— Мъртъв ли е? — Антъни се спусна към най-близкия от парамедиците, все още стискайки обгорялото парче в ръка.

— Не можахме да направим нищо — отвърна мъжът, без да отклони поглед. Починал е още преди да стигнем дотук.

Маклейн се изправи и се подпря на най-близката кола, за да не падне. Светът около него шеметно се завъртя. Улицата тънеше в хаос: пожарни коли, стълби и маркучи, шум, мирис на водна пара, обгоряло дърво, горяща пластмаса и плът.

— Добре ли сте, сър? — попита някой. Дълбоко някъде в съзнанието си Маклейн разбра, че въпросът беше от парамедика. В момента се бе съсредоточил почти изцяло върху буцата опърлен материал, изхвърчал от апартамента на студентите. Най-накрая го разпозна и разбра как се бе случило всичко.

— Анди? — огледа се той за едрата фигура на полицая.

— Мисля, че трябва да ви прегледат, сър — каза парамедикът и постави ръка на рамото му. Маклейн я отблъсна.

— Аз съм полицай.

— Вие сте полицай, който изпада в шок, доколкото виждам.

— Добре съм. Просто ми се вие свят. Вдишах малко повече дим.

Пред очите му се изправи нечия масивна фигура и на Маклейн му трябваше секунда да осъзнае, че това е сержант Хаусман.

— А, Анди, ето те! Иди до участъка, намери Дървеняка и го доведи тук.

— Часът е два през нощта, не мисля, че ще го намеря там.

— Добре, събуди го. Не, като си помисля, това не е чак толкова добра идея. Само му кажете.

— Какво да му кажем? Не мислиш ли, че трябва да отидеш с парамедиците?

— Добре съм, Анди — отвърна Маклейн и му показва обгорялата буца в ръцете си, като отчупи парче от нея с нокът. Около него цареше хаос, целият му живот току-що беше изчезнал в пламъци, а той все още беше поразен от абсурдността на цялата ситуация. — Това е хашиш, Анди. Дрогата, която се опитваме да проследим от месеци насам. Малките копеленца са я отглеждали точно под носа ми.

При тези думи не можа да се сдържи и смехът изригна от гърлото му. Задави се, нуждаеше се от глътка въздух, дробовете му протестираха заради вдишания дим, но просто не можеше да се спре. Дори и когато парамедиците сложиха кислородна маска на лицето му.

19.

— Знаеш ли какво си, Тони Маклейн? Едно себично копеле, това си ти!

Седи на кухненската маса и държи чаша кафе между дланите си, докато търси начин да възрази. И въпреки че устните му почти изричат познатия отговор, някъде дълбоко в себе си допуска, че тя все пак е права.

— Виж, Кърсти, нямах друг избор...

— Не ми ги разправяй тия, дори не започвай!

Застанала е на прага с ръце на кръста, дългата ѝ черна коса днес е разпусната и пада свободно по гърба ѝ. Полата, която ѝ подари за рождения ден, ѝ стои добре, подхожда на зелените ѝ очи. Дори когато е ядосана, той не може да не ги погледне и да се усмихне, поне мъничко.

— Ти слушаш ли ме въобще? Господи, все едно говоря на дете. Правим планове за този уикенд от месеци.

Това изтрива усмивката от лицето му.

— Знам, Кей. И аз го чаках с нетърпение и съм се записал за отпуск от юли, но нали го знаеш какъв е Дъф!

Тя се хвърля отчаяно на един от кухненските столове. Никога преди не е виждал някой да прави нещо подобно, но това е най-подходящата дума, с която може да го нарече.

— Знам какъв си. Безхарактерен. А сам знаеш, че ако не се опълчиш на тези нахалници, скоро ще загубиш уважението им!

— Дъф е инспектор, Кей. Знаеш колко труд положих, за да започна в отдел „Разследвания“, а мястото ми е само временно, докато Кийн е в болнични заради счупения крак. Ако не успея да направя добро впечатление сега, кога ще имам друг шанс?

— Е, и какво тогава? — скача тя от мястото си също толкова пламенно, колкото е седнала, и столът полита назад. — Да зарежеш всичко само като ти свирнат? Да се обърнеш по гръб и да позволиш да те почешат по коремчето?

— Кърсти, аз...

— Забрави. Просто... забрави — казва тя и грабва палтото си от закачалката в антрето. На излизане затръшва вратата толкова силно, че тя отскача и се отваря отново. Той се втурва след нея навън в коридора, където възрастната им съседка го посреща с объркан и изненадан поглед.

— Кърсти! Къде тръгна?

Но единственият отговор, който получава, е развяната ѝ черна коса, която се носи след нея, докато слиза забързано по стълбите.

20.

— Влизай. Ще приключа след минута. — Главен инспектор Макинтайър продължи да пише бележки върху някакъв важен доклад. Маклейн успя да стигне от прага на кабинета ѝ до мястото пред голямото, отрупано с книжа бюро в мига, в който тя постави подписа си със замах. — Какво мога да направя за теб... Тони? Какво, по дяволите, правиш тук! И какъв е този костюм, който си облякъл?

— Добре съм, госпожо, благодаря. Вие как сте? — усмихна се Маклейн. Не се случваше често да успее да хване шефката си неподготвена.

— Извинявай — кимна Макинтайър и махна с ръка. — Просто това райе наистина е необичайно.

Маклейн приглади ръкава на сакото.

— Мисля, че е било доста модно през 1920-а. На дядо ми е. Това е единственото нещо, което успях да открия и горе-долу става. Е, ако не броим роклите на баба ми, разбира се.

— Мъдър избор. Връщал ли си се... там?

— Не, все още не. Предполагам, че са угасили огъня. Преди да ме откарат снощи, изглежда, вече бяха успели да го овладеят.

— Да. Големия Анди ми разказа всичко. Знаеш ли, в момента наистина не трябва да си тук. Изненадана съм, че докторите са ти позволили да излезеш от болницата. Предполагаха, че си погълнал доста дим.

Маклейн се опита да потисне напирания пристъп на кашлица, но не успя.

— А какво да правя? Да седя и да се оплаквам от несправедливостта на живота?

— Ами можеше да отидеш да напазаруваш малко дрехи например — усмихна се Макинтайър.

— Не се притеснявайте, ще си подам молба за отпуск, но трябваше да разбера какво се е случило.

— Дай ни малко време. Обезопасиха сградата едва преди няколко часа. Чарлс няма търпение да влезе там, но пожарникарите все още не го пускат.

— А, значи, е получил съобщението ми. Какво мисли за всичко това?

— Може да го попиташ сам. Искаше да те разпита за апартамента, от който е започнал пожарът.

— Какво мога да му кажа? Никога не съм виждал собственика, апартаментът непрекъснато се наемаше от разни студенти. Последната група бяха малко по-добре от останалите. Не съм им обръщал кой знае какво внимание.

— Ти си детектив, Тони. Обучен си да обръщаш внимание. Преди колко време се нанесе?

— Не знам. Може би в края на лятото, някъде след фестивала.

— Значи, поне четири месеца са въртели номера с дрогата точно под носа ни. Господи, пресата ще бъде във възторг.

Маклейн посърна. Естествено, че медиите щяха да докопат тази история в мръсните си алчни ръчички. И нямаше да им отнеме много време да разберат, че в същата сграда, в която е функционирала фабрика за дрога, е живеел и инспектор от полицията.

— Нещата май не изглеждат добре, госпожо.

— Не, никак. А и инцидентът с детектив Робъртсън ще се разчуе.

— Макинтайър разтри уморено очи. — Онези от „Професионални стандарти“ искат да си поговорят с теб — каза тя след малко.

— Очаквах го — отвърна Маклейн, въпреки че вътрешно посърна още повече.

— На този етап разговорът е неформален, Тони. Никой не е отправил официално оплакване — каза Макинтайър. На лицето ѝ се бе появила маска на сериозност, каквато обикновено използваше, за да спласи новопостъпилите млади полицаи. — Ще направя каквото мога, за да си остане така. Изцяло на твоя страна съм, но не мога да ти обещавам нищо. Въпреки това искам поне за момента да се покриеш и да вдигаш възможно най-малко шум. Иди и говори с Дъгит, а след това не искам да те виждам в участъка до деня на изслушването.

— Но в момента разследвам убийство. Не мога просто така... — опита се да протестира Маклейн.

— До изслушването, Тони. Иначе ще наредя да те отстранят. Сержант Леърд може да поеме случаите ти, докато те няма. Не е зле да се постарее да заслужи надницата си. А ти иди да напазаруваш. Върви си у дома — каза Макинтайър и замълча за момент, лицето ѝ леко пребледня. — По дяволите, това беше много грубо. Съжалявам.

— Всичко е наред, госпожо. Знам какво имахте предвид.

— Между другото, къде си се настанил? Надявам се, че не си при Навъсеня Боб.

— Не, в старата къща на баба ми съм, на Брейд Хилс.

— Е, гледай да оставиш телефонен номер, на който да можем да те намерим.

Маклейн кимна и се обърна да си върви, но изведнъж спря.

— Има ли някакви новини за детектив Робъртсън?

— Ще може да ходи отново — каза Макинтайър и пак разтри уморените си очи. — Лекарите предполагат, че ще му трябва поне година, за да се възстанови.

— По дяволите! И без това не ни достигаха хора. Има ли някаква възможност да измъкнем още неколцина от униформените?

— Работя по въпроса, Тони. Но независимо дали ти се вярва или не, в днешно време далеч не всеки иска да стане детектив — каза Макинтайър и замислено се почеса по главата. — Въпреки това от Абърдийн ни се притекоха на помощ, ще ни изпратят един от техните хора. Има вероятност да се прехвърли тук за постоянно.

— Така ли? Познавам ли го?

Макинтайър измъкна лист от купчината с изходяща поща и се взря в него за момент.

— Детектив сержант Ричи. Ще бъде тук след две седмици и ти ще можеш да я запознаеш с работата... ако все още си с нас.

На Маклейн не му се нравеше идеята да влиза в словесен двубой с Дъгит — поне докато гърлото му бе в това състояние. Затова се запъти да търси Навъсеня Боб. Сержантът обаче го откри пръв.

— Не очаквах да ви видя днес, сър. Как сте, по дяволите?

— Благодаря, Боб, добре съм — отвърна през кашлица Маклейн и дробовете му се свиха в болезнен спазъм. — Е, почти добре. Обаче не мога да кажа същото за съседа си.

— Да, чух за това. Горкият човечец. Докторите обаче смятат, че е починал в съня си. Предполагам, че това е по-добре, отколкото да изгориш жив.

— Ходи ли вече на мястото?

— Бях там тази сутрин — веднага след като дойдох на работа. Там е голяма бъркотия. Опитах се да ти звънна на мобилния, но обажданията се прехвърлят директно на гласовата поща.

Маклейн потупа джобовете на дядовото си сако в опит да си спомни къде ли беше пъхнал телефона. Намери го и се взря в дисплея. Изглежда, нещо вътре в машинката се беше разтопило. Замисли се и не можа да си спомни дали беше използвал устройството след обаждането до Спешна помощ предишната нощ.

— Май ще трябва да си взема нов. Поредното нещо за добавяне в списъка с покупки. Виж, знаеш ли къде е Дървенияка в момента?

— Мисля, че е горе в главната оперативна зала. Ангажирал е всички с проследяването на информацията за наемателите на онзи апартамент, но виждат и доста зор с намирането на собственика.

— Следователно не е на мястото на пожара. Ами криминалистите? Пуснаха ли ги вече да огледат наоколо?

— Не съм сигурен, но винаги можем да отидем и да проверим лично.

— Точно за това си мислех и аз. Намери служебна кола и ме чакай отпред след десет минути. Имам нужда да изпия един чай, това гърло ще ме умори.

— Ха! Значи, момъкът ми дължи десетачка — ухили се Навъсеня Боб, когато двамата тръгнаха надолу по коридора. — Той дори не предполагаше, че ще се появиш на работа днес.

В закусвалнята не се сервираше най-добрият чай на света, но точно в този момент Маклейн не се интересуваше от това. Трябваше му просто нещо, което да успокои парещата болка в гърлото му. Пренебрегването на лекарската забрана и напускането на болницата по собствено желание, изглежда, се бяха оказали грешен ход.

— А, ето те, Маклейн. Никога ли не вдигаш проклетия телефон?

Маклейн се извъртя лениво на стола и не си направи труда да се изправи. Дори и в добри дни Дъгит не заслужаваше подобно усилие, а

днешният едва ли би могъл да мине за такъв.

— Опасявам се, че телефонът ми е развален, сър. Снощи в пожара нещо вътре се е разтопило и все още не съм имал възможност да го сменя.

— Добре — отвърна Дъгит, издърпа си стол и се плъсна тежко на него. — Колкото до това, знаеш, че работата е сериозна. Претърсваме целия град, все едно нямаме никаква представа къде може да са, а те се оказват точно пред проклетия ти праг!

— Благодаря ви, сър. Добре съм наистина. Ако не броим раздразненото гърло и факта, че всичките ми вещи и документи току-що бяха унищожени от пожар.

Дъгит, изглежда, се смути за миг, но в следващия гневът взе връх и оцвети в алено бледата му, осеяна с лунички кожа.

— Очевидно си в състояние да работиш, защото в противен случай нямаше да си тук. Искам само да знам защо седиш тук и пиеш чай, след като главен инспектор Макинтайър доста ясно ти е казала, че държа да те видя.

— Съжалявам, сър. Тя не каза, че е чак толкова спешно. Каза ми, че трябва да си взема малък отпуск, но реших да изпия чаша чай и да свърша някои неща, преди да си тръгна.

— Знаеш ли какво се говори, Маклейн? — попита Дъгит.

Не беше добра идея да се предизвиква гневът на старши инспектора, при каквито и да е обстоятелства, но точно в този момент на Маклейн наистина не му пукаше.

— Не, сър, осведовете ме.

— Разправят, че дяволски добре си знаел какво е ставало зад съседната врата. Ти си ги защитавал.

Ангъни остави чашата на масата и я отблъсна към началника си. Изправи се и бавно приплъзна стола към масата, тътрейки краката му по пода. Дъгит го изгледа така, сякаш очакваше да му отговори, затова Маклейн се наведе, постави свитите си в юмруци ръце върху масата, като чашата му остана между тях, приближи лице до това на Дъгит и прошепна така, че само той да може да го чуе:

— Вие наистина сте идиот, сър.

След това си тръгна.

21.

Навъсения Боб не бе сам в служебната кола. Докато се настаняваше отпред, Маклейн видя зад волана детектив Макбрайд, а възрастният сержант се бе разположил на задната седалка.

— Хубав костюм, сър — отбеляза Макбрайд, маневрирайки в натоварения следобеден трафик.

— Дори не подхващай темата, детектив. Бил е на дядо ми. Освен това за времето си е бил много модерен.

— И днес е така. Един приятел наскоро поръча да му ушийт нещо подобно, което му струва цяло състояние.

— Ако този му става, ще му го подаря да си има и един резервен. Дяволски неудобен е — отвърна Маклейн и се разшава на седалката, опитвайки се да не мисли за шева на панталона си, впит в най-деликатните му части. Никак не бе чудно, че дядо му беше успял да създаде само един наследник.

Отне им доста време, за да стигнат до района, където беше апартаментът му. Когато приближиха, Маклейн разбра каква е причината. Бяха затворили цялата улица и с това бяха блокирали движението в доста голяма част от града. Недалеч от мястото графикът се отклоняваше по еднопосочен път, оцелял след пожара на сградата на Удбъри. Трябваше им само още един пожар — и цялата южна част на града щеше да стане непроходима.

— Скоро ще се наложи да оправят тази работа — каза Макбрайд и показа служебната си карта на униформения полицаи, застанал пред синьо-бялата лента за ограничаване на достъпа, след което бавно се придвижи напред по улицата. Пожарните коли все още бяха на мястото, въпреки че маркучите им бяха прибрани. Камионът на разследващия екип от пожарната също беше тук, паркиран на отсрещната страна на улицата, където предишната вечер Маклейн беше оставил господин Шийн. Половин дузина коли стояха настрани и изглеждаха по-скоро изоставени, отколкото паркирани. Близо до тях се виждаше очуканият бял микробус „Форд Транзит“ на криминалистите,

задните му врати зееха широко отворени. До него беше спрял огромен камион с платформа, от който разтоварваха метални части от скеле.

Паркираха възможно най-далече от мястото на инцидента. Още със слизането от колата Маклейн погледна към това, което през последните петнайсет години беше неговият дом. Фасадата на сградата все още изглеждаше непокътната, но не беше останал нито един здрав прозорец. Черните петна от сажди около отворите приличаха на преобърнати сълзи. Отдалеч се виждаше, че част от покрива е пропаднала, но силуетите на комините все още се издигаха на фона на притъмняващото небе.

— По дяволите! Ама че... Съжалявам, сър. — Макбрайд погледна засрамено върховете на обувките си.

— Не, Стюарт, мисля, че си прав. „По дяволите“ е точният израз. — Маклейн погледна нагоре към това, което някога беше прозорецът на всекидневната му. Точно в този момент в небето летеше самолет, който се снижи по посока на Инглистън. В един сюрреалистичен миг Антъни видя силуета на самолета през отвора на прозореца и пропадналия таван. След това самолетът се изгуби по пътя си.

— Защо дойдохме тук, сър? — обади се Навъсеня Боб, който беше излязъл от колата без палто и пристъпваше от крак на крак, разтърквайки ръцете си, за да прогони студа. Единствен той от тримата не си бе направил труда да погледне към сградата и изглежда, умишлено избягваше да го стори.

— Не съм сигурен, Боб — отвърна Маклейн. — Искрах просто да видя какво е останало. Май не е много.

Той се приближи към микробуса на криминалистите и се огледа за някой познат. Изведнъж се разнесе писък, който прозвуча като квичене на притиснато прасенце. Преди да разбере какво става, Маклейн се озова в съкрушителна прегръдка, която изкара въздуха от дробовете му.

— Ема, моля те. Не мога да дишам — изхриптя Антъни и с мъка се измъкна от прегръдката на криминалистката. Тя отстъпи крачка назад и осъзна къде се намираха.

— Когато чух... адреса... помислих, че...

— Всичко е наред, Ема — отвърна Маклейн и взе ръцете ѝ в своите. — Аз не бях тук, когато започнало.

— Казаха ми, че си бил в болницата.

— Погълнал съм малко дим и дробовете ми трябва да се прочистят — обясни той и се покашля, сякаш да подчертае казаното. — Виж, не се притеснявай за мен. Ще се оправя. Кажете ми какво става? Открихте ли вече нещо?

— Не можем да влезем вътре, защото все още се опитват да укрепят сградата.

Маклейн заобиколи микробуса и си проправи внимателно път през отломките, разпръснати по улицата, за да се добере до тротоара. Работниците бяха започнали да сглобяват скелето за укрепване на фасадата и работеха много по-внимателно от друг път. Изглеждаше, че цялата стена от пясъчник леко се люлее, но това вероятно бе зрителна илюзия заради преминаващите високо в небето облаци. Странно, но входната врата на сградата изглеждаше непокътната и все още подпряна с парче счупена плочка по стар навик от предишните наематели студенти, а зад нея се виждаше осветен от прожектори тесен тунел.

Нещо се шмугна в краката му и Маклейн почти подскочи от изненада. Когато погледна надолу, видя черна котка, която душеше панталона му и се отъркваше в крака му с изцапаната си муцунка. Наведе се и поднесе ръка да я подуши, след което почеса животинката зад ушите. Обърна се отново към сградата и погледна към прозореца на приземния етаж, където възрастната госпожа Маккъчън седеше вечер и наблюдаваше света около себе си. Огледа се за някого, когото да попита, и видя един от пожарникарите да излиза от тунела зад входната врата.

— Какво стана с възрастната дама, която живееше на приземния етаж? — попита той, когато пожарникарят погледна към него. — Успяла ли е да излезе? Добре ли е?

— Не мога да кажа, приятел. В момента там май няма никой. Питай Джим, той ще знае.

Маклейн му благодари и тръгна към камиона на разследващите пожарникари, следван неотлъчно от котката. Почука на вратата и Джим Бъроуз вдигна глава от бюрото си.

— Инспекторе, радвам се да видя, че вече сте във форма. Миналата вечер не изглеждахте никак добре.

— Димът ми дойде малко в повече. Не знам как вие, момчета, се справяте с него.

— Носим дихателни апарати. А и обикновено не ни се случва да се втурнем в горяща сграда, без да сме съставили предварителен план. Извадили сте късмет, че сте жив.

— Знам — отвърна Маклейн и потисна неволния рефлекс да свие рамене. — А и трябваше да внимавам повече, преминал съм основен курс за пожарникари.

— Впрочем какво правехте там? Просто минавахте наблизко и решихте да се проявите като герой?

— Никой ли не ви е казал? — изненада се Маклейн. После осъзна, че всъщност не е имало причина да говорят за това с пожарникарите. — Живея тук. В апартамента в дъното на последния етаж. Е, поне живеех, така да се каже.

Бъроуз го изгледа с неразгадаема физиономия и промълви:

— О, съжалявам. Значи, старецът...

— Господин Шийн. Той живееше тук от над петнайсет години. Така и не разбрах какво беше първото му име.

— Открихме и други тела. Четири в дясната страна на сградата, на втория етаж. Всички бяха зле обгорели. По двама в апартаментите на първия етаж. Имаше и едно пред главния вход — дребно, заровено под доста отломки, вероятно е някой от приземния или от първия етаж.

— Апартаментите на първия етаж бяха отдадени под наем, доколкото знам. А малкото тяло... — Маклейн се отпусна тежко на близкия стол и внезапно се почувства изцеден. Котката, която го бе последвала до мобилния офис, скочи в скута му и побутна ръката му с глава, за да я погали.

— Знаете ли кой може да е? — попита Бъроуз с тих и загрижен тон.

— Госпожа Маккъчън. Господи, жената беше доста възрастна. Може би е прекарала живота си в този апартамент. Беше любопитен стар прилеп, но определено не заслужаваше това. Никой от съседите ми не заслужаваше това.

Двамата поседяха смълчани за момент. Все още седеше и галеше котката, когато Навъсеня Боб и детектив Макбрайд се появиха на вратата.

— Чудехме се къде ли се изгубихте — каза Навъсеня Боб и се качи в тясното пространство, като едва след това забеляза котката. — О? Кое е новото ти приятелче?

— Всички обитатели на сградата са загинали миналата нощ, Боб. Десетима са мъртви. Оцелях само аз.

— Не всички. Изглежда, на котката ѝ е останал поне един последен живот.

Маклейн вдигна мъркащото животно към лицето си и се взря в очите му, чудейки се за момент какво да прави с него. Вероятно трябваше да се обади на Асоциацията за закрила на животните, за да я отведат, но това му се струваше някак си непочтително.

— Господин Бъроуз, какво е състоянието на сградата? — попита той накрая.

— Със сигурност всички тела са извадени. Укрепването със скелето ще ни отнеме няколко часа, но момчетата ще приключат с него през нощта. Не можем да отворим улицата, преди да приключим, а от „Контрол на движението“ цял следобед ми крещят по телефона да побързаме.

— Ами криминалистите? Кога ще могат да влязат вътре?

— За какво? Там няма да намерят кой знае какво.

— Трябва да опитат.

— Е, със сигурност няма да стане по-рано от утре.

— Окей — отвърна Маклейн, остави котката на пода и се изправи. Животното отново се завъртя край краката му и замърка. — Благодаря ви за усилията.

— За нищо. Това ни е работата.

Въздухът навън миришеше на влажно и обгоряло дърво. Маклейн не го беше усетил досега, погълнат от необичайността на всичко наоколо. И сега, сякаш се събуждаше от сън, в съзнанието му започнаха да изплуват все повече детайли. Колите, които обикновено бяха паркирани пред сградата, бяха вдигнати върху платформите на камиони. От едната си страна те все още изглеждаха лъскави и нови, но от другата боята им беше цялата напукана и на мехури от силната горещина. Една от колите се беше подпалила и гумите ѝ бяха разтопени като шоколад, оставен на слънце. Криминалистите трябваше да ги огледат, преди да ги върнат на собствениците им. С малко повече късмет, някоя от тях може би щеше да се окаже собственост на

наркодильърите. Може би тя щеше да им даде липсващата следа, която да разплете целия случай.

Но случаят не беше негов. Беше на Дъгит. За днес вече бе успял да вбеси старши инспектора веднъж и щеше да е добре да не го повтаря.

— Макбрайд, опасявам се, че на теб, като най-младо попълнение в екипа, се падна късата клечка — обърна се Маклейн към младши детектива и му разказа всичко, което бе узнал от Бъроуз, след което му каза да намери подходящ начин информацията да стигне до шефа. — Само не му казвай, че аз съм бил тук, защото го знаеш какъв е. А, освен това ще ти се наложи да се върнеш в участъка пеш — добави той и протегна ръка, за да поиска ключовете за служебната кола.

Макбрайд понечи да възрази, но се спря. Несъмнено се беше досетил, че докато стигне до участъка, Дъгит най-вероятно щеше да си е тръгнал. Или пък щеше самият той да реши да посети местопрестъплението.

— Вие какво ще правите? — попита той и подаде ключовете на Маклейн, който ги подхвърли на Навъсения Боб.

— Аз ли? Днес трябваше да съм в отпуск по болест, който да продължи поне до края на седмицата, затова Боб ще ме откара на Брейд Хилс. След това ще се заеме да прегледа всички случаи, по които съм работил напоследък. Хайде, Боб.

Тръгна към колата и не се изненада, когато видя, че котката го следва. Навъсения Боб го настигна след малко.

— Какво искахте да кажете с онова „ще прегледа всички случаи“?

— Същото, което казах, Боб. В отпуск съм. Освен това онези от „Професионални стандарти“ ще ме разнищят. Някой трябва да се заеме с работата. Главният инспектор каза, че ти си точният човек, който може да поеме задълженията ми.

Стигнаха до колата и Маклейн се настани на мястото до шофьора. Преди да затвори вратата, котката скочи на коленете му, завъртя се веднъж и се сви на малка черна и космата топка, преди Навъсения Боб да е отворил шофьорската врата.

— Разбираш ли от котки, Боб? — попита Маклейн.

— Дори не питай.

— Изглежда, тази котка е решила да дойде у дома с мен.

В този миг дочу тропота на тичащи нозе. Преди да успее да се обърне, за да разбере какво става, вратата отзад се отвори и някой скочи в колата.

— Надявам се, че нямате нищо против. — Ема бе леко задъхана, но вече без бялата си защитна униформа.

— Какво правиш, Ема? — попита Антъни.

— А ти какво правиш?

— Отивам си у дома. По-точно в къщата на баба ми, където май ще е домът ми сега. След това ще сляза към града, за да си купя малко дрехи.

— Именно! — ухили се Ема. — Ако ще купуваш нещо от рода на този костюм, мисля, че ще ти трябва сериозна помощ в пазаруването.

22.

— Просто изчакай пред офиса, Тони. Няма да отнеме много време.

Думите отекваха в съзнанието на Маклейн, докато седеше на пластмасовия стол в коридора. Чувстваше се като провинил се ученик, изпратен при директорката. Питаше се в такъв случай какво ли бе направил сержант Дънстоун, който седеше на съседния стол. Полицаят не спираше да нервничи, играеше си с пръстите на ръцете, поглеждаше часовника, отваряше уста в опит да каже нещо и после я затваряше с пукащ звук. Иззад затворената врата на офиса на главен инспектор Макинтайър долитаха звуци от очевиден спор. Гласовете вътре се издигаха и снишаваха като морски вълни. Отделните думи не се чуваха, но емоциите, вложени в тях, бяха повече от ясни.

Сержант Дънстоун се изправи толкова рязко, че на Маклейн му трябваша няколко секунди, за да осъзнае, че вратата на офиса се е отворила. Още преди да стане, главен инспектор Калард излезе отвътре с маршова стъпка и изчезна. По буреносното му изражение можеше да се предположи, че нещата не се бяха развили изцяло според очакванията му.

— Всичко е наред, Джон — обърна се Макинтайър към сержант Дънстоун, преди той да е отворил уста, за да попита. — Няма да има дисциплинарно производство срещу теб.

Маклейн видя облекчението, което се разля по лицето на сержанта. Липсата на дисциплинарно производство означаваше липса на досадна бумацина. Нямахше да се създават излишни вълнения в работата. Нямахше да пречупят поредния новак с жълто около устата. С изненада установи, че приема новината с известно разочарование, примесено с удовлетворение, но това не трая дълго. Може би вече можеше да се върне на работа и да продължи с търсенето на убиеца на Одри Карпентър.

— Искам да разменим няколко думи.

Макинтайър го покани с жест в офиса си. Маклейн погледна към Дънстоун и му кимна в знак на благодарност с едно „Ще се видим в столовата“, след което последва главния инспектор в кабинета ѝ.

— Мисля, че ще е добра идея да не правиш нищо, с което да вбесяваш „Професионални стандарти“ през следващите... не знам, може би всички оставащи години от живота ти — започна Макинтайър, след като се настани зад бюрото си, но не направи знак на Маклейн да седне. Той остана прав с надеждата, че каквото и да имаше да му казва, щеше да е кратко.

— Не знам как сте успели да ги убедите, госпожо, но...

— Наложил се да се бия със зъби и нокти за теб, Тони, ето как. Главен инспектор Калард искаше да бъдеш понижен до сержант и да бъдеш отстранен от разследващия екип. Честно казано, кадрите ми така или иначе все не достигат, дори и когато не се налага да се лиша от някой обучен детектив, който да се върне в Пътна полиция.

Маклейн потисна нуждата да възроптае срещу доста преувеличената санкция, предложена от Калард, но явно част от чувствата му се бяха изписали и на лицето му.

— Раб Калард е приятел на Чарлс Дъгит още от времето, когато двамата са били в „Тулиалан“, Тони. Това вероятно обяснява някои от по-крайните аргументи, които той изказа срещу теб.

— Не може да сте повярвали, че всъщност съм знаел за наркотиците. Аз...

— Разбира се, че не. Но си нарекъл Дъгит *идиот* в лицето. Освен това почти си отправил обвинение към един много влиятелен гангстер от Глазгоу, че е убил дъщеря си усмихна се леко Макинтайър. — Калард има контакти сред много важни хора, сред които е и заместник-началникът на управлението. Най-добре е да стоиш извън обсега на радара му възможно най-дълго време. Става ли?

— Разбирам, госпожо — отвърна Маклейн и понечи да си тръгне.

— Има още нещо, Тони.

Той спря и се обърна. Наистина ли беше очаквал всичко да приключи толкова лесно?

— Да?

— Знаеш, че трябваше да им дам нещо в замяна, нали? В противен случай Калард щеше да настоява за пълно разследване. Ще

бъдеш в принудителен отпуск поне до приключването на разследването на Чарлс, а и двамата знаем колко време може да отнеме това. Ще се наложи да си вземеш още една седмица отпуск. Технически погледнато, това е временно отстраняване от работа до приключване на вътрешното разследване, но за пред медиите ще го афишираме като болничен.

Можеше да бъде и по-зле. Навъсеня Боб вече правеше редовни посещения в дома му, за да го държи в течение на разследванията. Нямахше причина това да не продължи.

— Освен това трябваше да се съглася, че ще се подложиш на серия психологически консултации.

— Какво? — попита Маклейн и се олюля, сякаш някой го беше ударил с юмрук в корема. Защо?

— Заради стреса, Тони. За какво друго?

— Но аз...

— Това време на годината винаги е било трудно за теб. Не се съмнявам, че е така и сега, когато смъртта на Андерсън е в новините. Не си мисли, че не съм забелязала модела ти на работа. Да добавим и това, че загуби дома си. Не би било изненадващо, ако започнеш да допускаш някои дребни грешки.

— Но аз...

— Знам, знам — прекъсна го с вдигната ръка Макинтайър, — но както вече казах, наложи се да хвърля на „Професионални стандарти“ някой и друг кокал. Нищо няма да ти стане, ако отидеш на няколко терапевтични сеанса. Може дори да ти се отразят добре.

Котката на госпожа Маккъчън седеше на кухненския плот до старата готварска печка „Ага“, облизваше лапички и от време на време му хвърляше настоятелен поглед. Маклейн се беше отпуснал върху един от дървените столове пред голямата кухненска маса, с чаша чай в едната ръка и куп документи в другата, и се взираше замислено в пространството, докато се опитваше да осмисли подробностите около собствеността на покойната му баба. Полицейската работа беше едно: обичаше да се рови и в най-дребните детайли от разследването и да подрежда пъзела от доказателства, успявайки да превърне поне част от хаоса на всекидневието в някакъв своеобразен ред, но това тук беше

друго. Дори месеци след смъртта на баба си нямаше признаци, че ще успее да подреди нещата. Сметки, акции, бонове и доверителни фондове, колони от танцуващи пред очите му цифри, за които беше сигурен, че все някъде свършват. Но трябваше да мобилизира цялата си воля и енергия, за да доведе нещата докрай.

Звънецът на входната врата прозвуча като добре дошло оправдание да се поразее. Несъмнено беше Навъсения Боб, решил да се отбие, за да го държи в течение на случващото се в участъка. Допи остатъка от чая в чашата си и почти се задави с размекнатите остатъци от бисквита на дъното, след което зашляпа по чорапи по коридора към входната врата.

Отвън стоеше двуметрова камара от мускули и татуировки. Определено не приличаше на Навъсения Боб.

— Господин Макдугъл иска да говори с вас — каза мъжът.

— В отпуск съм. Ще трябва да говори със старши инспектор Дъгит — отвърна Маклейн и понечи да затвори вратата в лицето му.

— Господин Макдугъл иска да говори с вас. Сега.

Маклейн вдигна поглед към мутрата с раздалечени очи, в които нямаше и следа от интелект.

— Ще си взема палтото.

— Няма нужда.

Здравенякът отвори вратата още повече и отстъпи встрани. Макдугъл Бръснача беше застанал на пътеката пред входа и оглеждаше къщата. Ухили се злобно, когато видя Маклейн.

— Да разбирам, че май няма смисъл да се мъча да ви подкупя, а?

— Е, това наистина е велико, нали? Харесва ми как сте се подредили — заяви Макдугъл и се завъртя, за да огледа голямата всекидневна, в която Маклейн ги беше въвел заедно с огромния бияч. Всички мебели бяха покрити с калъфи против прах, щорите бяха спуснати преди много време, за да предпазят тапетите от избеляване. Стаята беше гостоприемна колкото изоставена крипта, но за Маклейн вършеше идеална работа.

— Какво искате, господин Макдугъл? — попита той и с едно движение смъкна покривалото на старинния, неудобно изтумбен диван, след което направи знак на гостите си да седнат.

— О, това прословуто единбургско гостоприемство! — възкликна Макдугъл и се настани на дивана. — Трябва да ви кажа обаче, че за днес вече съм си изпил чая.

— Защо сте тук?

— Попитахте ме кога за последен път съм видял дъщеря си, инспекторе. И двамата с вас знаем за какво става дума. Но сте ме разбрали погрешно. Аз обичах Вайълет.

Маклейн едва потисна импулса да измърмори: „Да, и аз така подочух“. Вместо това се облегна на ръба на камината и кръстоса ръце.

— Поразрових се малко след вашето посещение, знаете ли — продължи гангстерът. — Разбрах, че и вие сте изгубили близък, както изглежда. Доколкото разбрах, станало е нещо подобно на това с моето нещастно момиченце. Затова ли са възложили случая на вас? Решили са, че ще имате по-специално отношение?

Маклейн стисна зъби и потисна гнева, който изби в ярка червенина по бузите му. Погледна към бияча с дребните свински очички и бицепси като цепеници. Нямаше смисъл да се пита дали да не пристъпи към физическа разправа.

— Би трябвало да знаете, че не мога да обсъждам текущо разследване, дори и с роднина на жертвата.

— О, я стига, инспекторе! Слезте на земята! Мога да разбера всичко, което искам, за вашето разследване, и то само с едно телефонно обаждане. Само дето горкото ми момиченце лежи там в моргата. Била е отвлечена от някакво гадно копеле, той я е изнасилвил, след това ѝ е прерязал гърлото и е захвърлил тялото ѝ. Сигурно се сещате, че не съм много щастлив от всичко това.

Значи, затова беше дошъл тук, да намекне по не особено деликатен начин, че разполага с добри връзки.

— Какво искате от мен, господин Макдугъл? Или просто сте дошли, за да довършим разпита, който започнах преди седмица? Защото, ако е така, ще трябва да говорите със сержант Леърд в участъка. Ако искате, мога да му се обадя. — Маклейн извади телефона от джоба си, но преди да е направил каквото и да било, Макдугъл скочи на крака и протегна ръка, за да го спре, сграбчвайки китката му с жест, който беше по-скоро знак на отчаяние, отколкото опит за насилие.

— Искам да го хванете, инспекторе. Искам да го хванете и да го затворите. — Гласът на Макдугъл беше тих, но твърд като стомана. — След това аз ще се погрижа за него.

23.

Изминали бяха две седмици от пожара. Последният неделен следобед, преди да се впусне отново във водовъртежа, наречен работа, бе почти спокоен. Намери малко стари въглища в мазето и след няколко неуспешни опита в крайна сметка беше успял да разпали камината в библиотеката. Сега бяха само той, книгата и котката на госпожа Маккъчън, която, изглежда, много харесваше новия си дом. Нямахше представа какво се бе случило с останалите половин дузина или повече котки, които жената беше отглеждала. Достатъчни му бяха грижите за тази.

Все още имаше мигове, в които Маклейн усещаше, че губи контрол над случващото се около него. На първо място къщата беше прекалено огромна и всяко кътче в нея носеше спомени за баба му. Минаването през празните стаи му напомняше за всичко, което беше преживял, и за всички хора, които го бяха напуснали. За всички хора, пред които се беше провалил. Затова беше избягвал да ходи в къщата през всички тези месеци след смъртта ѝ, както беше игнорирал ходенето дотам през осемнайсетте месеца, докато баба му беше в кома. Винаги бе отлагал нуждата да се заеме с това, но сега беше принуден да го направи.

Звън на телефон го изтръгна от самовглъбението му. Той остави книгата, прескочи котката в краката си и успя да стигне до елегантното писалище, преди да се включи телефонният секретар.

— Маклейн — представи се на тишината от другия край на линията.

— О, надявах се да сте вкъщи — прозвуча гласът на Навъсения Боб, но от тона му си личеше, че има предвид точно обратното.

— Предполага се, че съм в отпуск, Боб. Какво има?

— Мисля, че имаме още една.

— Още една какво?

— Още една жертва на Коледния убиец. Намерили са друго тяло в Пентландс, близо до Флотърстоун.

— Не може да е Коледния убиец, Боб. Той убива само веднъж годишно. Освен това е мъртъв — каза Маклейн и разтри очите си. Не му се занимаваше точно с това още първия ден след връщането си от отпуска, което щеше да се случи след цели шестнайсет часа. Погледна през прозореца. Скоро щеше да се спусне мрак, нещо обичайно за това време на годината, малко преди Коледа. Явно още някой нямаше да празнува тази година. — Кой е на мястото в момента?

— Момчето отиде, в момента преговаря с участъка в Пеникук.

— Няма ли някой по-старши?

— Дървеняка замина на някаква конференция, детектив Рандал отново е с грип, а всички останали изведнъж се оказаха много заети. И аз бях у дома, но щом чух подробностите, реших, че е по-добре да ви се обадя. Всеки момент тръгвам натам.

— Добре, Боб. Ще се видим там — отвърна Маклейн и си записа мястото, където трябваше да отиде. След топлината на огъня в библиотеката, в коридора му се стори студено, но нещо друго го накара да потръпне, докато обличаше палтото си и вземаше тефтерчето и ключовете си. Едва тогава си даде сметка, че нямаше как просто да отиде в участъка и да вземе служебна кола, а щеше да му отнеме цяла вечност да стигне с такси дотам толкова късно в неделя следобед. Имаше само една възможност: трябваше да вземе колата на баба си.

През лятото Флотърстоун гъмжеше от туристи. Част от тях бяха планирали посещението си, за разлика от други, които просто се бяха озовали тук, след като се бяха изгубили сред плетеницата второстепенни пътища, които пресичаха равнината Мидлодиан и свършваха в подножието на Пентланд Хилс. На няколкостотин метра по-нагоре в клисурата тесен път водеше към язовира „Гленкорс“ и един доста труден маршрут за планинско колоездене, а друг завършваше с голям паркинг за автомобили, изграден за удобство на пътуващите през уикенда и обичайните планинари от града. По това време, малко преди Коледа, когато над хребета на Скалд Лоу прехвъркваше сняг, районът беше почти безлюден, ако не броим трите полицейски коли, микробуса на криминалистите и линейката в единия край на паркинга. Млад полицай се приближи към Маклейн веднага

след като паркира. Явно беше някой от местните, тъй като не го познаваше.

— Боя се, че не може да паркирате тук, господине — обади се униформеният, щом инспекторът отвори вратата и понечи да излезе от колата. Води се полицейско разследване.

— Всичко е наред, полицай. Трябва да съм тук — отвърна Маклейн и показа служебната си карта.

— Моля да ме извините, сър — измърмори полицаят, поглеждайки ту служебната карта, ту лицето на Маклейн, и след това яркочервената спортна кола. — Реших, че не сте...

— Достатъчно. Знам, че не е обичайната кола за полицейски инспектор.

— Тъхъ. Каква е? — попита полицаят, след което колебливо добави: — Сър?

— „Алфа Ромео GTV“ от 1969-а и наистина не си пада по лугата по пътищата — отвърна Маклейн. Но се налагаше да я изкара, въпреки че почти чуваше как баба му изразяваше неодобрението си от гроба.

— Красавица е, сър. Отдавна ли я имате?

— Нея ли? — възкликна Маклейн и повдигна вежда. Никога не беше мислил за колата си като за нещо одушевено, но му се стори странно уместно. — Баща ми я купил през шейсет и девета, затова може да се каже, че е в семейството от доста време. А сега, мисля, дойдох дотук, защото бяха споменали нещо за открито тяло.

Изражението на полицаия помръкна.

— Да, разбира се, сър. Малко по-нагоре е.

Маклейн го последва през паркинга и по пътеката, която минаваше успоредно на шосето. Чуваше се бълбукане на течаща по камъни вода някъде в ниското и скоро между оголените зимни дървета видя потока, прихванат в тесен канал от бетон и желязо. Малко преди него някой си беше проправил път през храсталаците и беше опънал синьо-бяла полицейска лента.

— Ето там долу е, сър. Аз ще остана тук.

— Чак толкова ли е зле?

— Ами... там няма достатъчно място.

Маклейн кимна разбиращо. Изглежда, младият полицай скоро беше излязъл от колежа и бе напълно възможно това да е първият му труп. Като се има предвид, че работи в спокойния участък на Пеникук,

не беше много вероятно да се е сблъсквал с много трупове досега. Щастливец.

Пътеката беше хлъзгава от падналия наскоро дъжд. Маклейн трябваше да се държи за клоните над главата си, за да не се подхлъзне в студената кална вода. Новите му обувки наистина бяха удобни, но подметките им нямаха грайфери. През храстите мярна малка група хора, сред които разпозна детектив Макбрайд. А долу в краката им беше жертвата.

Лежеше по гръб и се взираше безмълвно в притъмняващото небе. Косите ѝ се виеха по течението като водорасли, ръцете ѝ бяха разтворени като в пародия на разпятие. Маклейн остана за миг поразен от познатата ужасяваща гледка и му отне известно време, преди да забележи гладкия разрез на гърлото, който вероятно бе причинил смъртта ѝ.

— Не е най-приятният начин да прекараш следобеда, Тони. — Ангъс Кадуоладър се отмести леко настрана, за да му осигури по-добра видимост. — Но това е цената, която плащаме за професията си.

— Кой я е открил? — попита Маклейн.

— Някакъв рибар, тръгнал нагоре към езерото — отвърна Макбрайд.

— Какво? В неделя?

— Ами да. Задържан е на паркинга, в случай че поискаш да говориш с него.

— Разпитахте ли го вече?

Макбрайд кимна.

— Значи, може да го освободите. Само гледайте да можем отново да се свържем с него. Помолете го утре да дойде в участъка, за да даде пълни показания.

Видимо облекчен, младият детектив забърза нататък, а Маклейн внимателно се придвижи до мястото му на брега. Кадуоладър беше облякъл рибарски гащеризон, а Трейси носеше високи до коляното гумени ботуши, които изглеждаха съвсем на мястото си сред потока. И двамата изглеждаха премръзнали до кости.

— От колко време сте тук? — попита Маклейн.

— Около половин час. Не мисля, че сигналът е подаден дълго преди това — отвърна Кадуоладър и се наведе, за да разгледа тялото

отблизо, след което отново се изправи. — Къде са проклетите лампи? Не мога да видя нищо тук.

В този миг сякаш по команда чифт прожектори се включиха над главата му и се насочиха право към мястото.

— По-добре ли е така, сър? — попита нечий глас.

Маклейн не чу какво измърмори Кадуоладър в отговор. Вниманието му беше насочено изцяло към младата жена. Детайлите се връзваха в съзнанието му, сякаш осветени от блясъка на фойерверки. Пластмасови връзки за кабели пристягаха китките ѝ към два ръждясали метални пръта, стърчащи в коритото на реката. Третият прът при краката ѝ се клатушкаше от течението. Водата минаваше между белите ѝ крака и добре оформения тъмен триъгълник, миеше плоския корем и едва видимите гърди, клокочеше около дълбоката зейнала рана на гърлото ѝ. Косите ѝ се виеха около главата ѝ като кестеняв ореол.

— Не мога да кажа нищо оттук, Тони — заяви Кадуоладър, докато се измъкваше от потока и помагаше на асистентката си да излезе на брега. — Била е във водата твърде дълго, за да мога да определя точния час на смъртта, но се е случило преди повече от дванадесет часа.

24.

Стои в предната част на съдебната зала, вниманието на медиите вече е стихнало, а зрителите са поизгубили апетита си към спектакъла. Несъмнено ще се върнат за произнасянето на присъдата, но засега тази фарисейска драма се разиграва само за пред съдията, съдебните заседатели и още неколцина. Доналд Андерсън седи на подсъдимата скамейка и лицето му изглежда безизразно. Двама едри полицаи са застанали зад него, но изглежда малко вероятно този фин и благовъзпитан човек да прояви непокорство. Той никога не би отвличал жени — по една годишно в продължение на десет години, не би ги изнасилвал и измъчвал в мазето под антикварната си книжарница, и не би ги убивал, след като му омръзнат. Никога не би измил мъртвите им тела и не би ги отнесъл някъде до течаща вода, под някой мост, където лесно могат да бъдат открити.

— Такъв тип психоза не е необичайна, въпреки че рядко се среща в толкова остра форма, разбира се.

Съсредоточава вниманието си върху човека на свидетелското място. Професор Матю Хилтън. Психиатър, когото полицията използва при създаване на профилите на убийци. Ако не го лъже паметта, именно професор Хилтън беше предположил, че Коледния убиец вероятно е мъж в средата на четиридесетте, фрустриран, с интелект под средното ниво, който живее с по-възрастен доминиращ родител или някога е бил малтретиран от някого от родителите си, вече покойник. Този портрет нямаше нищо общо с шейсетгодишния заможен собственик на книжарница, застанал на подсъдимата скамейка.

— Мотивът за поведението често е неясен и лежи скрит дълбоко в подсъзнанието. Той може да е някое дълго потискано травмиращо преживяване от детството, случайно изведено наяве на по-късен етап от живота. Проявеното насилие се категоризира паралелно с този потиснат спомен, като по този начин пациентът има реалното усещане, че тези деяния са били извършени от друго лице.

Пациентът. Ха! Копеле, което убива и изнасилва. Или всичко това е част от представлението, изнасяно от Хилтън? Представяйки обвиняемия като психичноболен самотник, той вършеше половината от работата, необходима за убеждаването на съдебните заседатели, че е именно такъв.

— Изправен пред осъзнаването на стореното, пред истинския ужас на извършените престъпления, той сам създава около себе си измамна реалност, изградена около живота и работата му. В случая е налице фиксация по отношение на древна книга, която по някакъв начин успява да обсеби душата на всеки, който я прочете, като след това го принуждава да извършва неописуеми неща. Истинско чудо е колко изобретателен може да бъде човешкият ум.

Отпуска се обратно в твърдия пластмасов стол и отмества поглед от самодоволната физиономия на професор Хилтън към Андерсън, а след това към съда и съдебните заседатели. Дали те ще се вържат на тези глупости? Дали ще постановят присъдата си при условията на намалена вменяемост?

— Професор Хилтън, това означава ли, че по ваше мнение Доналд Андерсън не може да носи отговорност за постъпките си, или казано накратко, е невменяем? — последва въпрос от страна на защитника на обвиняемия, подъл дребен адвокат. Как ли спеше нощем, съзнавайки, че защитава едно чудовище?

— Той страда от психоза и самозаблуда. Бих казал, че това е класически случай на шизофрения — обръща се професор Хилтън към съдебните заседатели и допуска лека усмивка да се прокрадне на лицето му. — Думата не ми допада, но е от тези, които повечето хора биха разбрали недвусмислено, така че отговорът ми е „да“. Доналд Андерсън е невменяем.

25.

— Изглеждате напрегнат, инспекторе. Да не би хората от моята професия да ви карат да заставате нащрек?

Маклейн седеше на един от онези наглед удобни, но изненадващо твърди столове в приемната пред кабинета на главен инспектор Макинтайър. Шефката му беше отишла на среща в управлението, а вратата на кабинета ѝ, обикновено отворена за всички, сега беше плътно затворена. На срещуположния стол седеше професор Мат Хилтън, който се усмихваше с устни, но не и с поглед, и небрежно почукваше с молив по дланта си.

— Не знам дали знаете — започна Маклейн, — но снощи открихме още едно тяло в Пентланд Хилс. На млада жена е, гърлото ѝ е било прерязано и е била оставена в поток под мост.

— Да, чух. Преди две седмици сте открили и друга.

Хилтън беше понапълнял след последната им среща. Косата му беше старомодно дълга и завързана на посивяваща конска опашка, която висеше на гърба му и сякаш изсмукваше цялата му коса назад, все едно твърде често е била дърпана от училищните гамени.

— И въпреки това се учудвате, че изглеждам малко напрегнат?

— О, ами вие приемате това за подражател, копиращ Доналд Андерсън. Мога да си представя, че това ви връща към доста неприятни спомени. Как се чувствате след всичко това, инспекторе? Или мога да ви наричам Тони?

— Не, „инспектор“ е добре — насили се да се успокои Маклейн, въпреки че всичките му инстинкти крещяха да стане и да излезе от стаята.

— Значи, това ви кара да се чувствате самотен? Потиснат?

— Мисля, че думата, която търсите, е *фрустриран*, Хилтън. От мен се очаква да разследвам двойно убийство. Все още дори не знам името на втората жертва, а се озовавам тук с вас, защото шефовете ми смятат, че съм изложен на твърде голям стрес. Бях пуснат в двуседмичен принудителен отпуск, а това са цели две седмици —

време, през което можех да хвана това откачено копеле. Тогава щяха да останат само обезумелите от мъка родители, на които дължа обяснения. Ето за какъв стрес става въпрос — за това, че нямам възможност да си върша работата.

— И не мислите, че сержант... — Хилтън разрови документите си. — ... сержант Леърд е способен да свърши тази работа? Разбрах, че в миналото сте работили добре заедно.

— Боб е добър детектив, но смятам, че две глави мислят по-добре от една. Освен това той не е работил по случая „Андерсън“. За разлика от мен.

— Нито е изгубил годеницата си заради Коледния убиец. Това сте вие. — Моливът спря да подскача върху дланта на Хилтън. — А сега, само няколко дни след смъртта на Андерсън, някой започва да убива, използвайки неговите методи. Ще те попитам отново, Тони. Как се чувстваш в резултат на всичко това?

— Чувствам се дяволски вбесен от това, че хората могат да публикуват книги, в които разкриват пред света подробности за начина, по който убива. Откъде според вас този нов убиец знае как точно е убивал Андерсън и къде е оставял телата? Откъде според вас е узнал какво е причинявал на жертвите си, преди да ги убие? Говоря за проклетата книга, която вие и проклетата Джо Далглийш скалпихте.

— Гняв. Добре — усмихна се още по-широко Хилтън, но усмивката така и не стигна до очите му. — А в деня след откриването на първата жертва започнахте да виждате Андерсън в тълпата. Макар да знаете, че е мъртъв. Разбрах, че сте били на погребението.

— Да, бях на погребението му.

— Кажете ми, защо отидохте на погребението на Андерсън?

— Може би просто исках да се уверя, че копелето наистина е мъртво. Мисля, че вие, психиатрите, го наричате необходимост от завършеност.

— Хм. И удовлетворихте ли тази необходимост? Предполагам, че не сте, като се има предвид ирационалното ви поведение в универсалния магазин онази вечер.

Маклейн потисна желанието си да изкрещи. Опита да се успокои с мисълта, че тези сеанси целяха да му помогнат. И ако не играе по правилата, ще продължат още дълго.

— А вие как бихте постъпили? — попита той. — Току-що сте открили жертва на убийство, извършено със същия *modus operandi* на популярен сериен убиец, мъртъв от няколко дни. След това виждате на улицата някой, който ужасно много прилича на въпросния сериен убиец. Нямаше ли да го преследвате?

— На улицата? Да го преследвам? — отвърна Хилтън и отново заразгръща бележките си. — Мислех, че сте го видели в магазина „Джон Луис“, при щанда за коледни играчки. Хм, изглежда много вероятно. Наистина.

Маклейн стисна здраво зъби, преди да е изрекъл още нещо. Напълно беше забравил, че никой не знаеше за първия случай, когато му се стори, че е видял Андерсън.

— Както и да е — продължи Хилтън, — и за капак на всичко, жилището ви пламва и изгаря до основи. Казаха ми, че огънят е започнал от съседен апартамент, използван като ферма за канабис. Това е доста смущаващо, нали?

— Много.

— Разбира се, няма и намек, че сте знаели за случващото се. И все пак вероятно би било по-добре, ако знаехте.

— Това необходимо ли е? — попита Маклейн и се насили да премълчи останалата част от въпроса си.

— Не знам. Необходимо ли е? В случая се опитвам да разбера как мислите вие, Тони. Да преценя дали сте годен за работа.

— Е, аз съм на работа. Или поне щях да бъда, ако не трябваше да съм тук с вас.

— Добре, да се върнем отново на пожара. Изгубили сте всичко в него. Това сигурно е било доста травмиращо. Също като загубата на любим човек.

— Това беше мястото, където спях, хранех се и си вземах душ. По-голямата част от времето си винаги съм прекарвал тук, на работа, или из града, докато съм бил зает дахващам престъпници.

— И все пак онова място е било пълно със спомени. Казаха ми, че сте живели там още от студентските си години. Толкова много време сте прекарвали на това място. И разбира се, там е бил домът, който двамата с Кърсти сте създали.

В този миг леко почукване по вратата беше единственото, което успя да спаси живота на професор Хилтън. Или поне да опази носа му

здрав. Професорът се намръщи леко и погледна часовника си, преди да затвори отново:

— Господи, стоим тук вече повече от час.

Това даде на Маклейн достатъчно време да се окопити, да преброи до десет и да се изправи. Главата на Джейн Макинтайър се показва на вратата на офиса ѝ.

— Извинявам се, Мат — рече тя, — но ти каза около час. Освен това имаме инструктаж, който трябва да започне след петнайсет минути.

— Разбира се, Джейн — отвърна Хилтън и добави, без да погледне Маклейн: — Мисля, че напредваме, но има още път, който трябва да извървим. Може би трябва да провеждаме тези сеанси два пъти седмично.

— След което ще дадеш на Тони оценка, че е годен за работа?

— Засега да — отвърна Хилтън и Маклейн се почувства точно като малко дете, за което двама възрастни си говорят, без въобще да се интересуват дали ги чува или не. — Бездруго ще имам възможност да го държа под око, докато работя с екипа по профила на серийния убиец.

— Внимателното отношение към детайлите предполага ритуален подход към смъртта. Нашият убиец най-вероятно разкрива някакъв аспект от детството си, който го е травмирал, но същевременно му е носел удовлетворение.

Маклейн седеше в ъгъла на оперативната зала и оставяше безсмислените думи да минават покрай ушите му, докато наблюдаваше цялото представление. Мат Хилтън изглеждаше в стихията си, застанал пред огромната бяла дъска, сякаш изнасяше лекция по психология на първокурсници. „Самонадеян задник“, каза си Маклейн. Всъщност „задник“ беше напълно достатъчно.

— Убиецът работи сам, вероятно някаква дейност, която изисква минимални социални контакти. Предполагам, че е нощен пазач, охранител или нещо подобно.

Предишната нощ не беше спал добре. Доколкото изобщо спа, защото кратките мигове, в които се унасяше, бяха изпълнени със сънища за Кърсти, чиято дълга черна коса се носеше надолу по потока. Това, в комбинация с психоанализата рано сутринта, го беше изцедило напълно. Маклейн не направи опит да потисне прозявката, която сякаш

пробяга по цялото му тяло, докато професорът продължаваше да нарежда монотонно. Беше чувал, че има психолози, които могат да направят такъв профил на убиеца, че да посочат предпочитанията му по отношение на облекло, любими храни и домашни любимци, но Хилтън определено не беше от тях. Повечето от казаното дотук бе съпроводено с толкова уговорки, че на практика се обезсмисляше.

— Е, мисля, че казах достатъчно — пристъпи към заключението си Хилтън. — Разбира се, все още е рано да се произнасяме окончателно. Ще работя по доизясняването на профила, когато разполагаме с повече информация. Ще предам бележките си на главния инспектор.

Джейн Макинтайър се изправи, за да заеме мястото му, и за момент Хилтън я изгледа объркано. Изглежда, очакваше аплодисменти и не можеше да разбере защо аудиторията не се възхищава бурно на неговия гений. Един поглед наоколо към екипа, който бяха успели да скалпят, бе достатъчен, за да обясни липсата на аплодисменти. Дузина млади полицаи, които караха Маклейн да се чувства така, сякаш е наближило време да се оттегли в пенсия; двама цивилни офицери, които изглеждаха способни да направят чаша чай, но само ако сами се нуждаеха от това; детектив Макбрайд, порозовял и прясно избръснат; Навъсеня Боб, пълен антипод на Макбрайд; детектив сержант Ричи, току-що пристигнала от Абърдийн, която седеше неспокойно на стола, освободен преди миг от главния инспектор. Нямаше и следа от официалния ръководител на цялата операция старши инспектор Дъгит. Маклейн си помисли, че това определено беше добър знак.

— Благодаря ти, Мат — каза Макинтайър без следа от ирония, — сигурна съм, че това ще допринесе за изясняването на цялостната картина. Добре, знам, че екипът тук е малък за разследване на убийство, но ви уверявам, че ще получите подкрепление веднага щом успея да се добера до допълнителни човешки ресурси. Е, имате ли някакви въпроси?

— Значи, със сигурност приемаме, че убийствата са свързани, така ли? — попита детектив Макбрайд. Макинтайър кимна на Маклейн, който с нежелание се изправи от мястото си и излезе на подиума.

— Засега да. Модус операнди показва твърде много сходства, за да приемем, че няма връзка. А и двете жертви са жени около двадесетте. Приличат си по ръст, телосложение и цвят на косата.

— А какво ще кажете за приликите с Коледния убиец? — попита един от младите полицаи.

— Разбира се, ще разгледаме и тази хипотеза — отвърна Маклейн. — Нашият убиец със сигурност копира методите на Андерсън доста детайлно. Никак не ни помага и това, че съществува бестселър, посветен на него. Всеки може да узнае какво е вършил Андерсън и как точно го е вършил.

— Мисля, че можем да изключим от подозрение по-голямата част от читателите на Джо, инспекторе — усмихна се леко Хилтън, с което напомни на Маклейн, че той бе съавтор на биографията на Андерсън. — Придържайте се към профила, който очертах, и доста бързо ще стесним кръга. А и колкото повече информация имаме, толкова по-точен ще става профилът.

— Благодаря ви, професоре, но предпочитам да не чакам да се появи нов труп, преди да ни кажете каква паста за зъби предпочита убиецът.

26.

Заради проливния дъжд, който се изсипваше по стъклата, офисът изглеждаше по-студен, отколкото бе в действителност. За момент Маклейн се почувства виновен, че Навъсеня Боб беше навън в такова време, за да организира претърсването на района около паркинга на Флотърстоун. В следващия миг обаче си даде сметка за кого все пак става дума. Навъсеня Боб навярно стоеше свит на топло в микробуса и ръководеше операцията с чаша горещ чай в ръце. Съжалението му трябваше да е насочено изцяло към нещастните полицаи.

По средата на бюрото му имаше голяма картонена кутия, която очакваше вниманието му. В нея се намираше цялата документация от разследването по случая „Андерсън“. Привличаше го като песен на сирена, макар да знаеше, че щеше да намери само мъка и покруса, само снимки, които не искаше да вижда никога повече. В нея се намираше част от живота му, която с радост би оставил зад гърба си, и все пак винаги, когато си помислеше, че всичко това е минало, то отново показваше зловещата си уродлива глава и забиваше ледените си нокти в сърцето му.

Въздъхна и посегна да отвори кутията. Едва тогава забеляза самозалепващото се листче, прикрепено върху друг куп с документи, които очакваха своевременното му внимание. Взе го и се опита да разчете ясните, но разкривени като паяжина букви, изписани с непознат за него почерк: *Патол. докл. @ 2 ч. сл. Кафе — КР.*

Отне му известно време, за да го разгадае, но накрая успя. Беше едва първият ден на детектив сержант Ричи на новото работно място, а вече бе започнала да приема обаждания за него. Вдигна пластмасовата чашка, оставена на бюрото, повдигна капачето и погледна течността вътре. Беше студена и непривлекателна като втвърдената и изядена до половината баничка, която лежеше до чашата. Пусна закуската в кошчето за боклук, взе чашата и тръгна да потърси източника, откъдето да се снабди с още кафе.

Появата на Навъсения Боб, съпътствана от доза излишно пухтене, завари Маклейн по обратния път към офиса, докато крепеше пълната чаша с пешо, което напомняше кафе. Без да обръща внимание на когото и да било, сержантът се запъти към съблекалните. От полицейския му шлифер се стичаше вода и оставяше малки локвички в коридора.

— Копелдашки, копелдашки дъжд! Кълна се, че провинцията ме мрази! — мърмореше си той.

— Добър ден, Боб. Не трябваше ли да си някъде другаде днес? Навъсения Боб се огледа объркано.

— О, сър, не очаквах да ви видя тук — отвърна той.

— Мога да предположа. Каква е ситуацията във Флотърстоун?

— Адски мизерна работа — отвърна Боб, смъкна шлифера си и го изтръска на сиво-синкавия мокет. — Валеше като из ведро още от пет сутринта, а в момента има толкова гъста мъгла, че в нея можеш да задушиш някой пенсионер. Споменах ли, че е адски студено? Господи, навън е вкочаняващ студ!

— А претърсването?

— Нямаше абсолютно нищо. Цяла сутрин слушам мрънкането на двайсетина полицаи, и то за какво? Нямаше абсолютно нищичко там. И никога не е имало.

— И все пак трябваше да огледаме, Боб. Нямаше как да знаем. Това не е дело на Андерсън, той е мъртъв. Погребан е от повече от месец.

— Е, както и да е. Нямаше нищо подозрително в радиус от няколкостотин метра от мястото, където намерихме тялото. Събраха обичайните боклуци в торби и ги предадоха на криминалистите да си поиграят — само празни кутии от цигари и други подобни. Нямаше дори и един проклет използван презерватив.

— Следователно сте приключили там?

— Именно! Няма начин да намерим нещо друго в такова време. А и да намерим, ще е безполезно. И ти го знаеш. Само си губим времето, като пращаме полицаи там. И е адски жестоко от наша страна.

— Прав си, Боб. И въпреки това ти благодаря, че го направи. Знаем, че мразиш да излизаш извън града, но Макбрайд няма нужния

опит, за да ръководи претърсването, а аз не вярвам, че онези от Пеникук могат да се оправят на местопрестъплението.

— Ами новото девойче?

— В момента сигурно е в оперативната зала и добавя малко подробности към доклада на Макбрайд. Между другото, той къде е?

— Последно отиваше да си суши скалпа — отвърна Навъсеня Боб и прокара длан по оредяващата и посивяла коса на главата си, изцеждайки струйки вода. — Не се шегувам, навън наистина вали здравата.

Маклейн отиде до задния вход на участъка и погледна през запотеното стъкло към паркинга. Дъждът наистина се сипеше като из ведро. А в далечния край зад водната завеса едва се мержелееше червената му алфа. Е, поне дъждът щеше да я почисти и да отмие солта от пътищата.

— Добре, Боб. Иди да си вземеш чай. Двамата със сержант Ричи ще трябва да бъдем в моргата след... — Той погледна часовника си и добави: — ... около час. Междувременно иди до „Изчезнали лица“ и виж дали нямат някой, който да отговаря на описанието ни.

— Сега ли ще сформираме оперативен щаб, сър?

— Знаеш ли дали има свободна стая? Последно чух, че Дървенияка е окупирал всички по-големи зали.

— Мамка му, не искам пак да сме наврени в онова влажно килерче до клозетите.

— Е, засега ще продължим да използваме стаята на криминалистите — заяви Маклейн. — И без това разполагаме с малко детективи и няма да се пречкаме на никого.

Час по-късно дъждът беше намалял значително, но все още продължаваше да вали. Логично, когато Маклейн и необичайно смълчаната детектив сержант Ричи опитаха да вземат служебна кола, за да стигнат до моргата, всички се оказаха заети.

— Имаш ли кола? — обърна се Маклейн към Ричи. Тя поклати глава.

— Съжалявам, сър, тази сутрин дойдох пеш. Не е далеч, а и не очаквах такъв дъжд.

Вариантите бяха два: да тръгнат пеша и да се измокрят или да вземе собствената си кола и да се наложи да обяснява на Пътна полиция защо е паркирал в жълтата зона. Маклейн предпочете второто. А и онези от „Пътна“ така или иначе му дължаха услуга.

— Идвай тогава — каза той и тръгна към задния вход на участъка. Задържа вратата пред Ричи и посочи. — В далечния край, червеното нещо.

Той успя да стигне до колата, да отключи двете предни врати и да отвори шофьорската, а тя все още стоеше в средата на паркинга и се взираше с изумление. Дъждът се стичаше от косата по раменете ѝ и надолу по дългото черно палто, но тя, изглежда, не забелязваше.

— Побързай, не искам да намокрим седалките!

Маклейн се качи в колата и запали двигателя, след което включи парното на максимум. Миг по-късно сержант Ричи отвори внимателно предната пасажерска врата, качи се и внимателно затвори след себе си.

— Това тук... Никога не съм си представяла, че... — погледна го объркано тя.

— Онова смотано нещо, с което бях дошъл в Абърдийн, беше кола под наем.

— А това? — запита Ричи, като очевидно търсеше точните думи. — Прилича на колата на инспектор Морс^[1]. Не ви ли подкачат за нея? — попита тя, след което предпазливо добави: — Сър?

— Всъщност днес за пръв път идвам на работа с нея — отвърна Маклейн и се взря през бавно проясняващото се предно стъкло, включи чистачките и реши, че е достатъчно чисто, за да потегли. — Никога преди не ми се е налагало да идвам на работа с кола. А тази я наследих преди около година и е единственият автомобил, който имам.

— Красива е. „Алфа Ромео *GT Veloce*“ серия 105, нали? Това сигурно е от 1750-кубиковите.

— Изглежда, знаеш доста за колите, детектив сержант Ричи — отбеляза Маклейн и излезе внимателно от паркинга, за да се включи в движението.

— Ами да. Трябваше да разбирам или от това, или от футбол, ако искам да ме приемат на сериозно в работата. А така и не открих никакъв особен смисъл във футбола — отвърна Ричи, облегна се на седалката и прокара пръст по предното табло. — И съм Кърсти, между другото.

Маклейн натисна спирачките по-рязко, отколкото възнамеряваше. Колата затрепери и спря, двамата политнаха напред. Зад тях се чу гневен клаксон.

— Извинявай. Какво каза?

— Кърсти. Това е името ми. Но можете да ме наричате и Ричи, нямам нищо против. „Детектив сержант“ ми се струва твърде официално, не мислите ли?

Маклейн не отговори. В крайна сметка това беше само едно име. Не би трябвало да е проблем. Само че защо трябваше да го произнеся точно по този начин?

[1] Главен герой в криминалните романи на английския писател Колин Декстър. — Б.р. ↑

27.

Ангъс Кадуоладър беше напълно готов, когато Маклейн въведе сержант Ричи в залата за аутопсии. И двамата бяха подгизнали през краткия път от колата до моргата, а декемврийският дъжд бързо попиваше през тънката материя на палтото на Маклейн. Старото му палто, естествено, беше малко по-плътно, но така или иначе от него беше останала само пепел.

— Закъсняваш, Тони — посрещна го патологът. — Май започна да ти става навик.

— Трябваше да намерим място за паркиране отвърна Маклейн и избърса лицето си с кърпичка.

— Пак ли вали? — Кадуоладър ги огледа и задържа поглед върху сержант Ричи малко повече, отколкото приличието позволяваше, след което по лицето му се разля широка гостоприемна усмивка. — Този невъзпитан инспектор явно няма да ни запознае, затова ми позволете да се представя. Ангъс Кадуоладър, градски патолог.

— Хм, детектив сержант Ричи — представи се малко смутено тя.

— Детектив сержант? — учуди се Кадуоладър и погледна Маклейн. — Откога имаш тайни от мен, Тони?

— Зависи, Ангъс. Сержант Ричи започна работа тук едва тази сутрин. Преди това е работила в Абърдийн.

— Абърдийн — повтори Кадуоладър. — Е, опасявам се, че моята скромна морга не може да се мери с онези в нашия район, но въпреки това ще се постарая да отговоря на високите ви стандарти. Готови ли сме да започваме?

Тялото на мъртвата жена лежеше на студената маса от неръждаема стомана. Приличаше на нарцистична любителка на загорелия тен, излегната под лъчите на мощната лампа над главите им. Почистена и подсушена след пребиваването ѝ в реката, жената изглеждаше по-млада, отколкото Маклейн предполагаше отначало, и трагично красива. Кожата ѝ имаше равномерен тен въпреки трупната

бледност и жълтеникавосивите драскотини. Приживе е била не само физически здрава, но и много красива.

— Бих предположил, че е малко над двайсетте — започна подробното си изследване на тялото на жертвата Кадуоладър. Маклейн беше имал много възможности да наблюдава работата на приятеля си, много повече, отколкото би му се искало. Обикновено идваше тук сам, когато някой от шефовете му възложеше тази неприятна задача. Няколко пъти беше в компанията на Навъсеня Боб или друг колега. Сега обаче, когато сержант Ричи беше застанала до него, Маклейн се почувства странно. Може би защото жената беше млада, гола и... все пак жена, но този път аутопсията му се стори много по-жестока от обикновено.

Хвърли поглед към Ричи, която съсредоточено наблюдаваше случващото се. Изражението ѝ беше неразгадаемо извън очевидната концентрация на вниманието ѝ. Маклейн се залюля на пети, скръсти ръце пред гърдите си и се приготви за неприятната гледка.

Доста по-късно Трейси се зае да зашива тялото на тяхната Джейн Доу^[1]. Маклейн и Ричи последваха Кадуоладър към малкия му кабинет встрани от главната зала, докато той сваляше защитната престилка и ръкавиците си в движение.

— Смъртта със сигурност е причинена от раната на гърлото — заяви той. — Настъпила е между двадесет и четири до четиридесет и осем часа преди да я открием. Предполагам, че не е престояла във водата повече от шест часа, а преди това е била измита е някакъв сапун. Около глезените и китките ѝ има охлузвания, по които може да заключим, че е стояла вързана поне няколко дни. Освен това е имала сексуален контакт. Насилствен, ако се съди по охлузванията и разкъсванията. Случило се е около ден преди да бъде убита. Освен това стомахът ѝ беше празен, което означава, че не е яла нищо поне два дни преди смъртта, а вероятно и повече.

— А токсикологичният анализ? Излезе ли нещо полезно от него?

— Все още очакваме резултатите за последната жертва. Предполагам, че и с тази няма да имаме по-голям късмет. Гладувала е, след което кръвта ѝ е оставена да изтече почти напълно. Разполагаме със съвсем малко материал за работа.

— Има ли вероятност да не е същият човек, който е убил и Одри Карпентър? — попита Маклейн, въпреки че вече таеше отговора.

— Вероятност винаги има, Тони, но в случая е нищожно малка — поклати глава Кадуоладър.

Докато стигнат до участъка, Маклейн почти беше успял да си изгради убеждение.

— Не може да е Андерсън — заяви той. — Андерсън е мъртъв.

— Ами Далглейш?

Маклейн спря толкова рязко, че сержант Ричи направи няколко крачки, преди да забележи, че е изостанал.

— Мислите, че може да е тя? Но защо?

— Не, нямах предвид, че тя е убила момичето. Искях да кажа, ами ако е свързано с книгата ѝ? Тя не разкрива ли всички подробности, с които явно е запознат нашият убиец? Ако не, то все пак си струва да помислим и за това.

— Не знам — отвърна Маклейн, — никога не съм я чел.

— Не сте ли? Мислех, че...

— Какво? Че горя от желание да си припомням случилото се? Аз бях там, детектив. Бях свидетел. И намерих собствената си годеница в река Уотър ъф Лийт навръх шибания Хогманай. Представи си какъв купон!

— Аз... съжалявам за това — отвърна сержант Ричи и сведе поглед към обувките си, а Маклейн се почувства глупаво, задето се бе разкрещял.

— Виж... Ричи — каза той и осъзна, че не беше решил как да се обръща към нея. — Не започнахме много добре. Днешният ден трябваше да послужи за твоята първоначална ориентация и за въвеждането ти в екипа. За лош късмет обаче, ти пристигаш точно когато се случи всичко това.

— Разбирам, сър — отвърна Ричи и се спря пред задния вход на участъка. — Честно казано, предпочитам веднага да се заема със сериозна работа, а не да се размотавам цял месец по разни обучения и семинари за опознаване на екипа. И както вече стана дума, казвам се Кърсти.

— Какво? — Стомахът на Маклейн отново се сви при споменаването на името.

— Името ми е Кърсти. Но и Ричи е добре. Поне така ме наричаха повечето ми колеги в Абърдийн. Нямам нищо против.

Маклейн се взря в нея, неспособен да намери подходящи думи. Неловката пауза беше прекъсната от появата на детектив Макбрайд, който ги настигна в коридора. Стискаше лист хартия в ръка и изглеждаше така, сякаш с тичал по целия път от залата на криминалистите дотук.

— Сър, мисля, че я открихме — започна той и размаха листа пред Маклейн. Беше факс от отдел „Изчезнали лица“ и по-голямата част от страницата бе заета от черно-бяла снимка на лицето на млада жена. Маклейн прочете името и данните ѝ, преди да подаде листа на Ричи. Не му трябваше повече. И въпреки че качеството на снимката не беше много добро, идентичността ѝ с жертвата бе несъмнена. Сега вече тя си имаше и име.

Казваше се Кейт Маккензи.

[1] Условно име на лице от женски пол, чиято самоличност е неизвестна или по други причини не може да бъде разкрита. Използва се в англоезичния свят. — Б.пр. ↑

28.

Жилищната сграда поразително приличаше на тази, в която бе домът му преди пожара. Улиците на Единбург бяха пълни с такива сгради — жилища, строени за непрестанно увеличаващата се средна класа от времето на кралица Виктория и крал Едуард. Тези сгради бяха отличителна черта на града също както Принсес стрийт или замъка. Мащабен социален проект, при който хората живееха рамо до рамо и който някак си беше успял да проработи тук, за разлика от бедняшките квартали в Глазгоу или модерните високи блокове на Крейгмилър, Тринити и други.

Кейт Маккензи беше живяла близо до Джокс Лодж, споделяйки спретнат малък апартамент с една спалня с Доби Райт — съквартирантката, която я бе обявила за изчезнала преди около седмица. Двете жени бяха съвсем различни. Кейт беше стройна, тъмнокоса и в добра форма, докато Деби беше закръглена, нисичка червенобуза девойка с бухнала изрусена коса, спускаща се на вълни покрай лицето ѝ. Още с първия поглед към служебната карта на Маклейн тя избухна в сълзи.

— Кейт е, нали? Знаех си, че нещо не е наред още щом не се прибра у дома.

— Съжалявам, госпожице Райт. Може ли да влезем? — попита Маклейн и направи път на сержант Ричи, когато Доби ги покани вътре. Докато вървяха към всекидневната, той хвърли поглед през отворените врати по коридора — към спалнята, банята и кухнята, както и към една затворена, зад която вероятно бе килерът. Всичко беше много чисто и спретнато и изглеждаше уютно.

— Тя... тя мъртва ли е? — попита Деби, гласът ѝ трепереше. Беше застанала в средата на стаята, сякаш не знаеше какво точно да направи. Маклейн седна на ниския кожен диван, който заемаше пространството пред едната стена.

— Защо не седнете, Деби? — Маклейн се обърна към Ричи: — Може би вие ще направите по чаша чай, сержант?

Ричи му хвърли старомоден убийствен поглед. Деби понечи да я последва, за да ѝ помогне, но Ричи я спря, като постави ръка върху пухкавото ѝ рамо.

— Ти остани тук, става ли? Седни. Аз ще се оправя — каза тя и леко я насочи към креслото, след което излезе от стаята.

Антъни извади снимка от джоба си и за миг се поколеба, преди да я подаде на притеснената млада жена. Убиецът не беше наранил лицето на Кейт, но несъмнено от фотографията личеше, че е снимка на мъртвец.

— Това Кейт ли е? — попита Маклейн, въпреки че нямаше нужда от отговор. По стените в стаята и над камината имаше снимки на двете момичета, заснети във всевъзможни пози и на всевъзможни места. На всички бяха усмихнати, държаха се за ръце или се прегръщаха. Щастливи. Живи.

— Изглежда толкова спокойна — изхлипа Деби и разтърка нос със смачканото крайче на ръкава си. — Изобщо не трябваше да се караме с нея, беше толкова глупаво.

— Имали сте спор ли? — Маклейн се опита въпросът му да прозвучи неутрално, въпреки че усети ледени тръпки.

— Беше глупост. Тя искаше просто да се отърве от онези неща. Изобщо не ѝ пукаше колко струват. Каза, че не искала нищо от онзи стар гадняр.

— Спри за момент, Деби. Какви неща? Кой е старият гадняр?

— Баща ѝ, разбира се.

Маклейн извади бележника си и мислено си пожела нещата поне веднъж да се окажат прости и лесни.

— Този човек, баща ѝ, къде живее? — попита той, докато се чудеше дали не може да прати някой друг да му съобщи лошата новина.

Деби го изгледа така, сякаш бе напълно луд.

— Тон е мъртъв. За това беше всичко. Той ѝ завеща всичко, но тя не го искаше. Докато беше жив, той ѝ причиняваше само мъка.

— А майка ѝ?

— Починала е, когато Кейти е била само на десет — отвърна Деби и вдигна поглед към Маклейн. Очите ѝ бяха пълни със сълзи. — Справедливо ли е, инспекторе? Справедливо ли е да изгубиш някого

така и да останеш на този свят само с едно пияно копеле, което ти е баща?

— Тя... тя нямаше ли други роднини?

— Аз съм нейното семейство. Двете щяхме да се оженим отвърна Деби и вдигна треперещата си ръка, за да му покаже изящния сребърен пръстен на безимения си пръст. — Трябваше да спестяваме за сватбата, затова се ядосах толкова, когато тя се отказа от наследството от баща си. Той имаше някои ценни неща, но тя просто раздаде всичко.

Трябваше вече да се е досетил. Апартамент с една спалня и нито следа от сгъваемо легло. Но какво разбираше той от съвременните връзки? Абсолютно нищо, както изглежда. Маклейн въздъхна и извади друга снимка от джоба си.

— Виж, Деби. Знам, че не ти е леко, но мога ли да те помоля да погледнеш нещо? — Подаде ѝ снимката. Знаеше колко много Кейт Маккензи приличаше на Одри Карпентър. И същевременно колко различни бяха двете. — Познаваш ли тази жена? — попита той.

Деби подсмръкна шумно и избърса нос с опакото на ръката си, докато разглеждаше снимката. Очите ѝ вече бяха зачервени и подпухнали, но сега сълзите буквално бликаха от тях. Маклейн обаче не забеляза признаци, че е разпознала лицето от фотографията. Момичето поклати глава и му я върна.

— Тя... тя също ли е мъртва?

Той кимна.

— Господи! Същият човек ли я е убил? О, господи! Кейти!

В този момент сержант Ричи се появи с чая, а Деби избухна в безутешен плач.

Червеникавооранжевото зарево на залеза изпълваше небето, когато социалният служител пристигна, за да придружи пребледнялата Деби Райт до моргата за официалното разпознаване на тялото. В час пик автомобилният трафик задръстваше улиците и Маклейн можеше само да гледа раздражено как датчикът за температурата на двигателя на алфа ромеото показва над сто и стрелката пълзи към червената зона. Дотук с романтичния образ на детектива с класическата спортна кола. Върволицата от неподвижни автомобили достигаше портала на Холируд Парк и стоповете им просветваха сърдито.

— Какво мислите за Деби Райт, сержант? — попита Маклейн.

Седнала неудобно изправена на седалката до него, сякаш внимаваше да не повреди нещо, Ричи не отговори веднага.

— Или наистина е обезумяла от мъка, или е много добра актриса — отвърна тя след малко. — Но има екземпляр от книгата на Далглийш.

— Успяла си да огледаш мястото, докато правеше чая? — учуди се Маклейн.

— Не. Е, всъщност да. Но книгата беше във всекидневната. Имаше доста голяма колекция от кримки по истински случаи, както и няколко романа.

— Следователно смяташ, че може да е престъпление от страст, нагласено така, че да наподобява завръщането на известно чудовище?

— Винаги е възможно — отвърна Ричи, но гласът ѝ подсказваше, че не го мисли.

— Не, не съвсем. Кейт Маккензи е била изнасилена, а това не се връзва с Деби. Освен това няма никакви признаци да е била блъсната случайно по стълбите или да е ударена в побой. Който и да я е отвлякъл, е планирал всичко до най-малката подробност. Знаел е точно какво ще ѝ направи и как да се отърве от тялото след това.

— Значи, не сме много по-напред в разследването, отколкото бяхме, когато излязохме сутринта.

— Напротив — възрази Маклейн. — Знаем името на жертвата и адреса, където най-вероятно е живяла. Разполагаме и с времеви период, в който вероятно е била отвлечена. Остава да разберем къде е станало и кой го е направил.

— От вашата уста, сър, изглежда направо фасулска работа — отвърна Ричи с доза сарказъм.

— Никога не е лесно, сержант, но трябва да продължим да търсим. Освен това знаем повече за Кейт Маккензи, отколкото успяхме да открием за Одри Карпентър през последните две седмици.

Движението се отрици още щом навлязоха в парка. Маклейн ускори леко с надеждата, че притокът на свеж въздух в двигателя ще го охлади, за да не пламне.

— Това не е пътят към участъка — забеляза Ричи след малко.

— Получавате отличен за наблюдателност. Все още не сме приключили — отвърна Маклейн, премина двете кръгови кръстовища

пред двореца Холируд и закова намясто в първата образувала се колона от автомобили.

— А къде отиваме?

— В Грейсмаунт — отвърна Маклейн. — Намира се в началото на Либъртън Брей, ако не ме лъже паметта. Там е живял бащата на Кейт Маккензи. Вероятно тя е избягала именно там, след като се е скарала с приятелката си.

— Не ни ли трябва съдебна заповед, за да влезем?

— И пред кого ще я представим? И бащата, и дъщерята са мъртви.

— А как ще влезем?

Маклейн се усмихна, без да откъсва очи от пътя пред себе си. Трафикът отново се раздвижи.

— Нямам никаква идея — отвърна той.

29.

Лифърд Роуд бе малка, необозначена на картата пресечка в източната част на Либъртън Брей, която осигуряваше пряк път за ежедневно пътуващите до Мордън и Гилмъртън. Къщата на номер 31, собственост на починалия Доналд Маккензи, имаше запуснатия вид, който необитаемите домове скоро придобиват. Моравата отпред не беше нищо повече от няколко квадратни метра прораснала жълтеникава трева и лехи с изсъхнали цветя, пълни с боклуци, донесени от вятъра, който виеше постоянно над града. Маклейн паркира на улицата отпред, близо до алеята към парка, която изглеждаше безлюдна в този момент, като се изключат един старец с бастун и белият му териер.

— Това ли е? — попита Ричи и погледна през запотеното странично стъкло на колата.

— Да, ако Деби ни е казала истината, това е — отвърна Маклейн, но не помръдна от мястото си, нито разкопча предпазния си колан. Вместо това стоеше и оглеждаше къщите от двете страни на номер 31.

— Е, какво чакаме? — попита Ричи и посегна към вратата, но Маклейн я спря.

— Почакай малко. Виж — каза той и посочи към къщата вляво, където едната от завесите помръдна видимо. На късата алея отпред беше паркирана стара „Хонда Сивик“. Практична кола, вероятно закупена чисто нова и използвана не повече от веднъж седмично за обиколка по магазините. — Окей, да вървим.

Ричи се отправи към номер 31, но Маклейн я повика. Тръгнаха заедно по пътеката към съседната къща, която беше обозначена с номер 29, въпреки че от отсрещната страна на улицата нямаше други къщи. Принадлежеше на семейство Дънроумин, ако можеше да се вярва на табелката от ковано желязо под матираното стъкло на предната врата. Натисна звънеца, почти очаквайки отвътре да прозвучи мелодия като във филм на ужасите, но вместо това във вестибюла

отекна обикновеното „динг-донг“. Някъде дълбоко в недрата на къщата залая териер.

— Защо звъним тук? — попита Ричи и се огледа плахо наоколо.

— Защото, ако започнем да душим около съседната врата, тя просто ще се обади в полицията.

— Откъде знаеш, че е тя?

— Да го наречем интуиция. Освен ако не искаш да се обзаложим.

Звукът от отключване на няколко ключалки отхвърли възможността за облог. През матираното стъкло Маклейн успя да различи дребна приведена фигурка. След това вратата се отвори съвсем малко, доколкото позволяваше златистожълтата верига. Главата на възрастна жена с боядисана в синьо коса надникна през пролуката на височината на раменете му, отдолу се подаде черна космата муцунка. Последната изляя и заръмжа.

— Няма да купувам нищо. Моят Бари каза да не вярвам на никого!

— Вашият Бари е много мъдър, госпожо. Аз съм детектив инспектор Маклейн, а това е детектив сержант Ричи — представи ги той и показа служебната си карга, в която възрастната жена се взря с изненадващо остър поглед. — Питам се дали не можем да ви зададем няколко въпроса.

— Разбира се, разбира се — отвърна възрастната жена, затвори вратата и откачи веригата. През стъклото успяха да видят как се навежда, за да хване кучето, след което им отвори широко вратата. — Защо не влезете? Не се бойте от Арчи, той опитва да хапе, но вече няма зъби.

Маклейн пропусна Ричи пред себе си и последва двете жени към предната стая с тюлените завеси. Помещението беше безупречно чисто, а всяка свободна повърхност вътре бе покрита с шотландско каре. Имаше малки фигурки на гайдари и танцьорки, шотландски естери и териери. По стените висяха рамки с цитати на Бърнс и евтини репродукции на картините на Ландсир.

— Ще изпие ли по чаша чай? — попита дребничката старица и им посочи големия червен диван, където трябваше да седнат. Маклейн си спомни за чая, който току-що бе изпил в апартамента на Деби Райт.

— Би било чудесно, госпожо... — отвърна той.

— Стоукс. Дорис Стоукс. Като известния медиум, предполагам, че сте чували. Моля, седнете, инспекторе. Ей сега ще се върна.

Преди да успее да каже каквото и да било, тя излезе от стаята, с териера под мишница. Маклейн огледа обстановката и отдели подобаващо внимание на снимките над камината: две от тях бяха на кучета, а едната на оплешивяващ мъж с единствен кичур коса, заметнат през голото му теме в стил Боби Чарлтън.

— Всъщност какво правим тук, сър?

Ричи бе застанала точно зад него и когато се обърна, едва не връхлетя отгоре ѝ. Тя се отдръпна рязко и масичката за кафе оцеля на косъм.

— Опитваме се да не потрошим това място — каза Маклейн и се усмихна, когато видя как тя поруменя. — Тук сме, защото завесата потрепна. Обзалагам се, че госпожа Стоукс знае всичко, което се случва на тази улица. Предполагам, че е видяла Кейт да идва и да си отива, и мисля, че ще си спомни кога по-точно е станало това.

— Не можем ли просто да я попитаме?

— Можем, разбира се. Но така нямаше да стигнем далеч. Довери ми се, познавам този тип хора. Тя има нужда да се почувства полезна.

След няколко минути госпожа Стоукс се върна с поднос, върху който имаше чайник и купа с бисквити. Дребният териер ситнеше след нея и се приближи да подуши глезените на Ричи. Тя несъзнателно протегна ръка, кучето я близна и тя го погали по главата. Антъни пое подноса от възрастната жена и го постави на масичката, докато тя самата се настаняваше на огромния фотьойл отсреща. Когато домакинята се наведе, за да им сипе чай, Маклейн отново се обърна към камината.

— Това ли е вашият Бари, госпожо Стоукс?

— О, не. Това е Норман, мир на праха му! Той почина преди пет години. Бари е племенникът ми, момчето на брат ми Норман. Добро момче е този Бари, наглежда старата си леля.

— Щастлива сте, че имате такъв помощник. Съжалявам за съпруга ви.

— Много мило от ваша страна, инспекторе — отвърна госпожа Стоукс и подаде една от чашите с чай на Ричи. — Ето, девойче. Искате ли бисквити?

Маклейн пое своята чаша и се върна на дивана до сержант Ричи, оставяйки масичката за кафе като барикада между него и възрастната дама. На подноса имаше и чиния шоколадови бисквити, той си взе една и отхапа мъничко. Беше леко влажна, стара и при оглед отблизо си личеше, че шоколадът има белезникаво покритие. Остави внимателно остатъка от бисквитата на ръба на чинийката си и задъвка това, което бе вече в устата му, след което преглътна с усилие.

— Е, инспекторе, не бих казала, че не се радвам да видя някой полицай да ни наобикаля от време на време, но не вярвам да сте дошли само за чай. Не съм направила нещо лошо, нали?

— Разбира се, че не, госпожо Стоукс. Интересува ни следната къща — каза Маклейн и кимна по посока на номер 31.

— О, да. Къщата на Дони Маккензи ли имате предвид? Колко жалко, че почина. Поддържаше градината си много добре, но това беше преди месеци. Случило ли се е нещо?

— Виждали ли сте дъщеря му наскоро?

— Малката Катрин ли? Да, навърташе се наоколо преди около седмица. Тя е едно нещастно девойче, израснало без майка. Знам, че Дони положи много грижи за нея, но тя винаги е била трудно дете, беше доста своенравна като малка.

— В къщата ли беше отседнала? Там ли нощуваше?

— Една-две вечери, да — отвърна госпожа Стоукс и остави чашата си с чинийката обратно върху подноса, след което се изправи и отиде до другия край на стаята. За миг Маклейн си помисли, че ще донесе дневник с подробно описание на действията на Кейт Маккензи, но вместо това жената разгърна един брой на *Радио Таймс* в скута си и извади чифт очила на верижка изпод жилетката си. — Чакайте да видим — каза тя и заразгръща страниците. — Гледах онова предаване за белите мечки през първата вечер, когато тя бе дошла. А, ето, било е във вторник. Тя беше тук и в сряда следобед, чух, че беше включила прахосмукачката. Да, точно така. Тръгна си около седем часа същата вечер и тогава я видях за последно.

Госпожа Стоукс прелисти набързо останалите страници, сякаш Кейт Маккензи можеше изведнъж да изскочи иззад някоя от тях, след което внезапно пусна списанието в скута си.

— Божичко! Тя е изчезнала, нали? — попита тя.

— Опасявам се, че е по-зле от това, госпожо Стоукс. Кейт... Катрин е мъртва.

Дребният териер престана да души около Ричи в мига, в който Маклейн изрече думите. Кучето тихо се върна при собственичката си и с изненадваща грациозност скочи в скута ѝ. Тя започна да приглася козината му с бавни, отмерени движения и не каза нищо дълго време.

— Злополука ли е било? — попита тя накрая. — Знам, че в днешно време движението е много опасно.

— Опасявам се, че е била убита, госпожо Стоукс.

— Убита? Божичко! Кой би направил такова нещо?

— Точно това се опитваме да разберем.

— Тук ли? Не е станало тук, нали?

— Не, не мисля. Открихме я... извън града. В момента се опитваме да разберем къде е била през последните си дни, да разберем какво е правила, къде е ходила.

— О, разбирам — отвърна госпожа Стоукс и остави териера на пода, след което отново се надигна от стола си. Върна се обратно в ъгъла, откъдето се беше появил броят на *Радио Таймс*. — Знаете ли, тя си имаше неин апартамент в другия край на града. Живееше там с едно приятно младо момиче. Мислех, че е по-безопасно да живее със съквартирантка. Не е като студентските общежития, където момчета и момичета са наблъскани заедно. Имам телефонния ѝ номер тук някъде.

Маклейн остави чашата си на подноса, изправи се и отиде до възрастната дама, която вече ровеше в тефтера с телефоните си.

— Всичко е наред, госпожо Стоукс. Вече говорихме с Деби. Тя ни каза, че Кейт е изчезнала.

— О, добре — отвърна възрастната жена. Явно бе усетила, че не може да им бъде полезна повече, и за миг се почувства изгубена. Очите ѝ бавно обходиха цялата стая, сякаш тя представляваше същността на цялото ѝ съществуване. Посещението на двамата полицаи този следобед вероятно бе най-вълнуващото нещо, което ѝ се бе случвало от години насам.

— Е, мисля, че ви отнехме достатъчно време, госпожо Стоукс — каза Маклейн, извади визитка от джоба си и ѝ я подаде. — Благодарим ви за чая. И за бисквитите. Ако се сетите за още нещо, моля, обадете ми се.

— О, за нищо. Хубаво е от време на време да си имаш компания — отвърна възрастната госпожа.

— Ще се оправите ли? — попита Маклейн и излезе в коридора, като едва не се спъна в кучето, което бе решило да се заиграе в краката му. — Сигурно това е сериозен шок за вас. Мога да ви изпратя някого да ви навести, ако желаете.

По очите ѝ успя да разбере, че предложението му беше изкушаващо, но тя все пак отказа:

— Не, не, Бари ще дойде на чай след около час. Може би преди това ще изляза да разходя Арчи.

— Е, благодарим ви още веднъж, госпожо Стоукс. Наистина ни оказахте голяма помощ — сбогува се Маклейн, следвайки сержант Ричи навън. Уличните лампи вече светеха и придаваха странна атмосфера на мястото в падналия здрач. Възрастната жена остана да гледа след тях от прага на отворената си входна врата, докато двамата прекосиха късата алея пред дома ѝ и завиха по алеята пред номер 31. Едва тогава тя се обади след тях:

— Ако искате да влезете там, имам ключ.

30.

Къщата под номер 31 на Лифърд Роуд беше в ярък контраст със съседната. Беше достатъчно чиста, но не беше предекорирана от много години. Обзавеждането ѝ беше старо и износено, също както и посивелите килими. По големия прозорец във всекидневната бе започнал да се натрупва прах, а покритието на плотовете в кухнята се лющеше от доста време. Миришеше като къща, в която с месеци не е живял никой.

— Търсим ли нещо конкретно? — попита сержант Ричи и вдигна сгънат брой на *Скотсмън* от кухненската маса.

— Не знам. От коя дата е вестникът?

— От миналата сряда — отвърна тя и се наведе, за да извади кошчето за боклук изпод мивката. — Тук има и друг, от вторник е. Има също кутия от бургери и две празни кутийки от кола.

— Значи, е била тук, когато съседката ни каза. — Маклейн разклати връзката ключове, които в крайна сметка успя да вземе от госпожа Стоукс и да я убеди, че няма нужда да идва с тях. Беше малко вероятно тук да открият нещо, което да ги насочи към човека, отвлякъл Кейт. Маклейн беше твърдо убеден, че не е била изведена насилствено от къщата. Но не му се искаше един бдителен член на обществото, който е гледал твърде много епизоди от *Мис Марпъл*^[1], да се мотае из евентуално местопрестъпление.

— Насам! — повика го сержант Ричи от килера зад кухнята. Пред пералнята беше оставен кош с пране, пълен с чисти дрехи. Програмата на машината също бе приключила, но прането все още стоеше в нея.

— Може би е добре да го проверим — каза Маклейн.

Ричи се наведе и отвори вратата на пералнята, за да измъкне отвътре малко количество дрехи. Разнесе се лек мирис на влага и застояло пране, оставено твърде дълго в пералната машина.

На горния етаж имаше три спални и баня. Най-малката от спалните беше обзаведена изцяло в нюанси на розовото като бебешка

стая, въпреки че леглото бе достатъчно голямо за възрастен човек. Това бе единственото легло в къщата, където си личеше, че някой е спал напоследък. На тоалетната масичка имаше малък несесер, а съдържанието му лежеше разпиляно пред огледалото: червило, фон дьо тен, дезодорант, четка за коса, шишенце парфюм „Шанел №5“. До тях в малка сребърна рамка имаше снимка на Кейт и Деби, прегърнати и притиснали буза до буза, ухилени глупашки. В края на леглото се виждаше малък сив куфар с колелца и удължаваща се дръжка. Беше отворен и от него надничаха нахвърляни на топки дрехи. Маклейн се огледа озадачено, докато Ричи вадеше части от бельо, на които той не знаеше дори названията. Той излезе от спалнята, смутен, че сержант Ричи може да открие и нещо с още по-интимен характер, което нямаше да е удобно да сподели с него.

Банята криеше още тайни — четка и паста за зъби, като тубичката беше още нова и стоеше с отворена капачка, а пастата вътре едва бе започнала да засъхва. Беше много вероятно да е била използвана за последен път преди по-малко от седмица. В банята имаше още дамска самобръсначка и гел, оставени на мивката. Всичко в ума му започна да си идва на мястото. Излезе обратно в коридора, където го чакаше сержант Ричи.

— Приключихме ли тук?

— Предполагам — отвърна Маклейн и заслиза по стълбите, като се спря за кратко на долния етаж, преди да излезе отново на тъмната улица. Къщата беше мъртва, също като собствениците си.

Маклейн остави Ричи да заключи и се отправи бавно към колата, оглеждайки парка по посока на Либъртън Брей. Недалеч се намираше крематориумът „Мортънхол“ и гробището, където беше положил урната с праха на баба си за вечен покой до тези на родителите му.

— В участъка ли се връщаме, сър?

Маклейн се обърна и видя детектив сержант Ричи, застанала от другата страна на все още заключената кола.

— Не, все още не — отвърна той. — Ще наминем към кръчмата.

В ранната привечер кръчмата „Балм Уел“ беше почти празна. Само двама старци седяха на чаша бира в ъгъла, а на масата до прозореца някакъв дебелак нагъваше бургер с пържени картофи.

Огромният плоскоекранен телевизор срещу бара милостиво бе изключен и единственият звук в цялото заведение беше разнасящото се от време на време весело електронно пиукане откъм слот машината.

Маклейн се приближи до бармана, който бършеше чаши с кърпа и ги проверяваше срещу светлината за останали петна. Мъжът спря, щом видя двамата полицаи.

— Добър вечер, господине, госпожо. Какво мога да ви предложа?

Маклейн погледна към буретата с наливно пиво и си помисли за халба „Дюхърс“, но след това си спомни, че беше с колата. И все пак часовникът показваше шест вечерта, а това си беше достатъчно късно.

— Ти избра ли си питие? — обърна се той към Ричи. Объркана, тя не успя да отговори в първия момент.

— Аз... не сме ли все още на работа?

— Не. Технически погледнато, смяната ти приключи още в пет.

— В такъв случай ще изпия един шпритцер с бяло вино.

Маклейн направи поръчките и за миг се поколеба за бирата, но в крайна сметка си поръча фреш от портокал. Взеха напитките си и два пакета чипс и ги отнесоха на една тиха маса в ъгъла.

— И тъй, да прием за първия ми ден в участъка на Лодиан и Бордърс — вдигна чашата си Ричи в шеговит тост. Маклейн направи същото.

— Още не е приключил — отвърна той, докато Ричи отпиваше.

— Така ли? — попита тя и притеснено погледна към питието си.

— Какво мислиш за онази къща? — попита той и кимна по посока на парка, откъдето бяха дошли пеш преди малко.

— Ами, момичето определено е било там. Логично е, след като е имала ключове. Не е взела много багаж, след като е прала. Предполагам, че е възнамерявала да остане там няколко дни, преди да се върне. Ако бях аз, вероятно щях да отида при някоя приятелка.

— Случвало ли ти се е често да преживяваш раздяла? — попита Маклейн.

— Аз... Не. — Ричи се изчерви отново и луничките по бузите ѝ потъмняха. Маклейн се ухили насреща ѝ.

— Извинявай, това беше неуместно. Никак не ми се ще да ме обвиниш в сексуален тормоз.

— А вие, сър? — попита тя на свой ред и побърза да добави: — Какво мислите за къщата?

— Тя е била там, както отбеляза и ти. Там е било местенцето ѝ за бягство след скарване. Не знам дали би се върнала, за да оправят нещата, или това е била последната капка, която е преляла чашата, в една проблемна връзка. Знаем само, че се е разкрасила в сряда вечерта и е излязла на някакво парти, от което така и не се е завърнала у дома.

— И по какво съдите?

— Избръснала си е краката, гримирала се е и е носила някакво доста фриволно бельо. Не ми се вярва момичето да се е докарвало толкова, за да отскочи до магазина за бургери и кола. Освен това, където и да е отишла, трябва да е било наблизо. Разделила се е с Деби в понеделник, а мобилният ѝ телефон е бил използван последно във вторник вечерта. Телефонът в къщата беше изключен, така че не си е уговорила среща с приятел, нито се е обаждала за такси.

— Затова ли дойдохме в кръчмата?

— Точно така. Това е единственото място, което е достатъчно близо, за да се дойде пеш, а в сряда вечерта, ако не се лъжа, беше студено и дъждовно.

— Какъв срам, а аз си мислех, че се държите мило с мен, защото е първият ми ден на новото работно място.

Маклейн подмина забележката, допи сока и върна чашата обратно на бара.

— Да ви донеса ли друга, сър? — попита барманът.

— Всъщност се чудех дали не можете да ми помогнете — отвърна Маклейн и извади служебната си карта и снимката на Кейт Маккензи. — Опитваме се да разберем къде е била тази млада жена през миналата седмица. Възможно ли е да е идвала тук в сряда вечерта?

— Не знам, нека да видя. — Барманът взе снимката, за да я огледа отблизо. — В сряда вечер тук е доста претъпкано, защото тогава идват момичетата от женския клуб по ръгби.

— Вероятно е била облечена като за парти. Нали ги знаете как се обличат жените в днешно време.

— Чакайте малко, ще попитам Шан — отвърна барманът, пхна глава през вратата зад бара и извика нещо. След миг оттам се появи чернокоса жена.

— Какво има, Майк?

Барманът ѝ показа снимката.

— Била ли е тук миналата сряда?

Шан огледа снимката за момент.

— Да, мисля, че да. Беше с жълта блуза. Цяла вечер си говореше с девойките от отбора по ръгби.

— Имате ли представа по кое време си е тръгнала? — попита Маклейн.

— Със сигурност беше късно. Може би след полунощ.

— Сама ли беше? Или с компания?

— Не мога да кажа със сигурност. В сряда тук винаги е претъпкано заради ръгбистките. Сред толкова много лица с трудно да разбереш кой с кого е.

Маклейн им благодари и прибра снимката. Сержант Ричи беше допила шприцера си и върна чашата на бара. Каза ѝ какво бе разбрал и двамата си тръгнаха.

— Ами записите от охранителните камери? — попита тя.

Дали от тях има шанс да разберем къде е отишла?

— Тук наоколо няма камери. Проверих.

Ричи се усмихна триумфиращо и добави:

— Да, но отвън на паркинга има една, която гледа към пътя. А и се намираме точно до местния полицейски участък.

[1] Героиня от романите и разказите на Агата Кристи, възрастна дама с усет за разгадаване на криминални загадки, за случаите ѝ е създаден и телевизионен сериал. — Б.пр. ↑

31.

Маклейн и Ричи се върнаха от участъка, натоварени с видеокасети със записи от охранителната камера, а там ги очакваше угрижен Навъсения Боб.

— Къде бяхте? Опитваме се да се свържем с вас от часове — посрещна ги той.

— Какво е станало, Боб?

— Пресата. Тормозят ни целия шибан следобед. На Дан от дирекцията за връзки с обществеността му се разказа играта. Твърди, че трябвало да излезе с бюлетин в шест и половина, без да сме направили предварителен инструктаж.

Маклейн изрови телефона от джоба си и си спомни, че го бе изключил точно преди срещата с Деби Райт. След това съвсем беше забравил да го включи отново.

— Мамка му! Какво каза Дан? Обичайното „трябва да говорите е по-висшестоящите“ ли?

— Не беше чак толкова словоохотлив. Не знаехме дали си успял да потвърдиш самоличността й.

— По дяволите! Значи, можел е да каже само, че сме открили тяло. Супер! Май е по-добре да ида да се видя с него и да се опитам да го успокоя.

— Няма нужда да се тревожите точно за него, сър. А за главния инспектор.

Маклейн се закова на място.

— Тя пък как се озова замесена в случая?

— Беше нападната от тълпата журналисти. Трябваше да видите какво гъмжило беше тук. Имаше даже новинарски екипи, които блокираха улицата отвън пред главния вход.

— Боже! Защо?

— Захапали са връзката с Андерсън — отвърна Навъсения Боб и се огледа притеснено.

— Боб, Андерсън е мъртъв.

— Да, знам. Обаче проклетата Джо Далглийш се е сдобила с подробна информация и за двете настоящи убийства. Сега разправя навсякъде, че някой копира Андерсън, а ние не можем да различим задниците си от дупки в земята. Може да се обзаложим, че всичко това ще е на първите страници на утрешните вестници.

Маклейн сведе поглед към купчината видеокасети. Възнамеряваше да ги предаде на детектив Макбрайд и двамата да ги прегледат внимателно, а точно в момента мисълта да се скрие в тъмната стаичка му се струваше страшно примамлива. Май беше най-добре да се вмъкне там и да не излиза до пролетта. Погледна часовника си, беше почти осем вечерта цели тринайсет часа след началото на работния му ден тази сутрин. Навъсения Боб беше започнал заедно с него, ако не и по-рано. Е, така или иначе нямаше да им е за пръв път да остават задълго след работа.

— Добре, Боб. Ще отида да се видя с главния инспектор. Поне да се свърши с мъмренето и да приключим с това.

Много часове по-късно котката на госпожа Маккъчън го изгледа втренчено от кухненската маса още с появата му у дома. Маклейн я избута настрана, но тя се заумилква и краката му, просейки храна. Той загреба шепа суха котешка храна от пакета в шкафа, изсипа я в купичката ѝ на пода и отиде да провери тоалетната ѝ. На задната врата имаше отвор за котки, но тези няколко седмици, откакто бе приютил животното, не го пускаше навън. Някои му беше споменал, че котките трябва да се държат затворени известно време в новите си домове, в противен случай просто се връщали обратно на мястото, откъдето са дошли. Не можеше да си спомни колко точно време трябва да бъдат държани затворени, но бегъл поглед към календара, окачен до телефона в кухнята, му напомни, че бяха минали три седмици, откакто апартаментът му беше изгорял. Оставаха само три дни до Коледа.

Каза си, че това не би трябвало да го изненадва. Нямаше как да не забележи, че магазините са пълни с коледни играчки и гирлянди и че улиците са празнично осветени от поне шест седмици. Вероятно можеше да се самозалъгва и да си каже, че е бил погълнат от работата и времето е минало неусетно покрай него, но истината беше, че винаги странеше от празничната шумотевица.

Котката отново се завъртя в краката му, докато се взираше в календара. Върху него не бе записано нищо, беше просто поредица от празни квадратчета за всеки ден, а дните вече бяха на привършване. Скоро трябваше да си купи друг за новата година.

— Искаш да излезеш навън ли? — обърна се той към котката и ѝ отвори задната врата към тъмнината и студа. Животното погледна, подуши въздуха и се върна обратно на топло в кухнята. — Мъдро решение.

Той затвори вратата, след което се наведе и свали капачето на котешката вратичка. Така поне можеше да влиза и излиза, когато поиска. Ако, естествено, разбираше за какво служи това нещо, не си спомняше госпожа Маккъчън да е имала котешка вратичка, нейните котки просто излизаха през прозореца. Е, можеше да ѝ покаже как се използва или животното само щеше да го открие.

Хладилникът не предлагаше нищо, що се отнася до храната, но за сметка на това вътре се намираще половин бутилка ризлинг, която трябваше да бъде довършена. Наля си една чаша и тъкмо щеше да си поръча пица по телефона, когато звънецът на входната врата иззвъня.

Маклейн замръзна на мястото си. Нямаше никаква причина някой да го търси у дома. А и не бяха много хората от участъка, които знаеха къде живее в момента. Само Навъсения Боб и Макбрайд бяха идвали тук, както и Ема, разбира се. Вината се разля като червенина по бузите му при мисълта за нея. По-точно за начина, по който се бе отнесъл към нея — не беше точно жестоко, колкото студено, а и под страх от смъртно наказание не би могъл да каже защо бе постъпил така. Само дето се беше държала приятелски и топло и очевидно го харесваше достатъчно, за да се примири с недостатъците му, а той просто не искаше отново да се сближава с такава жена.

Звънецът на входната врата пак прозвуча и за миг той обмисли варианта да се скрие и да се престори, че не си е вкъщи. Беше тъпо, знаеше го. Светлината в кухнята очертаваше голям жълтеникав правоъгълник на улицата и за всеки отвън беше ясно, че в къщата има някой. Освен това можеше да е нещо важно.

Въздъхна, остави недокоснатата чаша и тръгна по коридора към вратата, като по пътя включи лампата на верандата отпред. Когато отвори входната врата, дузина и повече развеселени гласове подеха песен:

*Добрят крал Венцеслас погледнал навън
в Деня на свети Стефан.
Дълбок и хрупкав сняг
покривал всичко, дори...^[1]*

Продължиха да пеят, а той просто стоеше пред тях с отворена уста като глупак. Коледари! Не беше ги чувал от години. Поне откакто бе ученик. Огледа хората пред себе си, облечени в дебели палта, и му се стори, че разпозна неколцина от съседите на баба си. Може би познаваше някои от по-младите сред тях още от дете.

Песента свърши и всички млъкнаха изведнъж. Едва тогава Маклейн си спомни, че от него се очаква да им даде по нещо. Портфейлът му беше чак в кухнята, в джоба на сакото, провесено на стола...

— Тъъ, това беше... чудесно — каза той, опитвайки се да звучи ентузиазирано на фона на вледеняващия вятър, който духаше откъм градината право през вратата на къщата.

— Вижте, тук навън е ужасно студено. Защо не влезете? Сигурен съм, че ще мога да намеря нещичко, за да ви стопля.

Думите бяха изскочили от устата му, преди да осъзнае какво точно казваше. Измръзналите коледари вкупом заизказваха благодарностите си и след миг всички се скупчиха в дневната. Маклейн се върна в кухнята, извади портфейла си, но след миг измъкна и бутилката малцово уиски от шкафа. Докато успее да намери достатъчно чаши, да напълни кана с вода и да занесе всичко на поднос, по-голямата част от гостите му вече разглеждаха снимките, макар да си даваха вид, че не са любопитни.

Раздавайки им чашите, установи, че са доста странно сборище. Само един човек от групата отказа подадената му чаша. Беше възрастен господин с изпито лице, оредяваща бяла коса и гъста бяла брада. Носеше дълго черно палто и дебели ръкавици и стоеше леко настрана. Маклейн сигурно би се опитал да го заговори, ако не бяха другите, които търсеха вниманието му. Десетки жадни ръце се протягаха за чашите, щедро напълнени с уиски.

Докато стигне до последния от коледарите, една от жените разкопча палтото си и се видя, че е облечена в черна роба със

свещеническата якичка на Епископалната църква. Вероятно беше към края на четиридесетте, макар възрастта да не ѝ личеше. Изглеждаше като човек, който е видял много през живота си. Сред черната, подстригана до раменете коса се виждаха няколко бели косъма, но бръчките около очите и устата ѝ не бяха много.

— Не мисля, че сме се срещали преди — протегна ръка тя. — Аз съм Мери Къри.

— Тони Маклейн. Отдавна ли сте в нашата енория, госпожо Къри?

— Моля, наричайте ме Мери. Достатъчно дълго, за да познавам баба ви. Бях много натъжена, когато разбрах, че е починала. Двете с Естер имахме няколко много добри теми за спор. Тя не приемаше Бог по същия начин като мен.

Маклейн се зачуди защо ли баба му не бе споменавала, че местният пастор е жена. А може и да му беше казала, а той да е забравил.

— Радвам се, че сте решили да се нанесете тук — продължи Мери.

— Не мисля, че ще увеличи числеността на паството ви. Не си падам особено по религията.

— Е, нещата може да се променят — усмихна се тя и допи последната глътка уиски от чашата си. — Благодаря ви за това. Не са много хората, които в днешно време си спомнят добрите традиции на гостоприемството. Макар че е добре да сложите няколко украшения — просто така, да направят това място малко по-празнично.

Антъни бе напълно наясно, че къщата му изобщо не изглеждаше празнично. Ако не се броят няколкото дежурни поздравления по пощата, дори не беше получил коледни картички, но този факт не бе изненадващ, като се има предвид, че той самият никога не изпращаше такива.

Пасторът призова хора си, всички изпяха набързо „В дълбоката зима“ и се изсипаха обратно в студената нощ. Маклейн ги видя как пристъпват по павираната алея и изчезват нагоре по улицата. Говореха си едни с други, шегуваха се и се смееха, оживени от неочакваната почерпка. Всички, с изключение на белокосия мъж, който бе поизостанал от групата и се взираше назад към него чак докато входната врата се затвори. Маклейн събра празните чаши от

всевъзможните места из дневната, където ги бяха оставили. Изведнъж почувства къщата си огромна и празна.

[1] Популярна шотландска коледна песен. — Б.пр. ↑

32.

Не съзнаваше какво точно, но нещо в морето от журналисти пред него подхранваше нощните му кошмари. Вероятно бяха жадните за сензации глави, издадени напред върху източените вратове, които му напомняха за страшните комикси, които гледаше като дете. Или пък се дължеше на миризмата им — комбинация от страх и умопомрачителен тестостерон. Каквато и да бе причината, Маклейн мразеше пресконференциите повече от всичко друго в работата си. А това включваше и съобщаването на лоши новини на хората, загубили близък.

За да изкупи вината за изчезването си предишния ден, той се съгласи да участва в настоящия брифинг и да отговаря на въпроси за разследването. И ако нещо изобщо би могло да влоши положението, това бе фактът, че от едната му страна стоеше сержант Дан Хуей от службата за връзки с обществеността, а от другата му страна бе главен инспектор Макинтайър. Не му трябваше диплома по психология, за да познае, че нито един от двамата в момента не беше особено благоразположен към него. Старши инспектор Дъгит надничаше от задната част на залата, ухилен до ушите.

— Дами и господа — започна Макинтайър, — благодарим ви, че сте тук. Сигурна съм, че всички сте наясно с естеството на това престъпление. Миналата вечер няхаме възможност да ви предоставим повече информация. Но за да избегнем сензационни публикации, смятам, че е нужно да ми осведомим за всичко, с което разполагаме досега.

— Госпожо главен инспектор, можете ли да потвърдите... — Глас от дъното на залата: женски, лондонски акцент. Маклейн усети как въздухът край него замръзна за миг и вероятно температурата падна с няколко градуса.

Макинтайър прекъсна журналистката с унищожителен поглед.

— По-късно ще имате време за въпроси — каза тя. — В момента бих искала да ви представя инспектор Маклейн, който ръководи

разследването по случая.

Шепотът сред тълпата при тези й думи беше донякъде удовлетворителен, тъй като означаваше, че името му е добре познато. Но беше и доста потискащо да знаеш, че всички тези хора, които си шушукаха трескаво отзад, не го бяха разпознали още при сядането му на масата за пресконференции. Маклейн се наведе напред и почука микрофона си с пръст, преди да заговори:

— Както вече всички знаете, открихме тяло на млада жена в района на Флотърстоун в неделя следобед. Тя беше идентифицирана като госпожица Катрин Маккензи с местожителство в Джокс Лодж. Мога също да ви съобщя, че аутопсията й... ъъ... потвърди, че е била убита. Успяхме да установим движението и местонахождението й до полунощ миналата сряда.

Последното беше благодарение на сержант Ричи и детектив Макбрайд, които бяха останали до късно, за да гледат записите, и в крайна сметка бяха успели да забележат Кейт да си тръгва сама пеш през парка на Либъртън Брей по посока на дома си.

— Имаме основания да предположим, че приблизително по това време е била отвлечена някъде близо до Мортънхол. Основната линия на разследването ни в момента е насочена към опитите да установим къде е била отведена след това. Макар че проучваме и други възможности, разбира се — продължи Маклейн. — Появиха се някои предположения, че съществува връзка между това убийство и убийството на Одри Карпентър преди две седмици. Въпреки че между двете убийства съществуват определени прилики, има и значителни различия. Разследванията по двата случая вървят паралелно, като полицейските екипи работят в тясно сътрудничество.

„Защото говорим за едни и същи проклети хора“, каза си Маклейн и се облегна на стола в очакване на яростната атака. Не след дълго морето от лица се превърна в гора от вдигнати ръце. В този момент се намеси сержант Хуей и пое първите въпроси от местните репортери, които познаваше.

— Инспектор Маклейн, говори се, че гърлото на младата жена е било прерязано. Вярно ли е?

— Била с убита по особено жесток начин — отвърна Маклейн, — но не искам да разкривам никакви детайли, които могат да навредят на разследването или последващата работа на прокуратурата.

— Инспекторе, вярно ли е, че жертвата е била убита някъде другаде, а не във Флотърстоун, а след това е била пренесена и захвърлена до язовира?

— Отново — не мога да коментирам. Тялото беше открито в близост до туристически паркинг в южната част на язовира.

— Уведомено ли е вече семейството на госпожица Маккензи?

— И двамата родители на госпожица Маккензи са починали, а тя самата няма други роднини. Работим с нейния... годеник.

— Имате ли някакви предположения кой може да е виновен за това?

— Работим по няколко версии и все още сме в началото на разследването. Дори и да имаме предвид някой заподозрян, надявам се, че ще ни разберете, ако на този етап не споделим тази информация с вас.

— Инспектор Маклейн, безпокои ли ви фактът, че има толкова много прилики между тези две убийства и убийството на госпожица Кърсти Съмърс през зимата на 1999 година? Мисля, че вие бяхте детективът, който разкри престъплението и изправи убиеца пред правосъдието.

— Благодарим ви, госпожо Далглийш. Всички тук сме наясно с вашите теории — намеси се главен инспектор Макинтайър, преди Маклейн да съумее да отговори. Ако въобще можеше да отговори. Въпросът буквално го беше заковал на мястото му, въпреки че разпозна гласа на жената, която го зададе.

— Но това е важна следа в разследването, нали? — продължи да настоява Далглийш. — Ако съществува и най-малката възможност Андерсън да не е...

— Андерсън я уби. Нея и другите преди нея. Той ги уби всичките. — Маклейн се изненада от резкостта на гласа си и от стаения в него гняв.

Как тази противна кучка си позволяваше да идва тук и да намеква, че е хванал грешния човек? И защо точно сега?

— И все пак десет години по-късно телата на две млади жени са намерени изоставени по същия начин, както тези преди. Били са убити точно по същия начин. Не смятате ли, че трябва да отворите отново досието по стария случай?

Маклейн си представи затворената картонена кутия на бюрото си. Усети как главен инспектор Макинтайър до него се готви да сложи край на пресконференцията. Гневът ѝ изведнъж се беше издигнал като стена между него и събралите се журналисти. Но преди главният инспектор да заговори, той се наведе напред и се фокусира върху жената във вехто кожено палто, която седеше на един от първите редове в залата.

— Госпожо Далглийш, Доналд Андерсън беше виновен. Съдебните заседатели се произнесоха за вината му. Имаме неопровержими доказателства за неговата вина. Той дори направи самопризнание, макар че то беше само опит за доказване на неговата невменяемост. Въпреки това сте права, съществуват обезпокоителни прилики между сегашните убийства и тези, извършени от Андерсън. Уверявам ви, че ще проуча тези прилики много внимателно — каза той, гледайки Джоан Далглийш право в очите. — Разбира се, работата ми щеше да е далеч по-лека, ако неговите методи не бяха разгласени публично до най-дребните детайли.

От относително безопасния коридор Маклейн наблюдаваше как тълпата журналисти напуска залата за пресконференции. Единствено посетителите с пропуск можеха да го видят тук, отвъд армираното стъкло. Както и полицейските служители на смяна, разбира се.

— Мисля, че нещата минаха толкова добре, колкото можеше да се очаква.

Той се обърна и видя шефката си, застанала зад него. Униформата сякаш служеше само да подчертае по-висшия ѝ ранг.

— Така ли? Бях почти готов да удуша Далглийш. За какво, по дяволите, ѝ трябваше да споменава името на Кърсти и да го замесва с всичко това?

Макинтайър се облегна на стената, вероятно в опит да придаде на разговора им малко по-неформален характер.

— Знаеш не по-зле от мен, че тя се опитва единствено да вдигне тиража на вестниците. А има и ново издание на онази нейна книга, разбира се. Сега Андерсън вече е мъртъв. На нея не ѝ пука чии чувства ще смаже, стига да си получи хонорарите.

— Но вие я чухте, госпожо. Тя почти открито заяви, че сме вкарали в затвора невинен човек.

Макинтайър го погледна с някакво странно озадачение и за момент замълча, сякаш се опитваше да вземе решение. Маклейн можеше само да сдържа кипящия си гняв, докато гледаше как последните журналисти напускат залата. Несъмнено част от тях щяха да направят и видеорепортажи долу на улицата, но за негов късмет притесненията, че ще направят видеозапис на самата пресконференция, му бяха спестени.

— Ела с мен, Тони — каза Макинтайър накрая.

Той трябваше да подтичва, за да може да я следва по пътя към офиса ѝ. Щом стигнаха, тя не седна на стола си зад бюрото, както очакваше, а вместо това отиде до етажерката в „неформалния“ ъгъл на кабинета с неудобните кресла и кафе машината. Отстрани изглеждаше така, сякаш се опитваше да избере какво да чете довечера, докато си лежи във ваната, но накрая извади дебела луксозна книга с твърди корици, която Маклейн разпозна с натежало сърце. На корицата имаше плашеща снимка на Доналд Андерсън, над която стоеше надписът „Коледния убиец“ и подзаглавие: „Доналд Андерсън и Книгата на душите“.

— Наистина нямаш представа какво е написала Далглийш — каза Макинтайър и притисна книгата към гърдите си. — И аз те разбирам, Тони. От моя лична гледна точка. Но ти си полицаец. Детектив. Знам, че е болезнено. Господи, дори не мога да си представя колко болезнено е да изгубиш годеницата си по този начин. Но ти не можеш повече да продължаваш да си криеш главата в пясъка. Когато става дума за Андерсън, винаги има място за повече от едно мнение.

— Госпожо, Андерсън беше виновен. Той е убил всички онези жени, не само моята...

— Знам, Тони. Видях доказателствата и вярвам на уменията ти като детектив — отвърна Макинтайър, отдели книгата от себе си и му я подаде. — Само че не всички в този свят мислят като мен.

Маклейн не посегна да вземе книгата, затова Макинтайър му я натика в ръцете.

— Взemi я, Тони. Прочети я. Знам, че ще те заболи, и знам, че ще те ядоса. Но трябва да разбереш и позицията на хора като Джо Далглийш.

33.

Маклейн никога не беше харесвал Джоан Далглийш като личност. След петдесет страници от *Коледния убиец* имаше достатъчно основания да я презира и като автор.

По някаква необяснима причина репортерката се беше нагърбила със задачата да защитава Андерсън. Тя го представяше като жертва на ужасна съдебна грешка и психично заболяване, зародило се още в детството му. Не отричаше, че е убил Кърсти Съмърс през зимата на 1999-а, но по-голямата част от книгата бе посветена на детайлно проучване на хипотезата, че той може да не е убил останалите девет жертви на Коледния убиец.

Книгата съвсем бегло споменаваше неоспоримите доказателства от разследването, които бяха вкарали Андерсън в затвора, а вместо това се фокусираше върху символичните спомени, които беше запазил от жертвите си. Далглийш явно смяташе, че след като сами по себе си тези спомени не доказват вината му, Андерсън е бил неправомерно обвинен за предишните убийства. Полицейският участък на Лодиан и Бордърс се е възползвал от възможността, арестувайки Андерсън, да му припише и вината за срамния списък от неразкрити убийства. Маклейн също знаеше, че нито един от предметите, запазени за спомен, не носеше значение сам по себе си: статуетката на свети Христофор на Лора Фентън беше масово производство и можеше да принадлежи на всекиго, пръстенът на Роузи Бъкли беше евтино бижу от „Ратнърс“, имаше милиони като него. Същото беше и с останалите неща, намерени в кабинета зад книжарницата. Дори парчето плат от роклята на годеницата му можеше да е дошло отвсякъде. Останалите й дрехи така и не бяха открити. Но той го беше разпознал, пъхнато между страниците на онази стара книга в магазина на Андерсън. Това се бе оказало достатъчно за съдебна заповед за претърсване, а намереното от криминалистите в мазето беше довело до приключването на най-дългото издирване на престъпник в историята

на полицейския участък. Това се предполагаше, че трябва да е краят на историята, но за Джо Далглийш беше само началото.

Докато разлистваше книгата, Маклейн беше поразен от липсата на уважение към жертвите и техните семейства. Авторката беше изложила кратка информация за всяка от първите девет жертви, едва ли не загатвайки, че вината за отвличането им е била тяхна, а след това бе описала страданията и смъртта им, сякаш пишеше сценарий за евтин филм на ужасите. Нямаше детайл от аутопсията, който да не бе споменат, всеки разрез и нараняване бяха описани с осезателна любов към ужасяващите подробности. Гадеше му се само докато ги четеше. Още по-зле се чувстваше при мисълта, че хиляди, може би милиони хора намираха подобни описания за интересни.

След това стигна до 1999 година и десетото отвличане. Любопитен факт беше, че тук Далглийш съвсем бегло споменаваше съдебномедицинската експертиза — дали защото не беше успяла да се добере до доклада от аутопсията, или защото вината на Андерсън в този последен случай бе неоспорима. Все пак кръвта на Кърсти беше навсякъде в мазето му. Вместо това журналистката се бе насочила към самия Андерсън. Не пишеше нищо, което да не е вече известно за Маклейн: самотното момче, останало сираче по време на войната; евакуацията в Уелс и жестоките възпитателни похвати на строгия методистки пастор; военната служба в Далечния изток и невероятните ужаси, на които беше станал свидетел там; завръщането му в манастира на Външните Хебридски острови, който мистериозно беше изгорял до основи; и най-накрая антикварната книжарница в Единбург.

В тази част книгата преставаше да е репортаж за събитията и се превръщаше в животоописание, сякаш Далглийш благоговееше пред своя обект. В края описваше с безумни, измислени подробности невъзможната сцена, където Андерсън отвличаше невинната млада Кърсти Съмърс от улицата и я подлагаше на едноседмично мъчение и унижение, преди коравосърдечно да пререже гърлото ѝ. Вбесен, Маклейн затвори книгата и я запрати в другия край на стаята. Ръцете му трепереха, усещаше тръпки по цялото си тяло, сякаш имаше треска. Стана и направи няколко крачки из малкия си кабинет. Погледна през прозореца към спускащия се зимен мрак навън, а след това обратно към книгата на пода.

Макинтайър беше права, той имаше нужда да я прочете. Но това не опростяваше нещата.

Един поглед към бялата дъска в оперативната зала бе достатъчен, за да разбере, че детектив сержант Ричи беше успяла да сглоби фактите от живота на Кейт Маккензи много по-добре, отколкото тези от битието на Одри Карпентър. Няколкото линии на разследването водеха от посмъртната снимка към кутийки с прилежно изписани на ръка бележки. Маклейн погледна към тази, озаглавена „Работа“, и видя списък с имена, вероятно на колегите ѝ. Друга кутийка гласеше „Фитнес“, трета — „Колеж“, а на четвъртата беше изписано „Движение за права на хомосексуалните“. Под всяко от заглавията имаше списък с имена и щеше да е истински кошмар да разпитат всички тях.

— Виждам, че си била доста заета — обърна се той към Ричи, щом тя затвори телефона.

— Не само аз. Детектив Макбрайд беше на телефона цял следобед и звъня на доста от хората в списъка. Готвим се утре да отидем до работното ѝ място и да започнем да говорим с колегите ѝ.

— А състудентите от колежа? — Маклейн посочи към другия списък.

— Да, учила е право вечерно обучение. Говорих с преподавателя ѝ — доктор Макгиливри. Беше доста разстроен, когато научи за нея. Смятал е, че ще стигне далеч в обучението, била много добра студентка.

— Ясно. — Маклейн отново погледна към дъската, за да разбере какво му липсваше. — Говорихте ли отново с Деби?

— Тя беше на телефона, когато влязохте — отвърна Ричи. — Порано ѝ оставих съобщение, заминала е при родителите си в Балерно. Казах ѝ, че ще намина утре да я видя.

— Имаш ли представа къде точно отиваш?

— О, да. Учих в „Хериът-Уот“. Прекарах шест месеца в една гадна квартира в Къри.

— О, а аз се чудех как едно момиче от Абърдийн се оправя толкова добре в Единбург.

— Цели пет години работих по баровете и живях в най-евтините студентски дупки, които успеях да намеря. Така виждаш едно друго лице на града.

— Цели пет години ли? И какво точно се обърка?

— Да се е объркало ли? Завърших с отличие като бакалавър, а след това и магистратура. Какво му е лошото на това? — Ричи го погледна леко огорчено и добави: — О, разбирам. Мислите, че съм пропуснала една година от следването и е трябвало да презаписвам. Е, благодаря.

— Не точно това си мислех... — започна Маклейн, въпреки че точно това си бе помислил. — Е, какво учеше?

— Социология и антропология. Щях да ходя в Борнео, за да изучавам местните племена, но не ми стигаха парите. Върнах се обратно у дома при нашите и се чудех какво да правя с живота си. Татко беше сержант в полицията, той ми предложи да се захвана с тази работа.

— А останалото, както казват, е история — завърши Маклейн и се приближи към бялата дъска. — Е, антропологията със сигурност е загубила, но ние сме спечелили. Само дете ще ни трябва седмици, за да говорим с всички тези хора. Не спомена ли, че и Макбрайд бил наоколо?

— О, беше тук допреди няколко минути. Успяхме да се свържем с почти всички, на които планирахме да се обадим днес. Тук се беше събрал доста голям екип по разследването.

— И къде са всички?

Ричи посочи с глава стенния часовник над вратата.

— Край на смяната. Навъсеня Боб каза, че щял да се отбие за пинта бира. Никога не съм виждала стая да се изпразва толкова бързо.

— А ти защо не отиде с тях? — попита Маклейн, скептично повдигнат едната си вежда.

Ричи го дари с елфическата си усмивка.

— Ще се присъединя към тях след малко. Веднага щом осведомя водещия разследването за свършеното до момента.

Маклейн тъкмо излизаше от задната врата на участъка, когато зад гърба му се появи познато лице. Ема Бърд носеше голяма

платнена чанта, провесена през рамото ѝ, и вървеше приведена под тежестта ѝ, сякаш в нея се намираха абсолютно всичките ѝ вещи.

— Някой може да си помисли, че харесваш нас повече, отколкото колегите си криминалисти — пошегува се той, докато ѝ придържаше вратата да излезе. — Изглежда, прекарваш доста време тук.

— Може би е така, защото съм в положението на новото момиче — отвърна тя. — Все на мен се пада задачата да мъкна разни неща към хранилището. А може би се дължи на факта, че живея наблизо.

— Сигурен съм, че Нийди с това си осмисля дните — възможността да вижда по някое красиво лице от време на време.

Ема се ухили.

— Благодаря ви, инспектор Маклейн, мисля, че това си беше чиста проба комплимент.

Маклейн щеше да спомене нещо за професионалните стандарти, но осъзна, че шегата нямаше да е нито вярна, нито забавна.

— У дома ли се прибираш? — попита той вместо това.

Бяха прекосили паркинга и стигнаха до старо синьо пежо, паркирано между две патрулни коли. Ема започна да рови в огромната чанта за ключовете си.

— Натам бях тръгнала — отвърна тя и се отказа от издирването на ключовете. — Освен ако нямаш по-добро предложение.

34.

— Джейн ми каза, че сте прочели книгата на Джо, Тони. Е, какво мислите?

Маклейн отново седеше на неудобния стол в кабинета на Макинтайър. Поредният мрачен ден и поредната безсмислена среща с психиатъра. Никое от двете ни най-малко не му помагаше да преодолее махмурлука от снощи. Беше прекарал приятна вечер в кръчмата, много по-приятна, отколкото ако се бе прибрал у дома и бе потънал в мисли за книгата, която най-сетне бе прочел. Само дето главата му в момента не споделяше това мнение.

Погледна Хилтън право в очите и отвърна:

— Ако трябва да съм честен, не мога да разбера как изобщо сте допуснали да свързват името ви с тази книга. Но поне вие смятахте, че Андерсън не е с всичкия си. Тя, изглежда, мисли, че сме го натопили за девет убийства, които не е извършил. Цялата книга е пълна със стари истории, но по-лошото е, че тези стари истории са опасни.

— Опасни ли? Защо?

— В нея е описано с ужасяващи детайли какво точно е причинил Андерсън на жертвите си.

Последва дълга пауза. Маклейн се взираше упорито в библиотеката зад гърба на Хилтън и разглеждаше колекцията от книги на Макинтайър. Бяха предимно биографии, но имаше и няколко книги за мениджмънт и политически наръчници. Виждаха се и няколко романа. Празно място на един ред показваше откъде е извадена книгата на Далглийш. Беше поставена между опърпано копие на *Принципът на Дилбърт* и *Полицейски наръчник* в шотландско издание от 1985-а. Тъкмо се опитваше да реши дали имаше някакъв подтекст в това, когато Хилтън наруши мълчанието:

— Кажете ми, Тони, как върви разследването?

С нежелание Маклейн пренасочи вниманието си обратно към психиатъра.

— Кое по-точно?

— Знаете кое — усмихна се Хилтън. — За Коледния убиец.

— Вижете, отново прибързвате с изводите — каза Маклейн. Знаеше, че Хилтън го провокира, но не успя да се въздържа. — Мислех си, че от вас се очаква да бъдете непредубеден към фактите.

— И какви по-точно са фактите?

— Имаме две мъртви млади жени, които вероятно са убити от един и същ човек. Със сигурност убийствата имитират методите на Андерсън. Като изключим това, че той убиваше само веднъж годишно.

— Андерсън беше... уникален, да го кажем така — отвърна доктор Хилтън и почука с долния край на молива по бузата си, издавайки дразнещ звук. — Но травмата от младежките му години е давала добра основа за психозата му.

— И все пак вашият профил на Коледния убиец беше твърде далеч от истината. Май се оказа, че от него няма голяма полза, нали?

— Знаете не по-зле от мен, че създаването на психологически профили не е точна наука, Тони — фиксира го Хилтън с нахална усмивка на гимназист, който почти си просеше боя. — Мисля, че ако прегледате досието по случая, ще разберете, че моята работа по Коледния убиец не е била чак толкова далеч от истината. Всички основни положения са посочени, просто подцених възрастта и интелекта му.

— Добре. А какво ще кажете за новия случай? Какъв профил ще направите на този нов *Коледен убиец*, както явно сте решили да го наричате?

— Него? А само преди минута ме обвинявахте в предубеденост и тесногърдие. Откъде да сме сигурни, че не търсим жена? Доколкото разбрах, втората жертва е била лесбийка. Проучихте ли сексуалната ориентация на първата жертва?

— И двете са били изнасилвани многократно — отвърна Маклейн. — Вярно, че вие сте експертът по сексуалните извращения, но на мен ми се струва, че извършителят е мъж.

Хилтън наведе глава на една страна и го изгледа снизходително.

— Изглежда, съм съгласен с вас, макар и не точно по тази причина. Всъщност жените серийни убийци в историята са съвсем малко и в повечето случаи са насочвали насилието си главно към мъже.

— Значи, сме на едно мнение. Търсим мъж. Мъж, който чете, повече или по-малко.

— Точно така, инспекторе — отвърна Хилтън и отново се ухили с дразнещата си усмивка. — А сега да оставим разследването настрана и да се фокусираме върху вас. Все пак точно затова сме тук, нали? Не е лесно да понасяте всички тези грижи.

— Щеше да е далеч по-лесно, ако вие, главният инспектор, пресата и всички останали не бяхте на мнение, че трябва непрекъснато да ми напомняте за тях.

— Звучите доста враждебно за човек, който твърди, че е превъзмогнал загубата си и е продължил напред.

— Продължил напред? — повтори Маклейн и усети как гневът му отново кипва. — Кой е казал, че съм продължил напред? Това не е нещо, което можете просто да оставите зад гърба си, Хилтън. Човекът, който може да остави подобно нещо зад себе си, е човек, който би отвлякъл, изнасилил и убил две жени, без да изпита никакви угризения. А аз? Аз трябва да живея със смъртта на Кърсти всеки ден. Това е огромна част от живота ми, тя до голяма степен ме предопределя като личност. Но и знам, че мога да се справя с това. Мога да продължа напред. Не точно по начина, който имате предвид, но мога да се справя.

— Като се заравяте в работа ли? Като отказвате да завързвате нови контакти? Това ли наричате справяне, Тони? Или по-скоро е заравяне на главата в пясъка?

— Нямам представа за какво говорите — отвърна Маклейн и кръстоса крака, намествайки се на неудобния стол, въпреки че знаеше, че движението му ще се изтълкува като защитна реакция.

— Чуйте се само, Тони — ухили се отново Хилтън, — знам какъв е личният ви живот. Вече приближавате четиридесетте, а нито сте женен, нито имате деца. Поразпитах и доколкото разбрах, не сте гей. В такъв случай защо избягвате романтичните връзки? Предполага се, че добре изглеждащ мъж като вас би трябвало да не може да се отърве от женското внимание.

— Наистина не смятам, че личният ми живот е ваша работа, доктор Хилтън. Доколкото знам, тук сте, за да оцените пригодността ми за работа. Има ли нещо нередно, свързано с работата ми?

— Ами... въвлекли сте един от подчинените си в опасна ситуация, довела пряко до физическото му увреждане каза Хилтън, като междувременно погледна в бележника си, — и освен това сте се намесили в чуждо разследване.

— От „Професионални стандарти“ бяха категорични, че и в двата случая не съм действал неправомерно. Другият полицейски участък беше уведомен, че отиваме, но те просто предпочетоха да не правят нищо. Колкото до инцидента, пожарникарите бяха обезопасили мястото. Никой не подозираше, че подът под краката на Робъртсън ще се срути.

— А кога за последно посетихте детектив Робъртсън? Доколкото разбрах, той е все още в Западната окръжна болница — попита Хилтън и вдигна поглед от бележника си, след което фиксира Маклейн с очи. Беше спрял да се усмихва.

— Аз... бях много зает.

— Зает? Бяхте в отпуск цели три седмици, Тони, а за това време нито веднъж не сте отишли да посетите колегата си. Какво говори това за вас, как мислите?

В столовата цареше приповдигнато празнично настроение в контраст със собствените му чувства. Персоналът беше украсил залата с гирлянди и играчки, от високоговорителите тихо се носеха коледни песни. Маклейн не им обръщаше никакво внимание. Още не можеше да се освободи от неприятното усещане, останало след сеанса с Хилтън. Достатъчно зле беше, че смяташе разговорите с този човек за истинска загуба на време, но още по-зле беше, че Хилтън бе прав за доста неща.

— Мислех си, че накрая ще се озовете тук, сър. Даже ви топля мястото — повика го Навъсеня Боб от една от масите близо до парното.

Маклейн плати кафето и баничката с бекон и отиде да седне при сержанта.

— Господи, имах нужда от това — заяви той след няколко хапки, които прокара с глътка кафе.

— Чак толкова зле ли беше с Хилтън?

— Още по-зле. И не, въобще не искам да говоря за това.

Навъсения Боб вдигна ръце, привидно ужасен.

— Никога не съм имал нещо подобно наум — оправда се той. — Това определено си плаче за вечерен сеанс, подкрепен с къри, бира и добро едномалцово уиски.

Маклейн се усмихна и остави част от сутрешното напрежение да се оттече от него. Скоро щеше да приключи с тези психологически сеанси. Обеща си го. Скоро.

— Докъде сме с разследването, Боб?

— Е, можеше да имаме още неколцина полицаи за подкрепление, но засега май няма да се случи. От ръководството крещят, че искат резултати, но веднага щом им споменеш за недостиг на хора, започват да бръщолевят някакви глупости за съкращаване на щатовете.

— По дяволите!

— Да, и аз това казах — повдигна вежда Навъсения Боб. Както и да е, вече разполагаме с почти всичко, което можехме да съберем от криминалистите. Нашият човек е знаел едно-две неща за поставянето на телата в течащата пода.

— Но не ги е убил там, нали? Андерсън не го правеше. А ако нашият човек го е направил, значи, има нещо, което криминалистите трябва да открият.

— Така мисля.

— Е, къде ги е водил? Къде ги е убил?

— Не знам. Предполагам, че може да е било навсякъде — отвърна Навъсения Боб и прокара палец по ръба на чашата си.

— А къде са били видени за последно? Кейт Маккензи е била в парка на Либъртън Брей, близо до Мортънхол. Одри е живяла в района на Грасмаркет. Би било твърде много да се надяваме да открием някакъв модел в това, нали?

— Андерсън също нямаше модел. Той отвличаше жертвите си из целия град.

— Но ги е водил в книжарницата си — отвърна Маклейн и неволно потръпна, когато си спомни за мястото. — Какво стана с нея? Последно помня, че беше заключена, а прозорците — заковани.

— Доколкото знам, все още си е така. Май още разполагаме с ключовете. Андерсън нямаше много роднини, на които да предадем нещата му. Най-вероятно Нийди ги е складираше някъде из подземното си царство.

Маклейн огледа остатъците от закуската си и последните капки кафе в дъното на чашата си. Откри, че е изгубил апетит.

— Направи ми услуга, Боб. Иди и виж дали можеш да откриеш онези ключове, става ли? Господ ми е свидетел, че се опитвах да стоя възможно най-далеч оттам. Но ако нашият убиец е обсебен от Андерсън, май ще се наложи отново да се срещна с откаченото копеле. Можем да започнем от дома му.

35.

Преди осемнайсет години, когато Доналд Андерсън бе купил магазина си, тази част на града беше все още долнопробна и запусната. Но това беше, преди Доналд Дюър да реши да построи новата сграда на парламента точно отсреща. В момента апартаментите в района на Кенънгейт струваха безбожно скъпо, а повечето от западналите магазини бяха превърнати в модерни кафенета, винарни и магазини за деликатеси. Но тук винаги бе имало търговци на стари книги, както и издатели, като неколцина от тях дори правеха опити да се опълчат на настъплението на юпитата в тази част на града. Въпреки това, със закованите прозорци книжарницата на Доналд Андерсън, където той беше вършил и ежедневните, и пъклените си дела, изглеждаше като място от друга епоха.

След съдебния процес мястото се беше превърнало в притегателна точка за гамени, но здравите дървени капаци на прозорците и тежките метални решетки под тях им бяха попречили да се вмъкнат вътре. Подразнени от това, гамените бяха надраскали цялата фасада с неприлични и обидни надписи, сякаш мишената на гнева им щеше някога да види написаното от тях. С времето хората малко или много бяха забравили за Доналд Андерсън и сега драсканиците бяха покрити с много слоеве плакати, рекламиращи турнета на мрачни рок банди и отдавна забравени театрални постановки.

— Какво точно правим тук? — попита Навъсеня Боб, потропвайки с крака, за да се сгрее в студа.

— Не съм съвсем сигурен — отвърна Маклейн и зарови из връзката с ключове, търсейки този, който би паснал на големия катинар, затварящ тежкото резе на входната врата. Откри го, след което трябваше да потърси другия ключ, който отключваше самата врата. Превъртя се лесно в ключалката, явно смазвана наскоро, и вратата се отвори безшумно. Маклейн очакваше вътрешността на магазина да мирише на влага и прахоляк, но мястото беше сухо. Щракна

електрическият ключ и с изненада установи, че лампите работеха и хвърляха подобни на скелети сенки по празните книжни лавици. Според Нийди, хора от аукционната къща бяха дошли на място скоро след смъртта на Андерсън и бяха изнесли всичко, което не се намираще в мазето на полицейския участък. Щяха да изнесат и останалото веднага щом някой вземеше решение, че полицията вече няма нужда от тези неща.

Книжарницата изглеждаше странно изпразнена от старите прашни книги, подвързани с кожа и платно. Но въпреки това беше плашещо позната и предизвика неволен трепет в тялото на Маклейн, когато прекрачи прага ѝ.

Вътрешността на самия магазин, малкият кабинет отзад и коридорът, водещ към жилището на втория етаж, имаха вид на изоставени от десетина години. Старото бюро беше тук, както и столът. В ъгъла до прозореца, гледащ към циментирания вътрешен двор, имаше два шкафа, прозорецът също беше закован. Всичко беше покрито с тънък слой прах, недокоснат от доста време. Маклейн отвори две чекмеджета, но вътре нямаше нищо. Всички предмети, които потенциално можеха да служат като доказателства, пяха изнесени по време на разследването.

Антъни погледна към дървеното стълбище, водещо към горния етаж, покрито с износен килим чак до горната площадка. Прозорците на горния етаж не бяха заковани, но и никой не ги беше докосвал, след като бяха отвели Андерсън в затвора преди толкова много години. В момента стъклата им бяха покрити с прах отвън и дебели паяжини и мъртви мухи отвътре. Качи се горе и обиколи стаите, без да знае какво точно очакваше да намери. Беше претърсвал това място и преди, а оттогава почти нищо не се беше променило. Само миризмата беше различна — някога тук миришеше на кожа и лепила, на готвено и евтин афършейв, а сега мястото просто беше пусто и прашно, с лек мирис на мухъл.

Навъсеня Боб не се качи горе. Той все още стоеше в тесния коридор и гледаше назад към магазина, когато Маклейн слезе от втория етаж. Беше странно: ако някой трябваше да се чувства притеснен от това място, това трябваше да е той, а не старият сержант. Но докато оглеждаше наоколо, Антъни чувстваше само дълбока скръб.

— Ще слизаш и долу, нали? — попита го Навъсения Боб и кимна към затворената врата под стълбището. Вместо отговор Маклейн натисна дръжката ѝ. Беше заключено и въпреки че опита всеки от ключовете във връзката, нито един не отключи. Коленичи и докосна с ръка дъсчения под пред вратата. В двата ѝ края, близо до рамката, дъските бяха покрити с дебел слой прах, но в средата, където можеше да мине човек, нямаше никакъв. Някой беше минавал по пътеката от задния вход до мазето, и то скоро.

— Трябва ми помощ тук, Боб — извика Маклейн и подпря вратата с рамо. Беше тънка и само с една ключалка. Нямаше да представлява особен проблем да я разбие, но в тесния коридор нямаше достатъчно място за засилване. Накрая общата им тежест се оказа достатъчна, за да пропукаат рамката.

Миризмата ги удари още щом отвориха вратата. Маклейн се задави и покри носа и устата си с длан, докато търсеше ключа за осветлението. Висеше на шнур край вратата и машинално посегна да го дръпне, но се спря. Порови в джоба си за чифт латексови ръкавици. Навъсения Боб зад него направи същото. След това хвана шнура близо до горния му край и го дръпна.

Светлината заля мазето, но всичко, което успяха да видят от мястото си, беше само част от каменния под и водещото надолу стълбище. Маклейн коленичи отново и провери за наличието на прах, но откри, че стълбите са обезпокояващо чисти.

— Всичко наред ли е при теб, Боб?

— Не трябва ли аз да те питам това?

— Добре, изчакай тук, докато сляза до долу. Стълбите може да се срутят под тежестта на двама ни.

Стълбището заскърца под краката му, но не се случи нищо. Успя да стигне до края му невредим и направи знак на Навъсения Боб да го последва. Отново го връхлетяха спомени. Тук беше малкото преддверие с каменен под и нисък, боядисан в бяло тухлен свод, зад който се намираше просторното подземие, заемащо цялата площ под магазина и част от вътрешния двор. Тук Андерсън беше водил жертвите си, за да върши с тях невъобразими неща, преди да ги убие. Беше го правил веднъж годишно, всяка Коледа, в продължение на десет ужасни години.

Подобно на апартамента горе, и това помещение бе почти непроменено и беше във вида, в който го бяха оставили криминалистите преди години. Бяха премахнали металната вана, но мивката и кранчетата все още бяха тук. До тях беше подпряна четка за под с дълга дръжка, наблизко имаше бутилка евтин препарат за почистване на подове. Рамката на леглото все още стоеше насред стаята, осветена отгоре от гола крушка, увиснала от най-високата част на сводестия таван, но нещо тук не беше наред. Преди десет години матрактът от леглото беше отнесен за анализ от криминалистите, а сега на негово място се мъдреше нов, покрит с грубо тъмнокафяво одеяло, цялото на петна. За горната табла на леглото беше завързано въже, свободният му край се спускаше до пода. Това привлече вниманието на Маклейн към покрития с каменни плочи под и тогава видя кръвта. В този миг осъзна, че цветът на одеялото изобщо не беше тъмнокафяв или поне невинаги е бил такъв.

— Излизай! — извика той на Навъсения Боб, докато едната му ръка все още притискаше носа и устата, а с другата му посочи стълбището, по което току-що бяха слезли. Сержантът не се нуждаеше от втора покана.

И двамата се върнаха обратно, забравили за разнебитените стълби. Тревожеха се единствено за това да излязат оттук, без да унищожат някое важно доказателство. Маклейн свали ръка от устата и носа си чак в коридора, когато усети полъх на относително свеж въздух.

— Трябва веднага да извикаме тук екип от криминалисти — каза той. И вече вадеше мобилния телефон от джоба си, когато една тлъста, ленива синя муха, издигнала се от дълбините на подземиято, забръмча в коридора след него.

36.

— Осъзнаваш ли, че всички те мразят, Тони?

— Ъ, какво? — Маклейн се измъкна от ступора, в който беше изпаднал, и видя дребната фигура на Ема Беърд, изправена пред него. Тя поне видимо не страдаше от негативните последици от снощната вечер в кръчмата. Белият ѝ защитен костюм, белите ботуши и качулката контрастираха със скъпия черен фотоапарат, който висеше на здрав ремък, праметнат през врата ѝ.

Намираха се в книжарницата на Андерсън, където двойка нейни колеги в бяло проверяваха за наличието на отпечатъци и откриваха десетки. Вероятно сержант Ричи вече говореше по телефона с аукционната къща и изискваше списък на всичките им служители, имали някога достъп до това място при изнасянето на книгите на Андерсън. Едва ли някой от тях щеше да се окаже търсеният убиец — щеше да е прекалено лесно, — но така или иначе трябваше да елиминират отпечатъците им от тези на заподозрения. Същото се отнасяше и за адвокатите, които отговаряха за сградата, докато Андерсън беше в затвора, както и за всички други, които евентуално биха могли да имат достъп до това място през последните десет години.

— Слушаш ли ме?

— Извинявай, Ем, просто се опитвам да осмисля всичко това — отвърна той. Едва сега до съзнанието му достигна смисълът на думите ѝ. — Защо да ме мразят?

— Защото е Бъдни вечер. Не се предполага да работиш по разкриване на престъпления точно преди Коледа, това си е неписано правило.

— А, да. Съжалявам за това, но пък ще получите обезщетение за извънреден труд.

Ема изсумтя и тръгна към вратата.

— Качвахте ли се вече горе? — попита Маклейн след нея.

— Горе ли?

Ехото на въпроса му прозвуча някъде в пространството между Ема и ръководителя на екипа криминалисти, който току-що се беше появил на вратата откъм мазето и стъпките му още отекваха по ламаринените плочи, положени от хората му по стълбището, за да изолират отпечатъците от стъпките на Маклейн и Навъсения Боб. Дватама специалисти по отпечатъците спряха работа и също се обърнаха. Никой от тях не се усмихна.

— Какво? Да не мислите, че някой е използвал мазето като стая за мъчения и никога не се е качвал горе?

Криминалистът въздъхна примирено, върна се обратно и мазето и започна да дава нареждания на хората от екипа си. Ема мина покрай него, кипнала от гняв.

— Сега и аз те мразя — заяви тя.

Маклейн се надяваше, че се шегува.

Предколедната треска беше обхванала целия град, сякаш последните три месеца, изпълнени с реклами, бяха само репетиция за основното събитие. Хората щъкаха навсякъде като мравки, обезпокоени от гигантска невидима ехидна, и всеки от тях мъкнеше товар, равен на собственото му тегло в пазарски чанти, като някои водеха след себе си и малки пиццаци дечица. Картината беше най-близо до представите му за ада, дори на фона на мазето под книжарницата на Андерсън.

Маклейн имаше уговорка да се срещне със сержант Ричи пред офиса на адвокатско дружество и нотариална кантора „Карстеърс Уедъл“. Тя го чакаше пред входа пет минути по-рано от уговореното, плътно загърната в дългото си палто.

— Добър ден — посрещна го тя, потропвайки с крака. — Досега си мислех, че само в Абърдийн е студено.

— Мислиш, че това е студ? Чакай, докато натрупа сняг по планините, тогава ще разбереш какво е студ. Как минаха нещата с аукционната къща?

— Повечето от служителите са в двуседмичен отпуск за празниците, но успях да се сдобия със списък с имената и адресите на служителите, разчиствали магазина. Говорих с техния експерт по антикварни книги. През повечето от времето е бил там с тях и казва, че

не е видял никой да влиза в къщата. Казва, че просто са разчистили магазина, натоварили са всичко в камион и са си тръгнали.

— А ключовете?

— Взели са ги от тези момчета тук — кимна тя към сградата.

— Е, тогава май е най-добре да си поговорим с тях.

Усмивката на рецепционистката изглеждаше леко уморена или вероятно беше попрекалила с ентузиазма по време на фирменото парти. Тя ги покани в елегантно обзаведения офис, където ги очакваше мъж в тъмен костюм, който определено беше твърде млад, за да е някой от старши партньорите в една от най-старите адвокатски къщи в града.

— Инспектор Маклейн? Аз съм Джонатан Уедъл — протегна ръка той. — А вие сигурно сте детектив сержант Ричи. Радвам се да ви видя в навечерието на празниците, но като се има предвид причината, поради която сте тук, подобно приветствие може да прозвучи леко неуместно. Как по-конкретно мога да ви бъда полезен?

— Опитваме се да проследим всички, които са имали достъп до магазина и къщата на Доналд Андерсън през последните няколко месеца. Разбрах, че вие сте съхранявали ключовете.

— Да, разбира се, детектив сержант. Бяхме натоварени да стопанисваме имота на господин Андерсън, докато той беше в затвора, и да изпълним завещанието след смъртта му.

— Можете ли да ми кажете какво ще се случи с имота?

— Всичко ще бъде продадено. Както знаете, аукционната къща вече изпразни магазина. Всичко ще бъде разпродадено, а приходите ще бъдат дарени на детската болница. Бих казал, че дарението е малко противоречиво, но те ще го приемат.

И нищичко за десетте осиротели семейства, нямаше дори и предсмъртно извинение.

— И това е нещо, предполагам. Нямало е как да отнесе имуществото със себе си.

— Никой от нас не взема нищо със себе си след смъртта, инспекторе. Сигурен съм, че го знаете.

— Така е, разбира се. А колкото до магазина на Андерсън, трябва да се срещна с всеки, който е имал достъп до него или до ключовете.

Уедъл взе тънка папка от бюрото си.

— Очаквах това и имам подготвен списък на хората. Бихте ли искали да ги извикаме, за да ги разпитате тук?

Мракът вече бе обгърнал града, когато напуснаха офисите на „Карстеърс Уедъл“. Успяха да разпитат само двайсетина души: половината от адвокатите си бяха взели двуседмичен отпуск за празниците, а мнозина от административния персонал си бяха тръгнали от работа следобед. Но все пак свършиха нещо.

— Не очаквам да успеем да се видим с останалите през следващите няколко дни — каза сержант Ричи, докато двамата се връщаха пеш по Принсес стрийт, проправяйки си път през тълпите пазаруващи. Дъхът ѝ се носеше на оранжеви облачета под светлините на уличните лампи и тя отново пристегна палтото си.

— Какво, не си ли падаш по идеята да работиш на Коледа? — попита Маклейн.

— Нямам нищо против, но не очаквам особена готовност за сътрудничество, ако цъфнем на вратата точно когато хората пълнят коледните си пуйки.

— Или докато слушат речта на кралицата. Значи, не си падаш много по Коледа, а?

— Не. Наистина не разбирам за какво е цялата тази шумотевица. Когато бях дете, разбира се, обожавях празника. Е, поне докато мама и татко бяха все още заедно. След като той си замина, нещата вече не бяха така розови.

— Защо?

— Ами най-вече защото мама нямаше много пари. Тогава се появи добрият стар „чичо“ Дерек — обясни Ричи и изобрази кавички с по два пръста от ръцете си в черни кожени ръкавици.

— Той тормозеше ли те?

— О, не. Просто искаше само мама, но не и децата ѝ.

— Деца в множествено число? Значи, сте повече?

— Да, имам по-малък брат — Джейми.

Маклейн се постара да запомни информацията, осъзнавайки колко малко знаеше за последното попълнение в своя екип.

— А къде е той сега? Няма ли да навести сестра си?

— Скиор е. Ски инструктор, по-точно. Следва снеговете. В момента е в Канада, в Уистлър, доколкото знам.

— А майка ти?

— Свряна на топличко вкъщи с чичо Дерек и бутилка уиски.

— Баща ти?

— Това разпит ли е, сър? — спря се напред крачка Ричи.

Маклейн се почувства като глупак заради липсата на възпитание, но в действителност беше поизгубил тренинг за водене на неангажиращ разговор с някого.

— Извинявай, навик ми е.

— Предполагам, че така се става инспектор — усмихна се тя и двамата продължиха пътя си към участъка.

Маклейн обаче забеляза, че тя не отговори на въпроса му.

— Каква ще бъде следващата ни стъпка? — попита тя. — Още разпити на адвокатите? При тях поне не е необходимо присъствието на адвокат.

— Не съм съвсем сигурен дали среща с тях на работното им място ще ни бъде от полза. Търсим някого, който е достатъчно обсебен от Андерсън, за да завлече жертвата си в мазето му и да я убие там. Такъв човек може да изглежда съвсем нормален във всекидневния си живот и работа. Трябва да видя къде живеят, за да добия по-добра представа.

— Значи, смятате, че може да е някой от адвокатската къща?

— Те разполагаха с ключовете. А и откъде другаде да започнем?

— Няма да е лесно да разпитаме толкова много хора по домовете им.

— Знам, затова ще ми трябват всички детективи, до които мога да се добера, след което трябва да си разпределим имената от списъка. С повече късмет може да се видим с всички само за един ден, но е необходимо да стане скоро. Наистина не ми се ще да започнат да си разменят информация.

— Следователно искате да го направим още утре. Желязото се кове, докато е горещо.

— Май да — отвърна Маклейн и осъзна, че трябва да предупреди главния инспектор за допълнителните часове извънреден труд, както и да накара няколко човека да се откажат да празнуват на Коледа, което си беше сложна задача.

— Откъде ще намерите толкова хора? — попита Ричи, с което уцели сърцевината на проблема. Маклейн си задаваше този въпрос още от момента, в който видяха списъка на служителите на „Карстеърс Уедъл“.

— Бог да ми е на помощ. Ще се наложи да питам Дървеняка — отвърна той. — А след това ще ми трябва питие.

Кръчмата затвори рано. Все пак беше Бъдни вечер и персоналът в бара не можеше да работи цяла нощ. Любезно изхвърлено в студената нощ навън, твърдото ядро от пиеси постоя известно време, обсъждайки какво да правят след това, но в крайна сметка всички решиха да се прибират. Навъсения Боб някак си успя да си спре такси и той, Ричи и двама от младшите детективи се натъпкаха в него.

— Искате ли да ви откараме, сър? — попита Боб.

Маклейн ги погледна и осъзна, че му се ще да остане сам.

— Не, благодаря, мисля, че ще се прибера пеш. Хора, ще се видим утре сутринта. Помните, че инструктажът е в девет часа, нали?

Погледа за миг как таксито изчезна зад хълма и се отправи към дома си, свил рамене, за да се предпази от студа. Нощта беше тъмна, ниските облаци над главата му се движеха бързо, тласкани от всеки повей на вятъра. Може би по-късно щеше да завали дъжд или дори сняг, но Маклейн можеше да мисли единствено за краката си, които не стъпваха много уверено по паважа, за заплетените обстоятелства, които свързваха смъртта на Одри Карпентър и Кейт Маккензи с Доналд Андерсън, за книгата на Джо Далглийш и безумните ѝ теории, за Мат Хилтън и за всички удобно потиснати мисли, които той беше успял да измъкне от него.

Въздъхна пред сложната бъркотия и посегна към джоба си за ключовете още щом стигна до ъгъла на своята улица. И внезапно спря намясто. Поклати глава, сякаш се опитваше да се освободи от въздействието на твърде голямо количество изпит алкохол, но всъщност не беше пил повече от обичайното след работа.

И все пак някак си краката му го бяха отвели право пред изгорялата сграда на бившия му апартамент в Нюингтън.

37.

Улицата беше тиха, но не и безлюдна. Няколко човека минаха покрай него, докато той стоеше, зяпнал от изненада. Повечето бяха двойки, хванати за ръце. Наоколо беше пълно е проблясващи коледни светлинки и с мека светлина от прозорците е плътно спуснати срещу студа завеси. Из цялата улица беше така, с изключение на сградата пред него.

Тя цялата беше обвита от скеле, както бръшлян обгръща сухо дърво. Предупредителните полицейски ленти плющяха на вятъра. Прозорците на приземния етаж бяха заковани с дъски, но на последния етаж все още можеше да погледне през кухите като череп прозорци на старата си всекидневна и да види небето през тях. Беше първото му идване тук, ако не се брои онова в деня веднага след пожара. Нищо от старите му вещи не беше оцеляло до степен, в която си струва да бъде запазено или поправено.

Пресече улицата и се приближи до входната врата, чиято боя се бе излющила от жегата. Панелът със звънците все още стоеше невредим на каменната стена до вратата, но бутоните му вече не светеха. Под слабата светлина на уличните лампи успя да различи имената на табелките от горе надолу: Маклейн/Съмърс; Шийн; Полсън; издраскан и счупен бутон след десетки опити за смяна на картончето от страна на поколения студенти; два празни бутона за апартаментите под наем; Маккъчън. Не беше съвсем сигурен защо го направи, но пхна ключа си в ключалката. Изненада се, че не бяха поставили голям катинар на входната врата, а изненадата му прерасна в изумление, когато тя се отвори безшумно на пантите си. Отвъд нея сякаш пристъпваше в друг свят.

Хората от строителната бригада бяха успели да укрепят сградата и да разчистят вътрешността ѝ. Старите каменни площадки на стълбището му бяха познати, но когато погледна над тях, Маклейн успя да види само облаците, носещи се над главата му. Остави вратата

да се затвори зад гърба му и уличните шумове заглъхнаха. Сега вече се чувстваше напълно откъснат от реалността.

Отиде до края на вестибюла, където все още се издигаше широката спирала на каменното стълбище. Железните парапети бяха свалени, но самите стълби не бяха особено засегнати. За пръв път, откакто го помнеше, мястото не миришеше на котешка урина, а на смес от изгоряло дърво и влага. Изкачи се до първата площадка, като се придържаше близо до стената. Каменните плочи все още държаха в горната си част, споени здраво за стените, обграждащи вестибюла долу. Това беше сърцевината на сградата, незасегната от огъня. Всичко друго наоколо, там, където някога бяха отделните апартаменти, беше изчезнало.

След още няколко стъпала вече стоеше пред мястото, където се беше намирала входната врата на неговия апартамент. Нямаше и помен от дървената врата, която бе почиствал и боядисал сам с толкова гордост. На мястото ѝ имаше празно отворстие, което водеше към убийствена пустота. Таванът над главата му вече го нямаше, вятърът свиреше в косата му и довяваше леките звуци на шума отвън. Игнорира ги и остана прав пред прага си, неспособен да влезе в дома си. Можеше единствено да си представя познатата гледка.

Виждаше полираните дъски на пода, леко поизтъркани и проскърцаващи. Закачалката до вратата на банята, килерът, разположен така, че да получава естествена светлина. Кухнята се намиреше вдясно в дъното на апартамента и гледаше към миниатюрната градинка отзад. До нея беше спалнята с всичките му дрехи и обувки, копчетата за ръкавели, останали от баща му, и сватбената снимка на майка му, поставена в сребърна рамка на тоалетката. В предната част на апартамента имаше три стаи: втората спалня, където Навъсеня Боб беше пребивавал през трудните дни след развода си, а преди това бе обитавана от най-добрия му приятел и някогашен съквартирант Фил. До нея беше кабинетът му, пълен с безполезна кореспонденция и боклуци в шкафове, компютър, който почти не използваше, и лавици с книги, които едва ли щеше да прочете някога отново.

Накрая беше всекидневната с орнаментираните пластмасови корнизи, камината и големия прозорец. Тук беше барчето със свалената вратичка, в което се помещаваше цялата му колекция от музикални албуми, подредени по азбучен ред, удобното кожено кресло,

което беше взел на безценица от една гаражна разпродажба, и ужасно скъпата му музикална система „Лин“.

Спомените оживяха заедно с щастливите моменти, които беше преживял на това място. Неговият дом. Можеше да чуе как Фил пее фалшиво в банята, да види кухнята, пълна със студенти, пиещи червено вино, докато разговаряха претенциозно за познавателната поведенческа терапия или за това дали Мориси^[1] беше предал „Смитс“ след разпадането им. Виждаше как Кърсти излиза от спалнята му, увита само в голяма хавлия, и шляпа боса през всекидневната, за да си пусне диск с музика — нещо класическо, което не разпознава веднага, а след това се връща обратно. На вратата сваля хавлията си и я пуска на пода, преди да пристъпи гола в тъмнината.

След това я вижда легнала в леглото. Без чаршафи, без завивки, само един мръсен стар матрак с остри пружини, подаващи се в ъглите. Лежи с разперени ръце и крака, ръцете ѝ са закопчани с белезници за таблата над главата ѝ в странна и неудобна поза, а краката ѝ са разтворени широко като в гнусен порнографски филм. Гърдите ѝ са разлати и безжизнени, кожата ѝ е бледа като зимна луна. Косата ѝ е разпръсната около главата като ореол от мрак.

Замайваното едва не го изпрати с главата надолу в бездната под краката му. Маклейн се вкопчи в изгорелите останки от рамката на входната врата и усети как се разтрошават под пръстите му. Инстинктът го накара да се хвърли назад и тялото му се стовари на каменния под на площадката, след което се преобърна опасно близо до ръба, където железните перила бяха премахнати. Пропълзя трескаво обратно, докато не опря гръб в безопасната каменна стена, и притисна колене към гърдите си, опитвайки се да изтика ужасните образи, изникнали в съзнанието му.

Някъде в далечината чуваше плач на малко момче. Отне му доста време, преди да осъзнае, че момчето бе самият той.

[1] Стивън Патрик Мориси (род. 22 май 1959 г.) — популярен британски певец и текстописец, вокалист на британската рок банда „Смитс“. — Б.пр. ↑

38.

Участъкът беше утихнал като църква, когато Маклейн пристигна там в недотам ранната коледна утрин. Чувстваше се малко зле, но не би могъл да каже дали е от бирата, или от шока при вида на изгорелия си апартамент. Въпреки това не беше чак толкова зле, че да не се захване за работа.

Ако той се чувстваше зле, то детектив Макбрайд изглеждаше десет пъти по-зле. Маклейн го откри, кльмнал върху бюрото, взрян уморено в екрана на лаптопа.

— Добро утро, детектив. Весела Коледа — поздрави Маклейн с нарочно снижен глас, но младежът въпреки това направи болезнена гримаса.

— Какво й е толкова веселото?

— Правилно — отвърна Маклейн, след като се замисли за миг. Дръпна стола от съседното бюро и седна до младия детектив. — Мислех, че снощи след кръчмата смяташе да се прибереш у дома.

Макбрайд бавно извъртя глава, за да го погледне. Бледото му чело беше покрито с капчици пот.

— Така и направих, но Кър... детектив сержант Ричи ни покани всички в нейния апартамент. Каза, че имала бутилка текила, която не трябвало да стои недовършена. Така и не разбрах, че бутилката въобще не е била започвана.

Маклейн не знаеше дали да се чувства обиден или благодарен, задето беше пропуснал на импровизираното парти, но преди да успее да го обмисли, вратата на оперативната стая се отвори рязко и обектът на размислите му влезе с табла, пълна с кафета. Както винаги, изглеждаше спретната и дори да беше сред препилите от предишната нощ, това не й личеше.

— О, сър, вие сте вече тук. Весела Коледа — усмихна се Ричи и остави подноса на бюрото си. Носеше и мазен хартиен плик и Маклейн искрено се зачуди откъде, по дяволите, беше успяла да намери отворена закусвалня. Или пък беше направила закуските сама?

Щом отвори пакета и отвътре се разнесе ароматът на прясно препечен бекон, реши, че все пак това нямаше голямо значение.

— Моля те, кажи ми само, че си донесла достатъчно от тези за всички — каза той.

— Всичко е наред, можете да вземете и моята — обади се Макбрайд и пребледня, когато Ричи се приближи към него с пакетче закуска и чаша кафе.

— Благодаря — каза Маклейн и взе пухкавата баничка, след което се обърна настрана, за да не притеснява момчето. — Навъсеня Боб появи ли се?

— Да, долу в столовата е и набира доброволци сред униформените заедно с детектив Джонсън. Май е по-добре и ние да тръгваме — каза Ричи, върна се при бюрото си и взе купчинка листове. — Разделила съм списъка на две: тези, които може да са имали постоянен достъп до хранилището, където са били ключовете, и тези, които просто работят в офиса.

Маклейн хвърли поглед на първия списък и мислено благодари, че не се оказа толкова дълъг, колкото очакваше.

— Окей — каза той, — ще се разделим на две групи, с по един детектив и един униформен във всяка. С малко късмет може и да успеем да разпитаме всички още предобед.

— Ами ако не всички са си вкъщи?

— Тогава ще ги потърсим отново утре.

— Ами ако се ядосат, че им разваляме празника? — обади се този път Макбрайд, взе чашата е кафе и вдиша ароматната пара.

— Ще им кажем, че все пак не на тях им се налага да работят на празника.

Докато стигнат до втория от краткия си списък с пет адреса, Маклейн вече започваше да съжалява, че не се е заел със задачата сам. Струваше му се невероятно, че полицаи Сандра Грег, или Санди, както тя сама настоя да я нарича, наистина си е взела изпита по кормуване и с ходила на специализираните шофьорски курсове, които бяха задължителни, преди да се качиш на служебна кола. Определено беше добре, че улиците бяха почти празни, но полицайката не млъкна, докато караше, и често отделяше поглед от пътя, за да погледне към

него, или сваляше ръце от волана, за да жестикулира. Би го нарекъл разговор, само че говорещата в случая беше предимно тя.

Гневният монолог на полицай Грег, изглежда, бе породен най-вече от крещящата несправедливост да работи точно на Коледа, макар да признаваше, че извънредното възнаграждение ще ѝ бъде от полза с нейния Кевин, който точно в момента беше без работа, с многото гърла за хранене и ипотеката. Маклейн положи всички усилия да не и обръща внимание, докато се подготвяше мислено за поредната конфронтация с празничното настроение.

Странно наистина. Коя подред година работеше по Коледа — десетата или единайсетата? Не трябваше да забравя и следващия ден. Беше свикнал да прекарва времето си сам или с един-двама колеги, докато се рови сред документите, натрупани през последните месеци. Понякога се случваше да има текущо разследване, което се нуждаеше от спешни действия, като днес. Но обикновено ставаше въпрос за оглед на местопрестъпление. Днес трябваше да посети домовете на петима души, на пет семейства, които празнуваха това, което разбираха под Коледа в днешно време. И на всеки от тях щеше да донесе по малко студенина, дори и да нямаха нищо общо с Доналд Андерсън, Одри Карпентър или Кейт Маккензи. Достатъчно беше полицай да се озове пред прага ти, за да хвърли сянка върху останалата част от деня. Особено днес. Почувства се малко като анти-Дядо Коледа.

Матю Пауър, семеен мъж, когото току-що бяха разпитали, определено не беше това, което търсеха. Беше прекалено ангажиран с малките си деца и красивата си съпруга. Може би следващият в списъка — Майк Еър, щеше да се окаже по-подходящ, ако въобще убиецът беше някой от работещите в адвокатската кантора.

Вратата на Мейдън авеню №15 беше отворена от възпълна жена на средна възраст с посивяваща коса и червендалесто лице. Носеше зелена раирана кухненска престилка и стискаше в ръка дървена лъжица, сякаш беше отбранително оръжие. Раменете ѝ увиснаха още щом видя униформата на сержант Грег.

— Какво е направил пък сега? — попита тя. В гласа ѝ се долавяше смесица от примирение и гняв.

— Ъmmm, госпожа Еър? — Маклейн се постара да скрие изненадата си. Не беше очаквал разпитът да започне точно така.

— Да?

— Надявам се, че мога да разменя няколко думи набързо с Майкъл Еър — добави той.

Изржението на госпожа Еър премина в изумление.

— Майк ли? Не Питър?

— Майк Еър. Работи за „Карстеърс Уедъл“, адвокатската къща, нали?

— Значи, Питър не е направил нищо лошо?

— Не и нещо, за което да знаем, госпожо Еър. Майк вкъщи ли е?

— Да, влезте. Сега ще го извикам.

Тя отстъпи встрани и ги покани в тясното антре, покрито с пътека на предизвикващи халюцинации лилави спирали. Тапетите бяха декорирани с не по-малко умопомрачителен мотив, водещ до мигрена, и вероятно датираха от началото на осемдесетте.

— Седнете ето там — насочи ги жената към една врата, зад която вероятно беше холът. — Нали няма да се бавите? Имам коледна вечеря за приготвяне.

Маклейн понечи да я увери, че въобще нямаше да ги бавят, но жената им обърна гръб, надникна през стълбите и изкрещя:

— Майкъл? Майкъл! Полицията иска да говори с теб!

След това се обърна към двамата полицаи и попита:

— Ще пийнете ли по чаша чай?

Миг по-късно млад мъж с разръфани дънки и скъсана тениска с лого на група, за която Маклейн никога не бе чувал, слезе по стълбите. Беше бос и косата му изглеждаше така, сякаш е бил влачен през бодливи храсти. Когато огледа двамата полицаи, очите му бяха все още залепнали от съня.

— А, какво става? Какво е направил Пит сега?

— Пит сигурно е брат ви — каза Маклейн.

Изчакаха младежът да слезе, за да ги въведе в хола. Последваха го. В центъра на малката стая имаше диван и два фотьойла от светлобежова кожа, и трите подредени пред плоскоекранен телевизор. Майк се просна върху единия от фотьойлите, прокара ръка през косата си и каза:

— Да, освен това е мързеливо лайно.

— Май често се забърква в проблеми? — предположи полицаи Грег, с което успя да раздразни Маклейн. Нямаше никаква нужда някой

необучен да се меси в разпита му.

— Вие ми кажете, госпожо полицай. Последния път вашите хора го бяха прибрали за кражба от магазин, но като се има предвид компанията, с която се движи, няма да се учудя, ако сега е нещо още по-зле.

— Всъщност исках да разговарям с вас — намеси се Маклейн и мислено си напомни да провери данните на Питър Еър в системата веднага щом се върне в участъка. — Става въпрос за „Карстеърс Уедъл“.

Майк Еър се изправи на стола си, изпъна гръб, а краката му потънаха в дебелия оранжев килим.

— О, така ли? — попита той.

— Работите в архива, нали? — започна Маклейн.

— Предимно. Освен това разнасям пощата, но върша и други неща.

— Карали ли са ви някога да ходите до стария книжарски магазин в Кенънгейт?

— Магазинът на Андерсън? Не. А и не бих отишъл на подобно място. Доста е злокобно, нали?

— Но знаехте къде се намират ключовете за него, нали?

— Разбира се, в един шкаф. Последно вчера се наложи да ги занеса на господин Уедъл. Защо?

— Не е важно — отвърна Маклейн, въпреки че не беше съвсем сигурен дали Еър казва истината за книжарницата на Андерсън. — От колко време работите за „Карстеърс Уедъл“?

— Май вече станаха около шест месеца. Свърших училище през лятото и те ме взеха. Парите не са кой знае какво, но си е работа, нали?

— И през всички тези месеци не сте ходили с някой друг от офиса да прибирате лошата от магазина на Андерсън? Никога ли не са ви пращали там?

— Не — отвърна Еър и сплете нервно пръсти.

— Как в такъв случай знаете, че мястото е зловещо?

— Вижте, за какво става въпрос? Не съм направил нищо лошо.

— Не съм казал, че сте направили, господин Еър.

Маклейн изглежда младия мъж продължително. Младежът на свой ред отклони поглед, сведе очи към краката си, погледна към телевизора

и в крайна сметка се взря в килима, сякаш беше най-интересното нещо, което е виждал.

— Бил си там, нали, Майк? — тихо попита Маклейн. — Какво беше? Игра на предизвикателство?

— Няма да кажете на господин Уедъл, нали? — попита Еър и вдигна поглед към Маклейн. В очите му се четеше отчаяна молба. Внезапно видът му се промени, вече не изглеждаше като млад мъж, а като момче, току-що завършило училище. Може би криеше нещо, но това със сигурност не беше убийството на Кейт Маккензи.

— Ако не е нещо незаконно, не виждам защо да тревожим господин Уедъл.

— Беше... не знам. Както казахте, беше нещо като предизвикателство. Знаех за ключовете, всички знаеха къде са. Обикновено господин Барнс ходи да наглежда мястото. Има обаче едно момиче — Шана. Тя много си пада по разни откачени неща, такива готически, нали се сещате? Казах ѝ за Андерсън и тя реши, че ще е много готино.

Преодолял първоначалното си смущение, Майк Еър разказа на Маклейн цялата история на живота си от първия ден, в който бе започнал работа за „Карстеърс Уедъл“ преди няколко месеца, до случката с една от служителките в отдела за недвижима собственост. Разказа как са се напили и той се изфукал, че може да вземе ключовете. Взел ги един петъчен следобед. Същата вечер двамата отишли на мястото, но били много напласени, за да успеят да направят каквото и да било.

Маклейн го слушаше разсеяно и очакваше удобен момент, за да приключи разпита. Трябваше да зачертае още едно име от списъка на заподозрените. Огледа претрупаната с украшения дневна, евтините стъклени шкафове, пълни с DVD дискове и музика, масичката за кафе, затрупана с клюкарски списания, натруфената псевдовикторианска пластмасова камина с имитация на пламтящ огън. Над нея имаше две големи портретни снимки: една на Майк и друга, на която вероятно беше Питър.

Майк все още говореше, когато Маклейн се изправи, отиде до камината, взе снимката и се вгледа в нея. Лицето не можеше да бъде сбъркано, въпреки че тук изглеждаше по-младо, отколкото последния път, когато го беше видял, както и значително по-чисто.

— Това е Питър, нали? — попита Маклейн, щом усети, че Майк е спрял да говори.

— Да, той е.

— Виждали ли сте го скоро?

— Последно преди две седмици — отвърна Майк Еър и сви рамене в красноречив жест колко му пукаше за по-големия му брат. Но две седмици бяха достатъчно скоро.

— Знаеш ли къде е сега?

— Последно, когато го чух, беше някъде в Лийт. Отдавна спрях да питам.

Маклейн бръкна в джоба си и извади визитката си.

— Ще ни направиш ли една услуга? Можеш дори да помогнеш на брат си, но ако той се появи или ви се обади, не му казвайте, че сме били тук. Просто ми се обади, става ли?

— Ами ключовете и онези неща? — попита младежът.

— Тайната ти е на сигурно място при мен, Майк — опита се да се усмихне Маклейн и трикът, изглежда, проработи.

— Ами добре тогава — отвърна Майк и потупа картичката в дланта си. — Приключихме ли?

Маклейн кимна.

— Да, ще ви се обадим по телефона, ако има още нещо добави той и изчака полицај Грег да се вдигне от мекия диван, потискайки порива да ѝ подаде ръка. — Пак ще се видим. Весела Коледа.

Едва в полицейската кола Маклейн осъзна, че госпожа Еър така и не се беше появила отново с чая. Не че това имаше някакво значение. Беше доволен, че Майк Еър не се бе оказал убиецът, но брат му Питър... беше друга работа.

— Какво стана там, сър? — обади се Сандра Грег. — Та вие дори не го попитайте къде е бил през седмицата, в която е отвлечена Кейт Маккензи. А и цялата тази работа с момичето, вярвате ли на това? Той дори не ни каза кога точно е станало.

— Какво? О, разбира се, полицај, знам. Но това не е важно. Искам да се свържете с колегите си и да обявите брата за издирване. Ако си е имал вземане-даване с нас, значи, разполагаме и с по-скорошна негова снимка.

— Добре — отвърна Грег, но сякаш се поколеба. — А защо точно го търсим?

— Защото само преди месец живееше в апартамента под моя в Нюингтън.

39.

Останалите трима души в списъка на Маклейн също не представляваха интерес за разследването. Нито един от тях не се вписваше в основния профил, а и беше достатъчно човек да долови аромата на печена пуйка в домовете им и да види щастливите, пълни с въодушевление личица на децата, за да пропъди всякакви мисли, че убиецът на Кейт Маккензи може да е сред тях. Маклейн бързаше да се прибере в участъка и да започне проучването на настоящото местонахождение на Питър Еър. Разследването за наркотиците беше зациклило от месеци и това можеше да се окаже първата им сериозна следа.

Върнаха се много по-рано от всички останали групи. Маклейн изпрати полицай Грег в столовата, за да потърси най-близкото подобие на коледен обяд, което можеше да се намери, а самият той отиде в оперативната зала на Дъгит с надеждата, че може да носи важни новини за издирването. С изненада установи, че мястото бе почти празно — само двама млади детективи с блуждаещи погледи седяха зад бюрата си и прелистваха купища хартия.

— Старши инспекторът не е ли на работа днес? — попита Маклейн и можеше да се закълне, че единият от младите детективи се изкиска тихичко.

— Точно на Коледа ли, сър? Сигурно се шегувате. Изчезна още вчера и ще се върне от ски чак след Хогманай.

— Но сигурно вече сте получили информацията за Питър Еър, нали?

— Да, сър, но не съм съвсем сигурен какво можем да направим по въпроса в момента.

— Защо? Трябва да издирите въпросния тип, разбира се!

По-младият от двамата детективи го изгледа глуповато, но по-възрастният, който се казваше Камерън или нещо подобно, очевидно имаше повече кураж.

— С цялото ми уважение, сър, но в момента не работим с пълния си капацитет. Знаете какво става с графици за дежурства по това време на годината.

Думите го удариха като ритник в корема. Малкото балонче на раздразнението растеше в мозъка му, издуваше се, докато накрая избухна, отнасяйки и последната солидна мисъл със себе си. Някак си Маклейн все пак успя да намери стол и да се стовари върху него, преди краката му да откажат да му служат. Нямаше нищо конкретно в думите на детектива, което да го засегне толкова дълбоко, но изведнъж се почувства така, сякаш отново се намираще на площадката пред апартамента и притискаше колене към гърдите си, облегал на студената каменна стена, докато нощното небе надничаше над главата му. Беше и в самия апартамент, но преди години, стискаше рамката на широко отворения прозорец и гледаше към паважа далеч долу, чудейки се дали падането щеше да е достатъчно, за да сложи край на всичко, да прекрати мъчителната болка от празнотата, която беше единственото нещо, което познаваше. Видя се коленичил в бавно течащата леденостудена вода, притиснал колене към остриите, покрити с мъх камъни. Над главата му избухваха фойерверки, ознаменуващи началото на новото хилядолетие, на които той не обръщаше никакво внимание, а виждаше единствено вкочаненото тяло, притиснато към подгизналите му гърди.

— Добре ли сте, сър? — чу се гласът на по-възрастния от двамата детективи, определено се казваше Камерън, Мартин Камерън, точно така. Беше сериозен полицаи, на него можеше да се разчита, досега трябваше да е станал сержант. — Сър?

Маклейн си пое дълбоко дъх и се опита да се изправи. В този момент и двамата детективи вече бяха прави и като в забавен кадър заобикаляха бюрата си, за да се приближат към него. Още един угрижен глас се присъедини към тях някъде отзад:

— Тони? Какво правиш тук, за бога?

Огледа се, но погледът му още беше замъглен. Раздвижи се бавно и все още не съзнаваше напълно какво се случва. Какво правеше главен инспектор Макинтайър на работа днес?

— Госпожо — обади се Маклейн и опита да се изправи, но краката не го държах.

— Изглеждате така, сякаш самата смърт ви е докоснала, инспектор Маклейн. Какво става тук, детективи? — попита главен инспектор Макинтайър и вниманието ѝ за миг се отклони от Антъни. Той се опита да се вземе в ръце. В съзнанието му се мярна мисълта дали, ако имаше пристъп на паническо разстройство, не би се чувствал точно така.

— Просто обсъждахме новата следа по случая, госпожо. Инспекторът е успял да установи самоличността на един от бандата, отглеждала наркотици в апартамента в Нюингтън.

— Отлично. Сигурна съм, че старши инспекторът ще бъде доволен, когато се върне от отпуск отвърна Макинтайър и фиксира Маклейн с очи, сякаш мислено му заповядваше да остане на мястото си. Без да отмества поглед, тя добави: — Детективи, ще ни извините ли за момент? Сигурна съм, че оперативната зала няма да бъде залята с обаждания, докато вие двамата отидете да си вземете нещо за обяд.

Не им трябваше втора покана. Вратата се хлопна шумно след двата чифта крака, устремили се към столовата с надеждата, че щеше да има печена пуйка с гарнитура. Макинтайър проследи звука на отдалечаващите се надолу по коридора крачки и положи майчински ръка на челото на Маклейн. На него му се струваше, че кожата му е суха и студена.

— Какво става, Тони? Та ти гориш! — възкликна тя.

— Само малко ми се зави свят — отвърна той и се отмести от докосването ѝ. Радваше се, че е отпратила детективите, но същевременно бе почти сигурен, че до края на деня новината за слабостта му щеше да е обиколила участъка. — Наистина не знам какво ми стана — добави.

— Да не би случайно да има нещо общо с онзи час и половина, който си прекарал в стария си дом вчера вечерта?

Изумен, Маклейн вдигна поглед към главния инспектор.

— Откъде...?

— След пожара старши инспектор Дъгит е ангажирал екипи да наблюдават сградата непрекъснато. Това е загуба на време, ако питат мен, но трябва да позволявам на детективите сами да движат разследванията си. Видели са те да влизаш и са се обадили. Дъгит замина в Канада за празниците, а всички останали си бяха плюли на

петите, така че обаждането стигна до мен. Казах им да те оставят на спокойствие и да влязат вътре само ако не излезеш до два часа.

Маклейн не знаеше какво да каже. Съвземаше се бързо и световъртежът отшумяваше, но подробната осведоменост на Макинтайър за делата му от предишната нощ го изуми. Тя си взе стол и седна до него.

— Не мога дори да си представя какво преживяваш, Тони. Изгубил си всичко в онзи пожар, всичките си връзки с миналото. Сигурно това е толкова лошо, колкото да изгубиш родител.

— Добре съм. Честно. Просто бях малко... не знам. Просто малко ми се зави свят. Май се изправих твърде бързо, нали знаете как е.

— Знам само, че ме лъжеш. Виж, не е признак на слабост, ако от време на време се чувстваш смазан. Напоследък ти се насъбра доста, бих казала даже — прекалено много. Да не говорим, че въобще не трябваше да те оставям да поемеш случаите на Одри Карпентър и Кейт Маккензи. Не и след като имат връзка с Андерсън.

— Андерсън е мъртъв и погребан. Няма го.

— Не, тук не е — отвърна Макинтайър, пресегна се и го потупа леко по челото. — Тук той все още е жив. И особено силно се усеща по това време на годината. Уверявам те, че няма нужда да чета докладите на Мат, за да го знам. Винаги работиш в смените на Коледа и Нова година. Смяташ ли, че не съм го забелязала?

— Аз съм инспектор, госпожо. Вече не работя на смени.

— А какво ще кажеш за всички онези детективи и сержанти долу в столовата? Те да не би да са дошли по свое желание? И какво точно си мислеше, че ще постигнеш, ако тръгнеш да разпитваш хората точно на Коледа?

— Исках да се срещна с тях в домовете им, когато са със семействата си — отвърна той. Преди ден му се струваше, че в това има някакъв смисъл. И все още имаше, но по някакъв изкривен начин.

— Ами ако някой от тях се оплаче? Нали знаеш, че не си точно отличникът на месеца за онези от „Професионални стандарти“?

— Няма да отстъпя само защото някой си мисли, че има гарантирано от бога право да се чувства засегнат. В моргата имаме две мъртви жени и семействата им преживяват далеч по-ужасна Коледа, отколкото всички останали, които съм разпитал.

— Знам. Но приемаш нещата твърде присърце, Тони. Рано или късно нещо в теб ще се пропука.

Маклейн вдигна поглед и видя, че Макинтайър му се усмихваше, но усмивката ѝ беше по-скоро уморена и прикриваше болка. Беше също като онези усмивки, с които го даряваше баба му, когато беше дете. Тя винаги знаеше кога е прекалил, дори и когато самият той все още не го съзнаваше.

— Ще се оправя, госпожо. Благодаря.

— За какво?

— За това, че отпратихте двамата детективи.

— Мислиш, че беше заради теб? Просто не исках да пропуснат сливовия пудинг долу.

Шегата помогна. Маклейн успя да се засмее и за миг това облекчи болката му.

— Тогава май и аз ще сляза да проверя дали не е останало някое парче — заяви той и се надигна от стола. Краката му все още трепереха. — Вие ще се присъедините ли?

— За обяд? Защо не. Но след това се прибираш право вкъщи, Тони. Дори и ако се наложи сама да те закарам дотам.

Маклейн тъкмо разпалваше камината в библиотеката, когато на вратата се позвъни. Предпочиташе тази стая пред по-официалната всекидневна. Тук и столовете бяха по-удобни, но пък, от друга страна, старата газова печка в кухнята поддържаше стаята винаги топла. За миг си помисли, че главен инспектор Макинтайър може да е дошла да провери дали наистина си е у дома, а не е излязъл тайничко да разкрива престъпления.

Отвори вратата и видя отвън човек, когото отначало не позна. Старец с изпито бледо лице, бяла оредяла коса и брада. Беше облечен с дълго тъмно палто и носеше големи черни кожени ръкавици.

— Добър ден, инспекторе, и весела Коледа — поздрави го старецът. Тогава му просветна — беше един от коледарите, същият, който беше отказал предложената му чаша алкохол.

— Тъъ, весела Коледа и на вас, господин...

— Антон. Отец Ноам Антон. Извинявам се, че ви притеснявам, и то точно днес. Отседнал съм при Мери. В дома на пастора. Тя спомена,

че сте детектив. Може ли да вляза?

— Извинявам се, влизайте, разбира се — покани го Маклейн и отвори вратата широко, за да пропусне възрастния човек, тъй като не знаеше какво друго да каже. — Заповядайте насам, в кухнята. Сега ще сложа чайника.

— Забелязах, че тази сутрин ви нямаше в църквата — отбеляза отец Антон, когато Антъни се зае с чая.

— Всъщност бях на работа — отвърна Маклейн и включи котлона. — Но така или иначе не ходя на църква.

— И все пак приехте група коледари в дома си.

— Това е друго. Не можех просто да ви отпратя. Освен това харесах песента и гласовете ви. Но бих го направил и без задължително да вярвам в думите на песента.

— Вярвате, но по свой собствен начин.

Отец Антон имаше необичаен акцент. Говореше като чужденец, но Маклейн не можеше да определи страната.

— Така ли?

— Нещата, които сте видели, нещата, които сте преживели... нямате друг избор, освен да вярвате.

— Срещали ли сме се и преди? — Антъни зарови трескаво в паметта си, опитвайки се да си спомни дали старецът не беше гостувал някога на баба му.

— Не, не мисля. Но Мери ми каза за вас. И разбира се, самият аз съм чел книгата на госпожа Далглейш.

Ръката на Маклейн замръзна в мига, в който подаваше захарницата.

— За какво всъщност става въпрос? — попита той.

Отец Антон разкопча палтото си и извади от дебрите му дебела папка с документи. На първата ѝ страница с големи букви беше принтирано името на престижна единбургска аукционна къща и надпис: „Предстояща разпродажба на колекция старинни книги: Проект“. От папката стърчаха множество цветни залепващи се листчета, с които бяха отбелязани различни места.

— Срегнах Доналд Андерсън за пръв път през 1970-а — каза отец Антон. — Дойде от града, за да се присъедини към нашето братство. Беше приятен човек, тих, замислен, много интелигентен. Приехме го радушно сред нас, въпреки че беше доста млад.

Маклейн се вгледа в стареца срещу себе си. Да, определено беше над седемдесетгодишен, но не беше кой знае колко по-възрастен от Андерсън.

— Манастирът ни беше малък — продължи Антон, — лесен за поддържане, точно такъв, какъвто ни трябваше. Сега от него не е останало много, не и след пожара. Но май избързам с разказа. Знаете ли нещо за ордена „Свети Герман“?

— Отшелническа секта? — сви рамене Маклейн.

Отец Антон се усмихна на шегата.

— Близо сте. Вие самият не вярвате в религията, а и малцина от вярващите знаят за нас. Малък орден сме, а и братството ни винаги е трябвало да остане скрито. Рядко се случваше към нас да се присъединят нови членове, но ние никога не сме набирали хора. Мисията ни винаги е трябвало да остава незабелязана.

— Мисията ви? Мислех, че хората като вас се занимават с това да разпространяват божие слово по света — каза Маклейн и завъртя каталога, оставен на масата, към себе си, след което го отвори на първата отбелязана страница. „Лот 42: Илюстриран бестиарий“. — Какво общо има всичко това?

— Отбелязаните места, инспектор Маклейн, са всички книги, които Доналд Андерсън открадна от манастира ни, когато преди двайсет и пет години сградата изгоря до основи. Имахме богата библиотека и може би най-ценната колекция от раннорелигиозни писмени документи след тази във Ватикана. Единствената цел на нашия орден беше да пазим тези книги. Затова, когато огънят ги унищожил, тези от нас, които оцеляха, бяхме като обезумели. Разпръснахме се и всеки тръгна по своя път. Обикаляхме света, както вие казахте, „разпространявайки божие слово“, и търсехме изкупление за греховете си.

— Всички, с изключение на Андерсън. Той е дошъл тук, създал книжарницата си и започнал да убива жени. На мен това не ми звучи много богоугодно — отбеляза Маклейн.

— Аз наистина харесвах Доналд — въздъхна отец Антон. — Той беше мой приятел в продължение на много години. Трябваше да забележа промяната у него, трябваше да разбера какво става. Той знаеше рисковете много по-добре от всеки един от нас. Но сърцето му беше чисто и именно затова точно на него беше възложена задачата.

— Каква задача? Какво е трябвало да прави Андерсън? Споменахте, че е откраднал книги от библиотеката ви. Мислите ли, че той е запалил пожара? — запита Маклейн и потисна желанието си да изкрещи. Точно в момента никак не му се искаше да се занимава с нещо подобно, не и след случилото се през деня.

Отец Антон не отговори веднага. Маклейн остави въпросите да висят. Това беше техника, която работеше добре с някои от престъпниците, но не беше чак толкова ефективна с възрастни бивши монаси.

— Това е трудно за мен — каза отец Антон накрая. — Дал съм обет за мълчание. Дал съм клетва пред Бога. Не е нещо дребно да я наруша.

— Ако това ще помогне, обещавам ви да не казвам на никого, освен ако това не е абсолютно необходимо — увери го Маклейн и сам се изненада от тази внезапна проява на благородство.

— Разберете едно, инспекторе, някои книги — като тези, които са отбелязани в каталога — са редки и красиви неща. Те са плод на посветения труд на монасите, които са ги писали и преписвали преди векове. За съставянето на някои от тях са били необходими цели десетилетия. Един човешки живот. Те са специални. Те могат да вдъхновят човек за велики дела. Но има и други книги, които влияят на читателите си далеч по-директно. Не с думите, изписани в тях, и не със значението си. При липса на по-точна дума, можете да ги наречете „магия“. Но в тях не се съдържат заклинания. Самите те са заклинания.

Маклейн усети накъде води всичко това и щом свърза две и две, гневът му се надигна. Но в гласа на стария монах и в честното му, открито лице имаше нещо, което го накара да се въздържа.

— Една от тези книги е *Liber animorum* — продължи Антон, — „Книга надушите“. Тя беше най-голямото ни съкровище и нашето най-голямо проклятие. Някои казват, че била продиктувана на монаси от самия дявол, други твърдят, че в нея са преписани думите, написани с кръв по стените на огромната крипта под Храма на Соломон. Каква го и да е истината, книгата е нещо страшно. Всеки, който я прочете, или полудява, или бива безкрайно благословен. Тя претегля душата, разбирате ли, инспекторе. И ако душата е с недостатъци, книгата я затваря в себе си. И с всяка нова грешна душа книгата става по-мрачна, по-силна и много по-малко склонна да прощава.

Отец Антон се отпусна на стола си, сякаш разказът на тази детинска небивалица го беше изтощил докрай. Посегна към чашата с черен неподсладен чай пред себе си и отпи голяма шумна глътка.

— И вие смятате, че Андерсън е взел тази книга?

— Взел я е, да. И я е прочел. И душата му е била претеглена и се е оказала недостойна. Затова той е станал толкова лош. Книгата е погълнала душата му.

Маклейн погледна стареца, който седеше в кухнята му един напълно непознат човек. Не беше съвсем сигурен защо изобщо му отделя време, защо трябва да слуша безумните му приказки. Беше уморен и много раздражителен от липсата на сън и непрекъснатото човъркане в старите му душевни рани.

— Не мога да направя нищо за вас — каза той.

— Но, инспекторе...

— Съжалявам, но сега ще трябва да си вървите. Вече ми писна от хора, които търсят оправдания за Андерсън. Той не беше луд и не е бил обсебен от някаква демонична книга. Той беше просто зъл човек, а сега вече е мъртъв.

Отец Антон не помръдна от мястото си, просто седеше на масата, обхванал с две ръце чашата си, и потръпваше леко, сякаш дори топлината на чая не можеше да стигне до него.

— Вижте, Андерсън е откраднал книгите ви и трябва просто да се свържете с аукционната къща. Те могат да отложат продажбата, докато всичко се изясни.

— В момента тези книги не са важни — отвърна отец Антон и посочи с глава към каталога на масата. — Истината е, че те никога не са били толкова важни, въпреки че стойността им е неизмерима. Наречете ги „камуфлаж“, ако искате. Те бяха там само за да скрият това, което орденът трябваше да пази. Това, което не успяхме да опазим.

Отец Антон взе каталога и го разгърна, обръщайки страниците толкова бързо, че Маклейн не успя да забележи никакви подробности.

— Ако от продажбата им произлезе нещо добро, така да бъде. Поне хората, които могат да си ги позволят, ще знаят как да се грижат за тях.

— Защо тогава дойдохте тук? Със сигурност не е било заради чая ми.

Отец Антон не се усмихна, само вдигна поглед от каталога и се взря в очите на Маклейн.

— Прегледах списъка десетки пъти. Доналд не е продал нито една от книгите, които открадна от нас, всички те са все още тук. С изключение на една. Тя липсва, инспекторе. *Книгата на душите* е изчезнала.

40.

Беше ранното утро на деня след Коледа. Повечето от хората все още бяха в леглата си, дирейки в съня спасение от махмурлука или от разочарованието си. Маклейн седеше на кухненската маса, обгърнал с ръце чашата си с кафе, и наблюдаваше изгрева през прозореца. Студените слънчеви лъчи отскачаха от тънкия слой лед, покрил всичко наоколо. Котката на госпожа Маккъчън лежеше свита на кълбо върху килимчето пред готварската печка и мъркаше. Всичко друго беше потънало в тишина.

Антъни взе новия мобилен телефон, който лежеше на масата пред него. Изглеждаше ужасно тънък, имаше огромен екран и твърде малко бутони. Погали го разсеяно с палец и прегледа менюто с икони, което помнеше бегло от демонстрацията в магазина преди няколко седмици. Май имаше нужда от някой тийнейджър, който да му покаже как точно работи тази джаджа, или да попита детектив Макбрайд, който не бе далеч от тази възраст.

Списъкът с контактите му беше отчайващо кратък: Навъсеня Боб, участъкът, Макбрайд, моргата. С усмивка забеляза, че и телефонът на Ема е тук. Навярно го беше въвела сама, докато всички от компанията в кръчмата разглеждаха новата му технологична джаджа. Малко дръзко от нейна страна. А може би беше оправдано? Все пак беше спала в леглото му, макар и без покана. Беше я водил два пъти на вечеря, освен това тя отдели един следобед да му помогне с възстановяването на гардероба, което със сигурност беше направило досадното пазаруване малко по-поносимо. Но всяка искра, прелитала между тях, беше угасена от тренираното му безразличие. Мат Хилтън би казал, че избягва всякакво задълбочаване наличните отношения, и този противен глупак щеше да се окаже прав.

Разбира се, това можеше и да е номерът на някого другото, който си беше направил приятелска шега. Навъсеня Боб много си падаше по подобни номера.

Въздъхна, остави телефона на масата и забеляза, че цветът на екрана му се е променил. Някак си беше успял да натисне иконката за започване на разговор, без да разбере. Грабна телефона и трескаво затърси бутона за затваряне, откри го и го притисна с палец. Надяваше се, че не е успял да се свърже, все пак беше много рано сутринта. Особено за 26 декември.

Би отишъл в участъка да се зарови в постоянно растящите купчини документи, които заплашваха да погълнат офиса му, ако главен инспектор Макинтайър не му беше описала доста красноречиво всичко, което възнамеряваше да му направи, ако го хване да се мотае в близост до сградата. Това означаваше, че трябва да си измисли някакво друго занимание, най-вероятно да се зарови в постоянно нарастващите купчини документи, които се бяха натрупали след смъртта на баба му.

Звънът на телефона го накара да подскочи от изненада. Дори котката на госпожа Маккъчън спря да мърка и вдигна глава в израз на възмущение. На екрана светеше името „Ема Беърд“, така че поне щеше да разбере дали това беше шега или не.

— Ало?

— Кой е?

Не беше шега. Беше Ема и всъщност не звучеше много раздражено.

— Ъ... Ема?

— Да. Кой е? Имаш ли изобщо представа кое време сутринта е?

— Съжалявам, Тони Маклейн е. Не исках да те събудя.

— Всичко е наред. Така или иначе бях будна.

„Не умее да лъже“, припомни си той.

— Как ти хрумна да ми позвъниш все пак?

— Извинявай, беше неволно. Мислех си, че съм прекъснал, преди да иззвъни.

— Все още не разбирам как... О, да. Аз сама записах номера си в телефона ти, нали?

— Нещо толкова, да.

— Значи, с моите камъни по моята глава — каза тя. Чу се приглушен шум, сякаш местеше телефона от едната ръка в другата. — Е, защо си буден в... Исусе!... Толкова ли е рано? Май работиш по някакъв важен случай.

— Всъщност си взех почивен ден. Отпуснах му края — отвърна той и още докато изричаше думите, съжали.

— В такъв случай, инспекторе, знам едно място недалеч оттук, което ще е отворено в този безбожен час дори днес. Кафене „Лофтис“, знаеш ли го?

— Да, знам го. Но скоро не съм ходил там.

— Не вярвам да се е променило много. Да се срещнем там след половин час, за да се убедиш сам? Ще почерпиш една закуска.

Историята не помнеше кой е бил първоначалният Лофти, но със сигурност не беше сегашният собственик на заведението, който се подвизаваше под името Алфонс и беше висок метър и петдесет. Като трето поколение шотландо-италианец, Алфонс сервираше хубаво кафе и закуски, откакто Маклейн се помнеше, а човек трябваше да стане наистина много рано сутрин, за да намери кафенето му затворено, включително и в деня след Коледа. Както обикновено, щом стигна там, четиридесет минути след разговора с Ема, повече от половината маси бяха вече заети. На нито една от тях обаче не се виждаше самата Ема.

Маклейн поръча кафе и баничка с бекон, след което се оттегли на маса в ъгъла и погледна телефона си за пропуснати съобщения. Двамата влюбени на съседната маса се гледаха в очите и не забелязваха нищо друго около себе си, включително и стареца с палтото, опръскано с кал, който ги наблюдаваше с настойчиво любопитство от масата в далечния ъгъл. Повечето други хора в заведението, изглежда, бяха работещи на смени, нещастниците, които бяха изтеглили късата клечка от коледната лотария. А в другия ъгъл имаше двама полицаи от техния участък. Явно все още не го бяха забелязали, но това беше само въпрос на време. За секунда Маклейн си помисли дали да не се измъкне от кафенето и да офейка на мига. Беше готов на всичко, само и само да се измъкне от неизбежните коментари, които щяха да последват, когато го видеха с Ема.

Но вече беше твърде късно. Вратата се отвори със звън на камбанки и едно дълго, тежко палто, увенчано с разрошена къса черна коса, се подаде на прага.

Само по себе си, нямаше нищо срамно в това да се срещне с колега за закуска и въпреки това Маклейн стисна зъби, когато Ема

потропа с крака, изтръска палтото и шала си от снега и извика на Алфонс: „Ама че гаден студ е сковал навън, Ал!“. Всички погледи се обърнаха към нея, дори влюбените прекъснаха нежното си съзерцание и се огледаха, за да видят каква е тази суматоха.

— Харесвам студа — отвърна Алфонс с интересния си единбургско-милански акцент. — Той води всички красиви дами в малкото ми кафене.

— С ласкателства далеч ще стигнеш, Ал, но тази сутрин съм с друг. Някой ми дължи закуска — заяви Ема и се огледа, след което добави: — А, ето те и теб, Тони.

Ако беше размахала ръце и заскачала на място, едва ли срещата им щеше да е по-очевидна. Въпреки това той се усмихна, изправи се и дръпна стола ѝ, след което тя се отпусна на него с грацията на умиращ лебед.

— За миг си помислих, че няма да дойдеш — каза Маклейн.

— За миг си помислих да не дойда — отвърна тя и смъкна плетените си ръкавици без пръсти, обагрени във всички цветове на дъгата. Пъкна ги в джоба си и добави: — Не е никак хубаво да събудиш едно момиче толкова рано сутринта.

— Извинявай, беше грешка. Нали знаеш как съм с технологиите — отвърна Маклейн и взе телефона си от масата, където го бе оставил. — А и ако не беше записала номера си в телефона...

— О, изведнъж всичко стана по моя вина, така ли? — нацупи се Ема, но след миг устните ѝ се разтегнаха в широка усмивка. — Можеше да се озoves седнал тук с Навъсения Боб, а не с мен.

— Е, погледнато от тази страна, направо си е хубаво, че си го записала.

Последва кратък миг на неловко мълчание, нарушено от пристигането на Алфонс с кафето и баничка с бекон. Ема си поръча същото и отново се обърна към Маклейн:

— Хубави подаръци ли ти донесе Дядо Коледа тази година?

За миг се замисли какво ли значеха думите ѝ. Отдавна беше спрял да праща поздравителни картички, а от няколко години не бе получавал никакви подаръци. Не беше останал никой, който да му ги подарява.

— Е, обичайните неща — излъга той. — Как е при теб?

— Горe-долу — направи неопределен жест с ръка тя. Темата за разговор изглеждаше почти изчерпана.

— Не си се прибрала у дома, в Абърдийн, за Коледа тази година. — Маклейн осъзна безсмислието на репликата си и в последния миг добави: — Очевидно.

— Не можах — отвърна Ема и зарови в джоба си за своя телефон. — Бях дежурна. Проклятието на бездетните. Все на нас се пада да работим през антисоциалните смени.

Тя остави очукания си телефон на масата и се пресегна за новия лъскав апарат на Маклейн.

— И все пак някои от нас се сдобиват с лъскави играчки. Май това е предимството да си инспектор, а не смотан технически изпълнител.

Антъни понечи да уточни, че е купил телефона със собствени пари и че не вижда нищо смотано в техническата работа, но преди да отвори уста, телефонът му извъня в ръцете на Ема. Тя докосна дисплея и го вдигна до ухото си.

— Здравейте, това е телефонът на инспектор Маклейн — обяви тя. Намръщи се на онова, което казаха от другата страна на линията, и подаде апарата на собственика му. — За теб е. Навъсения Боб.

— Какво става. Боб? — попита Маклейн.

— Щях да ти съобщя за пожара, но предполагам, че вече си на мястото, щом Ема е с теб. Защо тя вдига телефона?

Маклейн усети как бузите му се зачервиха и се зачуди защо.

— Тъъ, за какъв пожар говориш, Боб?

Последва кратка пауза, преди детективът да отговори. Достатъчно време монета да падне на пода и да издрънчи.

— В Слейтфорд, сър. Стара фабрика, превърната в жилищна сграда. Пожарът е избухнал около два часа тази нощ. Пожарникарите вече са успели да го потушат, но по всичко изглежда, че имаме още един от нашите мистериозни палежи.

— По нареждане на главния инспектор днес съм в отпуск, Боб.

— Да, чух. Нямахте да те притеснявам, но реших, че ще искаш да знаеш. Този път имаме и две жертви — скитници, които са се криели от студа.

— Те ли са запалили огъня? — предположи Маклейн.

Звучеше правдоподобно, а и случаят беше по-различен от пожарите в празните заключени сгради, които разследваха досега.

— Не и според пожарникарите. Аз самият тъкмо тръгвам натам.

— Значи, ще се видим там. Знаем ли вече самоличността на жертвите?

— Мъж и жена са. Все още не знаем кои са, но може да извадим късмет.

— Така ли?

— Имало е и трети скитник, който е бил сред пламъците и е оцелял.

41.

Навъсения Боб все още не беше пристигнал на мястото на пожара, когато Маклейн и Ема дойдоха с очуканото ѝ старо пежо. Беше я помолил да го откара, когато и нейният телефон иззвъня скоро след неговия, за да ѝ съобщят, че трябва да отиде на мястото на вероятен палеж. Имаше момент на неловка тишина, докато двамата седяха в колата и се взираха в изгорелите останки на старата фабрика, заобиколена от пожарникари и полицейски коли.

— Май, технически погледнато, все още ти дължа една закуска — каза Маклейн.

— Така си е, инспекторе. Може да се превърне във вечеря. Ще ти се обадя — каза тя и направи универсалния знак с ръка до ухото, сякаш говореше по телефон. След това изскочи от колата и тръгна към очукания бял бус на криминалистите, без да му даде шанс да каже нещо.

Маклейн откри Джим Бъроуз пред входа на сградата. Фасадата изглеждаше общо взето невредима. Черните опушени следи от сажди по стените над изгорелите прозорци бяха единствените видими следи от пожара. Покривът също беше непокътнат поне в средната си част, където все още се издигаше малка куличка. Несъмнено представляваше архитектурна декорация за прикритие на комините или нещо подобно. Голямата табела, прикрепена на стената, беше изкривена и почерняла, полуразтопена от горещината, но на нея все още се виждаше познатото лого на „Рандолф Дивелъпмънтс“. Маклейн се опита да си спомни дали това не беше една от сградите, чиито макети бе видял в офиса в Лоунхед, но оттогава през главата му бяха минали много неща и не успя да се сети.

— Добро утро, инспекторе — посрещна го Бъроуз с крива усмивка. — Вече хранех надежда, че няма да има повече от тези.

— Сигурни ли сте, че е същото като преди? Чух, че вътре е имало хора.

— Вярно, това е разликата. Но не мисля, че те са го подпалили. Насам. — Бъроуз му подаде предпазна каска и тръгна към големите стоманени врати, които водеха към вътрешността на сградата. Бяха затворени, но малката врата, вградена в едното крило, беше открената. Черни саждени петна се разпростираха над отвора, сякаш бяха успели да обърнат гравитацията.

— Да приемам ли, че сте проверили за скрити мазета? — попита Маклейн.

— Да, тук е безопасно — отвърна Бъроуз и влезе. Антъни го последва.

Отвъд вратата беше хаос от рухнали почернели подпори и изгорели отломки, покриващи пода. Навсякъде се носеше ужасният влажен мирис на наскоро изгасен огън. И като връх на всичко слабата, но натрапчива миризма на изгорена вълна, която полепваше по небцето като евтин бургер с пържени картофи.

— Успяхме да стигнем дотук достатъчно бързо, за да спасим покрива. Почти.

Бъроуз вдигна поглед към пресичащите се високо над главите им подпорни греди. Няколко от плочите на покрива липсваха, стъклата на оберлихта бяха изпочупени и отломките се бяха посипали сред останалия боклук на пода, сякаш за да вгорчат още повече живота на разследващия екип.

— Къде бяха телата? — попита Маклейн.

Бъроуз посочи един ъгъл в предната част на сградата, където малка врата водеше към нещо, което вероятно преди затварянето на фабриката е било офис помещение. На вратата се появи облечен в бяло криминалист, мъкнещ тежко алуминиево куфарче.

— Вие ли ги преместихте?

— Мислехме, че са още живи. Оказа се, че единият наистина е.

— Значи, не са обгорели?

— Не и сериозно. Имат предимно повърхностни изгаряния по лицето и ръцете. Те са скитници, били са навлечени добре. Мисля, че са се задушили от дима.

— Къде са телата сега? — Маклейн се огледа. Смяташе, че ще види телата, положени в разчистено пространство, очакващи дежурен лекар да потвърди състоянието им, да посочи час на смъртта и да изчезне обратно вкъщи.

— Линейката е отпред. Оцелелият вече е закаран в болница.

— Не смяташ, че те са запалили огъня, така ли? — попита отново Антъни.

— Не. Те само са се скрили тук. — Бъроуз посочи малкия офис. — Там беше целият им багаж.

— Багаж?

— Постелки за спане, найлонови торби, единият от тях имаше и стара раница.

— Логично, струва ми се — отвърна Маклейн. — В такъв случай откъде е тръгнал огънят?

— Ето там — отвърна Бъроуз и си проправи път през отломките.

Антъни го последва, като внимаваше да стъпва само на местата, откъдето беше минал пожарникарят. Придвижиха се към вътрешността на сградата, заобиколени от всички страни с увиснали греди и счупени плочи от покривното покритие, докато накрая се озоваха в обширно чисто пространство в центъра. Когато вдигна поглед нагоре, Маклейн видя куличката, издигната на върха, която сега се виждаше през срутения таван. Тя се крепеше на мястото си само от здравия гредоред в четирите края на сградата.

— Ако се съди по разпространението на огъня и състоянието на тези тук... — Бъроуз посочи няколко метални стълба с олющена и напукана от горещината боя. — ... бих казал, че огънят е започнал тук. Не мога да кажа единствено как е пламнал. Наоколо няма видими следи от запалителни вещества, няма и кабели. Изглежда така, сякаш пламъкът се е появил изведнъж от нищото.

— Значи, нищо по-различно от предишните пожари — отбеляза Маклейн и бавно се завъртя в кръг, като се опитваше да си представи мястото, преди огънят да го опустоши отвътре. Бъроуз го дари само с едно красноречиво, но съвсем безполезно свиване на широките си рамене.

— Да, точно като при останалите — каза той.

Болница „Уестърн Дженерал“ не беше любимото място на Маклейн. Имаше твърде много спомени, свързани с нея, и нито един от тях не беше щастлив. Когато мина през централния вход, си спомни, че все още не е посетил детектив Робъртсън, който лежеше в гипс, докато

останалата част от света празнуваше Коледа. Още едно нещо, което трябваше да направи... когато намери време.

В болничната стая имаше половин дузина мъже на възраст от деветнайсет до деветдесет години. Лицата им бяха придобили онази нездрава бледнина, характерна за хората, прекарвали дълго време в болница. Всички го изгледаха подозрително, когато дръпна завесите около леглото, на което спеше скитникът. Маклейн беше готов да го изчака да се събуди, но веднага щом си дръпна стол и седна, клепачите на мъжа примигнаха и ръката му затрепери.

— Как се казвате? — тихо попита Антъни.

Скитникът отвори очи. Отначало погледът му блуждаеше, но след миг се ококори от страх. Опита се да се изправи и се закашля от усилието. Тръбичката на системата, включена към ръката му, се опъна и за миг Маклейн помисли, че ще изскочи от вената.

— Успокойте се. Намирате се в болница, помните ли? В безопасност сте.

Мъжът постепенно дойде на себе си и спря да шава, но очите му все още шареха трескаво насам-натам, докато се опитваше да осъзнае къде е. Свободната му ръка посегна към тръбичката на системата, а мониторът за сърдечния ритъм на пръстите му полудя.

— Всичко е наред. — Маклейн се пресегна и леко докосна ръката на мъжа. Допирът, изглежда, помогна. Човекът веднага фокусира поглед върху него и спря да се движи.

— Кой си ти? Къде съм? Къде са ми нещата?

Гласът на скитника беше дрезгав, но трудно можеше да се прецени дали е заради вдишания дим или поради продължителна злоупотреба с вредни субстанции. Сега, когато спря да се мята, Маклейн можеше да го разгледа по-добре. Наистина нямаше кой знае какво за гледане. Лицето му беше измито, но прошарената му коса все още бе сплъстена и мръсна и имаше брада, която явно бръснеше не повече от веднъж на две седмици. Но и това не беше достатъчно, за да скрие дълбоките резки и бръчките по отпуснатата му кожа, които издаваха, че човекът някога е бил пълен.

— Как се казвате? — попита отново инспекторът.

— Кой пита?

— Тони Маклейн — отвърна. Нямаше смисъл да обяснява, че е от полицията, поне не и сега. Така нямаше да научи нищо от него.

— Аз съм Тапър. Имаш ли фас? — попита мъжът и се изсекна. За момент Маклейн помисли, че ще се изплюе на пода.

— Това е болница, господин Тапър. Тук не може да се пуши.

— Тапър... Само Тапър. Разбрах. В наши дни май вече никъде не може да се пуши. Как се озовах тук?

— Попаднали сте в пожар в старата сграда на фабриката в Слейтфорд. Какво правехте там, господин Тапър?

— К'во мислиш? Криех се на топло.

— Ами приятелите ви? Кой бяха те?

— Не знам. Само няк'ви хора — сви рамене мъжът. — Вече няма много места, дето човек може да се прибере на топло. Ако си намериш такова, не се оплакваш, че там вече може да има някой друг.

— А какво точно стана? Запалихте си лагерен огън и седнахте около него с бутилка метилов спирт?

— Майната му на метиловия! Няма да ме видиш да пия такъв боклук! От него се ослепява.

Маклейн се облегна на стола си и се замисли за момент.

— Но все пак сте палили огън.

— Ти си ченге, нали? — попита Тапър и подуши въздуха пред себе си, въпреки че наоколо доминираше само собствената му миризма, дори и след като някоя нещастна сестра бе направила усилие да го измие. — Мога да ви надуша от километри.

— Прав сте — отвърна Маклейн. — Аз съм инспектор от полицията, но както виждаш, дошъл съм сам. Наоколо няма офицер да си води бележки. Това е само неофициален разговор и ако ми помогнете, бъдете сигурен, че такъв ще си остане.

— Тъй ли? И как така? — изсмя се Тапър.

— Обещавам — повтори Маклейн и улови погледа на скитника, като настойчиво го задържа за миг. — Вижте, знам, че сградата е била празна. Не сте направили нищо лошо, задето сте се промъкнали там, за да се скриете от студа. Но в същото време сте нарушили чужда собственост и сградата, в която сте се намирали, е изгоряла. Дватама ви приятели са загинали при пожара.

— Те не ми бяха приятели — отвърна Тапър, но Маклейн забеляза в очите му искрица несигурност.

— Може да са били, може и да не са, но единствено вие сте оцелели, а това може да ви довлече цял куп неприятности. Ще

започнем да ровим в миналото ви и не се знае какво ще намерим. — Антъни почувства съжаление към възрастния човек. Успя да види истинското му лице — не това на скитника, не на човек, криещ се зад прякор. Мъжът беше стар и очевидно животът му не бе от най-леките. Той се отпусна на белите възглавници, сякаш нещо най-последно беше успяло да го смаже изцяло.

— Какво искаш от мен, ченге?

— Видял си как е изглеждало онова място преди пожара. Каж ми.

— Няма кой знае какво за казване. Беше много тъмно.

— Добре. Как влязохте?

— Отзад. Имаше една врата, която не бяха заковали хубаво. Може би малко я понасилихме, но какво от това?

— Значи, влязохте и какво стана после? Поогледахте се и решихте да се настаните в задната част, далече от помещението на фабриката. Защо не останахте в главната зала?

— Защото там имаше проклета камина, затова! А и в залата имаше всякакви боклуци, които можеха да горят.

— Какви боклуци например?

— Не знам. Палети, кашони, строителни неща. Тогава казах на стария Клуни: „Тук направо си плаче за инцидент“, и май съм бил прав, а?

— А как пламна всичко? Ако не сте били виновни вие с приятелите ти?

— Ти си от полицията, ти ми кажи. Знам само, че навън беше адски студ, когато излязох да пикая. А след това помня, че цялото място беше в пламъци. Никога не съм виждал нещо да гори толкова бързо. Бяхме затворени като в капан в оня офис. Единственият път навън беше през централната зала, а трябваше да сме луди, за да го пробваме.

— И нямаш никаква представа как е пламнало всичко?

Възрастният човек се закашля, огледа се за нещо, в което да се изплюе, и преглътна с нежелание.

— Не беше естествено. Само това мога да кажа. В един момент бях като в шибан фризер, в следващия сякаш бях умрял и се бях озовал право в ада.

42.

Толкова е ядосана на себе си, че подритва издатините по тротоара, за да уталожии гнева си. Какво, по дяволите, си беше мислила? Все едно и също всяка проклета Коледа! Дяволски добре знаеше какво щеше да стане. Онази кучка майка му щеше да дойде, щеше да си вре носа във всичко, да пухти и да гледа злобно. Щеше „просто да проверява“ как се грижи за „малкото й момче“. Малко, друг път! Хари никога не е бил малък. Копелето си беше дебелак и ако се съди по снимките, просто от рождение си бе едно дебело копеле.

Едри мокри снежинки падат по лицето й, докато се изкачва по хълма с бързи крачки. Сняг. Просто перфектно! Сега не може и да се прибере у дома, не и докато онази двулична крава е там. Сигурно пак готви още храна за отвратителния си син. Дори не знаеше защо, по дяволите, се беше съгласила да се омъжи за него.

Някаква кола, която си проправя път нагоре по хълма, я настига и я осветява с фаровете си в гръб. „Включи на къси, копеле!“, мисли си тя. Тялото й хвърля сянка върху близката стена. Не му обръщай внимание, също като другите. Вече няма много хора навън, не и толкова късно, не и днес. Всички са в леглата, защото утре са на работа, освен ако не са си взели цяла седмица отпуск. Като онази харпия, майката на Хари. Защо не вземе просто да се замъкне обратно в Глазгоу и да ги остави на мира?

Гласове. Не, само един глас. Някакъв мъж й вика. Не му обръщай внимание, ще си замине. Какво се влачи, проклетникът? За каква я мисли, за курва? А тя просто иска да се разходи из квартала, може би да стигне до другия квартал, да си проветри главата и да се успокои.

— Казах, че ако искате да ви закарам...

Не се обръщай, не гледай... ох, мамка му!

— Слушай, добре съм! — отвърща тя. Не може да види добре лицето му в тъмната кола. Усмивва ли й се, или я оглежда похотливо? А може и да опита да направи нещо.

— Добре. Само предлагам — отвърща онзи и вдига прозореца на колата.

Лъскаво возило с електрически стъкла и други такива работи. Лъскава кола. Има даже два ауспуха, които бълват едновременно газове в нощния въздух, докато онзи се отдалечава. Снегът се завихря след него и отново се връща към обичайния си ритъм. Господи, наистина е студено! Май трябваше да си облече дебелото палто.

Мрази зимата. Не само защото по Коледа винаги се появява майката на Хари. Късите дни и леденостуденият дъжд също не са особено приятни. Не може да излезе от къщи и заради онзи дебел кит, плъоснал се пред огромния телевизор. Какво въобще беше видяла в него? Със сигурност можеше да си намери нещо много по-добро.

Редица коли са паркирали от едната страна на улицата и снегът започва да се натрупва по покривите им. Снегът ѝ харесва, въпреки че мрази зимата. Може би утре ще се обади на Шели и двете може да излязат в парка, ако се покаже малко слънце. Ще остави Хари и майка му, а може и въобще да не се върне при тях.

В края на редицата има една кола, върху която няма сняг, по нея се стичат само вадички вода. Не е ли същата, която я застигна преди малко? О, мамка му! Последното, което ѝ трябваше, беше кавга с някакъв чекиджия, който си търси компания. Тук не е район с червени фенери, задник такъв! И аз не съм кучка!

Спира се, за да види дали мъжът все още седи зад волана, но колата е празна. Може би все пак не е някой задник. Може би живее някъде наоколо. Да бе! Тогава защо щеше да ѝ предлага да я повози? Сигурно мръсното копеле в момента се крие в храстите и мастурбира. Добре. Чудесно. Значи, ще си отиде право вкъщи. Просто ще се обърне и...

Зад себе си вижда някакъв човек. Исусе, откъде се взе?... Мъжът вдига ръка, в която държи нещо. Спреят я удря в лицето, студен и мокър като снега. Мирише на марципан. Тя мрази проклетия марципан.

И в този миг губи съзнание.

43.

За Маклейн истинската зима настъпваше тогава, когато натрупаше сняг. В центъра се замърсяваше бързо, но един поглед към планините на юг беше достатъчен, за да го види искрящо чист и бял. А и при сняг въздухът винаги изглеждаше по-чист, макар че това може би беше илюзия, породена от студа.

В седмицата между Коледа и Нова година животът в града се движеше на бавни обороти, което го устройваше идеално. Имаше много неща, които трябваше да свърши. Първоначалните разпити на административния персонал на „Карстеърс Уедъл“ не бяха довели до нищо по-интересно от Майк Еър и приятелката му, която си падаше по готическите тръпки. Криминалистите бяха открили отпечатъците им в магазина, но не и в офиса зад него, което предполагаше, че само са надникнали през прага, преди да офейкат. Маклейн не можеше да ги обвини: мястото плашеше и самия него.

Прегледа бегло протоколите от разпитите, които колегите му бяха провели в коледния ден. Във всички тях се казваше горе-долу едно и също, което го доведе до заключението, че убиецът няма да изскочи от адвокатската фирма. Същото важеше и за аукционната къща, въпреки че все още не бяха успели да разпитат всички там. Беше малко вероятно човекът, дръзнал да използва мазето на Андерсън, да се окаже толкова глупав, че да позволи името му да бъде свързано с мястото. Но който и да беше той, по някакъв начин се бе снабдил с ключове, защото нито една от ключалките не беше разбита.

— Може ли за минута, сър? — попита някой и почука на отворената врата на офиса му. Маклейн вдигна очи и видя детектив Макбрайд, който изчакваше да го поканят като някакъв неубедителен вампир. Притискаше тънка папка към гърдите си.

„Още документи, направо идеално!“, помисли си Маклейн.

— Какво има, детектив?

— Нося първоначалния доклад за пожара на старата фабрика в Слейтфорд, сър — отвърна Макбрайд и прие въпроса като покана да

влезе, след което подаде на инспектора тънката папка и се огледа набързо из тесния офис. Ако се надяваше на място за сядане, явно щеше да остане разочарован.

— Чел ли си го? — попита Маклейн, след като отвори папката и прегледа набързо гъсто изписаните страници на доклада. На очи му се набиха няколко технически термина и от тях го заболя главата.

— Отзад има резюме. В общи линии е същото като при останалите: няма видими следи от палеж, но няма и начин да се определи как може огънят да е пламнал случайно.

Пламна така, сякаш искаше да изгори. Не, това бяха само откачените приказки на един побъркан старец. *Като че ли бях умрял и се бях озовал направо в ада,* бяха пък несвързаните бръщолевения на скитник пияница. Маклейн разрови купчините папки върху бюрото си, докато намери останалите доклади от палежите, скътани прилежно под цяла планина от по-спешни неща. Успя някак си да ги измъкне, без да събори всичко на пода. Прибави доклада за последния пожар най-отгоре и подаде цялата купчинка на Макбрайд с думите:

— Чух, че си магьосник на търсенето в интернет, Стюарт.

Детективът пое купчината папки и го изгледа с израза на човек, който си е мислил, че се разтоварва от един проблем, но току-що е открил, че проблемите му са се умножили десетократно.

— Хм, май да.

— Е, искам да се поразровиш малко за историята на всички тези сгради.

— Това вече съм го направил, сър, и резултатите са тук. Има данни за собствениците, приложени са строителни планове, описани са парцелите.

— Не, не ме интересува какво има там сега. Искам да разбера повече за всяко едно от тези места. Знаем, че сградата на Удбъри е била затворена отдавна. Тя има история. Разбери какво е положението с останалите.

— Мислите ли, че от това ще има полза?

— Не знам, но в момента нямаме нищо друго — отвърна Маклейн.

Не беше съвсем сигурен какво точно пробяга по лицето на Макбрайд, може би лек скептицизъм. Е, момъкът така или иначе трябваше да се раздели с илюзиите си. Инспекторите не бяха по-

непогрешими от обикновените детективи всъщност. Бяха просто по-възрастни и усъвършенствали уменията си да покриват задниците.

— Или се заемаш, или се връщаш обратно в екипа на Дървенияка. Освен ако не разполагаш с нови следи по случаите на Кейт Маккензи и Одри Карпентър.

Макбрайд притисна папките към гърдите си, сякаш бяха най-ценната му придобивка.

— Веднага се заемам с това — отвърна той. — А вие какво ще правите?

— Слизам в мазето. Отивам да се видя с един човек за една книга.

По пътя надолу към хранилището за веществени доказателства Маклейн се сблъска с детектив сержант Ричи. Сблъсъкът беше случайност — просто се озоваха от двете страни на един и същ ъгъл по едно и също време, идвайки от различни посоки. Беше прекалено зает с мисли за горящи сгради, а какво витаеше в нейния мозък, не беше ясно. С ръста си, извисяващ се с цяла глава над нейния, и значително по-тежката си фигура, Маклейн посрещна по-леко удара.

— О, господи! Съжалявам! Добре ли си?

Наведе се да ѝ помогне да се изправи и започна да събира хартиите, които се бяха разпилели от ръцете ѝ навсякъде по пода. Тя също се наведе към тях и главите им отново се сблъскаха със смешен звук.

— Ох! Извинявайте! — каза Ричи и се изправи, разтърквайки темето си, докато Маклейн продължи да събира листовите. — Всъщност тъкмо идвах да ви търся.

— Така ли?

— Дър... тъъ... старши инспектор Дъгит иска да говори с вас.

— Мислех, че е във ваканция и кара ски.

— Май госпожа Дъгит си е счутила крака, затова са се прибрали по-рано. Не мисля, че той е много щастлив от този факт, трудно е да се каже. А и през повечето време отношението му далеч не е сърдечно.

Прекрасно. Дървенияка не само се беше върнал по-рано, но и беше в скапано настроение, с което трябваше да се съобразява.

— Предполагам, че не знаеш за какво ме е търсил, нали? — попита Маклейн.

— Нещо свързано с човека, когото идентифицирахте в случая с наркотиците. Онзи Питър... — Ричи зарови сред документите си и разбира се, установи, че са невъобразимо разбъркани.

— Еър. Питър Еър — помогна ѝ той. — Мислех си, че съм му дал достатъчно информация. Човекът има досие колкото ръката ми.

— Е, нали го знаете какъв е старши инспекторът.

— Хубаво — въздъхна Маклейн. Ричи беше по-малко от месец в участъка, а вече имаше представа за Дъгит. Самотницата винаги бе на първо място пред всякаква лоялност. — Ще отида да говоря с него, но преди това трябва да свърша нещо.

— Не можете ли да дойдете веднага? — погледна го умоляващо Ричи.

— Не, сержант, не мога. Но ако искате, можете да дойдете с мен до хранилището за доказателства. Когато приключа, ще се качим и двамата да се видим с Дървеняка.

Маклейн потръпна, когато пристъпи през тежката врата в хранилището. В подземие то беше по-хладно, отколкото в останалата част от участъка. Сержант Ричи, която бе на крачка пред него, също потръпна.

— Изглежда малко зловещо тук долу — каза тя.

— А, свиква се — отвърна той и се приближи до ъгъла, където обикновено стоеше сержант Нийдъм и водеше инвентарните книги. В момента на поста му нямаше и следа от него, а вратата към малкия му офис бе затворена. Антъни почука и натисна дръжката, но установи, че е заключено.

— Няма ли го?

— Предполагам, че може да е някъде отзад. Нийди винаги заключва офиса си, когато не е в приемната.

— Нийди?

— На вашите услуги, госпожо. Каквито и да са нуждите ви, Нийди може да ги задоволи.

Маклейн и Ричи се обърнаха едновременно и видяха сержанта, облечен в безупречната си униформа, да пристъпва през вратата, от

която току-що бяха дошли. Той закуцука през залата към мястото, където бяха застанали.

— Откога пазите тайни от мен, инспекторе? Кое е това възхитително създание с вас?

— Стига, Нийди. Няма как в участъка да стане нещо и ти да не знаеш за него — каза Маклейн. Видя престорено страдалческата гримаса на сержанта и добави: — Добре, нека бъде на твоето. Това е детектив сержант Ричи. Ричи, представям ти сержант Джон Нийдъм.

Нийди пое протегнатата ръка на Ричи и я притисна между дланите си.

— Радвам се, че най-накрая се запознахме — каза той. — И ако ми позволите да добавя, за мен е истинско удоволствие да видя такова прелестно създание тук долу, в мрачната ми бърлога. Как мога да ви помогна?

— Трябва да хвърля един поглед на нещата на Андерсън — каза Маклейн.

— Мислех, че вече си ги гледал — отвърна Нийди и измъкна от сакото на униформата си връзка ключове, след което отключи вратата на офиса си. — Онзи младият детектив, който ти помага, се разписа за тях още преди Коледа.

— Нямах предвид папките по случая — отвърна Маклейн. — Нали все още имаме веществените доказателства? Онези неща, които трябваха за делото в съда.

— Разбира се. Сега ще ти ги донеса.

Нийди закуцука към вътрешността на хранилището и остави Маклейн и Ричи сами.

— Винаги ли е такъв? — попита тя.

— Почти. На някои хора просто не обръща внимание, но мисля, че теб те хареса.

— Да, и аз мисля така.

— Ето ги! — Нийдъм се появи отново, понесъл голяма картонена кутия. Тупна я демонстративно на масата пред тях. — Ще има ли и нещо друго?

— Не. Това е достатъчно.

— Добре. А сега ще ви оставя, ако нямате нищо против. Имам да свърша една малка работа — заяви Нийди и куцукайки, се отдалечи с изненадваща бързина, оставяйки двамата сами със запечатаната кутия.

— Какво точно търсиш? — попита Ричи, докато Маклейн отваряше капака.

— Вдъхновение? Малко късмет? Не знам.

Вътре имаше няколко предмета, поставени отделно в найлонови торбички с цип. Личните вещи на Доналд Андерсън, както и дрехите, с които бе облечен в деня, когато Маклейн го беше арестувал. Чифт ръждясали белезници, свалени от металната рамка на леглото, няколко мръсни квадрата плат, изрязани внимателно от стар матрак, заедно със снопчета конски косми, използвани за пълнеж. Кухненски ножове, които след всички тези години все още носеха следите от криминалните експертизи. Дълго правоъгълно парче плат с повтарящ се върху него мотив на цветя.

Маклейн изваждаше прозрачните найлонови торбички една по една и ги поставяше на масата пред себе си. Там, на дъното на кутията, лежеше и старата книга.

Кожената корица беше потъмняла и нашарена с петна, а златистите ѝ букви бяха изтрети от докосването на безброй пръсти и потта на безкрайно много ръце. Взе я и я претегли в ръце. Обърна я и през прозрачния найлон видя орфаните краища на страниците ѝ. Гръбчето ѝ беше протрито, но на него все още стоеше надписът със заглавието и, изписано със златни букви: *Codex Enterius*.

Извади книгата от найлоновата ѝ опаковка — вече нямаше нужда да се притеснява, че ще остави отпечатъци по вещественото доказателство. Кожата на подвързията ѝ беше леко топла на допир и много по-мека, отколкото бе очаквал.

— Ще включа осветлението. Тук долу е като в тъмница.

Ричи тръгна към вратата, където се намираше цяла редица електрически ключове. Маклейн можеше да я спре, да ѝ каже да не си прави труда, тъй като много добре знаеше, че само две лампи работеха. Но се зарадва, че тя няма да наднича зад рамото му. Остави внимателно книгата на масата и я отвори.

Не се случи нищо. От нея не изскочи никакъв демон, който да погълне душата му. Никаква адска сила не се опита да изтръгне сърцето му. Книгата беше стара, поне това се виждаше, а качеството на илюстрациите, които видя, докато внимателно разгръщаше страниците, беше несъмнено много високо. В белите полета имаше бележки, нанесени от много различни ръце и с различни мастила.

Съдържанието ѝ като цяло представляваше мистерия. Беше изписано със старинен краснопис, почти без пунктуации, и на пръв поглед приличаше на средновековен латински. *Codex Enterius* може би, но не и *Книгата на душите*. Ако подобно нещо въобще съществуваше.

— По дяволите, осветлението явно не работи — обади се Ричи, която си поигра с ключовете без особен ефект.

— Извинявай, трябваше да ти кажа, за да не се разкарваш — отвърна Маклейн и затвори книгата. Ръката му попадна на пликчето с тясната ивица плат. Това беше всичко, което му бе останало от Кърсти сега, след като огънят бе унищожил дома им. Без да си дава сметка защо го прави, той смачка пакетчето в шепа и незабелязано го пхна в джоба си. Никой не го беше видял. Не беше нужно никой да знае за това.

— Намерихте ли каквото търсехте? — обади се Нийдъм и изкуцука обратно в залата, бършейки ръце в панталона си.

— Не съвсем. Мислех си, че тук има нещо друго — отвърна Маклейн и напъха *Кодекса* обратно в найлоновата му торбичка, след което внимателно върна книгата в кутията.

— Може би търсите *Книгата на душите*? Казах ти да спреш да ровиш в миналото, сър — отбеляза Нийдъм и завъртя пръст до слепоочието си в красноречив жест. — Подобни неща размътват мозъка. Мислех, че точно ти би трябвало да го помниш най-добре. Бяха тежки времена, наистина.

— Прав си, Нийди. Исках просто да погледна, нали знаеш.

— Да, знам, Тони — отвърна той и наклони кутията към себе си, за да надникне вътре, след което огледа вещите, оставени на масата. За миг Маклейн си помисли, че ще забележи липсата на един от предметите, но Нийдъм само сви рамене. — Просто внимавай, става ли?

— Добре. — Инспекторът се обърна към Ричи: — Ами да вървим тогава. Май е време отново да прегледаме протоколите от разпитите.

— Сега ли? — попита притеснено Ричи. — А старши инспектор Дъгит?

— А, да — отвърна Маклейн и огледа предметите, разпръснати по масата, след което започна да ги прибира обратно в кутията. — Надявах се, че може да си забравила за него.

44.

— Мислех, че съм бил съвсем ясен по този важен въпрос, сержант.

Старши инспектор Дъгит бе застанал в центъра на оперативната зала, заобиколен от група униформени и цивилни полицаи, които отчаяно се опитваха да изглеждат много заети с нещо. Прекъснат от появата им, старши инспекторът почти игнорира Маклейн и фиксира с поглед детектив сержант Ричи.

— Нямахте ви повече от час. Какво, по дяволите, правихте толкова време?

— Вината е моя, сър — отвърна Маклейн и пристъпи напред в опит да застане между старши инспектора и колежката си. — Аз заведох детектив сержант Ричи в хранилището долу, за да свършим нещо. Не знаех, че отново е прехвърлена към това разследване. Мислех, че разследването на убийствата е с приоритет.

— Не се прави на умник, Маклейн. Благодарение на неточното ти описание се наложи да събера отново всички тук. Ако ни беше казал за Питър Еър преди...

— Ако знаех, че се казва така, щях да ви кажа — отвърна Маклейн и хвърли поглед покрай Дъгит към голямата бяла дъска на далечната стена. На нея се намираще цветна снимка във формат А3 на въпросното лице, а от нея излизаха няколко начертани с черен маркер криви линии, които завършваха със стрелки и набързо надраскани под тях въпроси и действия за предприемане. От такова разстояние не можа да прочете много, но успя да различи думите „екипи за издирване“, изписани с главни букви и подчертани, под което имаше нещо, което приличаше на списък с имената на всички полицаи в участъка. — Моля ви, не ми казвайте, че ще пратите униформени да претърсват щателно целите квартали Лийт и Тринити.

— Нали каза, че той щял да бъде там? Ще го намерим, ще го приберем и ще го накараме да ни каже всичко, което знае за организацията, за която работи. — Дъгит явно абсурдно много се

гордееше с казаното. — Щом ти потвърдиш, че това е нашият човек, приключваме. Можеше вече да сме го хванали, ако ти не беше толкова дяволски труден за откриване.

Маклейн се приближи до снимката от полицейското досие и разгледа по-внимателно лицето на нея. Тук Питър Еър изглеждаше далеч по-зле, отколкото на семейната снимка, поставена над камината в дома му. Годините на злоупотреба с наркотици бяха унищожили обещаващия гимназист. Кожата му бе съсухрена до такава степен, че висеше на костите му като сбръчкан пергамент върху скелет. Очите му приличаха на черни дупки, полубезумната му усмивка пред камерата разкриваше счупени и покафенели зъби, някои от които бяха изчезнали безследно. Косата му беше дълга, тънка и мазна. Къдрава и посивяла брада скриваше част от жълтеникавите белези от акне, осеяли бузите и брадичката му.

— Е? Това той ли е? — излая въпроса си Дъгит и за момент Маклейн се поколеба дали да не каже „не“.

— Той е — потвърди инспекторът.

Дъгит се обърна към един от сержантите, готов да задвижи издирването, но Маклейн го прекъсна, преди да успее да заговори:

— Но ако тръгнете да го търсите така явно, той ще изчезне.

— Не ставай глупак. Той е наркоман, не майстор на дегизирането.

— Ще изчезне, казвам ви. Или ще го принудят да изчезне. Ще намери начин да се покрие или хората, за които работи, ще направят така, че никога да не го намерим. Ще свърши в основите на някой строеж или ще стане храна за прасетата в някоя ферма.

— Пълни глупости, човече. Нали постоянно залавяме наркомани!

— Да, но не изпращате целия проклет участък, за да ги търси, сър. — Маклейн се опита да не акцентира на титлата, разбирайки по червенината, избила на лицето на Дъгит, че е сгрешил.

— Това е мое разследване, Маклейн. Не се опитвай да ми казваш как да го ръководя.

Маклейн се обърна с гръб към надигащата се буря и се вторачи в списъка с имената на полицаите от екипите за издирване. Забеляза няколко познати имена, огледа се за гъбата и изтри детективи Ричи, Макбрайд, Леърд, Джонсън. Спря за секунда и продължи с имената на полицаите Грег, Хаусман и Кроу.

— Какво, по дяволите, си мислиш, че правиш, Маклейн?

Дъгит напусна мястото си в центъра на залата и тръгна заплашително към него.

— Тези хора са в моя екип, сър. И в случай че сте забравили, ние разследваме двойно убийство. Самият вие, мисля, ми споменахте, че шефът на участъка настоява за бърз резултат. Може би е добре да си го припомните, преди да започнете да ги занимавате с вашия дребен случай с наркотици.

Дъгит го изгледа така, сякаш щеше да избухне всеки момент. В стаята настана тишина и Маклейн беше абсолютно убеден, че в момента всички гледаха към него. Пъхна ръка в джоба си, за да събере сили, и напипа гладкия найлон на пликчето за доказателства. Прилив на енергия, подобно на електрическа искра, се стрелна нагоре по ръката му. Вече не му пукаше за субординацията в участъка, нито за уважението към по-старшите офицери, нито за спазването на правилата. В момента наистина нямаха значение.

— Дребен случай с наркотици? — Гласът на Дъгит беше тих, почти овладян, което по някакъв начин беше по-заплашително, отколкото ако бе дал воля на обичайната си склонност да крещи. — Дребен случай с наркотици? Това ли е всичко, което ще кажеш. Маклейн? Че случаят е поредната нещастна необходимост да се работи? Може би щеше да си по-доволен, ако беше стрелба по туристи в Лийт с цел грабеж?

Маклейн не отговори, но хвърли унищожителен поглед на Дъгит. Оперативната зала около тях затаи дъх и всички очакваха експлозията като деца по време на фойерверки. Старши инспекторът пръв наруши тишината. Обърна се настрана и процеди през зъби:

— Изчезвай! Вземи и „екипа си“ с теб. Само не очаквай съчувствие, когато отново се провалиш.

Маклейн си пое въздух бавно и дълбоко. Чувстваше се така, сякаш беше получил ритник в корема. Всъщност не бе очаквал, че действията му по време на коледната ваканция ще останат незабелязани, но мисълта, че от всички висшестоящи началници точно Дъгит пръв е разбрал за тях, го изпълни с неимоверен гняв. Ръцете му неволно се свиха в юмруци и изведнъж се озова леко наведен напред, готов да помете по-възрастния началник. Внезапно чу слабичкия глас на разума, който звучеше съвсем като гласа на детектив сержант Ричи.

— Може би е по-добре да тръгваме, за да прегледаме отново протоколите от разпитите, сър — каза тя.

Макар и твърде завладян от собствения си гняв, Маклейн успя да прозре намерението на Дъгит, който се обърна, готов да разкъса Ричи. Не беше сигурен каква емоция го движи, но изведнъж усети инстинктивен порив да я защити.

— Мисля, че приключихме тук, сержант — отвърна той, преди Дъгит да проговори. Ричи не каза нищо, но смущението ѝ си личеше ясно, когато Маклейн я бутна пред себе си и тръгна към вратата.

45.

Беше забелязал стареца да се мотае на улицата още докато служебната кола го оставяше пред дома му, затова не се изненада, когато на входната врата се почука. След последната им среща на няколко пъти бе засичал отец Антон да се навърта наоколо, но нито веднъж не беше идвал до къщата. Маклейн беше сигурен, че го е виждал и на различни места из града да се разхожда по улиците като турист, и винаги се обръщаше настрана, за да не срещне погледа му, или пък се преструваше на загледан в някой пътен знак, рекламен билборд или разписание на автобусите. Ако беше параноик, можеше да си помисли, че го следят, но Антъни бе наясно, че това са глупости. Старецът знаеше къде живее, беше седял на масата му с чаша чай, беше му разказал шантавата си история за книга, която не съществуваше, не се налагаше да го следва навсякъде като детектив аматьор, достатъчно беше просто да дойде и да говори с него.

Което май в крайна сметка беше и решил да направи, ако се съди по притесненото почукване по вратата. Маклейн въздъхна, остави кутията с къри за къци на плота до печката и отиде да отвори.

— Намери ли я? — попита отец Антон. На сивото му лице имаше неразгадаемо изражение без никаква емоция, сякаш тялото му бе сковано от парализа. В очите му обаче светеше нещо, което бе близко до отчаяние.

— Защо не влезете? — покани го Маклейн и едва успя да отстъпи встрани, за да направи място на стареца, когато той побърза да се вмъкне в коридора.

— Взе ли я? — попита той и в очите му за миг проблесна надежда, но след това погледът му отново угасна. — Не, разбира се, че не си я взел. Такъв глупак съм, да си помисля, че може да си я взел.

В коридора беше тъмно. Антъни все още не бе успял да запомни за какво бяха всички различни електрически ключове и бе научил само този за лампата над вратата отвън. В момента тя светеше през високите стъклени прозорци над вратата, а мъртворешката ѝ светлина хвърляше

дълги сенки върху ексцентричните мебели в коридора на баба му. Отец Антон застана под празната коруба на огромна костенурка, прикрепена към стената като някакъв странен трофей. Не пристъпи по-навътре в къщата, само сви рамене срещу пронизващия студ.

— Вижте, елате в кухнята — каза Маклейн. — Там е по-топло. Сигурно сте премръзнали до смърт. Какво въобще си мислехте, докато се мотаехте наоколо? Ако сте искали да поговорим, можеше да ми се обадите по телефона.

Поведе стареца към кухнята. Появата им стресна котката, която душеше около торбичката с кърти. Голямата печка не беше особено икономична, но това не го интересуваше. Тя излъчваше гостоприемна топлина и винаги му напомняше за детството. Изгони котката, включи единия от котлоните и сложи чайника да заври, след което се обърна към неканения си гост. На светло отец Антон изглеждаше още по-зле. Кожата му беше побеляла, а устните му бяха сини. От време на време потрепваше неволно, сякаш страдаше от някакво неврологично заболяване. А ако беше така, това определено би обяснило някои неща.

— Седнете, отче. Ще приготвя чай — каза Маклейн и заотваря шкафовете, търсейки необходимите неща, но когато се обърна, старецът все още стоеше прав и го наблюдаваше с премрежен поглед. Палтото му все още беше закопчано догоре, а ръцете му, все още в ръкавици, бяха пъхнати под мишниците, за да се стопли. — Вижте, наистина не знам какво си мислите, че мога да направя, за да ви помогна, но поне бъдете така добър да се стоплите малко. Ще се обадя на пастора по телефона, след като си изпие чая. Тя ще дойде да ви прибере.

— Не страдам от старческа деменция, инспекторе — извиси се леко гласът на отец Антон, сякаш старецът се беше обидил от опита да бъде наставляван.

— Сигурен ли сте? — попита Маклейн и отклони поглед към чантата с кърти. Видя само капака на алуминиевата кутия, толкова близо и въпреки това толкова далеч от него. — Струва ми се, че се държите така.

Последва кратка тишина, докато Антъни наливаше горещата вода в чайника и се чудеше какво точно прави. В избата имаше бира, а в библиотеката — уиски. Копнееше за по малко и от двете, след което

да си легне рано. А сега беше закотвен тук и трябваше да пие чай с един умопобъркан бивш монах.

— Извинете, инспекторе — каза отец Антон накрая. Извади ръце изпод мишниците си и свали ръкавиците си, под които се разкри много бяла кожа и цяла паяжина от тънки синкави вени. Разкопча палтото си, седна и добави: — Нямах право да идвам тук.

— А защо дойдохте?

Антъни наля чай в чашите, добави мляко и намери бисквити в една метална кутия. През цялото време възрастният човек не каза нищо. Едва след като и Маклейн седна на масата, той проговори:

— Казах ви за книгата. Това не е малко за мен. Наруших свещена клетва.

— Не съм казвал на никого, ако това е някаква утеха за вас. Ако го бях направил, сигурно щяха да ме сметнат за луд.

— Можете да го наричате лудост, инспекторе, но вие дори не можете да си представите мистериозните неща, които съм виждал. Нито жертвите, които съм правил през живота си. О, не мислете, че търся съжаление. Много отдавна знаех в какво се вълличам и го приех — дори с радост. Но това не прави болката в старото ми сърце по-малка.

Маклейн наблюдаваше стареца, докато той отпиваше от чая си и треперещите му пръсти разливаха малко от горещата течност, преди да стигне до устните му. Пред него стоеше човек, когото изобщо не можеше да разбере, човек е безрезервна вяра в бог, посветил живота си на религиозно служене. Чувстваше се неловко заради неоспоримата му увереност, но още по-голяма неловкост изпитваше заради това, което смяташе да направи. Взе тънка папка, оставена близо до чантата с вечерята, донесе я до масата и я отвори.

— Вероятно не трябва да ви показвам това — каза той и извади тънка купчинка фотокопирани листове, които плъзна по масата към стареца.

— Какво е това?

— Пълен опис на всички вещи, изнесени от магазина на Доналд Андерсън в деня, в който е бил арестуван.

Маклейн си спомни отчаяния поглед на сержант Ричи, когато я беше накарал да прегледа описа вещь по вещь и да го сравни с описа на аукционната къща, описа от хранилището за веществени доказателства

и няколкото вещи без стойност, от които най-вероятно щяха да се освободят при следващата полицейска разпродажба. Не че нямаше някои изчезнали ценни, но леснопреносими предмети, но като цяло богатството на Андерсън беше във вещите му, а те всички бяха описани и оценени.

— Не разбирам — каза отец Антон, докато прокарваше тънкия си показалец по списъка. Много от книгите фигурираха с кратко описание, тъй като заглавието се бе оказало трудно за разчитане. — Това ли е всичко? — попита старецът.

— Абсолютно всеки предмет е тук. Всички са вписани и проверени. Описана е и всяка намерена книга.

Маклейн измъкна каталога на аукционната къща от папката. В белите му полета имаше бележки, изписани със син химикал с почерка на Ричи. Разгърна няколко страници, докато намери тази, която търсеше.

— Дори тази е описана. Мисля, че се казваше *Codex Enterius*. — Той взе описа и погледна първата страница. — Ето, взета е от бюрото на Андерсън. Между страниците е имало разделител, парче плат, идентифицирано като част от роклята на... една от жертвите му.

Отец Антон взе каталога, взря се в напечатаните страници, после се върна на описа на вещите. Погледът му продължи да снове напред-назад.

— Сигурен ли сте в това? — попита накрая. — Това ли е книгата, която сте видели? Книгата, която Андерсън е четял, когато сте го хванали?

— Беше отворена на бюрото му. Не четеше, когато го хванах, но все пак да, това е книгата.

Маклейн беше почти сигурен, че книгата е същата. А и защо да не е? Изглеждаше точно като онази, която беше видял, имаше същите размери и форма, същия цвят на кожената подвързия и страниците. А и в онзи момент се интересуваше не толкова от книгата, колкото от разделителя в нея.

Отец Антон остави първо каталога, а след това и описа на масата, и нещо в погледа му сякаш угасна.

— Значи, съм бил глупак. Андерсън сигурно е скрил книгата някъде. Или я е дал на някого друго.

46.

Събужда я болката в главата, както и острите бодежи в стомаха. Опитва се да се разсъни и проклина мъжа си, това дебело копеле, което отново е отъмъкнало цялата завивка. И каква, по дяволите, е тази миризма? Повръщал ли е?... Сигурно пак е пиян до безсъзнание. Май и тя трябва да е ударила няколко, ако се съди по състоянието на главата ѝ. Божичко, надява се да не са правили секс.

Опитва се да докопа завивката и осъзнава, че ръцете ѝ са вързани. Как може досега да не е забелязала, че ръцете ѝ са вързани над главата? И колко трябва да е пияна, за да позволи на това копеле съпруга си да я върже така? Мамка му, не можеше да повярва, че са се сдобрили и са правили секс. Не и отново. Не и докато онази ужасна харпия беше все още в къщата.

Ръцете я болят, в плътта ѝ се забиват безброй игли дори при най-малкото движение. Божичко, как се беше докарала до това състояние? Пробва да се обърне и успява само наполовина. Тогава разбира, че и краката ѝ са вързани. В този момент и последните остатъци от съня изчезват от съзнанието ѝ, сякаш пометени от цунами.

За момент решава, че е ослепяла. Не вижда абсолютно нищо. Чернотата наоколо е толкова плътна, че може да усети как я притиска. Бавно раздвижва глава и се намръщва от болката в черепа. Чувства се така, сякаш мозъкът ѝ вътре се е свил и трака по стените като сухо грахче в свирка. Кожата на бузата ѝ се отърква в горната част на ръката, но тъмнината наоколо е толкова плътна, че тя не може да види дори това. Раздвижва главата си още малко, отново се опитва да се обърне настрана, въпреки че това, което пристяга ръцете и краката ѝ, е опънато до краен предел. Тогава се появява страхът. Не можеше да си спомни някога, преди да е била чак толкова пияна. А и дебелият Хари никога не би я вързал, не беше в негов стил.

Опитва здравината на въжетата, като присвива колене, доколкото може. Докосват се едно друго и от допира на кожа в кожа разбира, че е гола. Главата я боли така, че в очите ѝ изскачат искри при всеки опит

за движение. Жалко само, че не могат да осветят нищо в нейния затвор.

Нейния затвор.

Как се е озовала тук, където и да е това? Спомените започват да се блъскат в главата ѝ: свекървата ѝ се надсмива; съпругът ѝ, дебел и безполезен, лежи на дивана и гледа коледния епизод на *Ист Ендърс*; следва караница, породена от нищо конкретно и в същото време за всичко, което не е наред в живота ѝ; после... после какво? Не може да си спомни.

Когато спира да се движи, разбира, че наоколо е твърде тихо. Чува собственото си хрипкаво дишане, сърцето ѝ тупти твърде бързо в гърдите, кръвта ѝ пулсира в тъпанчетата на ушите. Но не се чува нищо друго нито уличното движение, нито сирени в далечината, нито приземяващите се на близкото летище самолети. Нито вятърът.

— Хей... Хей?

Иска да каже думата тихичко, но от устните ѝ излиза звук, не посилен от шепот. Гърлото ѝ драци, езикът ѝ е сух и набъбнал.

Никой не ѝ отговаря.

47.

Първият ден на новата година винаги беше спокоен за участъка. Само неколцина попрекалили с алкохола граждани спяха кротко в килиите, надзиравани от рехав екип. По-голямата част от униформените бяха работили извънредно заради уличното шествие за Хогманай и след това си бяха взели заслужен почивен ден. Дори разследването за наркотици на Дъгит беше в застой. На Маклейн му се щеше да мисли, че старши инспекторът е проявил достатъчно здрав разум, за да се въздържа от масовите издирвания в квартала, но в действителност само главният инспектор беше успяла да го разубеди. За съжаление, Дъгит смяташе, че някой е говорил с нея през главата му, и подозираше, че този човек е именно Маклейн. Битката все още предстоеше, но това щеше да се случи чак вдругиден.

Антъни седеше на бюрото си и зяпаше през прозореца към сивите жилищни сгради отсреща. Небето над тях беше с почти същия цвят, като се добави и мъничко мораво, което вещаеше още сняг. Както обикновено, в офиса му беше студено и пръстите го боляха, докато щракаше по клавиатурата в опит да навакса с изостаналата писмена работа, която се трупаше в малкия му офис с някаква неведома сила. Може би му се струваше така, защото вътре вече имаше прекалено много документи, а както е известно, подобните неща се привличат и цялата бумащина сякаш бе решила да се струпа точно при него. Само така можеше да си обясни огромното ѝ количество. Всеки момент очакваше да види миниатюрни бебета на книжата да прииждат към него с миниатюрни бебешки колички. А може би писмената работа беше като листните въшки — беше чел някъде, че те се раждали бременни.

Телефонът му извънтя. Маклейн се вторачи с недоумение в апарата. Той никога преди не беше звънял. Никой никога не му се обаждаше по стационарния телефон в офиса. Ако някой искаше да говорят, просто идваше дотук и чукаше на вратата. Но сега звънеше. Вдигна го и забеляза, че малкото картонче, на което бяха изписани

вътрешните линии, липсваше. Вероятно беше заминало да си търси подходяща компания.

— Маклейн — каза в слушалката.

— О, слава богу! Имаме детектив насреща — чу се мелодичният глас на сержант Дъндас от приемната.

— Честита Нова година и на теб, Пийт. С какво мога да ти бъда полезен?

— При мен има един човек, който твърди, че жена му е изчезнала.

— Това да не е някой тъп виц, Пийт? Пред мен има планина от книжа и хич не ми е до майтап.

Последва приглушено шумолене на хартия и телефонът заглъхна за момент, сякаш сержантът се движеше. Той каза нещо, което Маклейн не успя да разбере напълно, най-вероятно говореше на човека, изгубил жена си, след което полицаят отново се върна към телефона и заговори пак, този път по-тихо:

— Съжалявам, инспекторе, по принцип не бих ви безпокоил за нещо такова, но не мога да се отърва от този тип. И от майка му.

Телефонът отново заглъхна, сякаш го бяха притиснали към нечий униформен пуловер. През шумоленето Маклейн успя да схване няколко думи: „Той ей сега ще слезе. Моля, проявете търпение“.

— Там ли сте все още, сър? — отново се чу ясният глас на сержант Дъндас.

— Да, Пийт.

— Може ли вие да поговорите с тях? Знам, че това е работа за униформените, но тук няма никого от старшите полицаи, а този тип продължава да настоява, че жена му е била отвлечена. Като го гледам, по-скоро бих казал, че го е зарязала, но той не иска да си тръгне, докато не говори с някой детектив.

— Това той ли го каза?

— Ъхъ. Всъщност беше майка му, но...

— Окей, Пийт. Сега слизам — отвърна Маклейн и се изправи, доволен, че бе намерил оправдание да напусне мрачния си офис. — Но да знаеш, че ми дължиш едно питие за това.

Хари Лубкин беше дебел. Нямаше друг начин да се определи видът му. Лицето му представляваше маса от увиснали дипли плът, които при никаква доза честност не можеше да бъдат наречени бузи и брадичка. Представляваха по-скоро израстъци върху шията му, която, от своя страна, беше просто израстък върху огромното му туловище. Маклейн би казал, че е висок около метър и шейсет и пет и доволно закръглен отвсякъде. Очите му бяха вкопани дълбоко и обградени от тъмни петна, а сплеснатият му нос беше кривнат на една страна. Хари беше обръснал главата си, както постъпваха повечето дебели мъже, но малки туфички коса все още стърчаха около по-трудните участъци. Ако беше по-слаб, би минал за типичен скандалджия.

Майка му, от друга страна, беше слаба като вейка. Очилата ѝ с дебели рамки и късата рошава прическа ѝ придаваха вид на анимационен герой на Гари Ларсън. Ако беше облечена в комплект от пуловер с жилетка и носеше квадратна дамска чанта с остри ъгли, образът ѝ щеше да се припокрива идеално. В момента обаче беше облечена в анцуг от изкуствена материя и носеше платнена чанта, в която вероятно бяха натъпкани достатъчно неща, за да преживее цяла седмица извън дома си.

Двамата чакаха във фоайето на участъка. Когато Маклейн слезе, завари майката да седи мирно на пластмасовия стол, а синът се беше разположил върху цели два, или по-скоро три стола. Госпожа Лубкин скочи на крака още при появата му, а Хари остана седнал.

Маклейн се престори, че проверява нещо в листа, който сержант Дъндас му подаде, след което се приближи към двамата и се представи.

— О, крайно време беше — обади се госпожа Лубкин с твърд акцент от Глазгоу.

— Извинете — отвърна Маклейн и направи знак на госпожата да седне отново на мястото си, след което дръпна последния стол от редицата за себе си. — Днес имаме известен недостиг на персонал. Снощи много от полицаите ни работиха до късно заради шествието за Хогманай. Значи, казвате, че госпожа Лубкин е изчезнала.

— Тъхъ, мръсницата изчезна.

— Майко, защо не престанеш вече? — проговори изненадващо Хари Лубкин.

За разлика от майка му, произношението му бе неутрално, може би с едва доловимо единбургско влияние. Гласът му беше твърде тънък и висок за човек с неговото телосложение.

— Може ли да започнете отначало? — попита Маклейн.

Той погледна през рамо към бюрото на дежурния с надеждата, че сержант Дъндас ще забележи унищожителния му поглед. Полицаят не се виждаше никакъв, но вратата зад бюрото му беше оставена леко открената. Пийт щеше да си плати за всичко това.

— Как е първото име на съпругата ви и кога е изчезнала, господин Лубкин? — попита Маклейн.

Хари Лубкин понечи да отговори, но майка му го изпревари:

— Триша се казва. Няма я от деня след Коледа. Гадната харпия ми се разкрещя, можете ли да повярвате? На собствената си свекърва! И няма да ви казвам какви ми ги наговори! След това си грабна палтото и излезе. Ей така, просто излезе!

— На двайсет и шести декември? А защо идвате при нас чак сега?

— Ами, вижте, малко се скарахме — обади се Хари Лубкин, но погледът му не срещна този на Маклейн, а остана забит в излъскания линолеум на пода и в дебелиите му пръсти.

— Скарахте се, значи. Това често ли се случваше?

Хари погледна майка си и не каза нищо.

— Ама че чепат характер има това момиче! — отвърна госпожа Лубкин. — И е голям инат. Вижте само какво причинява на милия ми Хари. Има синини под очите, целият е издран. Едва не му е счупила носа.

— Вярно ли е това, господин Лубкин?

Маклейн огледа отново нараняванията по лицето на мъжа, след което извади тефтер и химикалка и отвори на празна страница. Не мислеше, че ще се наложи наистина да си води бележки, но така действията му изглеждаха по-правдоподобни.

— Да, добре, инспекторе. Може да се каже, че е малко твърдоглава, но точно това ми харесва у нея — каза Хари и погледна към майка си. — През човечето време се разбираме много добре, но понякога... е, нещата малко задебеляват. Тя обикновено изчезва и остава у някоя приятелка, затова не се замислих много за това. Но когато не си

дойде и за Хогманай, започнах да звъня насам-натам. Никой не я е виждал през цялата седмица.

Госпожа Лубкин просто вирна нос, което говореше далеч по-красноречиво от всякакви думи за чувствата ѝ към снаха ѝ. Маклейн отново огледа двойката майка и син и започна да разбира ситуацията.

— Със сина и снаха си ли живеете, госпожо Лубкин? — попита той.

Жената го изгледа така, сякаш бе полудял.

— Аз? Глупости! По-скоро бих отишла да живея в старчески дом.

— Значи, сте тук на гости за Коледа и Нова година?

— Точно така. Дойдох с влака на двайсет и четвърти вечерта и щях да си ходя утре сутрин. Но ако тя не се появи, ще трябва да остана и да се грижа за бедното си момче.

Маклейн направи сметка наум.

— Значи, сте били тук два дни преди тя да си тръгне. Освен това казвате, че ви се е развикала и се е нахвърлила да бие господин Лубкин.

— Точно така. Освен това ме нарече с някои много грозни думи.

— А вие казвате, че сте говорили с приятелките ѝ — обърна се той към Хари.

— Да, говорих с дружката ѝ Шели, но тя не знаеше нищо.

— Жена ви има ли мобилен телефон?

— Остави го вкъщи.

Дебелакът бръкна в джоба на огромните си панталони и извади оттам мъничък мобилен телефон, който се губеше между дебелиите му пръсти.

— Оставила си е и чантата. Взела си е само палтото и ключовете.

Познати студени тръпки се прокраднаха в стомаха на Маклейн. Той сведе поглед към бележника си и осъзна, че наистина е започнал да си води бележки.

— Господин Лубкин, имате ли снимка на съпругата ви, която можем да използваме? Снимка, която можем да разпространим из болниците, в случай че е била приета там по спешност?

Госпожа Лубкин успя да изрови снимка на снаха си от дебрите на бездънната си платнена чанта. Маклейн я взе и видя на нея млада червенокоса жена, не точно слаба, но не и от калибъра на съпруга си.

Триша Лубкин. А защо тази жена беше избрала да се омъжи за потния дебелак насреща му, той нямаше никаква представа.

— Не записах адреса ви, господин Лубкин.

Маклейн погледна към наполовина попълнения формуляр, който сержант Дъндас му беше подал. Мързеливецът дори не си бе направил труда да попълни данните докрай.

— Живеем в Либъртън — каза Хари Лубкин. — Нагоре през парка, близо до университета. Обикновено, когато се ядоса, Триша просто тръгва нагоре по хълма до Мортънхол. Там живее приятелката ѝ Шели.

Внезапно вече нищо не изглеждаше забавно.

48.

Над голите като скелети дървета се сипеше сняг, отнасян встрани от ленивия студен вятър. Маклейн се сгуши в палтото си, опитвайки се да задържи малкото топлина, която беше събрал в микробуса, за себе си, а не да я споделя с всичко друго в Мидлодиан. Пъстрата група от навъсени униформени полицаи се събра около него, потрепвайки намясто с крака и разтърквайки ръце, за да се стоплят. Беше започнало да притъмнява.

— Така. Всички имате снимката на Триша Лубкин и списък с адреси, които да обиколите — каза Маклейн и огледа групата за признаци на одобрение, но не се изненада, когато не получи такова.

Посинелият от студ детектив Макбрайд привърши с раздаването на последните фотокопия и пъхна длани под мишниците си.

— Предполагаме, че е тръгнала нагоре по хълма, това е бил предпочитаният от нея маршрут, там живее и приятелката ѝ. Това е и най-вероятната посока, в която би тръгнала жена, облечена само с леко палто. Искам да се разделите и да започнете да чукате по съседните врати. Тя е била видяна за последно около шест и половина вечерта на двайсет и шести декември. Искам да знам дали някой не я е виждал и дали някой не е видял нещо необичайно онази вечер.

Маклейн пъхна ръце по-дълбоко в джобовете си, сякаш там щеше да намери остатъчна топлина, за която досега не бе подозирал. Полицаяте останаха скупчени около него в малък полукръг, оглеждайки се един другото за кураж.

— Хайде, хора! Колкото по-бързо започнем, толкова по-бързо ще приключим.

Видя ги как се разпръснаха и започнаха да звънят по вратите и да надничат през отворите на пощенските кутии. Детектив Макбрайд остана до него, леко треперещ от студа.

— Мислите ли, че ще открият нещо? — попита той.

— Шансът би бил хубаво нещо. Няма я от седмица, Стюарт. Следата вероятно вече е била студена само час след като е излязла от

дома си.

Звукът ѝ е толкова чужд, че ѝ отнема много време, за да осъзнае от какво е. Изгубена в света на отчаянието си, тя е потънала толкова дълбоко, че дори не е сигурна дали все още е жива. Но сега чува. Троп-троп-троп, трополене на стъпки, отекващи в коридор. Заедно със звука се появяват и други усещания. Първо идва топлината, която я обгръща отвсякъде като удобен пашкул. След това е болката и глезените и китките, където въжетата са се врязали в плътта ѝ. Накрая усеща болката в празния си стомах и неприятната сухота в гърлото. Диша съвсем леко и се опитва да не вдишва гадните миризми наоколо. Дали не се е напишкала? Не може да определи. Изтръпнала е и не усеща нищо върху твърдия матрак.

— Помощ, моля ви! — опитва се да извика, но по-лесно би било да тръгне да ходи по вода. Гласа и го няма. От устните ѝ се отделя само тих шепот. Тогава разбира, че трополящите стъпки вероятно са на този, който я е довел тук, който я е съблякъл и вързал.

Тънка жълтеникава ивица светлина се появява на каменната арка над главата ѝ. Това е само светлината, процеждаща се под прага, но след безкрайната тъмнина ѝ причинява болка в очите. Стиска силно клепачи, когато вратата се отваря. Извъръща се настрана, когато лампите над главата ѝ светват. Жуженето им напомня на рояк разгневени пчели.

Присвива очи срещу ярката светлина и се опитва да види кой е влезлият, но вързана за леглото и изтощена от безкрайните часове тишина и тъмнина, тя едва успява да обърне глава, колкото да види стените.

— О, добре. Будна си — обажда се мъжки глас, който ѝ е познат отнякъде. Но откъде? Опитва се да си спомни, но ѝ е трудно, защото у нея се надига паника.

— Моля, помогнете ми — успява да изрече със съвсем тих шепот.

— Притеснявах се за теб.

Гласът е мек, с правилен изговор, ерудиран — такъв, какъвто майка ѝ би нарекла „глас, на който можеш да се довериш“. Нека наивната ѝ душа почива в мир.

— Спа много време, много повече от другите.

„Другите?“ Тя отваря още малко очи и се намръщва от болката в главата. Вижда размазано. Господи, още е с контактните лещи! Колко ли можеш да ги носиш, преди да залепнат за очите ти?

Мъжът е застанал на няколко метра от нея, стон неподвижно и я наблюдава. Изведнъж си спомня, че е гола и краката ѝ са завързани разтворени.

— Какво искаш? — казва тя, но всяка дума излиза от гърлото ѝ сякаш обвита в шкурка.

— Какво искам ли? — отвърща мъжът и като че ли се замисля за момент. След това се приближава и тя вижда, че носи нещо. Идва още по-близо и придърпва стол, след което сяда до нея. Не може да различи чертите му, изглеждат розови и синкави през сухите ѝ, раздразнени от контактните лещи очи. Той свежда глава към нещото, което носи. Отваря го. Оказва се, че е голяма книга. — Искам да ти прочета приказка.

Маклейн не познаваше добре полицейския участък на Хаудънхол, но в него имаше столова, а в столовата имаше топла супа. Според него това беше повече от достатъчно и всичко останало би било само декорация. Седна начело на масата от униформени, всички сгушени в якетата си, опитващи се да си стоплят ръцете и като цяло доволни, че задачата им бе приключила поне засега. До него детектив Макбрайд се опитваше да прегледа резултати те от обхода им от врата на врата.

— Имаме двама възможни очевидци на случилото се вечерта на двадесет и шести. И двамата са видели нещо около седем часа, и двамата смятат, че живее в квартала, но не са я познавали по име — обясни той и отново огледа списъка, чертаейки разсеяни спирали из него с надъвканата си химикалка. — Останалите са просто хора, които искат да помогнат.

— Никой ли не я е виждал след това?

— Не.

— А някой видял ли е нещо друго? Някакви коли да са минавали бавно през района?

— Тук е паркът, сър. Всички карат бавно, поне на изкачване по хълма.

Маклейн въздъхна. Много добре знаеше, че вече е прекалено късно. Триша Лубкин е била отвлечена и ако вече не беше мъртва, то скоро щеше да бъде. А в следващите ден-два щяха да намерят голото ѝ тяло под някой мост, почистено внимателно и положено във водата.

— Нищо тук не е наред — каза той.

— Какво, сър? — обърна се Макбрайд и лъжицата супа, насочила се към устата му, се изля обратно в купата, пръсвайки няколко капчици върху листовете.

— Андерсън убиваше веднъж годишно. Той се контролираше. Никога не престъпваше границата си. Затова ни беше толкова трудно да го заловим.

— Е, знаем, че това не е Андерсън. Той е мъртъв. Това трябва да е някое откачено копеле, което го имитира.

— Знам. Но защо му е да влага толкова усилия, за да копира Андерсън, а след това да убива по два пъти в месеца? Или даже три пъти, ако мислим реалистично?

— Не смятате ли, че това е малко прибързано заключение? Искам да кажа, че тя може просто да е хванала влака и да е заминала за Лондон, да речем...

— Нямала е нито пари, нито телефон. Не се е свързала с никого от близките си приятели. Възможно е да е останала при някого друго, например колега от работата.

Маклейн се опитваше да се залови за тази тъничка нишка надежда. Като се има предвид, че днес и утре са почивни дни, щеше да е почти невъзможно да се доберат до някого от банката, където работеше Триша Лубкин. Навъсеня Боб трябваше да работи по списъка с колегите ѝ, но не биваше да възлагат особени надежди на това. Вероятно щеше да се окаже чиста загуба на време. Беше прекалено голямо съвпадение това, че бе изчезнала точно на същото място, както и Кейт Маккензи.

— Не ми се иска да го казвам, но не мисля, че ще я намерим жива.

Чувства се странно. Не е, заради това че е била завързана гола и упоена, бог знае от колко време. Ту потъва, ту изплува от мрака на безсъзнанието и почти не разбира езика, на който говори мъжът до нея. Прилича на латински. А може и да са просто някакви безсмислици, кой знае. Думите обаче остават в главата ѝ и се въртят в съзнанието ѝ, донасяйки отдавна забравени спомени.

Спомня си как като дете беше на плажа в Портобело с малкия Джими Шанкс. Пушеха откраднати цигари, след това играха на „покажи ми твоето, за да ти покажа моето“. Господи, сигурно е била на не повече от десет години. Но не беше това. Спомняше си го не защото това бе първият път, когато видя пишлето на момче. Стана след това, когато се връщаха към къщи и видяха онова куче. Горкото животно, беше ударено от кола. Лежеше отстрани на пътя. Цялото бе потрошено и потънало в кръв. Те бяха решили, че ще е забавно да го дразнят, докато то се опитваше да изпълзи надалеч. Джими хвърляше камъни по него, а тя го удари с пръчка. Защо го бе направила? Тя не беше такава.

След това усеща, че той е върху нея. Как е станало това? Все още го чува да чете онези думи от книгата, но сега тялото му я притиска, ръцете му болезнено мачкат гърдите ѝ, а панталоните му са смъкнати около глезените. Пишлето на малкото момче вече е голямо и ядосано.

Опитва се да се бори, но гласът му изпълва съзнанието ѝ. Мъртвото куче размахва опашка и оголва зъби в болезнена гримаса. Вижда зъбите му, покрити със слюнка и кръв. Близо е до главата ѝ. Мъжът, не кучето. Сега си го спомня, говори ѝ от колата си, предлага ѝ да я закара, след това пръска нещо в лицето ѝ и я изнасилва.

— Махни се от мен! Ах, ти, копеле!

Бори се с възетата, стегнали ръцете ѝ, и безсмислените му думи за миг избледняват. Достатъчно, колкото да отметне глава назад и да се засили за удар с всичката сила, която ѝ е останала.

— Как се справяш със списъка, Боб?

Маклейн застава на прага на оперативната стая и погледна към редиците празни бюра. Навъсенения Боб се беше навел над няколко принтирани листа и зачертаваше с червена химикалка имената на хората, които беше изключил от разследването. Той се облегна на стола

си, при което се чуха протестиращите пропуквания на гръбнака му и на самия стол.

— Мамка му, почти съм готов — отвърна той и пусна химикалката върху листа, след което разтърка уморените си очи. — Ричи отиде до банката, за да се срещне с отговарящия за човешките ресурси. Казаха, че ще се задействат специално за нас, но в голяма степен вече сме разпитали всички, които са я познавали.

Маклейн погледна към стената с бялата дъска, накъдето му бе посочил с глава Навъсеня Боб. Снимката на Триша Лубкин беше прикрепена до тези на Кейт Маккензи и Одри Карпентър, но малко встрани от тях. Никой от двамата не се съмняваше, че скоро щеше да се приближи съвсем. Наистина отдавна трябваше да са преместили всичко в подходяща оперативна зала, ако въобще беше останала свободна такава в участъка. Освен това не след дълго висшестоящите щяха да започнат да нравят безполезни предложения — поне нямаше да е зле, ако решат да ги подкрепят с още малко човешки ресурси.

— Е, наистина няма какво повече да направим на този етап — каза той и погледна часовника си, като за миг се зачуди къде беше изчезнал денят. — Записите от охранителните камери в парка са прекалено неясни, за да се различат номерата на колите, а и кола, спираща, за да качи пешеходец, в действителност не означава нищо. Освен ония двамата от квартала, никой не е чул нищо и не е видял нищо. Мразя да се чувствам толкова дяволски безполезен.

— Ще го хванем, сър.

Маклейн погледна стария си приятел и осъзна, че не беше казал: „Ще я намерим“. Самият той също разпознаваше признаците и това, което сочеха, не му харесваше.

— Зарежи това, Боб. Дай да идем в кръчмата.

49.

Обективно погледнато, пиенето с Навъсения Боб беше грешка. Не успяха да убедят никого друго да дойде с тях, твърде много от колегите им бяха прекалили с пиенето покрай Хогманай. Затова отидоха само двамата — отидоха на старите места и си възвърнаха някои от старите лоши навици. Пикантният кебап в един през нощта им се беше усладил, както винаги. Но сега имаше чувството, че в устата му е пропъзляло някакво дребно животно и е наредило цяла орда от миниатюрни демони, след което е умряло вътре.

Часовникът до леглото му показваше шест и половина. Днес се предполагаше, че ще бъде почивният му ден, но това беше преди изчезването на Триша Лубкин. Той въздъхна, обърна се настрана и успя да заеме седнало положение. Разтърка наболата си брада. Май беше време за ставане.

Застана под душа и остави горещата вода да му влее малко живот, докато масажираше главата си, за да се отърве от болката, причинена повече от липсата на сън, отколкото от каквото и да било друго. Общо взето не се чувстваше чак толкова зле, вероятно защото двамата с Навъсения Боб бяха останали само на бира. Не бяха стигнали до среднощно нападение на дома му, за да унищожат бутилка уиски. А и от газираната вода, която в половината кръчми в града наричаха *ейл* и можеше да пиеш колкото си искаш, докато накрая експлодираш.

Влезе в кухнята, където котката на госпожа Маккъчън го гледаше от обичайното си място на плота до печката, сякаш искаше да му каже: „Колко време ти трябва, за да дойдеш на себе си?“. Той не ѝ обърна внимание, направи си силно кафе и се зае да си приготви корнфлейкс и препечена филийка. Ако въобще се беше сетил някога да си напазарува храна, сега за закуска можеше да има бекон с яйца.

Докато пълнеше чашата си с кафе за втори път, си напомни, че трябва да побърза. Една жена беше изчезнала, най-вероятно отвлечена от убиец имитатор. Обикновено би трябвало да е на бюрото си в

участъка до десет минути след събуждане. Е, сега може би не бяха чак десет минути, вече не живееше на пешеходно разстояние от работата си. Но подробности като кафе и закуска никога преди не му бяха правили впечатление. Те бяха неща, които можеше да си вземе на път за работа и да консумира, докато работи. Сега обаче имаше малко време за себе си. Трябваше да убива време. Трябваше да чака.

Пет минути по-късно телефонът му иззвъня и той знаеше за какво се обаждат.

— Намерили са тяло, сър. Горے на хълмовете, близо до път А7. Мястото се казва Нетлингфлаг — съобщи му сержант Ричи, която звучеше така, сякаш също не беше спала цяла нощ.

— Триша Лубкин ли е? — попита Маклейн.

— Информацията дойде току-що. Все още не сме успели да идентифицираме жертвата.

— Тя е, Ричи. Съжалявам.

— Аз тръгвам натам. Искате ли детектив сержант Леърд да се заеме с това? Знаем, че днес е почивният ви ден.

— Не, недей да притесняваш Навъсения Боб — отвърна Маклейн. Съдейки по собственото си състояние отпреди няколко часа, възрастният детектив сержант нямаше да е в много по-добра форма. — По път мини отгук, аз ще се заема с това.

Той затвори, остави телефона на кухненската маса и се взря в котката. Тя на свой ред се вторачи в него и го гледа, без да мигне, през цялото време, докато той допиваше кафето си и чакаше.

През лятото път А7 представлява приятен маршрут за разходка с кола. На юг минава през равнината Мидлодиан, разсича Муърфут Хилс и се спуска надолу към градчетата на Бордърс. От двете страни на пътя се откриват само голи бърда, съвсем рядко се мярка тук-там по някое дърво. Нищо не спира погледа. Нито вятъра.

През зимата, когато паднеше сняг, мястото ставаше абсолютна гадост. Към това трябваше да се добави и фактът, че полицейската кола, с която дойдоха, имаше спешна нужда от смяна на предните гуми. Поне отоплението в купето работеше, за да прочиства предното стъкло от мъглата и да виждат по-добре снегорина, който разширяваше тесния път пред тях, прокаран между преспите. Отначало бяха

пропуснали отбивката и се наложи да се връщат. Сега пред тях се движеше полицейски ленд роувър и им показваше пътя, докато колата им се катереше по опасно хлъзгавия стръмен път, подминавайки няколко къщурки, струпани около стари бараки с ръждиви ламаринени покриви и голям фермерски дом.

Фордът на криминалистите някак си беше успял да се изкачи по пътя заедно с две патрулни коли. Маклейн показа служебната си карта на униформения полицай, на когото се беше паднала задачата да маркира периметъра на местопрестъплението с жълта полицейска лента.

— Къде е мястото? — попита го и потръпна от бръснещия вятър, който проникна през дебелия палто, сакото, ризата и кожата и стигна чак до костите му.

Полицаят не каза нищо в отговор, вероятно бе решил, че всяко отваряне на устата означава загуба на ценна телесна топлина. Вместо това направи знак с глава по посока на най-голямата от къщурките, издигната на хълма недалеч от тях. Полицаят поне имаше шапка, нещо, което Маклейн не се беше сетил да си вземе.

Снегът по брега беше отгъпан равномерно. Отгоре, от върха на хълмчето, се спускаше тесен поток. От покритите със сняг скали бяха надвиснали ледени висулки, сякаш искаха да достигнат бавно течащата вода. Малко по-нагоре по течението, където потокът пресичаше пътя към фермата, се виждаше извивката на стар каменен мост. Няколко души се бяха скупчили отстрани и стояха близо един до друг, за да се топят. Щом Маклейн се приближи, един от тях се обърна. Показа се Ангъс Кадуоладър, с качулка на главата и увит в дебел шал.

— О, Тони. Щеше ми се да ти честитя Нова година, но май това не е най-подходящото място.

Маклейн кимна в знак на съгласие.

— Какво имаме?

— Госпожа Милнър от фермата ни се обади към седем часа тази сутрин — обади се един от групата. Маклейн разпозна младия полицай, който му беше показал тялото на Одри Карпентър, изоставено близо до язовира, на не повече от осем километра отук. — Пуска кучетата си навън всяка сутрин. Обикновено те се връщат след

пет минути, та да ги нахрани, само че днес не се върнали дори когато ги повикала. Намерила ги тук долу. Открила и това.

Маклейн проследи с поглед мястото, което му сочеше полицаят. Ледът сковаваше бреговете на малкия вир точно под моста. Сред водите му се виждаше голо тяло, застинало неподвижно в миг на агония. Усети как го обзема ужас, макар да бе сигурен, че жената е била мъртва дълго преди да бъде оставена тук. Но нещо във вида на тялото ѝ, замръзнало под слой лед, го накара да потръпне от първичен и ирационален страх. Тя лежеше по гръб, косите ѝ се бяха разпрострели около главата като ореол и бяха застинали така, след като ледът бе сковал тялото ѝ. Не се виждаше много, освен лицето, но дори под леда си личеше, че е гола. Не му трябваше снимка, за да я идентифицира, вече знаеше коя е.

50.

— Не може да е престояла в леда повече от два-три часа. Тялото ѝ едва е започнало да замръзва.

Маклейн стоеше сред стерилната обстановка на градската морга, докато Ангъс Кадуоладър извършваше първоначалния оглед на мъртвото тяло. Положена на масата от неръждаема стомана, Триша Лубкин изглеждаше още по-студена, отколкото навън в леда. Единствено червената коса ѝ придаваше някакъв цвят, но дори той изглеждаше мъртъв. Разрезът, минаващ напречно през шията ѝ от ухо до ухо, беше избледнял, почистен добре от човека, който я бе убил.

— Можеш ли да направиш предположение за часа на смъртта?

— Трудно — намръщи се Кадуоладър. — Със сигурност е била мъртва достатъчно дълго, че вътрешните ѝ органи да се охладят до температурата на околната среда. Това ще рече до около нулата, но не са налице други индикатори, за да се определи. Ефектът би бил същият, ако я беше сложил в някое от тези чекмеджета. — Патологът кимна към редицата хладилни камери с ужасяващо съдържание.

— Въпреки това можеш да предположиш — настоя Маклейн.

Опита да се усмихне на стария си приятел, но не беше съвсем сигурен дали е успял. Така или иначе настроението му не беше никак весело.

— Трябва да стрелям напосоки, Тони. Все пак бих казал, че смъртта е настъпила в интервала между двадесет и четири до четиридесет и осем часа преди да я открием. Освен ако след смъртта не е била държана на някакво наистина много студено място. Като в заледен поток например. Но ако изходим от предположението, че става въпрос за същия човек, убил Кейт Маккензи и Одри Карпентър, можем да кажем, че когато я открихме, е била мъртва от не повече от дванайсет часа.

— А каква е причината за смъртта?

— Трябва ми малко време за това, но отново ще кажа, че явно е причинена от разреза на шията. Дълбок е почти то шийните прешлени.

Сигурно кръвта ѝ е изтекла бързо и смъртта също е настъпила бързо.

Кадуоладър продължи изследването с детайлен оглед на ръцете и пръстите на Триша Лубкин. Използва някакъв тънък инструмент, за да изстърже съдържанието под ноктите ѝ, и предаде образците на мълчаливата си асистентка Грейси. Работата му по тялото продължи бавно и методично, като накрая стигна до главата ѝ. Маклейн стоеше неподвижен и очакваше да разбере какви други следи криеше тялото на мъртвата жена. В момента наистина нямаше какво повече да направи.

— Това е интересно — обади се Кадуоладър и се наведе още пониско над челото на Триша. — Трейси, моля те, подай ми лупата и намери рентгенова снимка на черепа ѝ. Фронтална.

Взе подаденото му увеличително стъкло и отново се наведе над тялото, след което се отдалечи към светлинното табло, където Трейси вече бе закрепила нужната снимка. Маклейн го последва със слабата надежда, че патологът е открил нещо важно.

— На челото ѝ има леки наранявания. — Кадуоладър посочи към една неопределена област от рентгеновата снимка, точно над очните кухини. Маклейн не успя да различи нищо. — А тук, около очните орбити и кухината на синусите, виждаме микрофрактури.

— Това значи ли, че си е ударила главата в нещо?

— Не точно — отвърна патологът и се върна обратно при тялото на масата. Посочи с ръка, облечена в латексова ръкавица, и обясни: — По китките и глезените ѝ има следи от връзване, била е вързана доста време. Ако е паднала или е била блъсната, след като вече е била вързана, щеше да има следи и на други места по тялото ѝ, може би на бедро или рамо. Щях да съм изненадан, ако носът ѝ не беше счупен. Но няма нищо такова.

— И какво точно намекваш?

— Запознат ли си е израза „глазгоуска целувка“? — усмихна се Кадуоладър.

— Ударила е нападателя си с глава в лицето?

— Да, и то немного преди настъпването на смъртта. Ударът е бил доста силен. Ако се съди по собствените ѝ наранявания, нападателят ѝ сигурно в момента е украсен с голяма цицина. Бих се изненадал, ако и на него самия не му се налага да посети лекар.

Патологът се обърна отново към лицето ѝ и топлината в гласа му беше съвсем осезаема, когато каза:

— Жалко, че това не е успяло да те спаси, скъпа, но браво на теб.

— Зает ли си, детектив?

Маклейн надникна през вратата на оперативната стая и забеляза, че фотографията на Триша Лубкин бе преместена върху бялата дъска. Сега стоеше до тези на другите две жертви, всички застигнати от жестока и ненавременна смърт.

— Зависи кой ме търси, сър — вдигна глава от компютъра си Макбрайд и успя да потисне прозявката си.

— Не се шегувай. Може би предпочиташ да работиш по случая с наркотиците.

— Защо? Какво искате да свърша?

— Искам да се свържеш с всички болници и частни хирургични практики в областта. Виж дали няма да откриеш някой униформен да ти помогне. Ще търсите хора, които са били приемани със счупен нос през последните четири дни.

— Хм, дали от болниците ще ни дадат такава информация? Имам предвид, нали има конфиденциалност на данните за пациента и така нататък.

— Сигурно няма. Но ако успеете да ги убедите поне да ви кажат идвал ли е някой с такъв проблем, това може да ни помогне да стесним кръга. Опитай първо с частните практики и им обясни, че става въпрос за разследване на убийство.

— Окей, сър — отвърна Макбрайд и посегна към компютърната мишка. — Разбирам, че това трябва да се свърши веднага.

— Ако можеш, дори по-бързо. Защо? С какво друго се занимаваш?

— С пожарите. Знаете ли, оказахте се прав. Е, поне за тези, които успях да проверя до момента. Всички сгради са свързани с някаква организация, наречена Гилдия на странниците. Не можах да разбера кои точно са били те, но предполагам, че са част от старите гилдии на търговците от шестнайсети век.

— Странници обикновено са наричали търговците и занаятчиите, които не са членували в гилдии — отвърна Маклейн. —

Никога не съм чувал те самите да са сформирали своя гилдия.

— Аз също не съм. Щях да питам чичо си, той знае всичко, което може да се знае за историята на Единбург.

— Колко от сградите успя да проучиш назад във времето?

— Засега четири. Не е лесно човек да се добере до документите за собственост, а и те невинаги датират от толкова отдавна.

Четири от дванайсет — доста висок процент, за да е обикновено съвпадение. Но дори и да не беше съвпадение, Маклейн не знаеше с какво би му помогнала тази информация. Гилдията на страниците отдавна не беше действаща, а дори и да беше, за какво ѝ бе да изгаря старите си сгради? И как точно?

— Добра работа, детектив. Попитай чичо си следващия път, когато го видиш. Но сега трябва да се заемеш с докторите. От миналия четвъртък насам нашият убиец е със счупен нос и искам да знам къде е ходил да си го оправи.

51.

Звънът на телефона на бюрото му прекъсна отчаяните опити на Маклейн да се пребори с част от камарата книжа в офиса му. Без малкото картонче, на което бяха изписани номерата на линиите, нямаше никакъв шанс да отгатне кой звъни. Несъмнено някой късметлия в приемната отново беше изтеглил късата клечка.

— Маклейн — представи се той и за всеки случай съдържа част от раздражението си.

— Ако имаш минутка, Тони, можеш ли да дойдеш в офиса ми?

Главен инспектор Макинтайър не реагира на раздражението му, но ако се съди по собствения ѝ тон, това беше по-скоро заповед, отколкото покана.

— Идвам веднага, госпожо — отговори Маклейн.

Нямаше смисъл да пита за какво става въпрос. Заряза отново писането и бързо се озова на последния етаж.

Вратата на Макинтайър винаги бе отворена, но когато се приближи и почука на рамката, видя, че тя не е сама в кабинета. Мат Хилтън му се ухили от единия фотьойл.

— Предположих, че си забравил за срещата си, Тони — каза Макинтайър. — Мат казва, че се справяш добре, но не мисля, че той е склонен да те освободи точно в момента. А и с този нов случай...

— Аз... аз съм добре. Наистина.

Гласът му дори и за самия него прозвуча неубедително, но Маклейн разбра, че трябваше да каже нещо.

— В такъв случай не бих имал много работа, нали? — ухили се отново Хилтън. Не би могъл да опише физиономията му по друг начин, освен като жабешка.

— Така ли? Какво точно имате предвид?

— Мисля, че знаеш какво има предвид, Тони. — Макинтайър се изправи, погледна часовника си и отместил поглед към Хилтън. — Четиридесет минути достатъчни ли са. Мат?

— Засега да, Джейн. Предостатъчни. — Психиатърът също се изправи, но вместо да излезе от кабинета, направи знак на Маклейн да заеме отсрещното кресло.

— Просто се примири с това, Тони — обади се отново Макинтайър. — Мат е тук, за да ти помогне. — След което го потупа по рамото и излезе, затваряйки вратата след себе си.

— Трябва ли да се занимаваме с това точно сега? — попита Маклейн. — В момента наистина съм много зает.

Хилтън не отговори, просто се настани по-удобно във фотьойла и каза:

— Моля ви, Тони, седнете.

Маклейн се подчини. Не виждаше какво друго може да направи.

— Значи, все още мислите, че полудявам? — попита той.

— Е, така ли е?

— Не.

— Изглеждате много убеден в това.

Хилтън потъна обратно в стола си, кръстоса крака и извади химикалка от джоба на самото си. За разлика от предишната им среща, доколкото Маклейн успя да забележи, този път психиатърът нямаше върху какво да пише. Вместо това започна разсеяно да щрака с химикалката. Включена-изключена. Щрак-щрак. Това беше трик, който и самият Маклейн често използваше по време на разпит и знаеше добре, че в никакъв случай не трябва да му казва да спре.

— Нека обобщим, става ли? Напоследък сте подложен на доста голямо напрежение. Смъртта на Андерсън и пожарът в дома ви. Смъртта на баба ви, която ви е отгледала почти от пеленаче. А сега и тези две... не, три убийства. Кажете ми, Тони, как се чувствате след всичко, случващо се около вас?

— Не знам — сви рамене Маклейн. — Предимно раздразнен. Вижте, сигурен съм, че вече говорихме за всичко това. Наистина в момента нямам никакво време...

— Интересно. Затова спорите и със старши инспектор Дъгит, нали?

О, значи, Дървеняка беше този, който беше отворил дума. Несъмнено се беше обадил на заместник-началника на управлението, а не на Макинтайър. Сега вече всичко се връзваше.

— Споря със старши инспектора, когато смятам, че ще допусне грешка, Хилтън. Както и когато тормози подчинените ми детективи.

— Моля, наричай ме Мат. Значи, винаги гледаш да защитаваш екипа си? Смяташ ли, че те са твоето семейство?

Маклейн си представи как Навъсеня Боб се настанява на леглото в свободната му стая след някоя тежка нощ.

— Не точно. Просто съм открил, че постигаме по-добри резултати с добра дума, отколкото с крясъци. Наречете го различен подход към управлението на персонала.

Хилтън се усмихна и спря да щрака с химикалката.

— Тази година си работил в коледния ден — каза той. — Както всъщност и във всички следващи дни до днес, въпреки че са ти казали да си вземеш почивен ден на два̀сет и шести.

— Мислех да си го взема утре.

— Проверих графиците — продължи Хилтън, сякаш Маклейн не беше казал нищо. — Изглежда, работиш винаги на Коледа и Нова година. Защо така, Тони?

— Някой трябва да работи. А аз нямам семейство, както сигурно знаете. Мога да дойда тук и да оставя някой друг полица̀й да се прибере у дома при жената и децата си.

— Това е много... благородно от твоя страна. Сигурен ли си, че няма и някоя друга причина? Нещо, което не искаш да признаеш дори и пред себе си?

— Какво имате предвид, Хилтън? — попита Антъни и го погледна право в очите, като се опита гласът му да прозвучи безразлично въпреки надигания се гняв. Със стреса можеше да се справя, но психологическите консултации бяха съвсем друга работа. — Да не би да е това, че точно на Хогманай открих мъртвото тяло на годеницата си да се носи голо във водата на река Лийт? Казах ви и последния път — имах повече от десет години, за да превъзмогна това, и знаете ли какво? Те не са достатъчни. Наречете го незавършен процес.

Щракането на химикалката беше спряло, но Хилтън продължи да гледа Маклейн в очите.

— Как се почувства, когато научи за смъртта на Андерсън? Представям си, че сигурно ти е било трудно да я приемеш. Искам да

кажа, просто ей така изведнъж той е мъртъв. Дори не можеш да си отмъстиш.

— Същата техника ли използвахте, когато консултирахте и Андерсън? — попита Маклейн. — Само дете ми се струва, че е малко, как да кажа, нетрадиционна.

— Никога не съм консултирал Андерсън, Тони. Знаеш това.

— Така ли? Свидетелствахте в съда, че е невменяем. Прекарали сте достатъчно време с него, за да го установите, и въпреки това не сте се опитали да му помогнете?

— Андерсън не искаше помощ. Знаеш ли, в това отношение двамата много си приличате.

Маклейн умишлено игнорира забележката. Беше усетил неудобството на Хилтън и в момента се наслаждаваше на чувството.

— Това май не говори добре за професионалното ви любопитство, нали? Искам да кажа, не се ли поинтересувахте поне от мотивите му? Сигурно сте го питали за безценната му книга.

— Не е необичайно за убиец да прехвърля вината за действията си върху неодушевен предмет. Фиксацията на Андерсън към този конкретен предмет беше показателна само за богатството на фантазиите му. Но трябва да се има предвид, че той беше много начетен човек, с добри познания по много древни езици. Никога не съм срещал човек с толкова богата обща култура. А старинните книги все пак бяха неговата специалност.

— На мен това ми прилича на възхищение — отбеляза Маклейн.

Хилтън за малко да му отговори, но се спря и по устните му заигра гънка усмивка.

— Мислех, че говорим за вашето отмъщение — каза той.

— Не, вие говорехте за него. Но ако това ще ви направи щастлив, ще ви кажа, че моето отмъщение настъпи, когато тикнах копелето в затвора.

— И въпреки това отидохте до Абърдийн, за да присъствате на погребението му. Защо беше нужно? Искяхте да се уверите, че наистина е мъртъв ли?

— Казах ви и преди, това беше само погребение, не е същото. Както споменах и при последната ни среща, може би съм търсил някакъв завършек — успя да се усмихне Маклейн.

— И намерихте ли го?

— Не, в действителност — не. Стореното е сторено, не мога да променя миналото.

— Това сигурно ви дразни много.

— Не ме дразни и наполовина толкова, колкото това, че стоя тук, за да ми задават едни и същи тъпи въпроси отново и отново, когато трябва да търся убиец. Затова, ако нямате нищо против, Хилтън, наистина смятам, че трябва да се връщам към задачите си.

Антъни се изправи, като почти очакваше, че психиатърът ще се опита да го спре. Бяха разговаряли по-малко от десет минути — нищо общо с четиридесетте, които се предполагаше, че трябва да изтърпи. Но Хилтън просто кимна и защрака с химикалката си, докато на лицето му отново се изписа онази дразнеща тайнствена усмивка.

— Разбира се — каза той, — но искам скоро пак да си поговоря с теб, Тони. Аз съм този, който ще реши кога ще приключат консултациите ни. Все още има нерешени въпроси, пред които трябва да се изправиш.

„Нерешени въпроси — каза си Маклейн и отвори вратата на офиса на главния инспектор толкова рязко, че Джанис, секретарката, се стресна. — Дяволски си прав.“

52.

Маклейн забеляза отец Антон пред вратите на дома си, докато вървеше по улицата, все още вбесен от кратката консултация с Хилтън. В действителност не можеше да обвинява главния инспектор за начина, по който му беше натресла тази среща. Съзнаваше, че ако му беше казала за какво го вика, той щеше да си намери извинение да не отиде. Е, в бъдеще също щеше да има много възможности да избягва добрия доктор.

— Станало е и друго убийство — посрещна го възрастният мъж вместо поздрав. Маклейн не се изненада, че той го последва по чакълена пътека към къщата.

— Откъде знаете?

— Съобщиха в новините по телевизията. Журналистът каза, че е било намерено тяло в някакъв ручей. Показаха снимка на Андерсън, изглеждаше много по-възрастен, отколкото го помня.

Стигнаха до задната врата на дома му и Антъни влезе, като покани и възрастния човек. Котката на госпожа Маккъчън, застанала на обичайното си място върху плота до печката, огледа отегчено и двамата, когато влязоха в кухнята.

— Ако търсите отговори, опасявам се, че сте дошли на неподходящото място. Нямам право да обсъждам текущо разследване.

Маклейн напълни чайника и го сложи на котлона да кипне. В същото време отец Антон зае обичайното си място на масата. Изглеждаше така, сякаш старецът почти се беше нанесъл тук, а Антъни не можеше да си спомни точния брой на посещенията му.

— Не аз съм този, който търси отговори на въпросите си, инспекторе.

Маклейн замръзна намясто. Ръката му увисна във въздуха, докато посягаше да извади пакетчета чай от шкафа.

— Има ли нещо, което искате да ми кажете? — обърна се той към монаха. — Нещо, което знаете по случая?

— Вече ви го казах, инспекторе. От книгата е. Някой я е взел. Не, не го обясних точно. По-скоро тя е хванала някого, обсебила го е. Както Доналд Андерсън беше попаднал под нейна власт. След като погълна душата му.

Ровейки за чая, Маклейн събори няколко кутии от шкафа и трябваше да се завърти бързо, за да ги хване.

— Вижте, знам, че Андерсън беше труден случай. Знам също така, че някой е достатъчно луд и достатъчно зъл, за да копира това, което той е направил. Знам, че е замесена и някаква книга, но тя не е никакъв магически средновековен текст. Книгата е всъщност едно скапано жълто журналистическо произведение, написано от една откачалка на име Джоан Далглийш.

Стовари металната кутия за чай върху плота с такава сила, че стресна котката. За пръв път през последните няколко дни се сещаше за Далглийш и гадната ѝ книга. Със сигурност обаче случаят беше точно такъв. Тя бе вдъхновила болните фантазии на мъжа, убил Одри Карпентър, Кейт Маккензи и Триша Лубкин. Ако Мат Хилтън търсеше причината, поради която Маклейн не можеше да сложи точка, тя беше и в тази книга, отпечатана луксозно и с лъскава фотография на мъртвия убиец на корицата. Жалко, че почти всеки дом в страната притежаваше екземпляр от нея.

— Наистина ли вярвате в това? Мислите, че някой може да направи нещо толкова жестоко само защото е прочел за това в някаква книга?

— Вие не твърдите ли същото? — попита Маклейн и наля гореща вода в керамичния чайник, чудейки се защо точно бе направил чай. Беше достатъчно късно, бе време за бира, а след такъв ден определено заслужаваше да пийне една.

— Не, не казах това, инспекторе, не ме ли слушате? — размаха ръце отец Антон. — Не вие четете *Liber animorum*, а тя чете вас. Тя претегля душата и ако открие, че страда от недостатъци, я поглъща. Това, което оставя след себе си, е зло в буквалния смисъл на думата — човек без никакви угризения. Същото се случи и с Доналд. Той остави книгата да го прочете и тя унищожи всичко добро у него. Остана само едно същество без съвест, неспособно да изпита състрадание и разкаяние. Нищо.

Старият монах почти се беше изправил от мястото си, докато говореше, и след последните думи се отпусна на стола, сякаш те бяха изсмукали енергията му докрай. В последвалата пауза Маклейн наля чая и си помисли, че това е толкова простичко действие. Приплъзна едната от чашите по масата към отец Антон и каза:

— Няма никаква книга. Проверих регистъра. Казах ви и преди, един от детективите ми прерови цялото хранилище — да не би да сме пропуснали някоя кутия. Тя не е там. Никога не е била. Не знам дори защо ви слушам да ми разправяте за нея... може би защото сте познавали Андерсън. Надявах се, че може би ще можете да ми дадете малко информация за това какъв е бил и как е станал това, което беше.

— И аз така реших — каза отец Антон и отпи глътка от чая си.

— Защо продължавате да идвате тук? — попита Маклейн и отпи от своя чай. — Какво искате от мен?

— Самият аз също провеждам свое разследване — отвърна отец Антон и избегна отговора на въпроса. — Ходих при почти всички антикварни книжари в града. Разбира се, никой от тях дори не е и чувал за книгата, но аз не търсех нея.

— А какво търсехте?

— Ще се изненадате колко много от тях все още помнят Андерсън. Не са го харесвали особено, но всички са го уважавали. Знаел е много за книгите. Знаеше много още когато беше част от нашия орден, затова в крайна сметка стана и наш библиотекар. Някои от книжарите, с които говорих, са търгували с него, а двама от тях дори все още имаха книги, които той беше взел от ордена — книги, които аз мислех, че са изгорели.

— Знаем, че е ограбил ордена ви — кимна Маклейн. — Това вече ми го разказахте.

— Да, но той е запазил почти всички книги, които открадна. Продал е само тези, които не бяха толкова важни за нас. Живял е доста скромно, не го е правил заради парите.

— Знаете, че ако можете да докажете, че тези книги са ви принадлежали, можете да спрете разпродажбата. Можете да си върнете библиотеката. Сигурен съм, че някои...

— Орденът „Свети Герман“ е мъртъв, инспекторе. Той не изпълни своя свещен дълг, единственото основание да съществува. Аз продължавам, защото има едно ужасно зло, което трябва да бъде

поправено. Някога книгата беше моя отговорност и аз няма да намеря покой, докато тя не бъде намерена и унищожена.

Маклейн зачака отец Антон да каже още нещо, но старият монах, изглежда, беше останал без дъх.

— Ще заловим убиеца на тези жени. Имаме улики, които можем да проследим. Иска се само добра и сериозна полицейска работа. И ако се окаже, че той разполага с древен библейски текст, скрит някъде, ще го намерим. А когато това стане, ще ви се обадя, за да ми кажете какво да правим с него, става ли?

— Не е достатъчно. — Старецът се изправи, закопча палтото си и си сложи ръкавиците. Посегна за шапката си и добави: — Ордена вече го няма. Книгите, които съхранявахме, ще бъдат разпръснати по четирите краища на света и от това може би ще произлезе нещо добро. Но вие, инспекторе, ще откриете *Liber animorum*. Не се съмнявам в това. И когато го направите, трябва непременно да я унищожите.

Маклейн изпрати с поглед стареца, който се отдалечаваше по алеята. Защо продължаваше да идва в дома му? И защо той продължаваше да търпи свещеника? Никога не беше изпитвал особен респект към Църквата. Може би всичко беше заради това че отец Антон бе познавал Доналд Андерсън, преди книжарят да се превърне в сериен изнасилвач и убиец. Или може би всичко беше заради сънищата.

Когато се прибра вътре, къщата му се стори студена, тъмна и пълна със сенки. Централното отопление работеше, но усилията му бяха безполезни на толкова голяма площ. Във всяка от по-големите стаи имаше камина. Някога по това време на годината всичките сигурно са били запалени и поддържани от слугата, който е живеел в миниатюрната стаичка на тавана. По някаква причина Антъни намираще за забавна идеята да има прислужник и тя го накара да се усмихне сам на себе си, когато се върна в топлатата кухня. Определено можеше да си позволи да наеме някого, но не можеше да свикне с мисълта, че друг човек ще живее под един покрив с него. Беше сам от прекалено дълго време.

Котката на госпожа Маккъчън напусна любимото си място до печката и се завъртя в краката му, докато сновеше между бюфета и

хладилника, търсейки нещо за ядене. На корковата дъска за съобщения до телефона бяха забодени няколко листовки на различни доставчици на храна за къщи, но в момента не можеше да реши точно към коя възможност за нездравословно хранене да се насочи. Вместо това се зае да измие чашите от чая и чиниите, останали до мивката от закуската, както и да почисти остатъците от последните две вечери, изядени в библиотеката до камината. Имаше и пране, но то никога не му беше представлявало проблем — още от времето, когато живееше в апартамента в Нюингтън. Но тук, с всичкото това пространство, с което разполагаше, бе започнал да придобива лоши навици. Утре щеше или да му се наложи да извади ютията, или да иде до града, за да си купи още няколко нови ризи.

Тъкмо когато нагласяше програмата на пералнята, на входната врата се позвъни. Цветно пране, тридесет градуса, за четиридесет и пет минути. Натисна бутона за включване и чу как машината започна да се пълни с вода. Мина отново през кухнята и отиде да отвори, чудейки се какво ли беше забравил да го пита старецът този път. Успя да уцели ключовете за лампите и коридорът светна, а след това се включи и осветлението на верандата отвън. Но не отец Антон чакаше в студения нощен въздух да бъде поканен вътре.

Беше Ема. И беше донесла пица.

— Едно птиченце ми каза, че утре имаш почивен ден — каза тя.

53.

Вледеняващ студ постепенно го изтръгна от съня без сънища. Маклейн се обърна и заопипва около себе си, търсейки завивката, без да отваря очи в почти тъмната преди зазоряване спалня, когато ръката му се натъкна на нещо. Някой лежеше в леглото до него и се беше увил толкова плътно в цялата завивка, че се подаваше само върхът на главата. Съзнанието му все още бе помътено от съня и му трябваше известно време, за да осъзнае какво става. Тогава спомените започнаха да се завръщат, а с тях се появи и сладко-горчивото чувство на щастие и вина.

Късата коса на Ема беше невъобразимо разрошена, а кожата на лицето ѝ — толкова бледа, че на фона на бялата възглавница изглеждаше почти прозрачна. Въпреки студа, който го караше да потръпва, той остана да я гледа неподвижен и заслушан в тихото ѝ дишане. Тя отвори бавно очи и го погледна, без да помръдне. По пухкавите ѝ устни се разля усмивка и ръката и се измъкна изпод завивката. Антъни потръпна, когато дланта ѝ погали бузата му, за миг му стана горещо, но тя бързо отдръпна ръка.

— Замръзваш — каза му с глас, все още дрезгав от съня, а той си помисли, че никога не е чувал нещо толкова еротично.

— Така е, защото си откраднала цялата завивка.

Последва пауза, а след миг всички покривала на леглото се повдигнаха и го обърнаха в топлия аромат на Ема Бърд.

— Знаеш ли, от време на време наистина трябва да пазаруваш — отбеляза тя много по-късно. Дватама закусуваха с черно кафе и студени остатъци от снощната пица. Маклейн беше останал с впечатлението, че ще има достатъчно мляко поне за една купичка зърнена закуска, но това беше, преди отец Антон да се отбие, за да пият чай. Въобще не беше очаквал появата на Ема, но пък и изобщо не се сърдеше на

неочакваната ѝ визита, никак даже. От негова гледна точка закуска с черно кафе и студена пица си беше просто идеална.

— Беше много по-лесно, когато все още живеех в Нюингтън — каза той. — Винаги можех да отскоча „При Али“ на ъгъла, но тук наблизко наистина няма нищо.

— Е, това е привилегията да живееш в един от най-скъпите квартали на града.

— Предполагам, че винаги мога да си поръчвам всевъзможни неща за доставка до къщи. Супермаркетите в днешно време не предлагат ли такива услуги?

Ема спомена нещо за намачкани банани, но вниманието на Маклейн бе привлечено от тупването на пощата в пощенската кутия на вратата. Той прешляпа бос по коридора, съжалявайки, че няма подово отопление за студените каменни плочи, с които бе покрит подът, и че няма домашни чехли. Вдигна писмата от изтривалката. За него беше нещо необичайно да си е вкъщи по времето, когато идваше пощальонът, и усещането да се рови в току-що оставените писма бе нещо ново.

Няколко компании му бяха изпратили покани да му издадат кредитни карти. Една стигаше дотам да предложи на баба му да обедини всичките си заеми в един при изключително изгодни условия. Фактът, че тя беше починала преди половин година, а осемнайсет месеца преди това беше в кома, явно по никакъв начин не бе отразен в базата данни за клиентите, а това не говореше добре за качеството на услугите, които се надяваха да предложат на същите тези клиенти.

Маклейн откри обикновен плик формат А4, заровен сред купчината лъскави брошури и каталози, обвити в целофан. Носеше неговото име и адрес, изписани на ръка под весела колекция от коледни марки, залепени в горния десен ъгъл. Остави другата част от пощата на кухненската маса и разкъса плика.

— Какво е това? — попита Ема и разрови с пръст купчинката, сякаш и тя живееше тук. Антъни набързо прочете краткия текст в писмото, подаде ѝ разсеяно малка купчина тънки брошури и зачете на глас.

— „Уважаеми господин Маклейн, благодарим ви за скорошното запитване за автомобилите «Алфа Ромео»“ — прочете и вдигна поглед от листа. — Дори не знаех, че съм направил скорошно запитване.

Сигурно е била Ричи — вмъкна той и се върна отново към писмото, но не пропусна да забележи, че при тези думи през лицето на Ема сякаш премина тъмен облак.

— Ричи ли? — попита тя.

— Детектив сержант Ричи. Прехвърлиха я от Абърдийн точно преди Коледа. Може и да си я засичала, докато все още си била в онзи участък.

— О, Ричи ли? Да, помня я — отвърна Ема, но в тона ѝ имаше нещо, което прозвуча леко преиграно. — Само че по онова време тя все още беше младши детектив, току-що излязла от полицейската униформа. Вече е станала детектив сержант? И за какво е трябвало да ти изпраща брошури за коли?

— Нямам представа. Сигурно ме е видяла, че се разхождам наоколо в старата кола на баба ми, и май спомена нещо за това една вечер, когато бяхме всички на кръчма — сви рамене Маклейн. — Изглежда, отварят нов шоурум, и то точно днес. Канят ме на чаша вино и отбрани сирена, както и да си купя кола вероятно.

— Е, на теб определено ти трябва кола, но нещо по-практично от тази стара таратайка, която имаш.

— Таратайка? Тя е класика! — Антъни реши да не се засяга от коментара, затова отпи голяма глътка от кафето си. Студено не беше хубаво. — Права си. Ако смятам да остана да живея тук, ще ми трябва кола. Но това може да почака. Сега трябва да отида в участъка.

— Днес е почивният ти ден, Тони — каза Ема и лицето ѝ помръкна.

— Знам, но съм по средата на важно разследване.

— А защо имам чувството, че ти винаги си по средата на важно разследване? Кога за последно ти се е случвало да не разследваш усилено нещо?

Той отвори уста и понечи да отговори, после отново я отвори, защото мозъкът му отказваше да предостави подобаваш отговор.

— Какво ще кажеш, ако ти доверя, че самата Макинтайър ме помоли да се уверя, че ще си вземеш малка почивка? — попита Ема.

Той пак отвори уста и от нея отново не излезе нито звук. Вместо това по лицето му се разля червенина от смущение, подправена с известна доза гняв. Заради това ли бе дошла? Не защото ѝ пука за него, а защото така са ѝ казали?

— Добре де, това не е съвсем вярно. — Ема хвърли на масата брошурата, която държеше, след което се изправи и се приближи до стола му. — Но тя ми каза, че се тревожи за теб, Тони — добави и се наведе да го целуне по главата. — Останалото си беше изцяло моя идея.

Тя миришеше на сапун, кафе и нафталин — миризмата на една от дядовите му ризи, които беше намерила и решила да облече. Дори фактът, че стоеше толкова близо до него, ускоряваше пулса му и го караше отново да се чувства като ученик. Нямахме как да спори с нея, но нямаше как да спори и с трите мъртви жени.

— Джейн Макинтайър не ми е майка — каза той. — Всички са толкова притеснени за мен, а аз съм добре, наистина. Нямам нужда от почивен ден. Не и когато някакъв психопат броди на свобода и трябва да бъде заловен.

Ема го погледна така, сякаш бе готова да избухне всеки момент, но телефонът я прекъсна. Докато Антъни посягаше да вдигне, тя излезе демонстративно от кухнята, следвана от котката на госпожа Маккъчън.

— Маклейн.

— О, слава богу! Радвам се, че ви чувам, сър. — Макбрайд току-що спечели състезанието „Кой ще се обади пръв на Маклейн в почивния му ден“.

— Какво мога да направя за вас, детектив?

— Обобщавах резултатите от обажданията из болниците и когато бройката стигна до триста, реших да звънна, за да попитам дали все още искате да продължавам.

— Триста счупени носа? — замислено каза Маклейн и прокара показалец по собствения си нос, почти усещайки съчувствена болка.

— Е, не всичките са счупени, но това е броят на хората, които са ходили на лекар във връзка с наранявания на носа от миналата сряда насам. Очевидно такива травми са често срещани по това време на годината, когато всички тротоари са замръзнали.

— Окей, Стюарт. По-добре зарежи това. Май идеята не се оказва особено добра. — Маклейн нареди на детектива да се върне към проучването на историческите данни за изгорелите сгради, след което затвори. Ема се беше върнала, вече облечена, и го наблюдаваше от прага.

— Казал си в участъка, че имаш почивен ден, нали?

— Да, казах им, но това не означава, че не могат да ми позвънят. Нали и твоите хора ще те потърсят, ако има нещо спешно.

Ема издаде звук, който прозвуча точно като „Хм!“, и попита:

— Какво точно искаше младият Стюарт? Кой си е счупил носа?

Обясни ѝ за Триша Лубкин и травмата на челото ѝ.

— Не знам какво точно си мислех, че ще открием — призна той.
— Смятах, че ще има няколко десетки такива случая в целия град и ще можем да използваме информацията, за да стесним кръга. Глупава идея. Наистина. А и лекарите не горят от готовност да ни предоставят списъци с имената на пациентите си.

— Със сигурност си е струвало да се проучи. Ами ако имаше само един случай на счупен нос?

— Е, имало над триста още преди Макбрайд да спре да ги брои. Изглежда, добрите граждани на Единбург не могат да спрат да се халосват по главите. — Той кимна към Ема, опитвайки се да прикрие разочарованието в гласа си. — Ще излизаш ли?

— Мислех, че може двамата да излезем из града — каза тя и се отпусна върху един стол. — Да попазаруваме, може би да обядваме, нали се сещаш, да прекараме малко време заедно.

Звучеше страхотно, но преди да успее да ѝ отговори, телефонът отново ги прекъсна. Той прекоси кухнята уморено и вдигна слушалката.

— Маклейн.

— А, сър, радвам се, че вдигнахте, а не се включи секретарят. — Гласът на детектив сержант Ричи прозвуча глухо от другата страна на линията. — Не исках да ви притеснявам в почивния ден, но... — Гласът ѝ изчезна за миг и Маклейн успя да чуе някакъв разговор с повишен тон на заден план, но не успя да различи думи.

— Всичко наред ли е там, сержант? — попита я. Отначало Ричи не отговори, но гласът на заден план се усили достатъчно, така че Маклейн да го разпознае. Беше Дъгит и доколкото можеше да се съди по звука, вече бе започнал да навлиза във фазата на дива ярост.

— Старши инспектор Дъгит е — продължи Ричи с глас, малко по-силен от шепот, така че се наложи Маклейн да притисне слушалката още по-плътно до ухото си, за да я чува. Така обаче долови и случайната дума „некомпетентен“, съчетана с „мързелив“ и

„истинска загуба на време на полицията“. — В момента четете конско на детектив Макбрайд. Преди малко нареди на детектив Симънс да се върне обратно в оперативната зала за разследването на проклетите наркотици. Каза, че след като вашата натовареност е такава, че можете да си позволите почивен ден, значи, не ви трябва още хора тук.

— Това е подло. Той самият беше в отпуск чак до проклетия Хогманай! — каза Маклейн и погледна часовника си. Беше късна сутрин и обядът, за който бе споменала Ема, все още звучеше много примамливо. Дъгит можеше да съсипе всичко. — Добре, идвам. Ще изясним нещата.

Тирадата на Дъгит на заден фон започваше да затихва, тъй като вероятно беше тръгнал да гони детектив Макбрайд по коридора.

— Благодаря, сър. Чувствам се малко гадно, че ви казах, но... все пак е старши. Не мога да не се подчиня на нарежданията му.

— Всичко е наред. Знам какво е. Ще бъда при вас до час.

Затвори телефона и се обърна към Ема, готов да ѝ разкаже подробно разговора и да я попита дали не иска да отиде с него в участъка. Буреносният ѝ поглед обаче накара думите да заседнат в гърлото му.

— Предполагаше се, че това ще е почивният ти ден — каза му с глас, пред който ледът би изглеждал по-топъл, обърна се и тръгна към коридора.

— Виж, Ема, аз не съм виновен за това. Дървеняка се държи като гадняр и...

— И значи, малката мис от Абърдийн ти звъни и ти стоварва всичко. Върви, тичай да спасяваш госпожицата в беда.

— Не е така. Той застрашава разследването ми. Не мога просто да го оставя...

— Ами ние? — попита тя, вече стигнала до вратата. Посегна да отвори и вътре влетя студеният зимен вятър. — Ами обядът ни? Ти въобще знаеш ли как да почиваш?

— Няма да отнеме много време. Ако можеш просто...

Ема извади ключовете за колата си от чантата и се запъти към малкото си синьо пежо, паркирано на чакълена аля пред къщата. Маклейн я последва и веднага осъзна, че е само по чорапи, а земята беше много студена. Едва прошепна думите, въпреки че знаеше, че е безполезно:

— Ще ме закараш ли дотам?

— О, не, инспекторе — отвърна Ема и яростно отвори вратата на колата си, след което се тръшна зад волана. — Ако искате да се върнете към проклетата си работа, сигурна съм, че и сам можете да намерите пътя.

Двигателят се събуди с рев, скоростната кутия изщрака и ситни камъчета се разхвърчаха изпод гумите. Тя изчезна само след миг и го остави да трепери в студената мрачна сутрин.

54.

Когато пристигна в участъка, Маклейн завари оперативната зала празна и тръгна да търси колегите си. Част от по-малките оперативни стаи бяха пълни с униформени, които усилено се преструваха на потънали в работа. Поогледа се за членовете на екипа си из обичайните им скривалища, ала в крайна сметка прие неизбежното и се запъти към единственото място, където не искаше да ходи.

Застана на вратата и огледа обстановката с отчаяно спокойствие. Залата, в която старши инспектор Дъгит беше наредил да се координира разследването за наркотиците, може и да беше най-голямата в участъка, но сега изглеждаше миниатюрна. Всяко свободно място в нея бе претъпкано с бюра, а пред прозорците имаше цяла редица компютърни екрани, появили се бог знае откъде. Изглежда, целият личен състав от униформени и цивилни служители беше натъпкан в залата и имитираше заетост, премествайки листове хартия от едно място на друго. Маклейн не изпитваше ни най-малко желание да влезе вътре. От мястото си при вратата забеляза застаналия в далечния край до белите дъски детектив Макбрайд, който дискутирало нещо с инспектор Лангли от отдел „Наркотици“. Надяваше се двамата да го забележат преди останалите, но днес късметът явно не беше с него.

— Виж ти, виж ти! Кой се е довякъл дотук? — провикна се старши инспектор Дъгит, който тъкмо се задаваше от другия край на коридора откъм тоалетните. — Да не си дошъл да помогнеш? Само дете малко си закъснял. Вече стягаме примката около твоето приятелче Еър.

Маклейн не отвърна, опитвайки се да прецени в какво настроение беше старши инспекторът.

— Да, благодарение на малката ни серия от акции вече не му остават места, в които да се крие. До края на седмицата ще сме го хванали.

„Ако предишните му работодатели вече не са го накарали да изчезне. Със същия успех можехте да му издадете и смъртна присъда“, помисли си Маклейн.

— В такъв случай няма да имате нищо против, ако изтегля хората от моя екип, сър. След като разследването ви върви гладко, те следва да работят по случая на Триша Лубкин. Мисля, че и той е доста важен.

— Толкова важен, че си наредил да разпитват по болниците за счупени носове? Толкова важен, че даже не си си направил труда да дойдеш на работа днес?

„Брой до десет — напомни си Антъни. — Не се поддавай на провокацията. Дишай дълбоко. Ох, мамка му!“

— Може да се изненадате, сър, но днес е първият почивен ден, който ползвам отпреди Коледа насам. Разбира се, вие не бяхте тук, затова няма как да знаете. Как мина ски ваканцията, между другото? Добре ли е госпожа Дъгит?

— Ако нямаш с какво да допринесеш за това разследване, Маклейн, предлагам да стоиш далеч от пътя ми — отвърна Дъгит и лицето му се обля в червенина от критиката.

— С удоволствие, сър. Ще го направя веднага щом си върна екипа. Наистина бих се радвал, ако не ги карахте да се занимават с вашите дела, а и не искам кариерното им развитие да бъде застрашено по този начин.

— Какво, по дяволите, искаш да кажеш с това, Маклейн?

— Знаете дяволски добре какво исках да кажа — отвърна Антъни и посочи към залата, след което забеляза, че помещението изведнъж беше станало още по-тихо и отпреди, а всички погледи бяха насочени към него. — Там навън има проклет сериен убиец, а вие се държите така, сякаш става дума за едно-две сбивания в събота вечер. Хората не достигат, дори и без да торможите всички в участъка да спазват глупавите ви разпореждания. От нас се очакваше да оказваме само логистична подкрепа на отдел „Наркотици“, а не да прекарваме безкрайни месеци в тъпа наблюдателна работа по време на проклетите ви акции. А и както изглежда, в дебелия ви череп не може да проникне мисълта, че това, което правите, най-вероятно ще доведе до убийството на единствения ни потенциален свидетел, а не до залавянето му.

Лицето на Дъгит беше сменило цвета си от червен на бял — сигурен знак, че всеки момент щеше да избухне. На Маклейн обаче вече не му пукаше.

— Господа! В моя офис! Веднага! — И двамата се обърнаха едновременно, поразени от това колко близо до тях беше дошла главен инспектор Макинтайър, без да усетят. Маклейн се опита да се усмихне притеснено, а Дъгит се разфуча. — Нито дума, Чарлс. В моя офис!

Тя се обърна и тръгна по коридора.

— След вас, сър. — Маклейн направи път на старши инспектора. Дъгит го изгледа свирепо и се понесе напред като разярен мечок.

— Защо в последните няколко дни чувам само за вашите спорове?

Главният инспектор беше застанала зад бюрото си, използвайки го като щит срещу двамата детективи. Остана права, което при нея не беше добър знак. Маклейн поне можеше да разпознае риторичния въпрос, когато го чуе. Дъгит явно беше получил друго възпитание.

— Госпожо, аз се опитвам да провеждам сериозно разследване и всеки път, когато стигна донякъде, този така наречен инспектор се появява и завлича нанякъде половината от екипа ми — заяви Дъгит с раздражителен тон. Маклейн си позволи леко да си отдъхне, като усети, че старши инспекторът сам си копае гроба.

— Доколкото виждам от графици за извънредните смени през последния месец, Чарлс, ти си успял да използваш в твоето разследване всеки офицер под ранга на старши инспектор в този участък, включително цивилни и униформени служители. — Макинтайър гневно сочеше купчината листове на бюрото си. — Успял си да ангажираш дори и половината от административния персонал, което донякъде обяснява защо всичко останало е отишло по дяволите.

— Госпожо, трябва да...

— И всичко това само за едно разследване, Чарлс. Само едно. Всеки друг инспектор в участъка на Лудиан и Бордърс ръководи поне по шест. Дори младшите инспектори имат по повече.

— В момента работя и по осем други случая, госпожо. Просто на този трябваше да се обърне повече внимание.

— Ти дори не си този, който трябва да ръководи проклетото разследване, Чарлс. Предполага се, че това е операция на отдел

„Наркотици“, а ние само им оказваме подкрепа. Тони се справяше отлично с това, преди да го отстраниш от случая.

— Тази отрова унищожавя живота на толкова хора. Трябва да се отървем от нея — каза Дъгит. До този момент Маклейн беше зает усилено да разглежда обувките си, но нещо в думите на старши инспектора или по-скоро в начина, по който бяха изречени, привлече вниманието му. В тях имаше нещо, което му бе непознато и успя да го хване неподготвен. Макинтайър обаче не се изненада. Тя седна най-сетне на мястото си зад бюрото и когато заговори отново, тонът ѝ беше далеч по-смекчен.

— Виж, Чарлс, никой тук не поставя желанието ти за работа под въпрос. Но от теб се очаква да ръководиш действията на инспектор Лангли, а не да го мачкаш от позицията си на по-старши. Той е човекът, който знае най-добре как да ръководи подобно разследване. Случаят няма да бъде разрешен само с усърдието на огромния брой хора, ангажирани в него.

За момент Макинтайър разрови документите по бюрото си и остави мълчанието да увисне в стаята, преди да се обърне този път към Маклейн:

— Колкото до теб, Тони, надявах се, че ще проявиш малко повече уважение към висшестоящ полицай, както и повече разум. Какво мислиш, че ще се случи с останалите детективи в участъка, ако двама старши инспектори започнат да се заяждат открито пред всички?

Искаше му се да отговори, че по този начин си изясняваха отношенията. Искаше да отговори, че ако никой не смее да се противопостави на Дъгит, този човек би скъсил живота на всички с невъзможните си претенции и внезапните смени на настроението. Но не каза нищо, тъй като му беше пределно ясно, че каквото и да отговори, само ще загази още повече.

— Очаквам от моите офицери да се държат по начин, който отговаря на ранга им, господа. Ако не можете да се търпите един друг, това е много жалко. Но вие сте професионалисти и е крайно време да започнете да се държите като такива. В противен случай ще се наложи да докладвам на началника.

Тя не ги освободи изрично, но Дъгит възприе думите ѝ така, обърна се внимателно и излезе от офиса ѝ, без да каже нищо повече.

Маклейн мислено съжали горкия детектив, който щеше да има нещастieto пръв да попадне в полезрението му.

— Изчакай за момент, Тони — спря го Макинтайър, може би, за да осигури безопасна дистанция между него и старши инспектора.

— Да, госпожо?

— Стоя зад всяка дума, която ви казах. Той е твой началник. Ако продължаваш да го дразниш, няма как да спра оплакванията му понагоре.

— Ако той просто ми оставяше един-двама детективи, с които да работя, нямаше да има проблеми.

— Знам, но опитай да не му обръщаш внимание, става ли? Неговият... ами, да кажем, че твърдите наркотици са съсипали живота на някого, който му е бил много близък.

„Ето, значи, за какво ставало въпрос“, помисли си Маклейн, а на глас добави:

— Не знаех.

— Не са много хората, които го знаят, а и той предпочита да си остане така.

Маклейн кимна и се замисли какви ли други тайни криеше старши инспектор Дъгит. Може би, ако не се държеше толкова хапливо с всички, щеше да е малко по-симпатичен. А може би не.

— Мат спомена, че е доволен от протичането на терапевтичните ви сеанси — каза Макинтайър след малко.

— Добре е да го знам, госпожо. Не ми се ще да мисля, че полудявам.

— О, престани да драматизираш. Дори аз самата виждам, че си подложен на голям стрес. Честно казано, точно в момента не мога да си позволя да изгубя още един детектив, така или иначе страдаме от липса на персонал. Затова преглътни гордостта си и приеми помощта, която ти се предлага.

Маклейн кимна в знак на съгласие. Не посмя да каже нищо и мислено благодари на главния инспектор за отношението й.

— Има само още едно нещо — каза тя. — Знам, че днес трябваше да почиваш, но сержант Хуей е подложен на голям натиск от пресата във връзка със случая „Триша Лубкин“. Досега се опитвахме да запазим мълчание по въпроса, но съпругът й непрекъснато плямпа пред всеки, който е готов да го изслуша.

Маклейн си спомни огромния мъжага с тихия глас и ожуления нос. Изведнъж му проблесна идеята, че Триша може да е ударила с глава него, а не нападателя си. Така и не се беше сетил да попита съпруга ѝ как точно му е нанесла удара. Самата мисъл го накара да посърне почти толкова, колкото и от думите на главния инспектор. Знаеше много добре какво ще последва.

— Ще дадем още една пресконференция в единайсет часа утре. Трябва да си там. И искам да видя бележките ти предварително.

Веднага след като излезе от кабинета на Макинтайър, той опита да се свърже с Ема на мобилния. Обаждането му беше прехвърлено директно на телефонния секретар, затова ѝ остави съобщение:

— Здравей, Ема, Тони е. Виж, наистина съжалявам за тази сутрин. Може ли да се реванширам по някакъв начин? Трябва да изляза оттук към... — Погледна часовника си и видя, че е почти един часът. — Към шест. Обади ми се, ако ти се ходи на тайландски ресторант.

Остави същото съобщение и на домашния ѝ телефон, но вътрешно имаше чувството, че тя няма да отговори на обаждането му. Поне не днес.

Сержант Ричи беше на бюрото си и щракаше с два пръста по клавиатурата на лаптопа си. Вдигна глава при приближаването му.

— Добър ден, сър. Съжалявам, че трябваше да ви се обадя. Не исках да си имате проблеми с главния инспектор.

— Всичко е наред, Ричи. Не съм загазил, поне не много. Макбрайд някъде наоколо ли е?

Почти в мига, в който попита за него, младият детектив се появи на вратата с табла в ръце. Носеше кафета и бисквити, които щяха да стигнат за всички, ако Навъсеня Боб не се появеше скоро и ако детектив Симънс не искаше нищо.

— Това е моят човек! — зарадва се Маклейн и си взе чаша. — Точно от това имахме нужда. Нека се съберем всички. Предстои пресконференция, за която ще трябва да се подготвим.

55.

Дразнещо пиукане прекъсна съня, който не съзнаваше, че сънува, докато не започна да се изплъзва от клепачите му. Антъни се преобърна в леглото, посегна към нощната лампа и в този миг забеляза, че навън е започнало да се развиделява. Часовникът му показваше осем.

Не беше типично за него да се успи след алармата. Едва тогава видя, че е изключена. Беше го направил предишната сутрин, когато звъненето ѝ ги бе прекъснало с Ема. Без нея леглото му изглеждаше далеч по-малко привлекателно. Той изпъшка и грабна телефона, който все още вибрираше и пиукаше до часовника.

— Маклейн. — Сигурно звъняха от участъка и се чудеха къде ли е. Имаше пресконференция, на която се предполагаше, че трябва да присъства. Поне делата му по разследването бяха изцяло в ред, все пак заради това си беше легнал чак в три през нощта.

— Ей, Тони, честита Нова година!

— Фил? Върнахте ли се вече? Искам да кажа, честита Нова година и на теб. — Антъни скочи от леглото, докато говореше, и отиде да погледне през прозореца, леко потръпващ от хладния въздух в спалнята.

— Прибрах се миналата вечер и се чудех какво ли правиш. Искаш ли да изпием по бира и да си побъбрим? На обичайното място по обичайното време?

Маклейн щеше по навик да каже „да“, когато го осени една неприятна мисъл:

— Вече не живея в Нюингтън, Фил. А „Армс“ ми е малко далеч оттук.

— Исусе, вярно. Много глупаво от моя страна, изцяло бях забравил за това. Тогава къде да се видим?

Антъни се прозина и се почеса по корема. Беше му трудно да мисли, преди да е изпил сутрешното си кафе.

— Не знам, Фил. Какво ще кажеш за „Друкит Даг“? Не е далеч от вас, а на мен ми е на път за вкъщи.

— Добре, значи там в обичайното време — отвърна приятелят му. Някъде зад гърба му някои викаше нещо, но Маклейн не разбра какво. Беше женски глас, най-вероятно на Рейчъл, след това Фил добави: — Трябва да те разпитам и за всичко ново, което се случва между вас с Ема.

Антъни отмести поглед от прозореца и извърна очи към празното легло, след което си спомни внезапния гняв на Ема предишната сутрин.

— Сега трябва да бягам, Фил. Имам пресконференция. Ще се видим довечера.

— Къде беше, по дяволите? Пресконференцията е след по-малко от час — посрещна го главен инспектор Макинтайър. Изражението ѝ подсказваше, че всеки момент може да избухне.

— Оставих доклада на бюрото ви още снощи, госпожо.

Около два през нощта, ако трябваше да е точен, което бе и една от причините да се успи, но това едва ли би му помогнало в случая.

— Изобщо не ме интересува докладът ти, Тони. Трябваше да ми докладваш устно. Както и на заместник-началника на управлението. Нямаме време да се занимаваме с четене на доклади — отвърна Макинтайър и погледна часовника си, — а това нещо започва след по-малко от час.

— Заместник-началникът тук ли е? — попита Маклейн с надеждата да се оправдае, макар да усещаше, че положението е безнадеждно.

— В кабинета ми е.

— Добре. В такъв случай, нека се срещнем в конферентната зала след петнайсет минути. Само ще отида да си взема документите. — „И кафе“, добави мислено.

Макинтайър кимна в знак на съгласие, въпреки че очевидно не ѝ се искаше да го изпуска от поглед. Маклейн изчезна, преди да е размислила. Отправи се първо към оперативната зала, където завари Макбрайд да се взира с безкрайно уморена физиономия в екрана на компютъра си.

— Добро утро, детектив. Навъсения Боб тук ли е?

На Макбрайд му бе нужно известно време да отговори. Погледът му обходи нервно стаята, преди да се фокусира върху инспектора.

— В столовата е, мисля. И той ви търсеше преди малко.

— Може ли да отидеш да го намериш? Издири и сержант Ричи. Искам всички да присъствате на тази пресконференция.

— Тя отиде за кафе — отвърна Макбрайд и посегна към телефона си. — Ще се върне всеки момент.

Маклейн остави детектива да издири останалите от екипа и тръгна към собствения си офис. Не беше изминал и половината път дотам, когато видя Ема, която идваше от другата страна на коридора. Тя носеше голяма картонена кутия и излъчваше видимо раздразнение. Трудно му беше да прецени какво точно се изписа на физиономията ѝ, когато го видя. Той реши да подходи с желание за помирение:

— Виж, Ема, наистина много съжалявам...

— Тони, не исках... — каза и тя в един глас с него. И двамата млъкнаха и се спогледаха.

— Ти първа — каза Маклейн.

— Не исках да си тръгна така вчера. Съжалявам, беше много глупаво от моя страна.

Антъни понечи да се съгласи, но тънкото гласче на инстинкта за самосъхранение го предупреди да не го прави.

— Не. Ти беше права — отвърна тон. — Не трябва да зарязвам всичко и да тичам на работа всеки път, когато ми звъннат. Все пак това не беше просто почивният ми ден.

Ема премести кутията и я опря в стената, за да си отпочинат ръцете ѝ от тежестта.

— Ей, дай ми това — предложи той.

— Не, всичко е наред. Това са веществените доказателства от случая „Макмърдо“. Трябва да ги занеса долу в хранилището. Ако ги пипне и някой друг, ще трябва доста да се обяснявам, и то писмено — усмихна му се тя и изведнъж отново всичко беше наред.

— Добре тогава — каза Маклейн и млъкна, тъй като не беше сигурен какво точно да каже. Получи ли съобщението ми? По-точно съобщенията, бяха две.

— Да, обаче не ми се излизаше никъде снощи.

— А какво ще кажеш за довечера? По-късно ще ходя в една кръчма с Фил, но мога да го отменя.

— Не, кръчма звучи идеално. А и е толкова забавно да пиеш с Фил. Трябва само да го напиеш леко и се превръща в истинска златна мина за тайна информация. Ще се видим там в такъв случай. — Ема взе кутията в ръце и се отправи към стълбището.

— Добре. Поздрави Нийди от мен каза Маклейн, но тя вече бе изчезнала.

— Успях да проверя още две от опожарените сгради, сър. И двете са свързани с Гилдията на странниците.

Маклейн седеше на неудобен стол зад застланата с бяла покривка маса за пресконференции. Пред него се простираха дълги редици празни столове, които стигаха чак до двойните врати в дъното на залата, откъдето скоро щяха да нахлуят чакалите. Инструктажът с Макинтайър можеше да мине и по-добре, но дори и в момента сержант Ричи все още бе затворена в страничната стая до залата с главния инспектор и заместник-началника и обсъждаха последните аспекти от случая. Сержант Хуей седеше на далечния край на масата и трескаво си водеше бележки. Нямаше и следа от Навъсеня Боб, но това вероятно беше за добро.

— Какво каза? — попита той разсеяно.

— За пожарите, сър. Нали искахте историческа справка за местата.

Маклейн си спомни. Беше толкова погълнат от разследването на убийствата, че съвсем бе забравил за пожарите. Започваше да се превръща във втори Дъгит, който се фокусира само върху един случай и зарязва всички останали. Дори самата мисъл го накара да се усмихне.

— И какво точно откри?

— Ами, информацията е оскъдна. Споменава се едва на едно-две места. Опитах да се свържа с един професор по история от университета. Той е експерт по всичко, свързано с гилдиите, но е заминал за Щатите за Коледа. Трябвало да се върне днес.

— Окей. Иди да се срещнеш с него. Нека опитаме с това, за да има какво да впишем в докладите, когато разследването замре.

Макбрайд кимна, но не си тръгна. Изглеждаше така, сякаш искаше да попита още нещо. Маклейн безмълвно изчака детективът да събере смелост за въпроса си.

— Тъъ, сър — започна той най-сетне, — докъде мислите, че ще стигнете с тази връзка? Искам да кажа, явно Гилдията на страниците вече не съществува. А дори и да я има, за какво им е да палят собствените си стари сгради? От завист? И как точно го правят? Искам да кажа, нямаме категорични доказателства за палеж, няма и следа от възникнал инцидент... — заобяснява детективът задъхано.

— Интересувам се по-скоро от други сгради, които са свързани с тях и все още не са изгорели. Ако открием някакъв модел, по който можем да предвидим къде ще е следващият пожар, значи, можем да поставим сградата под наблюдение и да хванем този, който прави належите — обясни Маклейн каква беше основната му идея, която беше и най-добрата, понеже просто нямаше друга.

— Искате ли веднага да се заема с това? — попита детективът с несъмнена надежда в гласа. В същия момент двойните врати в далечния край на залата се отвориха и първите журналисти нахлуха вътре, бързайки да заемат най-добрите места.

— Добре, може. Така или иначе няма смисъл да висиш тук.

Макбрайд побърза да напусне залата, а Маклейн се облегна на стола си. Затвори очи за миг и се опита да се подготви за бъдещата атака. Определено тази част от полицейската работа беше далеч полесна, когато човек се намираше на по-ниско стъпало по хлъзгавата стълбица.

— Е, не беше чак толкова зле, колкото се очакваше — възкликна сержант Ричи час по-късно. Маклейн я изгледа, за да се увери дали не се шегува. Изражението ѝ беше неразгадаемо, а и момичето бързо се учеше на хитрините на Навъсеня Боб. Като се има предвид този един час, който бяха прекарали в компанията на дамите и господата журналисти, по-скоро би заложил на сарказма в тона ѝ.

— Какво, мислиш, става в момента там? — попита той и кимна по посока на съседната зала, където Макинтайър се беше затворила със заместник-началника. Дървеняка също беше с тях, а това не вещаеше нищо добро.

— И аз нямам никаква идея, сър. В Абърдийн не ни оставаше много време да се занимаваме с пресата. Не и ако можехме да минем без тях.

— Да, но проклетият Хари Лубкин прецака тази възможност. Тъпо копеле. Ако беше дошъл при нас още в деня, когато жена му е изчезнала, а не беше чакал да мине почти седмица, можеше и да имаме някакъв шанс. Това, че в момента разлайва пресата, няма да я върне, нали?

Ричи не отговори, с което показва доброто си възпитание. Маклейн разкърши рамене и се опита да облекчи болката във врата си. Беше се схванал целият още в момента, когато пресконференцията дегенерира до серия обвинения в полицейска некомпетентност. Защо им беше отнело толкова дълго време, за да започнат издирването на изчезналата жена? Защо градът не беше предупреден за появата на нов сериен убиец? Какво смятаха да направят, за да защитят младите жени в Единбург? Щяха ли отново да отворят случая на Андерсън, за да проверят дали все пак правосъдието не е осъдило грешния човек? Можеха ли да намерят и собствените си задници с помощта на две ръце и фенерче?

— Понякога и те се държат мило с нас. Пресата имам предвид — уточни Маклейн. — Не знам с какво точно заслужихме такова бойко отношение. Не мисля, че искам да съм на мястото на Дан Хуей утре сутринта, когато излязат вестниците.

Ричи, изглежда, искаше да добави нещо, но беше прекъсната от шума от отварянето на вратата към съседната зала. Главен инспектор Макинтайър излезе първа, лицето ѝ бе мрачно и гневно. Зад нея старши инспектор Дъгит и заместник-началникът Удхаус се смееха на нещо. Маклейн се изправи, предусещайки как необратимата съдба надвисва над главата му.

— О, инспекторе, все още сте тук. Добре — каза заместник-началникът. В гласа му бе останала съвсем малко топлина след смеха с Дървеняка.

— Да, сър? — Маклейн се подготви вътрешно за конското, което несъмнено щеше да последва след фиаското, наречено пресконференция.

— Ами, бих казан, че това беше истинска катастрофа, нали? Всъщност разполагате ли въобще с някакви следи, по които да

работите?

— Все още работим по списъка на хората, които са имали достъп до ключовете за магазина на Андерсън. А и все още търсим доказателства...

— Значи, да разбирам, че отговорът е „не“. Имате ли някаква идея какво изобщо правите?

Маклейн се опита да потисне гнева си. Нямахше никакъв смисъл да противоречи на човек, който можеше да направи живота му още по-сложен, отколкото беше.

— Открихме къде убиецът е отнесъл първите две жертви, сър. Мисля, че това не е малко.

— О, стига, Маклейн — изкикоти се Дървеняка. Нямахше друг начин, по който да се опише звукът, който издаде. — Открил си леговището му и дори не си си направил труда да поставиш мястото под наблюдение?

„Защото ти беше ангажирал абсолютно всички свободни полицаи, за да изпълняват тъпите ти заповеди“, помисли си Маклейн.

— Не знам за вас, сър, но аз се надявах да заловим копелето, преди да е отвлякъл нова жертва, а не след това. Нямахше как да се уверя дали е разбрал, че сме ходили там. Криминалистите бяха там достатъчно дълго.

— Значи, искате да кажете, че нямате ни най-малка представа какво точно правите?

— Не мисля, че от това има някаква полза — прекъсна ги Макинтайър, преди разговорът да прерасне в разпра. — Чарлс, знаеш не по-зле от мен, че в случая наблюдението беше невъзможно. — Тя обърна гръб на старши инспектора, преди той да успее да си отвори устата, и адресира следващата си реплика към Маклейн: — И, Тони, трябва да признаеш, че действаш напосоки. Вече имаме три мъртви жени и не искам да научавам за четвърта.

Маклейн сви рамене в знак на поражение. Изглеждаше много вероятно да му отнемат разследването, преди още да бе имал възможност да го започне.

— Да разбирам ли, че имате нещо предвид, госпожо? — попита той.

— Всъщност това беше идея на Тери. — Тя кимна към заместник-началника и нещо в тона ѝ подсказа, че не беше съвсем

доволна от намесата му. Това зарадва Маклейн за цели десет секунди.

— Трябва ни профил на този убиец — намеси се заместник-началникът. — Трябва да разберем какви са мотивите му, за да предвидим следващия му ход. Какво го провокира? Как подбира жертвите си? Защо следва методите на Андерсън толкова точно, а убива много по-често от него?

— Моето уважение, сър, но професор Хилтън вече успя да състави профил, ако може да се нарече така. Ако бяхте прочели доклада ми по случая, щяхте да знаете, че сержант Ричи вече е говорила с него по този въпрос.

— Сержант Ричи ли? — попита Удхаус. — Мислех, че лично вие се занимавате с това. Все пак вие сте човекът, който най-добре познава мисленето на Андерсън.

— Не се опитваме да съставим профил на Андерсън, сър. Той е мъртъв.

— Знам, Маклейн. Опитвате се да направите профил на някого, който боготвори Андерсън и се стреми по всякакъв начин да прилича на него. Бих казал, че вашият опит с този човек би бил от огромно значение. Не беше ли това и основната причина, поради която възложиха случая точно на вас?

Маклейн хвърли бърз поглед към Макинтайър, преди да отговори:

— Може би назначението ми наистина е имало нещо общо с това, сър.

— Естествено, че е така — отвърна Удхаус. — Но от начина, по който се развиват нещата до момента, изглежда, не сте чак такъв експерт по Андерсън, за какъвто ви мислехме. Трябват ни резултати, и то бързо.

— Мислите ли, че не го знам, сър? — попита Маклейн. — Мислите ли, че на мен ми е лесно?

— Именно това е и моята гледна точка. Твърде пристрастен сте в случая. А и това е прекалено важно разследване, за да бъде ръководено от редови инспектор. Въпросът е бил доведен до знанието на министъра. Вече се разисква в Холируд^[1]. Ако смятате, че тази пресконференция е минала зле, просто почакайте и ще видите какво ще се случи, когато се намесят и политиците.

Удхаус обърна гръб на Маклейн и се обърна към Макинтайър:

— Точно затова трябва вие да поемете контрола, Джейн, а Чарлс да ръководи операциите по разследването. Маклейн ще води екипа, който разследва връзката с Андерсън, но искам отделни екипи да работят по всеки един от трите случая.

Изражението на Дървеняка премина от въодушевление през угриженост до смайващ ужас, когато значението на току-що казаното от заместник-началника в крайна сметка си проби път до съзнанието му.

— Но, сър, аз имам толкова... — опита да възрази той.

— Никакво „но“, Чарлс — прекъсна го Удхаус, преди старши инспекторът да довърши. — Искам резултати.

[1] Неофициално название на Шотландския парламент. — Б.р. ↑

56.

— Днес изглеждаш необичайно напрегнат, Тони.

Едва ли можеше да стане по-зле. Беше изритан от собствения си случай и трябваше да напише подробен доклад, на който Дървеняка нямаше да обърне никакво внимание, а сега и това. Маклейн седеше на един от „неофициалните“ столове в кабинета на Макинтайър и разглеждаше мебелировката в стаята, опитвайки се да не среща погледа на Мат Хилтън. Психиатърът отново се беше въоръжил с любимата си химикалка и непрекъснато я включваше и изключваше.

— Възможно ли е причината да е в това, че случаят не върви добре? Разбрах, че тази сутрин е имало пресконференция за третата жертва.

„Ти ли не знаеш какво точно става“, помисли си Маклейн.

— Защо съм тук, Хилтън? — попита той.

— А ти защо мислиш, че си тук, Тони?

Маклейн вече не се връзваше на примамките на психиатъра. Ако тези сеанси бяха необходимото зло, през което трябваше да премине, за да си свърши работата, то просто трябваше да ги преживее някак си и да се държи възможно най-прилично.

— Мисля, че съм тук, защото началството ми смята, че имам нужда от психологическа помощ срещу стреса. Кой знае, може и да е права. Но досега имахме... колко? Шест сеанса? Още след първия решихте, че съм годен за работа. Защо тогава настоявате да продължавам да идвам? Не ви плащат на час, нали?

Хилтън се престори на обиден, след което се усмихна.

— Аз имам договор с участъка на Лодиан и Бордърс. От вас зависи как ще оползотворявате времето ми. Но ти си прав, Тони, годен си за работа. Освен това си подложен на огромен стрес, с който малцина биха се справили, най-добрият начин да се освободиш от това е да го споделиш. Карам те да продължаваме с тези сеанси, защото се надявам, че в крайна сметка ще започнеш да споделяш.

Маклейн се размърда на неудобния стол в опит да раздвижи схванатите си задни части.

— Добре тогава, значи, искаш да започна да споделям с теб. Хубаво. Какво ще кажеш да обсъдим профила на този нов убиец?

— Това е... — опита да възрази Хилтън, но след миг явно размисли и добави: — Окей. Какво за него?

— Ами, обикновено се концентрирате върху миналото. Знаем, че търсите самотник, някой, който е бил потискан от твърде взискателен родител, имал е травматично преживяване в детството, вероятно е бил малтретиран и т.н. Вече знаете, че аз не вярвам особено в подобни обобщения.

Хилтън кимна, но не отговори.

— Интересувам се повече от въпроса „Защо?“. Защо този човек е толкова обсебен от Андерсън, защо е решил да го копира точно сега?

— Ами, мислех, че отговорът на втория въпрос е доста очевиден.

— Заради смъртта на Андерсън ли?

— Именно. Трябва да разбереш природата на обсебването, Тони. Нашият убиец не просто боготвори Андерсън, той иска да бъде самият него. Но не може да пристъпи към последния си акт, докато обектът на подражанието му е все още жив. Смъртта на Андерсън му е дала разрешението да започне да убива, но подозирам, че се е подготвял за това от много години.

— Което отново поставя първия въпрос: Защо точно Андерсън? Да, има я онази проклета книга, но нея са я чели хиляди хора и никой от тях не се е превърнал в убиец психопат.

— Възможно е нашият убиец да набляга само на някои ключови черти от личността на Андерсън. Той си го представя като отражение на собственото си аз, като повторение на собственото си минало. Андерсън е бил сирак, нали?

— Така знам.

— Значи, много вероятно е и нашият убиец да е сирак или да е бил изоставен от родител, когото е обичал. Андерсън никога не се е женил, но нямаме данни някога да е имал хомосексуални наклонности. Предполагам, че просто му е било трудно да поддържа близки отношения с някого. Това е доста често срещано сред хора, които са били изоставени в ранна възраст.

— Значи, търсим сирак, който не може да създава близки приятелства — отбеляза Маклейн и почти се разсмя. — Не познаваме някой, който отговаря на такова описание, нали?

— Не си ти, нали? — изгледа го особено Хилтън.

— Това дори не е смешно, професоре.

— Прав си, извинявай.

— И все пак аз се интересувам повече от почитател номер едно на Андерсън, а не толкова от самия него. Какво ще направим, за да го намерим?

— Е, добре. — Хилтън отново прищрака химикалката си и я погледна така, сякаш за пръв път забелязваше, че е в ръката му. — Нашият убиец гледа на Андерсън като на ориентир. Вече споменахме, че е чакал Андерсън да умре, за да отвлече първата си жертва. Както казах, смъртта на Андерсън му е позволила да се идентифицира с него. А ако убиецът вече се е срещал с Андерсън, докато е бил още жив?

— Има ли някой в Абърдийн, който ти дължи услуга? — попита Маклейн.

Сержант Ричи вдигна глава от бюрото си, зад което седеше и щракаше с изумителна скорост на компютъра. Плодовете от усилията ѝ през целия следобед бяха разпръснати около нея, а бележките по случая бяха нахвърляни в някакъв понятен само на нея самата ред.

— Не знам. Зависи за какво става въпрос.

Маклейн дръпна един стол от съседното незаето бюро и се стовари тежко върху него. Гърбът му все още беше схванат от стола в кабинета на Макинтайър.

— Трябват ми имената на всички, които са посещавали Андерсън, докато е бил в затвора в Питърхед, както и тези, които са му писали. Цялата информация, която може да бъде открита. Можем да проверим по обичайните канали, но кой знае колко време би отнело такова проучване.

— Не би трябвало да е проблем — отвърна Ричи и се намръщи. — Инспектор Рийд ръководеше разследването за смъртта на Андерсън. А той е човек, който настоява да се събират подобни данни, дори и всички да знаем отлично кой е извършителят.

— Ами виж до какво можеш да се добереш до края на днешния ден. След това искам двамата с Макбрайд да прегледате списъците и да ми дадете възможно най-много информация за всички, които са в тях.

— Ами докладът по случая, сър? — Тя грабна купчина листове и ги размаха, сякаш въпросът ѝ не бе достатъчно ясен. — Дървеняка го иска на бюрото си до пет часа.

Маклейн погледна към часовника над вратата. Три без петнайсет. Къде ли беше отлетял денят?

— Повярвай ми, той така или иначе няма да го прочете. Просто подреди бележките си в хронологичен ред и сложи всичко в папка, така че да изглежда спретнато. Даже Сю от Административния отдел може да го направи вместо теб срещу обещание за малко шоколад. Този списък ми трябва веднага. Това е много по-важно от проклетите доклади за Дървеняка.

— Господи, какъв ден!

Маклейн седна на мястото до прозореца и посегна към недокоснатата халба бира, която вече го чакаше на масата. Беше студена, запотена и като цяло беше единственото приятно нещо, което му се бе случило през целия ден от събуждането му досега. Отпи голяма глътка и изгълта една трета от халбата наведнъж, преди да спре, за да си поеме дъх.

— Май си имал нужда точно от това — каза Фил, който седеше и се хилеше от отсрещната страна на масата. Собствената му халба беше почти недокосната.

— Опазил ме бог от журналисти! — каза Маклейн. — Да вървят по дяволите. Както и проклетите профайлъри.

— Нека позная, май пак пишат неприятни неща за полицията, а?

— По-зле. Налага ми се да работя с тях.

Маклейн разказа на приятеля си за пресконференцията, за заместник-началника на управлението и за Мат Хилтън. Беше прекарал целия следобед затворен в тясна стая с психиатъра и се чувстваше така, сякаш самият той беше подложен на анализ, а не човекът, когото се опитваха да хванат.

— Кълна се, че ако чуя още някой да споменава „разрешаване на конфликти“, ще стана и ще го фрасна — каза Маклейн и изпи

съдържанието на халбата си до половината. — Както и ако чуя отново „Едипов комплекс“. Можеш ли да си представиш, имаше дори предположения, че Доналд Андерсън е убил всички онези жени, защото се е опитвал да преодолее това, че е бил изоставен като дете? Онзи перко каза, че избирал жени, които по някакъв начин му напомняли за някакъв идеализиран образ на майка му, а след това ги изнасилвал и убивал, за да си отмъсти. Господи! — възкликна той и изпи халбата си до дъно.

— Май наистина си стресиран — отбеляза Фил. — Никога преди не съм те виждал да се наливаш така. А и обикновено не обсъждаш случаите си, преди да са приключени.

Ангъни разтри лицето си, взе празната халба и погледна остатъците от пяна на дъното ѝ, след което отново я остави на масата.

— Извинявай, Фил, просто исках да се разтоваря от това. Всички наоколо дрънкат само за мотиви и планиране на престъпленията, както и за символичното значение на това или онова, а аз мога да мисля единствено за Кърсти и за това, което копелето ѝ причини.

— Мислиш ли, че точно ти трябва да работиш по този случай? — попита Фил и посегна към халбата, но Маклейн го изпревари.

— Не, мой ред е да черпя, Фил. Знаеш правилата. — Той се измъкна иззад масата. — Всъщност аз поисках случая, молих се да ми го дадат. И няма начин да позволя на някого да го прецака.

Кръчмата беше препълнена, а зад бара имаше само една изтормозена барманка, която сервираше на цяла тълпа жадни студенти. Маклейн търпеливо изчака реда си на своеобразната опашка, докато се опитваше поне за малко да забрави за работата. Да забрави за все по-невероятните предположения на Хилтън. Да забрави нервите, които му струваше чакането на информация от Абърдийн. Да забрави, че трябваше да изгуби няколко ценни часа в писане на доклади за Дървенияка, които така и нямаше да бъдат прочетени. Да забрави... мамка му, кого ли заблуждаваше?

Взе две нови халби бира и пакет лют чипс, който захапа със зъби, и успя да се върне на масата след чакане, което му се стори около седмица. Фил все още не бе стигнал и до половината на първата си бира, така че може би времето не беше чак толкова много.

— А вие как прекарахте Коледа? Как е Рей? — попита Маклейн, след като отвори пакета чипс и го сложи на масата, така че и двамата

да си вземат.

— Отчайващо — отвърна Фил и след кратък размисъл добави: — И за двете.

— Така ли? Рей не си ли пасна с вашите?

— Предполагам, че да. Поне отчасти. Но нали познаваш майка ми — дай ѝ драма и тя ще я превърне в истинска криза. Рей така или иначе напълно е полудяла покрай сватбата. Представи си ги двете заедно, само им подпали фитила и стой надалеч.

— О, ясно. Е, поне двете са на достатъчно голямо разстояние и само от време на време ще ти се налага да ги търпиш едновременно.

— Да не повярваш! Говореха за това нашите да дойдат насам за няколко седмици, за да помогнат с организацията. Няколко седмици! — въздъхна Фил и отпи дълга глътка от бирата си, след което отпрати заговорнически поглед на Маклейн. — Май ти е доста самотно в голямата стара бабина къща, Тони. Може би ти ще можеш да ги приютиш за известно време?

— Самотно ли? Кой ти каза? Ще ти споделя, че откакто се преместих там, доста хора започнаха да ме навестяват.

— Да, например Навъсения Боб и онзи момък Макбрайд, обзалагам се. Идват да ти изпиват уискито, нали ги знам какви са.

— Всъщност те май са единствените, които не са ме навестявали скоро. Преди Коледа идваха коледари. Ема също ми гостува един-два пъти.

— О, така ли? — усмихна се Фил и сръчка приятеля си в ребрата. — Я разкажи на чичо Фил всички подробности.

— Само в мечтите ти, Дженкинс. Един джентълмен никога не говори за такива неща.

— Значи, е имало и „такива неща“. Хм, става все по-хубаво и по-хубаво. Кажи ми поне, че си я поканил да дойде на сватбата. Рей ще пощурее, ако кажеш, че не си.

Маклейн погледна часовника си и огледа бара.

— Тя трябваше да дойде и да се срещнем тук, но не мислех, че ще закъснее толкова. Може би все още ми е ядосана.

— Да ти е ядосана ли? В какво си се забъркал пак, Тони?

Маклейн положи всички усилия да обясни, въпреки че въобще не можеше да разбере какъв точно е бил проблемът.

— Видях я в участъка днес сутринта, носеше някакви неща към хранилището за веществени доказателства. Каза, че ще дойде да се видим тук в осем, и всичко изглеждаше наред.

— Ох, въобще не разбираш жените. Може би в момента седи по турски на дивана си, гледа някакъв съзлив филм по телевизията и яде сам-самичка сладолед направо от кофичката. И това е единствената компания, от която има нужда в момента. Утре ще ти се обади с някакво извинение, че е имала скапан ден и е заспала на фотьойла. Запомни ми думите.

— Но тя каза... — Антъни замълча, когато мозъкът му успя да осъзнае това, което казваше. Разбира се, Фил беше прав. Това беше просто малкото ѝ отмъщение за пропуснатия обяд.

— Да знаеш, че ще се изяде от яд, задето е пропуснала приятната ми компания, хубавата бира и евентуалната възможност да хапнем кебап. Вместо това е трябвало да се задоволи с Мег Райън, *Безсъници в Сиатъл* и голяма кофичка сладолед. Кофти сделка, ако питаш мен.

Маклейн хвърли поглед от празната си халба към редицата бъчви с наливно пиво зад бара. Помисли си за скапания ден, който току-що беше свършил, и за този, който щеше да настъпи утре.

— Нещо за кебап ли спомена?

57.

Знае, че това е сън, преди да е видял каквото и да е. Страхът е тук и се стаява като стар познайник на дъното на съзнанието му. Като убиец. Като изнасилвач.

Мъглата го обгръща, гъста като катран и също толкова черна. За миг му се струва, че ще се задуши, но след това дишането вече няма значение. Остава само страхът.

Пред него се появява уличен стълб и лампата му прогонва част от тъмнината. Той е старинен, от ковано желязо и с голям стъклен фенер на върха, в който пламъкът потрепва при горенето на нискокачествена газ. Може да долови миризмата на сярата, на развалени яйца, с която е пропит димът, гъст като мъгла. Жив е.

Пред него улицата се разгръща като гръдния кош на мъртвец на дисекционната маса. Разрязана и обърната наопаки, за да разкрие откачените тайни, криеци се зад всяка фасада. Краката му са студени. Чувството го кара да погледне надолу, където влажните кръгли камъни проблясват като заоблени спирали от разпръснати черва. И когато отново вдига поглед, той вече е тук.

Не е изминало никакво време между отварянето на вратата и озоваването му в ярко осветения офис, но той си спомня магазина, който трябва да е прекосил. Тъмни прашни лавици, отдавна изпразнени от книгите, които са давали смисъл на съществуването на това място. Всички са изчезнали, освен една. Тя лежи отворена пред него.

Кърсти го гледа от отворената страница. Очите ѝ са мъртви, а косата ѝ е разпръсната около главата като тъмен ореол, потрепващ леко при всеки опит на река Лийт да я завлече в морето.

Той обръща страницата.

Одри Карпентър го гледа гневно, ядосана на света, на баща си, на глупавата си смърт. Тя се бори с въздетата, които я пристягат, и отплува по течението, когато те се разкъсват.

Той обръща страницата.

Кейт Маккензи плаче за изгубената си любов, докато се носи по гръб в леденостудените води на потока. От очите ѝ се стичат сълзи и се плъзват по бузите ѝ в безкраен поток. Водата тук е дълбока, обувките му са съсипани, а панталонът му е мокър. Усеща как се издига и го стяга за гърлото, заплашвайки да го събори и да се удави в морето от сълзи.

Борейки се за живота си, той отново обръща страницата.

Триша Лубкин се бори с невидими окови, крещи, пищи и изрича тихи проклетия. Главата ѝ се мята напред-назад, докато се опитва да удари своя невидим безименен противник. Тогава погледът ѝ улавя неговия и той чува упрека ѝ, изречен с гласа на заместник-началника: „Защо не ме потърси по-рано? Защо го остави да ме убие?“.

Изпълнен с чувство за вина, той отново обръща страницата.

Следващата е празна. Пергаментът е чист и гладък, готов да поеме следващата душа. Докато го гледа, от нищото започват да се появяват линии. Образуват правоъгълник в горната част на листа — рамката на новата, все още неясна картина. Обзема го още по-силен страх, който впива ноктите си още по-дълбоко в плътта му, и той не може да избяга. Не може да обърне страницата. Не може да обърне глава или да затвори очи. Може само да гледа, докато образът се появява пред него като при проявяване на фотография. И също като в тъмната стаичка, всичко наоколо е оцветено в адски нюанс на червеното.

Знае какво вижда дълго преди образът да се изчисти. Жена, легнала с разтворени крака върху изцапан с петна от кръв матрак. Ръцете и краката ѝ са закопчани с вериги за железните рамки на старо легло. Тя е гола и неподвижна, не може да се разбере дали е жива или мъртва. Опитва се да види лицето ѝ, въпреки че много добре знае коя е. Виждал е това тяло и преди.

А под картината започва да се образува дума със стилизирана заглавна буква Е.

58.

Телефонът го събуди за пореден път през последните дни. За момент се почувства объркан — беше сигурен, че е нагласил алармата. След това забеляза часа — беше пет сутринта — време, в което нито едно обаждане не можеше да е за добро.

— Маклейн — каза той и се намръщи на хриптенето, което излизаше от пресъхналото му гърло. Гласът от другата страна на линията беше непознат.

— Инспектор Маклейн от полицейския участък на Лодиан и Бордърс?

— Да. Кой е на телефона? — попита той. Гласът отсреща беше женски, но напълно непознат.

— О, да, извинете. Казвам се Алисън. Алисън Конъл. С Ема Беърд работим заедно в криминалистиката. Мисля, че всъщност с вас сме се срещали няколко пъти. Ммм, тя там ли е? Ема?

Леденостудено усещане скова цялото тяло на Маклейн и то нямаше нищо общо с централното отопление. Измъкна се от леглото, отиде до прозореца и погледна към замръзналата тъмнина навън.

— Не, не е тук. Не съм я виждал от вчера сутринта. Защо?

— През последния час се опитваме да се свържем с нея на пейджъра. Трябваше да е дежурна. Опитах да я набера и на домашния номер, но апаратът се включва на секретар. А и... тя спомена нещо, че щяла да се вижда с вас, затова реших, че... извинявам се за безпокойството.

— Не, не, няма проблем — отвърна Маклейн и разтърка очи, опитвайки се да подреди обърканите си мисли. — Кога я видяхте за последен път?

— От понеделник насам бяхме в различни смени, но поразпитах тук и никой не я е виждал, откакто си е тръгнала вчера сутринта. Погледнах набързо в компютъра ѝ, не го е ползвала след това.

— Вижте, може да ѝ се е наложило да замине набързо за Абърдийн или нещо такова. Може да е забравила да си зареди

мобилния...

— Да, да, прав сте. Ем е малко разсеяна понякога. Съжалявам, че ви звъннах толкова рано, само че шефът може да е малко... ами... може би не трябва да казвам какъв.

— Всичко е наред, така или иначе бях буден — отвърна Маклейн, сбогува се и затвори. На моравата отвън котката на госпожа Маккъчън току-що прекоси ивица трева, осветена от процеждащата се през дърветата оранжева светлина на уличната лампа. Животното приклепна и се сниши с инстинкта на ловец, приближаващ се бавно към плячката си. Маклейн щеше да потропа по прозореца, когато котката скочи и се приземи върху нищо неподозиращо птиче, което изчезна сред облак пера. Замахна с лапа, стисна го в уста и всичко свърши. Котката бавно се отдалечи към храстите заедно с плячката си.

По стъклата на прозорците на църквата пробягаха светлини, когато колата на Маклейн забави ход в края на улицата. Всъщност никога не беше обръщал особено внимание на това място, а то си стоеше тук — стабилен център на местната общност. Само дето баба му винаги беше стояла настрана от религията, а той беше усвоил нейния скептицизъм още от най-ранна възраст. Дори и в този ранен час някой беше буден, отдаден на службата си. Свещеническият дом до църквата беше тъмен, както и всички останали къщи наоколо. Хората нямаше да започнат да се измъкват от топлите си легла дори в следващите няколко часа.

Не беше съвсем сигурен защо спря отпред. Натисна тежките дъбови врати, като почти не вярваше, че може да са отключени, но те се отвориха и го пропуснаха в студената и почти тъмна вътрешност на църквата. Докато прекрачваше прага, се почувства така, сякаш пристъпваше в нов свят.

Светлината, която бе видял, идваше от две дебели червени свещи, които горяха пред олтара в далечния край на нефа. Покрай централната пътека бяха наредени дълги редици пейки, тесен червен килим покриваше част от каменния под. Сводестият таван се издигаше високо над главата му, поддържан от масивни колони, но сенките на контрафорсите от дялан камък поглъщаха трептящата светлина като

гладни чудовища. Високите витражни прозорци приличаха на мъртви черни очи. Оставаха още няколко часа до изгрева.

Маклейн тръгна бавно по пътеката към олтара, благодарен на мекия килим, който заглушаваше стъпките му. Нищо не трябваше да нарушава кънтящата тишина, която изпълваше това студено място. Нищо, освен тихия шепот на молитвите, издигащ се от тъмното място пред олтара.

— Ти дойде. Знаех си, че ще дойдеш — прозвуча гласът на отец Антон с такава умора, сякаш монахът не беше спал със седмици. Той не се обърна веднага, само се изправи с мъка на нестабилните си крака и за последен път се поклони пред олтара.

— Сънувах сън — каза Маклейн. — Беше за книгата.

Едва тогава отец Антон прекъсна молитвата си и се обърна.

— Знаем — каза той.

На фона на проблясващите пламъчета лицето му изглеждаше побледо отпреди. Дори палтото му изглеждаше някак си посивяло. Само очите му светеха, уловили пламъците на свещите.

— Какво значи това? — попита Маклейн.

— Ела, седни. — Отец Антон посочи към най-близката пейка, тръгна към нея и се отпусна на твърдата дървена седалка, от което ставите му изскърцаха злоещо. — Разкажи ми какво точно видя в съня си?

Антъни седна до стареца и се опита да събере мислите си. Картините, усещанията и откъслечните спомени се въртяха лудешки из главата му и не се успокояваха нито от атмосферата в студената църква с отекващата тишина, нито от петте халби бира и кебапа, които бе погълнал само няколко часа по-рано.

— Всичко започна около смъртта на Андерсън — каза той след малко, но осъзна, че това не беше вярно. — Всъщност случва се още откакто намерих мъртвото тяло на годеницата си в река Лийт. Оттогава я сънувам всяка година по Коледа, но тази година беше различно. Тази година сънувах книжарницата на Андерсън и книгата. Миналата нощ в нея видях лицата на мъртвите жени. Всяка от тях имаше отделна страница. Видях и една нова страница, която още се пишеше. Мисля, че може да има нова жертва. И аз я познавам.

— Кажете ми как намерихте Доналд, инспекторе?

Въпросът го свари неподготвен.

— Мислех, че знаете историята. Той използваше като книгоразделител ивица плат. И аз я разпознах като част от роклята на Кърсти.

— Не, не ме разбрахте. Имах предвид, откъде знаехте, че трябва да влезете точно в тази книжарница? Какво правехте там? И то точно вие! Единственият човек, който би открил значението на това, което вижда?

— Аз... наистина не знам. Съставяхме профил на убиеца. Андерсън вероятно някак си се е вписвал — каза Маклейн, но и сам не повярва на думите си. Всички профили се бяха оказали безполезни.

— Освен това не сте ръководили разследването по случая, нали? В момента, в който годеницата ви е била идентифицирана като една от жертвите, би трябвало да ви отстранят от разследващия екип. И дори да ви пуснат в отпуск. Разбираемо е, ако сам сте поискали отстраняването.

Маклейн не отговори. Отец Антон беше прав. Не би могъл да остане в екипа по разследването, след като Кърсти беше идентифицирана като жертва. И въпреки това, през всички тези години си беше казал, че е заловил Андерсън случайно, следвайки случайна поредица от действия, предназначена от компютрите.

— Мисля, че вие сте ходили там, в магазина му. Било е, преди да отвлече годеницата ви. Може да сте искали да купите книга, може би просто сте задавали въпроси. Не е важно. Важното е само, че тогава сте видели книгата. Тя е прочела душата ви и сте оцелели.

— Не си спомням — отвърна той и наистина беше така. Колкото повече се опитваше да мисли за събитията, довели до онова ужасно нещо, толкова по-несигурен беше кое е истинско и кое — кошмар. Смахнатите приказки на стария монах му въздействаха, както и обстановката. Защо бе дошъл тук, в църквата, в малките часове на деня? Защо въобще слушаше бръщолевенето на този луд човек? — Трябва да вървя. Той е хванал Ема. — Маклейн се изправи и понечи да си тръгне, но отец Антон протегна ръка и го спря. Пръстите му бяха леденостудени като водата на Лийт по Хогманай.

— Опасявам се, че е така. Но все още има надежда. В съня ви страницата тъкмо е започвала да се изпълва. Тя не е мъртва все още.

Не е мъртва все още. Но какво се случваше с нея, къде беше? Маклейн се освободи от хладната прегръдка, изправи се и погледна

към олтара със семпъл дървен кръст. В днешно време в обикновените градски църкви нямаше сребро — твърде лесно се крадеше. Не почувства нужда да изрече кратка молитва за помощта.

— Трябва да вървя. Времето изтича.

Апартаментът на Ема се намираше в малка жилищна сграда в онази част на града, предпочитана от вечно местещото се студентско население. Маклейн не дочака отговор на позвъняването си, но входната врата на блока се отвори сама, когато я натисна. Премина през тесния коридор и осъзна, че никога преди не бе идвал тук и нямаше представа кой е нейният апартамент. За късмет вратите на първия етаж имаха табелки. Същото важеше и за тези на втория и третия — и ето я, тази вляво, имаше смачкано листче с името „Беърд“, изписано набързо с химикалка. Почука на вратата и изчака, оставяйки слуха си да привикне към звуците в сградата. По това време на сутринта беше тихо, но това не означаваше, че хората вече са излезли.

Почука отново, този път малко по-силно. Отново нищо. Опита да отвори вратата и видя, че е заключена. Извади пластмасова карта за отстъпки в супермаркета и я напъха в пространството между рамката на вратата и бравата. Нещо изщрака, той отново натисна дръжката и вратата се отвори.

Коридорът миришеше на Ема и той остана неподвижен, вдишвайки аромата ѝ няколко секунди, докато се заслушваше за признаци на нечие присъствие в апартамента. Самият апартамент не беше кой знае какво. Една отворена врата разкриваше мъничка кухня с тесен прозорец, който гледаше към реката. Друга врата водеше към миниатюрна баня, осветена от луминесцентна лампа, а третата — към изненадващо просторна дневна с голям панорамен прозорец към улицата, дръпнати завеси и непасващи си диван и фотьойл, подредени пред газова камина и малък телевизор. Антъни почти очакваше да намери празна кутия от сладолед на пода с подаваща се дръжка на лъжица, но нямаше нищо такова. Не се виждаше дори чаша от вино. Оставаше четвъртата врата — тази към спалнята.

Стаята едва побираше двойното легло и старинния гардероб, но той почти не обърна внимание на подробностите. Забеляза само, че покривката на леглото е добре изпъната чак до възглавниците и че

единственият обитател на леглото е голям, сив и доста опърпан хипопотам. Пъхна ръка под завивките и усети хладните чаршафи. Скоро никой не беше спал тук.

На сушилнята за съдове в кухнята имаше обърната с дъното нагоре чаша. Той я взе и прокара пръст по вътрешността ѝ. Беше суха, както и мивката, и кърпата за чинии, метната върху чешмата. Не бяха използвани поне в последните двайсет и четири часа. Каната за топла вода също беше студена.

Същото беше положението и в банята — нямаше капка вода по краищата на мивката и ваната, нито по плочките под душа. Хавлията, закачена на кукичка от обратната страна на вратата, беше мека и миришеше страхотно, но скоро никой не се бе подсушавал в нея. Четката и пастата за зъби си стояха в стара керамична чаша със счупена дръжка и също изглеждаха неизползвани в последните часове, но беше възможно да има и резервни за пътуване.

Отне му известно време, докато открие телефонния секретар, скрит на пода зад дивана в дневната. Имаше две нови съобщения от него, и двете оставени предишната нощ. Имаше и едно от Алисън Конъл, която ѝ казваше да си провери мобилния телефон и пейджъра. Изслуша ги два пъти, удивявайки се колко ужасно звучеше собственият му глас по телефона. Опитваше се да не приема истината, че Ема не си е била у дома, когато бе звънял.

Автомобилен клаксон отвън го откъсна от вцепенението му. Погледна през прозореца и видя, че около колата му, зарязана на жълтата линия, забраняваща паркирането, започваше да се образува задръстване. Беше време да върви.

По пътя към вратата забеляза няколко снимки в рамки, поставени върху ниска странична масичка. Повечето бяха на хора, които не познаваше, но имаше и една негова, заснета някъде на тъмно, вероятно в кръчма. Не си спомняше да са го снимали. До нея имаше и професионална фотография на самата Ема от деня на дипломирането ѝ.

С надеждата, че ще ѝ я върне лично съвсем скоро, Маклейн я грабна и излезе.

Сержант Ричи се довлече до оперативната зала и захвърли чантата си на стола до бюрото.

— Дойдох възможно най-бързо. Какъв е... О, господи!

Маклейн отстъпи крачка назад, за да ѝ даде възможност да огледа по-добре снимката от завършването на Ема, която бе закрепил до фотографиите на Одри Карпентър, Кейт Маккензи и Триша Лубкин. Вратата отново се отвори рязко и през прага се появи гърбът на детектив Макбрайд, последван и от останалата част на тялото му, носеща табла с кафета и банички с бекон.

— Получих съобщението ви, сър. Какво е толкова важно, че да не може да почака... О! — възкликна младият детектив и едва не изпусна таблата.

— Навъсения Боб тук ли е вече? — попита Маклейн. Не искаше да започват, преди целият екип да се събере.

— Току-що го видях да влиза, сигурно ще се появи всеки момент. Но... Ем? Какво точно става?

— Изчезнала е. Не се е прибрала в дома си миналата вечер и не дойде на среща с мен в кръчмата, както се бяхме уговорили. Не отговаря и на мобилния си телефон и пейджъра.

— Не искам да прозвучи скептично, сър, но какво ви кара да мислите, че е... отвлечена? — попита Ричи и си взе кафе и баничка.

Маклейн замълча, колебаеше се как да постъпи. Искаше му се да каже: „Миналия път отвлече годеницата ми“, но за останалите това не би имало същия смисъл, какъвто имаше за него. Детектив Макбрайд така или иначе щеше да направи това, което му се каже; Навъсения Боб беше работил с него достатъчно дълго, за да знае кога е по-добре да не задава подобни въпроси. Но Ричи беше напълно права.

— За момента е смесица от интуиция и разумни предположения. Тя пасва точно на профила на останалите три жертви, а и няма други видими причини за изчезването ѝ. Ако се окаже, че съм прав, това ще бъде и най-добрият ни шанс да разкрием извършителя. Ако не съм и тя се появи след час-два с глуповато обяснение за изчезването си, ще понеса всички последствия от това решение — каза той и посегна за чаша кафе и баничка, опитвайки се да прикрие силната тръпка, преминала през тялото му.

— Добре, кои възможности трябва да елиминираме? Да разбирам, че сте я търсили в апартамента ѝ, нали?

— Да. Освен това не е дошла на работа, а е била на смяна. Всъщност така разбрах, че я няма. Помислих, че може да е отскочила до Абърдийн, ако е изникнало нещо спешно в семейството ѝ.

— Ще се обадя тук-там. — Ричи се обърна към бюрото си и взе телефона.

— Какво искате да направя, сър? — попита Макбрайд.

— Обиколи участъка, питай дали някой не си спомня да я е виждал. Говори с Нийди. Когато я видях за последно, Ема носеше веществени доказателства към хранилището. Ако изскочи нещо от това, ще имаме начална точка. Може дори да му е казала къде е смятала да ходи след това.

— Нийди е в болнични, сър. Отиде си вкъщи в ранния следобед вчера. Май има грип.

— По дяволите! Кой е дежурен в хранилището днес?

— Полицай Джоунс, мисля. Ами колата ѝ?

— Какво за нея? — обърка се за момент Маклейн.

— Да отида ли в Пътна полиция и да попитам дали не могат да я издирят?

— Добра идея. Знаеш ли регистрационния номер?

— Криминалистите сигурно го имат, ако е получавала пари за пътни разходи — каза той, забърза към бюрото си и се зае да звъни по телефона.

— Сигурен ли сте, че знаете какво точно нравите, сър?

Маклейн се обърна и видя Навъсения Боб, застанал на вратата. Бе приковал погледа си в снимката на бялата дъска.

— Не.

— Знаете какво ще каже Дървеняка за всичко това.

— Хайде да се тревожим за това, когато стане, а?

— Вие сте шефът — сви рамене Навъсения Боб. — Какво правим сега?

— Говорих с майката на Ема — обади се сержант Ричи и остави слушалката на телефона. — Не е разговаряла с нея от седмица. Доколкото знае, не се е случило нещо необичайно.

— Добре, значи, почти със сигурност можем да игнорираме всяко безобидно обяснение за изчезването на Ема. Някой свърза ли се с болниците? Стюарт, има ли нещо от Пътна полиция?

Макбрайд все още говореше по телефона и вдигна ръка в знак да изчакат малко. Маклейн потисна желанието да извика. Всичко им отнемаше ужасно много време, а Ема беше някъде там и колкото повече се бавеха да я открият... Дори не искаше да си мисли за тази възможност.

— Извинете, сър. От „Пътна“ нямат никаква информация колата ѝ да е претърпяла инцидент през последните двацет и четири часа. Пуснаха сигнал до всичките си екипи да се оглеждат за нея. Ще ни се обадят веднага щом я открият.

Още не беше изрекъл думите докрай, когато телефонът на бюрото му иззвъня. Всички гледаха към младия детектив, когато вдигна слушалката.

— Ало?... Да... Сигурни ли сте? — попита той, след което затвори. — Беше за колата на Ема, сър. Намерили са я.

— Къде? — Маклейн се изправи рязко от бюрото си, сякаш изхвърлен от пружина.

— Отзад. Била на паркинга на участъка.

59.

Малкото синьо пежо беше спряно в тясното пространство между два очукани служебни микробуса. Колата на Маклейн беше паркирана от другата страна, почти срещу нея. Как, по дяволите, бе пропуснал да я види сутринта?

Той надзърна през стъклото и изтри натрупания слой прах, за да погледне по-добре. От отсрещната страна на колата сержант Ричи опита дръжката.

— Не е заключена — каза тя, когато вратата се отвори.

Вътре в колата бе толкова разхвърляно, колкото и последния път, когато Маклейн се беше возил в нея. Той вдиша познатия влажен мирис на постелките и погледна към задната седалка. Там имаше одеяло и чифт тежки гумени ботуши, както и проядена от молци стара картонена кутия с латексови ръкавици, изтощени батерии и всякакви други вещи, свързани с работата ѝ. Под седалките беше пълно с празни опаковки от бонбони и пакетчета чипс и общо взето представляваше място, където всичко нежелано пропълзваше, за да намери забвение.

Той върна шофьорската седалка на мястото ѝ и забеляза, че ключовете все още висяха в стартера. На халката се виждаха и ключове от дома ѝ, както и олющен ключодържател — гномче с миниатюрно кичурче яркорозова изкуствена коса на върха на главата. Маклейн ги взе и отиде да отвори багажника. Вътре намери цяла колекция от връхни дрехи и панталони, свити на топка и натъпкани встрани, така че между тях оставаше малко празно пространство приблизително с размерите на кутията, която я беше видял да носи. В средата на багажника имаше и мека кожена дамска чанта.

— Май не е смятала да се бави много — отбеляза Ричи и взе чантата. За миг Маклейн почувства пристъп на ирационално чувство на ревност, което пропъди с бързо тръсване на глава.

— Къде, по дяволите, е отишла тогава? До магазина за обяд?

— Портмонето ѝ е все още тук — отвърна Ричи, след като надникна в чантата. — Пейджърът и телефонът също — добави и

натисна няколко копчета, от което екранът му светна. — Оставили сте доста съобщения — отбеляза тя.

Маклейн не обърна внимание на забележката и огледа паркинга с надеждата да получи някакво вдъхновение. Задната част на участъка го обграждаше от три страни, а четвъртата го защитаваше от външния свят с висока каменна стена. Цялото пространство се наблюдаваше с охранителни камери, но насам гледаха и всички прозорци, зад които по цял ден стояха полицаи. Докато бяха навън, пристигнаха две полицейски коли, а друга излезе да патрулира. Почти всички паркоместа бяха заети. Старата му алфа изглеждаше много малка и крехка до един джип БМВ 4×4, чието присъствие подсказваше, че заместник-началникът вече е пристигнал. Единствените свободни места бяха в жълтата зона пред работилницата и пред тясната рампа, която водеше надолу към хранилището.

— Ела с мен — каза Маклейн и тръгна към задната врата на участъка.

— Какво да правя с това? — Ричи повдигна чантата в ръцете си и Маклейн усети, че все още стискаше ключовете от колата ѝ в ръка. Подхвърли ги на сержанта.

— Върни я в багажника и заключи — каза той и я изчака нетърпеливо да изпълни нареждането.

— Къде отиваме сега? — попита Ричи, докато бързаше след него към вратата, но инспекторът вече говореше по мобилния си телефон.

— Макбрайд? Намери видеозаписите от камерите на паркинга. Търси записи от девет часа вчера сутринта до същото време днес. Искам да знам кой се е доближавал до колата на Ема. Паркирана е на място двадесет и три, близо до рампата. А, и кажи на Навъсеня Боб да се обади на Нийди, става ли? Знам, че е в болнични, но той е последният човек, който може да я е виждал. Може да му е споменала нещо за това къде е смятала да отиде след това.

Затвори, щом влязоха от студения сух въздух навън в топлото и влажно фойе, а Ричи все още го следваше на крачка разстояние.

— Хайде, сержант, размърдайте се — каза Маклейн. — Времето лети. — След това се отправи към стълбището, което водеше надолу към мазето.

Хранилището не беше същото без ухилената физиономия на сержант Нийдъм. Заелият мястото му полицай Джоунс удържаше фронта и водеше епична битка с компютърната система. Той вдигна поглед, когато Маклейн и Ричи приближиха, а на широкото му младежко лице се изписа притеснена усмивка.

— Господине, госпожо — каза той и скочи на крака иззад бюрото си като палячо на пружина. Маклейн си помисли, че полицаят дори можеше да им козирува.

— Ти си Тим, нали? — попита той, опитвайки да си спомни името му.

— Терънс, сър.

— Извинявай, Терънс. Е, как се справяш? Чух, че Нийди бил болен днес.

— Всичко е наред, сър. Само дето е малко объркващо. Сержант Нийдъм има уникална система за поддържане на архива.

Маклейн опита да се усмихне, но усилието беше огромно.

— Има ли някакви доказателства, донесени към десет сутринта вчера от Ема Беърд от криминалистиката?

— Мога да проверя, само че има някакъв проблем със системата.

— Може ли да пробвам? — попита Ричи и посочи екрана на компютъра. Полицай Джоунс я изгледа притеснено, но след това кимна утвърдително. Ричи се настани на освободения стол и веднага започна да щрака по клавиатурата.

— Терънс, виждал ли си Нийди... тъъ, сержант Нийдъм вчера? — попита Маклейн, за да отвлече вниманието на полицая от това, което правеше Ричи. Технически погледнато, никой от тях двамата нямаше право да рови в компютъра, без да остави писмен документ за това. Компрометирането на доказателства можеше да обезсмисли безброй разследвания, дори и неговото собствено. Антъни виновно пъкна ръка в джоба на сакото си и напипа сгънатото парче плат, което все още лежеше на дъното му.

— Не, сър. Той си беше тръгнал, когато дойдох.

— По кое време беше това?

— Около дванайсет. Сутринта не бях на работа.

— Ето го — обади се Ричи след малко. — Веществено доказателство, имащо отношение към случая „Макмърдо“. Добавено е в десет и десет вчера сутринта. Предала го е Ема Беърд.

— Трябва да има и разпечатан на хартия документ — отбеляза Маклейн и се обърна към полица. — Те все още ли се съхраняват в картотеката?

— Тъъ... да, сър. Искате ли да го видите?

— Да, моля.

Полицай Джоунс взе тежка връзка ключове от бюрото и прекоси помещението в посока към шкафове с чекмеджета на картотеката, наредени край стената. Върна се след малко с няколко листа, защипани прилежно с телбод, най-горният беше формуляр с номер на разследването и други подробности, а в края му се мъдреше безгрижният подпис на Ема до официалния параф на Нийди. Останалите листове представляваха опис на съдържанието на кутията. Нямахше нищо по-различно от списъка, съпътстващ доказателствата по случая на Андерсън, но потвърждаваше едно: Ема е била тук малко след десет часа сутринта. Маклейн погледна часовника си — беше се случило преди двайсет и два часа. Къде ли беше отишла?

Първото, което забеляза, когато се върнаха в оперативната зала няколко минути по-късно, беше това, че снимката на Ема бе изчезнала от бялата дъска. Навъсеня Боб седеше на бюрото си и имитираше огромна заетост. Вдигна глава, когато инспекторът влезе, и погледът му веднага отскочи встрани. Маклейн осъзна какво става, но твърде късно.

— На какво, по дяволите, си играеш, Маклейн?

Дървеняка се беше скрил зад вратата или поне така изглеждаше. В едната си ръка държеше снимката на Ема, а с другата я потупваше, сякаш беше някакво непослушно дете, което трябваше да се превъзпита.

— Провеждам разследване, сър. Вие какво мислехте, че правя?

— Използвате половината от наличния личен състав, за да търсите приятелката си. Кога смятате да ми изложите фактите по този случай, за да мога да поема разследването? Дори не сте завършили доклада си, който трябваше да е на бюрото ми още вчера.

С угълчето на окоето Маклейн забеляза как Ричи бавно и внимателно се отдалечи по посока на бюрото си и седна зад компютъра. Едва ли можеше да я вини — последното, от което се

нуждаеше, бе да се озове по средата между двама спорещи началници. Отново.

— Излезе нещо — каза той. — Имаме ново развитие.

— Да, чух. Скарали сте се с любимата ти криминалистка и сега тя не ти вдига телефона. Но не мислиш ли, че да започнеш издирване, е малко прекалено?

Как въобще този човек беше се добрал до длъжността старши инспектор? Как въобще беше станал детектив?

— Сър, някъде там навън действа сериен убиец. Той вече отвлече три жени. Сега е изчезнала четвърта. Никой не знае къде е. Колата ѝ, дамската ѝ чанта, ключовете от дома ѝ — всичко е в багажника на автомобила ѝ, паркиран на служебния паркинг отвън. На мен това много ми прилича на възможност да е била... как да кажа — отвлечена? Забравете, че е служител от екипа на криминалистите, забравете дори, че я познавам. Изчезнала е преди по-малко от ден. Ако успеем да проследим последните ѝ движения, възможно е да заловим и това болно копеле, което я е отвлякло. Както и да спасим живота ѝ.

— Това са глупости, Маклейн. — Дъгит размаха фотографията ѝ във въздуха. — Нямаме никакви доказателства, че е била отвлечена. Това са само предположения. Има си съответна процедура, която...

— Извинете, сър... въз, господа? — обади се сержант Ричи. — Тук има нещо, което мисля, че трябва да видите.

— Какво има, детектив сержант? Не виждате ли, че сме заети? — обърна се Дървеняка към бедната Ричи.

— Е... ами, просто направих някои справки за миналото на Андерсън, възложени ми от инспектор Маклейн. Току-що получих списък на хората, които са го посещавали в затвора в Питърхед.

— И какво значение има това? — попита Дървеняка.

— Ами в него има едно име, което не очаквах да видя. Посещавал е Андерсън приблизително веднъж месечно през последните осемнайсет месеца.

— Кой? — попита Маклейн и надзърна към полуизвърнатия монитор.

— Сержант Джон Нийдъм, сър.

— Нийди? — изсумтя Дървеняка като професор, пред когото са изказали гениална нова идея. — Госпожице, вие сте отскоро тук, в противен случай щяхте да осъзнавате що за абсурдно предположение

направихте току-що. Сержант Нийдъм беше един от хората, които помогнаха да изправим Андерсън пред правосъдието. Той е стожер на този полицейски участък от години. Дядо му и баща му също са били полицаи. Кажете ми, нали всъщност не намекувате, че той е новият Коледен убиец?

— Искан само да посоча... — поде Ричи, но Дървеняка вече не слушаше.

— Добре че заместник-началникът поиска от мен да поема това разследване. Цялото това нещо започва да се превръща в някакъв грандиозен фарс. Маклейн, до един час искам пълен доклад по случая. След това вие и хората ви можете да се заемете с преглеждането на документите по старото дело на Андерсън.

Само звъненето на телефона в джоба му възпря Антъни от това да удари висшестоящ полицай. Обаждането му даде възможност да игнорира старши инспектора за момент.

— Маклейн?

— Тъъ, Макбрайд се обажда, сър. Преглеждах записите, както наредихте. Мисля, че може би изскочи нещо.

Маклейн прекъсна разговора и пусна телефона си обратно в джоба.

— Боб, Ричи, след мен — нареди той, но преди да направи и крачка, Дървеняка го сграбчи за ръката.

— Какво, по дяволите, си мислиш, че правиш? Искан доклад след един час, разбра ли?

— О, майната ти, превзет дърт пуяк! — отвърна Маклейн, измъкна се от хватката му и се втурна през вратата.

Навъсения Боб полагаше огромни усилия да не се изсмее, докато крачеха по коридора към стаята за видеонаблюдение, след като оставиха Дървеняка сам и зяпнал от изумление в оперативната стая.

— Това не беше много умно — отбеляза той. — Да, определено беше много вдъхновяващо, но той ще вдигне голяма олелия нагоре по веригата.

— Знаеш ли, Боб, въобще не ми пука. Може и да ме уволнят, ако искат. Тогава няма да се налага повече да работя с идиоти като него.

Между другото, успя ли да се свържеш с Нийди? — попита той, когато забеляза, че Боб стиска мобилния си телефон в ръка.

— Не отговаря, но може и да е излязъл по магазините — отвърна той. „Или в момента изнасилва Ема Беърд.“ Боб не изрече това на глас, но изражението му бе достатъчно красноречиво. Пристигнаха пред залата за видеонаблюдение и се вмъкнаха в тясната тъмна стая, без да кажат нищо повече.

— Вижте тук. — Макбрайд се заигра с видеоконтролерите и на екрана се появи някакво изображение. — Това е паркингът от вчера сутринта. Има две камери, но на тази се вижда от по-добър ъгъл.

Маклейн присви очи към изображението с ниско качество и видя как светлосиньо пежо се настанява на място за паркиране в серия от странни насечени движения. Дребна тъмнокоса фигурка излезе от шофьорската врата, отвори багажника, извади голяма кутия, хвърли нещо обратно в него, спусна вратата на багажника и се отправи към задната врата на сградата, като скоро след това изчезна от обхвата на камерата.

— Прегледах записите от следващите дванайсет часа. Вярно, че ги видях доста набързо, но никъде не я забелязах да се връща.

— Това го знаехме и досега, Стюарт. За какво ме извика тук?

— А, да — отвърна детективът и натисна друго копче, след което ъгълът на изображението се промени. Сега камерата беше насочена към рампата, водеща надолу към товарния вход на хранилището. Беше прекалено тъмно, за да се каже дали металните врати на склада бяха отворени или не, но след няколко минути голяма кола се спусна на заден ход по рампата и изчезна. Малко по-късно същата кола излезе отново и замина. Маклейн погледна часа на видеозаписа — беше десет и половина сутринта.

— Това беше колата на Нийди, нали?

— Има и още, сър — обади се Макбрайд. — Поразпитах наоколо да разбере дали някой го е виждал вчера. Никой не е говорил с него, но Гладис, момичето от столовата, каза, че го е видяла рано сутринта, когато е зареждала със стока.

— Е, така или иначе знаем, че е бил тук. Колата му е била тук — отвърна Маклейн и посочи екрана.

Макбрайд натисна друго копче на клавиатурата и изображението отново се промени. Този път на него се виждаше някой, застанал до

същата голяма стара кола, която бяха видели преди малко. Детективът фокусира върху лицето, приближи изображението и въпреки че резолюцията не беше добра, ясно си личеше, че нещо много сериозно не беше наред.

— Да, но всички мислехме, че е пипнал грип. А не че носът му е счупен и има такива синини под очите, че прилича на панда.

60.

— Наистина ли мислиш, че Нийди е нашият човек? — попита Ричи, която седеше в колата до Маклейн.

Пътуваха на юг от града по посока на околоръстното шосе. Косите лъчи на слънцето, което се спускаше над Пентланд Хилс, и ранните задръствания превръщаха шофирането в истински кошмар. Струваше му се, че само преди няколко часа бе говорил с отец Антон в осветената от свещи църква, а вечерта приближаваше. Искаше му се да се движат по-бързо, макар да знаеше, че излишното бързане означаваше още по-ниска скорост в задръстването.

— Мамка му, не ми се ще да призная, че Хилтън може да е прав, но в момента всичко от профила му сочи към Нийдъм. — Маклейн игнорира ядосаното бипкане, когато засече пътя и изпревари от неправилната страна някаква туткаща се кола отпред. С една ръка на волана, той започна да изброява: — Нийдъм е самотник и цял живот е бил в сянката на баща си. Заврял е долу в хранилището от години и само бог знае колко възможности за повишение е пропуснал. В момента можеше да е поне старши инспектор, ако някакъв скапан хулиган не беше нарязал крака му със счупена бутилка. Той работи по случая с Коледния убиец по-дълго от всички останали. И разбира се, имал е достъп до ключовете от книжарницата на Андерсън.

— Внимавайте, сър! — извика Ричи и сграбчи таблото пред себе си, когато колата направи рязък завой на едно кръгово кръстовище.

Той натисна рязко спирачката в момента, в който едно такси му пресече пътя, за да спре няколко метра встрани и да остави някакъв възрастен господин. На Маклейн му се прииска да беше взел патрулна кола или още по-добре — някоя от необозначените служебни коли на участъка. Всички те имаха сирени и скрити сини светлини, които можеха да разчистят пътя му за нула време. Само че, както обикновено, всичките бяха или заети, или повредени, следователно единственият избор беше собствената му алфа или пезото на Ема.

Нейната кола обаче трябваше да оставят недокосната за събиране на доказателства.

Премина на втора скорост и профуча покрай таксито, при което двукамерният италиански двигател издаде достатъчно красноречив звук, по-добър от всякакви словесни обиди, които би могъл да измисли. За кратко пътят пред него се оказа чист и той се концентрира само върху това да кара възможно най-бързо в границите на безопасното.

— Надявам се, че Стюарт е успял да се свърже с Пътна полиция. Ще бъде много тъпо, ако ни спрат за превишена скорост.

— В този район има много камери — отговори той, — а и честно казано, в момента не ми пука дали някоя от тях ще ме заснеме. По дяволите!

Движението отново се задръсти малко по-надолу и се наложи Маклейн да намали.

— Знаете ли, че звучите досущ като Навъсения Боб? — засмя се Ричи.

Инспекторът не отговори и усмивката ѝ скоро помръкна.

— Ще я намерим. Всичко ще бъде наред — каза тя.

— Познавали сте се в Абърдийн, нали? — Маклейн не беше сигурен дали иска да говорят за Ема точно в този момент, но всичко друго беше за предпочитане пред това да се взира безпомощно в проблясващите светлини на колите отпред. — Между вас, изглежда, има някаква стара история, прав ли съм?

Ричи се размърда неловко на седалката. Движението ѝ почти можеше да се нарече отдръпване.

— Да, срещали сме се по няколко случая.

— И само това? А защо тогава се сковаваш всеки път, когато се спомене името ѝ? И по-точно казано, какво има тя против теб?

За момент Ричи не каза нищо, просто продължи да гледа съсредоточено напред, сякаш искаше трафикът да се разчисти час по-скоро. Когато все пак заговори, гласът ѝ беше странно официален:

— Имахме известни недоразумения. Свързани с точно определен детектив.

— От мъжки пол, предполагам.

— Впоследствие се оказа, че той не заслужава вниманието на никоя от нас. Мижитурката в момента е инспектор, прехвърлиха го в

Лондон. Не се спря пред нищо и никого, за да се добере до това назначение толкова бързо.

— Е, значи, вече го няма. А защо вие двете все още имате търкания заради него?

Ричи не го удостои с отговор. Маклейн можеше само да прави догадки, докато колите бавно потеглиха напред. Трафикът пъплеше едва-едва през късата отсечка от пътя покрай Бърдихаус, под моста и най-накрая се раздвижи достатъчно, когато стигнаха до отбивката за Лоунхед. Колко време беше минало, откакто двамата с детектив Робъртсън бяха идвали насам? Не повече от месец, но му се струваше, че са минали години.

Сградата на „Рандолф Дивелъпмънтс“, покрай която преминаха, беше обляна в светлина. Старите каменни фабрики бяха заобиколени със строителни машини, но повечето подвижни фургоци бяха махнати. Маклейн си спомни макетите, които Уилям Рандолф му бе показал, както и плановете му за съживяване на града и предградията. Несъмнено предстоеше да започне работата по превръщането на това място в поредното луксозно местенце за живеене.

— Ще се обадиш ли на Макбрайд, моля те? — попита той, внезапно осенен от странна мисъл. Ричи отвори капачето на телефона си.

— Какво искате да го попитам?

— Дали е успял вече да се свърже с онзи професор от университета.

Запитването беше предадено и последва утвърдителен отговор.

— Питай го тогава дали старата... — Маклейн присви очи към осветения надпис, издялан в каменната фасада над входа. — Металургична фабрика „Макмери“ в Лоунхед. Да провери дали е била свързана с Гилдията.

Ричи отново предаде въпроса и се обърна към инспектора.

— Каква гилдия? — попита, докато притискаше микрофона на телефона си с длан. Маклейн не успя да й обясни, преди Макбрайд да поднесе отговора. — Казва, че не знае, но може да провери — предаде тя, след което приключи разговора и прибра телефона си. — За какво става въпрос?

— Просто още едно предчувствие — отвърна Маклейн. — Явно днес ми е ден за предчувствия.

— Доста солидна къща за някого, който живее на сержантска заплата — отбеляза Ричи, когато видя внушителната фасада на дома на Нийди. Алфата премина през дългата чакълена алея, която спокойно можеше да служи за декор на някой стар филм.

— Семейството му я има отдавна. Фамилия Нийдъм преди години са построили металургичната фабрика ето там. — Маклейн посочи към задната част на къщата, където се издигаше високата каменна стена на стара фабрика, подаваща се иззад редица оголели от зимата дървета. — Някога всички се събирахме тук от време на време. Работехме по случая с Коледния убиец. Оттогава мястото изглежда доста запуснато.

Когато се приближиха достатъчно, той забеляза, че сиво-кафявата мазилка на фасадата се беше пропукала на места и рамките на прозорците спешно се нуждаеха от боядисване. Бръшлян обвиваше предния фронтон на къщата, както и комина, който заплашваше да се срути върху покрива на гаража. За всеки случай паркира алфата по-надалеч.

Предната врата бе заключена, но това не беше изненадващо. Косите слънчеви лъчи се отразяваха в прозорците, а спуснатите щори зад тях пречеха да се види какво става в стаите вътре. Маклейн посегна към богато орнаментирания порцеланов звънец, но се поколеба.

— Може би първо да поогледаме, а? — предложи той.

Чакълената алея продължаваше и зад къщата и минаваше през каменна арка, която свързваше двора с гаражното отделение. А пред него по-скоро зарязан, отколкото паркиран, се намираше тъмнозеленият луксозен ягуар, спрял със задната си част към сервизната врата на къщата. Маклейн вдигна поглед и не видя някой от прозорците в дома да свети. Спуснатите щори блокираха гледката към всички стаи от първия етаж, с изключение на задния вестибюл и кухнята, но и в двете нямаше никого. Той пробва задната врата, но и тя се оказа заключена.

— Колата не е използвана от известно време — отбеляза Ричи, опряла ръка на капака на двигателя, след което опита една от вратите и добави: — Заключена е.

Гаражните помещения представляваха преустроени къщи за прислугата и също се оказаха заключени. Това не бе особено изненадващо, като се има предвид, че къщата беше близо до Лоунхед. Подобно място се явяваше истински магнит за безработните и недоволни младежи, живеещи в бедните райони около долината Рослин. Сгушена до огромното туловище на старата металургична фабрика, къщата едва ли не плачеше да бъде ограбена и опустошена.

— Тук, изглежда, нещо е било влачено — посочи Ричи, приклепна до задната броня на колата на Нийди и се взря в чакъла на пътеката. Маклейн също се доближи.

— Какво?

— Вижте тук — посочи тя една плитка бразда в чакъла. — Явно нещо тежко е било свалено от багажника и влачено в онази посока.

Маклейн прокара внимателно длан върху дребните камъчета и усети грубите очертания на две успоредни следи. Две пети се бяха влачили, оставяйки бразди в пътеката към задния вход на къщата.

Той се изправи, извади телефона си и натисна бутона за бързо набиране, докато следваше грапавата диря по посока на вратата. Детектив Макбрайд вдигна при второто позвъняване.

— Трябва ми заповед за обиск на дома на Нийди — каза Маклейн, преди младият детектив да успее да изрече каквото и да било. — Освен това трябва да намерим и самия него.

— Заемам се веднага, сър — отвърна Макбрайд. — А, и между другото, оказа се, че сте прав.

— Аз ли? За какво?

— Металургична фабрика „Макмери“ е била построена на място, притежавано от старата Гилдия на странниците. Оказва се, че това е била първата им сграда. Там са се установили, след като градските гилдии на търговците са ги изгонили от града в началото на шестнайсети век.

— Добре, детектив. Може да продължиш с урока по история, когато намерим Ема. Просто гледай да извадиш тази заповед. След това ела тук колкото можеш по-бързо.

Не беше в стила на Маклейн да стои и да чака нещата да се случат. Той се поразходи наоколо, погледна през прозореца на кухнята,

за всеки случай опита отново заключената врата и провери за скрит резервен ключ. Ричи също се присъедини към търсенето му.

— Знаете ли, почти мога да се закълна, че преди малко чух някой да вика „Помощ!“ — каза тя.

— Какво? — обърна се Маклейн от мястото си до задната врата.

— Ето пак — отвърна Ричи. Наоколо се възцари тишина, нарушавана само от далечното жужене на трафика по околновръстното шосе и воя на двигателите на прелитащ високо самолет.

— Мисля, че си права, сержант. Изглежда, някой наистина спешно се нуждае от помощ. — Маклейн пхна ръката си в ръкава на палтото, след това взе голям камък, който лежеше до задната врата, и с него разби едно от прозорчетата. Оказа се, че ключът все още е в ключалката. Той се пресегна внимателно, завъртя ключа и отвори вратата.

— Господи! Каква е тази миризма?

Ричи сбърчи нос още щом пристъпи във вестибюла. Маклейн подуши въздуха и му се доця да не го беше правил. Носът му веднага бе атакуван от воня на гниещ боклук и отворена канализация. Дишайки леко и през устата, той отвори вратата към кухнята и пристъпи вътре.

Тук въздухът миришеше малко по-слабо, но все така неприятно. По-голямата част от миризмата се носеше от голямата двойна мивка, препълнена с немити чинии и прибори. Масата бе затрупана с боклуци: празни кутии от пица, картонени опаковки от китайска храна, кутийки от бира и опаковки от шоколад. В средата на масата се виждаше купа, пълна с развалени плодове с коричка от зеленикав мухъл. Всичко това ярко контрастираше с безупречната чистота, която Нийди поддържаше в офиса си в участъка.

— Не очаквах това — каза Ричи. Маклейн можеше само да се съгласи.

Бързо и тихо си проправиха път към стаите на долния етаж. Повечето от тях явно не се използват от години. Прозорците им бяха затворени с капаци, така че да не влиза светлина, и всичко бе оставено да прашасва на спокойствие. Светли петна по стените показваха къде са били картините, които Маклейн си спомняше от предишните си посещения тук, в стаите не бяха останали много мебели. Колкото по-навътре навлизаха в къщата, толкова по-слабо се усещаше лошата

миризма от кухнята и все по-отчетливо се долавяше миризмата на плесен. Инспекторът включи осветлението в голямата всекидневна в предната част на къщата и видя черните петна от плесен, които се спускаха под орнаментирани корниз, кафявите кръгове по тавана, лющещата се боя по стените.

На горния етаж беше още по-зле. Покривът отчаяно се нуждаеше от ремонт, на места таванът бе пропаднал и бе оставил само голи греди. През дупките се виждаше бледа дневна светлина, която проникваше през прозорците на таванските помещения. Цялата сграда изглеждаше изоставена, сякаш от години тук не живееше никой. И все пак бе заключена отвътре и ключът все още беше на вратата. Колата на Нийди беше спряна отзад, но той самият не се виждаше никъде.

Ричи първа откри стайте на тавана, закътани в задната му част. Полускритото просто дървено стълбище беше тясно и създадено така, че прислугата можеше да стига до местата си за спане, без да притеснява господаря. Повечето от стайте бяха празни и покрити с петна от влага. В една от тях бяха струпани стари дюшеци, покрити с прах и паяжини. А в друга Нийди беше дал воля на своята обсебеност.

Пред високия прозорец, гледащ към алеята с дърветата и фабриката, стоеше издигнато на подиум бюро. Беше покрито с изрезки от вестници и тетрадки със спирала, изпълнени с прилежен почерк, и хвърчащи листове, нашарени с несвързани драсканици и безумни рисунки. Едно доста опърпано копие от книгата на Джо Далглийш се подаваше изпод купчина полицейски папки, а още няколко кашона от хранилището бяха струпани в ъгъла. Но един поглед към стените бе достатъчен, за да накара Маклейн да потръпне.

Нийдъм беше окачил по тях десетки снимки на Андерсън — от съдебната зала, от магазина му, тук бяха дори полицейските снимки, заснети при задържането му. Имаше и други снимки: на жертвите, забодени с карфици върху всяка свободна повърхност в отчаяна пародия на работна дъска в някоя от оперативните зали в участъка. Върху тях бяха залепени цветни листчета и по-големи парчета хартия, изписани с кодирани надписи и прихванати с жълто тиксо. „Как ги е избирал?“, „Защо под мост?“, „Къде е книгата?“ и поне двайсетина, на които пишеше просто „Защо?“.

— От колко ли време се е занимавал с това? — попита Ричи, докато Маклейн ровеше из хартиите по бюрото, вдигайки ту една, ту

друга тетрадка. Почеркът на Нийдъм беше труден за разбиране, но на предната корица бе изписана дата отпреди две години.

— Отдавна — отвърна той, остави тетрадката обратно и взе нещо, което приличаше на писмо. Погледът му бе привлечен от познатото лого на Адвокатска и нотариална кантора „Карстеърс Уедъл“.

— Какво имаме тук? — изви врат Ричи, за да надзърне, и се доближи толкова, че Маклейн можеше да усети лекия полъх на парфюма ѝ.

— Писмо, в което са описани подробностите около данък наследство върху имота, оставен от бащата на Нийди. И по-специално тази къща. Изглежда, дължи на общината приблизително един милион лири.

Сержантът подсвирна.

— О, това и мен би ме побъркало — каза тя.

— Мисля, че сумата само е ускорила още повече падението му — отвърна Маклейн и пусна писмото обратно на бюрото, след което отново огледа стаята. — Нийди е откачил доста преди това. Само дето ние не сме забелязали.

61.

Слязоха отново долу. Маклейн вървеше по дългия коридор и се опитваше да си припомни как изглеждаше старата къща преди десет години, когато я бе видял за последен път. Беше почти сигурен, че са огледали всички стаи, но толкова голяма и стара сграда сигурно имаше и мазе. Засега не бяха открили нито една врата, която да води към стълбище, а в полутъмния коридор бе почти невъзможно да се различат някакви детайли.

— Имаш ли фенерче, сержант?

Последва кратко мълчание, след което се появи тесен лъч светлина. Ричи му подаде фенерчето и Маклейн го насочи към мястото под стълбището, преградено с няколко тежки дървени плоскости. Тогава видя дървената дръжка на вратата и скритата ключалка. Вратата водеше към тъмен проход, но щом се взря по-внимателно, успя да забележи лек отблясък в подножието на стълбището. Някъде отдолу идваше светлина.

— Мислите ли, че трябва да изчакаме подкреплението? — попита Ричи.

— Вероятно — отвърна той и заслиза по стълбите. Те го отведоха до каменен коридор, широк не повече от два метра, който, изглежда, минаваше по дължината на цялата къща. Изгаси фенерчето и докато очите му привикваха към слабата светлина, идваща от единия край, Ричи вече се бе присъединила към него. Тя понечи да каже нещо, но Маклейн я спря с пръст на устните. Напрегна слух да долови и най-лека шум, но не чу нищо.

Продължиха да се прокрадват бавно по коридора покрай няколко затворени врати, докато най-накрая достигнаха до източника на светлината. Нови стъпала водеха надолу, а в подножието им се виждаше широка дървена врата, която бе леко открената. Светлината блещукаше зад нея и се отразяваше в излъскания каменен под.

Докато слизаше по стълбите, му се стори, че температурата наоколо леко се покачва. Каменните стени излъчваха топлина, сякаш

се спускаше чак до магмения слой на земните недра, а не просто на няколко метра под земята. Ричи се приближи плътно зад него. Колкото повече се отдалечаваха от вонята горе, толкова по-осезателно усещаше уханието на парфюма ѝ в тясното пространство. Щом стигнаха долу, той протегна ръка, за да ѝ направи знак да стои зад него, и леко я докосна по ръката. Поне се надяваше да е нейната ръка. Като се стараеше да се прикрие колкото може повече зад отворената врата, Маклейн изви врат и надзърна в стаята.

Приличаше на параклис или по-скоро на крипта в голям храм. От пода до тавана се издигаха тежки каменни колони, наподобяващи стволовете на отдавна вкаменени дървета. Таванът се издигаше във висок свод, богато украсен с издялани в камъка фигури. Стените бяха покрити с тежки плочи, но надписите по тях бяха прекалено тъмни, за да се разчетат под трептящата светлина от свещи, закрепени в половин дузина свещници. Въздухът беше наситен с аромата на горяща лой, който едва успяваше да замаскира миризмата на нещо далеч по-неприятно. Вътре беше дори по-топло, отколкото в тунела. Мястото навяваше асоциации с ада.

Маклейн се огледа и бавно пристъпи навътре в залата, като се опитваше да различи детайли в полумрака. В единия край имаше нисък каменен олтар, върху който горяха още свещи и осветяваха други сложни фигури, гравирани в камъка. До олтара имаше дървен аналой, обърнат към помещението. Беше с формата на орел с остри нокти и разперени криле. В помещението имаше и няколко стари дървени пейки, поставени в предната част за паството. Останалата част от мястото беше разчистена и се виждаше голият каменен под. В единия ъгъл бяха струпани купчина кутии, навит на руло килим и стар велосипед с плетена кошница, закрепена на дръжките. В другия край имаше тежко метално легло, покрито със стар, пропит с петна от кръв матрак. От мястото, където бе застанал, Маклейн можеше да види само едно ъгълче от него, но и това бе достатъчно. За горната рамка на леглото беше прикована малка бледа ръка, стегната в лъскави нови белезници.

Забравил всякаква предпазливост, Антъни се спусна през слабо осветения параклис към леглото. Ема лежеше по гръб, гола и с разтворени крака, глезените и китките ѝ бяха приковани към леглото. Голият матрак под нея вонеше на засъхнала кръв и урина. За един

твърде дълъг миг той просто остана взрян в нея, опитвайки се да разбере дали е жива, или е мъртва. Изглеждаше толкова бледа и толкова неподвижна — също като Кърсти, когато я беше намерил преди десет години. „Моля те, Господи, нека това не се случва отново“, помоли се.

— Трябва да я измъкнем оттук — каза той и затършува из джобовете си в търсене на комплект ключове за белезници. Пръстите му ги откриха сврени под парчето плат, все още прибрано в найлоновото пликче за доказателства. Без да знае защо, Маклейн извади и двете, изсипа ключовете в дланта си и отвори опаковката. Платът беше мек и фин между пръстите му, а в първия миг, когато го докосна, през тялото му премина нещо като тръпка. Той бързо го напъха в джоба на панталона си и посегна към ключовете. Ема не помръдна, докато я освобождаваше от белезниците, една по една. Не помръдна и когато внимателно спусна ръцете ѝ покрай тялото. Не помръдна и когато свали палтото си и внимателно я покри с него. През това време сержант Ричи стоеше нерешително наблизо и го гледаше, сякаш не бе съвсем сигурна дали да помогне или не. Дори и да го беше видяла да вади парчето плат, тя не продума.

— Тя... диша ли?

Маклейн коленичи и се задави от миризмата, носеща се от матрака. Докосна с върха на пръстите си сънната артерия на Ема и долови съвсем слаб пулс, преди ужасяващ вик да разреде тишината сред проблясващите свещи:

— Тя е моя!

Нийди се появи от нищото с тежък месингов свещник в ръка. Движеше се много по-бързо, отколкото Маклейн някога го бе виждал. Беше облечен в някаква дълга тъмна роба и при всяка крачка около врата му се полюшваше тежък златен медальон. Ричи се наведе, за да избегне удара, но не беше достатъчно бърза. Свещникът удари главата ѝ отстрани и тя се свлече на пода като парцалена кукла. Нийди дори не я погледна. Замахна отново със свещника, в очите му гореше огънят на лудостта. Коленичилият Маклейн можа само да вдигне ръце над главата си в опит да отклони или отслаби удара.

Болката последва мигновено и той можеше да се закълне, че чу звука от трошенето на собствените си кости. Шокът пропълзя през ръцете към раменете му и замъгли погледа му от болка. Едва можеше

да се движи и все пак знаеше, че Нийди отново ще замахне със свещника, за да нанесе втори удар. Смъртоносния удар. Сви се на пода и усети как въздухът се разцепва надве точно на мястото, където допреди миг се бе намирала главата му. Последва глух звън, когато свещникът се срещна с каменния под, и Маклейн се възползва от възможността.

Нийди беше наведен ниско, изгубил равновесие, докато се опитваше да овладее импровизираното си оръжие. От позицията си на пода Антъни замахна с крак в опит да помете Нийди. Сержантът отскочи встрани, без явно ни най-малко да залитне на увредения си крак.

— Не можеш да ме хванеш толкова лесно — изсмя се той и отново замахна със свещника.

Маклейн се претърколи под леглото и усети как ризата му полепва по нещо лепкаво, наслоено по пода отдолу. Свещникът издрънча в ръба на леглото и по лицето му се посипаха ръжда и други далеч по-неприятни неща. Ръцете все още го боляха така, сякаш бяха премазани от влак, но поне си възвръщаше яснотата на ума. Докато Нийди вдигаше свещника за пореден път, Маклейн се претърколи още веднъж и излезе от другата страна на леглото.

— Остави го, Нийди, всичко свърши. Не искаш да нараниш още някого.

— Тя е моя! Казах ти! Моя! Тя ми каза, че мога да я имам, ако ѝ прочета историята.

— Джон, погледни се само. — С едно око Маклейн наблюдаваше всяко движение на свещника, въпреки че бе достатъчно близо, за да вижда лицето на Нийди, изкривено в гримаса на агония и екстаз. С тъмните кръгове около очите и подутия си нос той приличаше на обезумяла маймуна. Един господ знаеше какво става в главата му. Вероятно беше пил някаква смес от обезболяващи и амфетамини. Дали имаше някакъв шанс да успее да го повали? — Сержант Нийдъм! — извика, опитвайки се да звучи възможно най-респектиращо. — Застани на колене!

— Ти не разбираш! Тя иска точно това. Трябва да направя това, което тя ми казва.

— Какво ти казва? Кой иска да причиниш това на Ема? Та тя е твоя приятелка.

— Няма приятели. Има само хора, които искат разни неща от теб. Само хора, които те нараняват. Само хора, които ти се присмиват в лицето. Но това е различно. Тя разбира.

— Кой разбира, Нийди? За кого говориш?

— Ти трябва да знаеш. Тя е говорила и на теб. Каза ми всичко за теб. — Докато говореше, погледът му бе вперен в Маклейн, но изведнъж започна да се стрелка нервно към аналоя, върху който лежеше разтворена тежка стара книга.

— Книгата? — попита Маклейн и по блясъка в очите му позна, че е отгатнал. — Намерил си книгата на Андерсън? *Книгата на душите*?

— Тя винаги си е била там, но се е криела — каза с малко по-сигурен глас Нийдъм. Прозвуча така, сякаш просто докладваше за случай, който току-що е разрешил. Въпреки това все още държеше свещника високо над главата си, готов да замахне към всеки, който дръзне да се приближи. — Изчаквала е отново да настъпи нейният час. Чакала е. Не знаеш какво е, Тони, гласовете в главата ти и свободата, която тя ти дава. Няма вина, няма болка, има само радост и безсмъртие.

— Това не е реално, Джон. *Книгата на душите* никога не е съществувала. Аз би трябвало да го знам. Нали бях там, помниш ли? Аз открих Андерсън.

Нийди обърна зора си към Маклейн и лудостта в очите му се появи отново.

— Ти я отритна. Ти трябваше да бъдеш следващият поред, но ти я пренебрегна. Как можа? Как...

— Мисля, че чух достатъчно, сержант Нийдъм.

Маклейн и Нийди се обърнаха едновременно по посока на гласа. И двамата изглеждаха еднакво изненадани. Сержант Ричи стоеше изправена само на метър зад Нийдъм, напълно в обсега на свещника му, и размахваше ръце като замаян боксьор. От раната на челото ѝ се стичаше кръв. В протегнатата си ръка стискаше флакон лютив спрей и преди Нийди да успее да направи каквото и да било, тя изпръска цялата опаковка в лицето му.

62.

— Заклучи го с белезниците към леглото, не искам да рискуваме — каза Маклейн и разтърка китките си, мръщейки се на силната болка, която пробяга към върховете на пръстите му. Ръкавите на ризата му бяха изцапани с кръв, но той така и не събра смелост да ги навие, за да види нараняванията, причинени от свещника на Нийди. Поне ръцете му не бяха счупени — това щеше да боли доста повече.

Ричи грабна едната от белезниците, които доскоро бяха приковавали Ема към леглото, и я щракна около китката на Нийди. Сержантът не се възпротиви. Беше твърде зает да хъхри и повръща на пода. Лицето му представляваше подпухнала червена маса, обкръжила черните кръгове около очите му. Ричи щракна другата халка на рамката на леглото, след което се наведе да вдигне Ема.

— Всичко е наред. Аз ще я нося — каза Маклейн и я взе на ръце, учудвайки се колко леко му се стори тялото ѝ. Тя все още беше в безсъзнание, докато я носеше през празния параклис. Тогава забеляза петното от кръв в задната част на главата ѝ. Нийдъм сигурно я беше ударил, но защо? Какво ли ѝ беше казал в пристъпа си на лудост? „Само хора, които ти се присмиват в лицето“.

— Ох, мамка му! Аз ѝ го причиних.

— Какво, сър?

— Аз ѝ разказах за Триша Лубкин и счупения нос. — ПОЧТИ можеше да си представи сцената, разиграла се долу в подземното царство на Нийди. — Ема вероятно се е пошегувала с това, когато го е видяла вчера сутринта. Сигурно я е ударил, за да я накара да млъкне и да не каже на никого какво е видяла.

— По дяволите! Ако е стояла така на студа цели двацет и четири часа... — започна Ричи, но не довърши мисълта си. Нямаше нужда. Трябваше да закарат Ема в болница, ако не беше вече прекалено късно.

Ричи отключи предната врата на къщата и остави светлината отвън да нахлуе в тъмния коридор, докато Маклейн с мъка се измъкна

навън, притиснал Ема в обятията си. Чувстваше се така, сякаш бе прекарал часове под земята, въпреки че в действителност бяха изминали само няколко минути. Занесе Ема до колата си и разочарован, забеляза, че очакваното подкрепление все още не се беше появило.

Кожата на Ема беше сивкава като облачното небе и още по-студена. Маклейн успя някак си да отвори предната дясна врата на алфата, остави Ема внимателно на седалката и я наклони докрай назад. Отзад имаше одеяло, останало от баба му. Уви я в него, за да я стопли и да скрие голотата ѝ, след което мина от другата страна, включи двигателя и усили отоплението до максимум. Сержант Ричи се приближи тъкмо когато затваряше вратата, за да запази топлината. Тя все още се олюляваше и залиташе от удара по главата, но въпреки това стискаше телефона в ръката си.

— Имало голямо задръстване на околоръстното. Хора от управленията в Пеникук и Далкийт идват насам, помолих колкото може по-бързо да изпратят медицински хеликоптер.

— Справихте се добре, сержант. Кърсти. Благодаря.

— Това ми е работата — отвърна Ричи и се свлече на колене. Маклейн успя да я хване, преди да падне, и ѝ помогна да се пъкне на шофьорското място в колата.

— Не мисля, че в момента мога да карам, накъдето и да било — пошегува се тя.

— Просто чакай тук на топло и наглеждай Ема — каза Маклейн и внимателно затвори вратата. — Аз ще се върна там и ще подсигурия местопрестъплението. Можеш да кажеш на останалите, когато се появят.

Въздухът в подземие то беше потискащо тежък, Маклейн слизаше внимателно по каменните стъпала към параклиса, като се опираше с ръка на стените на тесния проход. Бяха топли на допир, а не студени и влажни, както очакваше. Сякаш се намираше в пещ и каменният зид беше само тънка преграда между това дяволско място и самия пъкъл.

Спря се пред вратата. Дали не трябваше да изчака подкреплението? Защо изобщо бе решил да се върне долу? Нийди

нямаше да избяга, не и със счупен нос и отекло от лютивия спрей лице. А и освен това беше закопчан с белезници за леглото, нали?

Той разсеяно пъкна ръка в джоба си, където, безопасно скрити, се намираха ключовете от белезниците. Беше ги пъкнал там, след като освободи Ема, сигурен беше. И въпреки това, в джоба нямаше нищо друго, освен малката ивица плат, която бе взел от хранилището за вещественни доказателства. От роклята на Кърсти. По гръбнака му пробягаха студени тръпки въпреки горещината наоколо. Когато си помисли, че ключовете може да са се изплъзнали, когато се претърколи под леглото. Напрягна се, послушвайки се дори и за най-лекия шум. Беше тихо. Не се чуваше далечният рев на автомобилите по околоръстното шосе, не се чуваше дори и хъхрещото дишане на човек със счупен нос и бели дробове, пълни с лютив спрей. Той инстинктивно се сниши, заобиколи предпазливо открянатата врата и влезе в параклиса. Прекоси бързо помещението и се приближи до металното легло. Лъскавите нови белезници висяха на рамката и ключът се подаваше от ключалката.

Нийди не се виждаше никъде.

Маклейн се завъртя рязко в очакване да бъде нападнат, но беше сам. Свещникът все още лежеше на земята, където Нийди го бе изпуснал. Миризмата на лютивия спрей все още се усещаше във въздуха, пареше в очите му и гъделичкаше гърлото му. Как Нийдъм би могъл да направи каквото и да било, когато лицето му беше покрито с това? Как се бе добрал до ключовете, за да се освободи?

Локва повръщано и кръв маркираше мястото, където бе лежал сержантът. Оттам тръгваха лепкави влажни стъпки. Маклейн ги последва. Водеха по-скоро към олтара, отколкото към вратата. В тази част на параклиса нямаше струпани боклуци, имаше само няколко дървени пейки, обърнати към олтара. По стените бяха окачени мемориални плочи с гравирани надписи. Той насочи фенерчето на Ричи към една от тях и видя, че плочата всъщност е дървена, а не каменна, както бе предположил отначало. На нея се четеше името Торкил Бъроус, тази до нея беше посветена на Септимъс Нийдъм. На друга плоча с множество орнаменти имаше надпис: В ПАМЕТ НА АНГЪС КАДУОЛАДЪР — ВЕЛИК МАЙСТОР НА ГИЛДИЯТА НА СТРАННИЦИТЕ. Под него бе изписана годината — 1666-а, и нещо на латински, което Маклейн не успя да преведе веднага, но думите

предизвикаха усмивка на лицето му. Може би по-късно щеше да има възможност да ги покаже на приятеля си патолог, но в момента имаше по-важни неща за вършене.

Насочи лъча на фенерчето отново към пода, за да види накъде водеха стъпките на Нийди, и светлината примигна веднъж и угасна. Разтръска го енергично, но не последва нищо. Отиде бързо до олтара и грабна една от свещите. Аналоят с форма на орел беше празен. Маклейн беше сигурен, че преди това върху него имаше разтворена книга. Приклепна и успя да различи, че стъпките по пода водят покрай олтара. А след това изчезваха.

Той разгледа резбованите крила на олтара възможно най-внимателно на светлината на проблясващото пламъче от свещта, но детайлите се забелязваха трудно. Тогава установи, че пламъкът се извива на една страна, когато го поднесееше към едно определено място. В дървената гравюра имаше вдлъбнатина и щом я натисна, нещо отвътре поддаде. Пред него се отвори врата, водеща към непрогледен мрак.

63.

Съдът ви намира за виновен по всички обвинения, а именно отвличането, изнасилването и убийството на Лора Фентън, Даян Киниър, Роузи Бъкли, Джейн Уинстън, Сара Чалмърс, Сара Смайт, Джос Еванс, Хенриета Адамсън, Кори и Фаркър и Кърсти Съмърс.

Журналистите отново са тук, скупчени в съдебната зала, сякаш това е някакъв евтин театрален спектакъл. Той седи отпред и слуша, докато съдията изрежда имената на жертвите, и всяко от тях се забива като стрела в душата му. Тогава идва и последното — Кърсти Съмърс. Неговата Кърсти. Вдига глава и поглежда виновника. Той вече не е обвиняем, не е подсъдим, няма ни най-малка възможност да е невинен. Доналд Андерсън отвърща на погледа му с безизразен взор, на лицето му е застинал неразгадаем израз.

За престъплението предумишлено убийство предвиденото от закона наказание е доживотен затвор. Предвид особената жестокост, с която са извършени престъпленията ви, и тъй като не сте показали, че съжалявате за деянията си, а дори сте опитали да пледирате доста абсурдна теза за невменяемост, считам, че трябва да излежите най-малко тридесет години лишаване от свобода, без възможност за освобождаване под гаранция преди този срок. Господа, моля, отведете затворника.

Ударът на съдийското чукче е стартов сигнал за надигането на хиляди гласове. Всичко свърши. Гледа как двама полицаи отвеждат Доналд Андерсън извън залата. Той е на шейсет и три години, ще умре в затвора. Справедливостта възтържествува.

Но това не е достатъчно.

Никога няма да бъде достатъчно.

64.

Следите от кръв и повръщано изчезваха след пет-шест крачки, но Нийдъм несъмнено беше избягал в тази посока. Лек ветрец заплашваше да угаси пламъка на свещта, затова Маклейн трябваше да постави дланта си пред нея. Светлината бе достатъчна, за да види, че се намира в солиден сводест тунел с каменни стени и под. Тишината наоколо беше някак зловеща, както и необичайно топлият ветрец, който полъхваше към него, сякаш навън беше горещ летен ден, а не вечер в средата на зимата. Долавяше се и отчетлива миризма на сяр. Въздухът му се струваше недостатъчен и започваше да се задъхва. Пламъкът на свещта се бе смалил, сякаш също се бореше да диша. Антъни се придвижваше бавно, осъзнавайки, че и най-слабата светлина ще издаде приближаването му на този, който наблюдаваше и чакаше от другата страна, и въпреки това не му се искаше да я угаси. След малко тунелът свърши в подножието на спираловидно стълбище, което се изкачваше нагоре.

Маклейн се чувстваше напълно дезориентиран след всички тези поднива, тунели и разклонения под къщата на Нийдъм. Нямаше представа къде би могло да го отведе това стълбище. Може би в гаража? Или към някакви други постройки в градината? В момента беше твърде късно, за да се откаже. Пое по стълбите нагоре.

Изкачва се може би около минута, преди да започне да осъзнава какво всъщност е това. Къщата беше построена от човек, който бе собственик на металургичната фабрика. Спомни си как Нийди преди години му беше споменал, че някога семейството му е било най-богатото в Мидлодиан. Маклейн нямаше представа по какъв начин това се връзваше с Гилдията на странниците, но тунелът и параклисът в подземиято определено бяха някакво ранновикторианско безумие. Бяха прищявка на един богаташ, а може би и начин да шпионира незабелязано подчинените си.

Подозренията му се потвърдиха, когато минута по-късно се озова в помещение без прозорци, с редици празни дървени лавици покрай

стените. Температурата тук беше поне с няколко градуса по-ниска. Стаята имаше само една врата, майсторски замаскирана като част от библиотеката в големия кабинет, към който водеше. През закованите дървени капаци на прозорците се промъкваха снопове светлина. Пламъкът на свещта хвърляше сенки върху офис обзавеждане от 50-те години на XX век, което свидетелстваше, че стаята първоначално е била кабинет на шефа.

Клаксон на камион наруши тишината и Маклейн осъзна, че далечният шум на градския трафик се чуваше отново. Прекоси възможно най-бързо офиса, доколкото пламъкът на свещта позволяваше, и премина в съседното помещение. И там капациите на прозорците бяха заковани и стаята изглеждаше необитаема, откакто фабриката бе затворила. Тук навярно се бе намирала приемната на Административния отдел. Вратата за навън беше заключена. Следователно оставаше само един път, по който можеше да е минал Нийди — през работното хале.

Помещението беше огромно; чугунени колони се издигаха като гигантски дървета и подпираха високия покрив. Ниските прозорци до един бяха заковани с дъски, но по-високите бяха все още свободни и светлината отвън хвърляше зловещи сенки по стените. Повечето от машините бяха изнесени и в освободеното пространство се издигаха купчини строителни материали. Нийди не се виждаше никъде, но имаше доста места, където би могъл да се скрие. Изходът бе само един — през големите ролетни врати, които водеха към задния двор. В момента и те бяха затворени, затова с малко повече късмет Нийди щеше да се окаже в капан.

Маклейн остави внимателно свещта на пода и затърси мобилния си телефон. Едва тогава си спомни, че го беше оставил в джоба на палтото, с което уви Ема. Направи крачка към ролетните врати, озъртайки се за помощ. Нещо от сенките се спусна към него.

Успя да се завърти настрана и тежестта на удара поеха рамената и гърбът му, но силата беше достатъчна да му изкара въздуха и да го повали на колене. Закашля се и се задави, но опита да се изправи, когато Нийди се появи пред погледа му, притиснал стара книга с кожена подвързия под мишница и дебела дървена летва в другата ръка. Лицето му представляваше неразличима червена каша, а очите му бяха

толкова подути, че със сигурност не виждаше нищо. И въпреки това се бе ухилил широко като идиот.

— Ти се върна! Знаех си, че ще дойдеш. Тя ми каза, че ще се върнеш. — Нийди притисна книгата по-плътнo към тялото си и отново вдигна летвата. Маклейн се претърколи далеч от пътя му и в този миг летвата се стовари на пода, а ръката на инспектора събори нещо. Нямаше време да гледа какво, Нийди замахваше за следващия си удар. Маклейн отново и отново се претърколи по гръб, а ударите ставаха все по-бързи и по-бързи. Трябваше да се изправи на крака, трябваше да намери нещо, с което да отвърне на удара.

Летвата се стовари на пода на сантиметри от главата му, а отхвъркналите от края ѝ трески одраскаха лицето му. За миг му се стори, че Нийди е останал без дъх. Маклейн се вкопчи в предоставилата се възможност, сграбчи летвата и я дръпна силно. Надяваше се Нийди да изгуби равновесие, но старият сержант успя да я отскубне обратно с удивителна сила. И все пак това даде на Маклейн достатъчно време да се изправи на крака. Сега му трябваше само оръжие.

И тогава видя огъня.

Пламъкът беше малък, но нарастваше бързо. Свещта беше паднала и се бе търколила до купчина прах, която веднага пламна, и огънят се пренесе към купчина сухи греди. Стоеше и гледаше как сини огнени езици облизват стените и се разпростират с неестествена бързина. Изглеждаше така, сякаш беше включена огромна газова горелка, а той стоеше в средата на фурна.

Антъни дотолкова се смая от гледката, че изпусна от погледа Нийдъм и летвата му. Тя го удари силно в корема и го повали на колене. Преди да успее да се съвземе, дървото замахна от другата му страна и се стовари отстрани на главата му. Маклейн се сгърчи на пода. Кръвта забуча в ушите му, не можеше да помръдне, не можеше да си поеме дъх. Беше трудно да фокусира погледа си и зрението му се замъгли, така че виждаше единствено краката на Нийди и огъня зад тях.

Дървената летва изтрака на пода и Маклейн усети как две ръце го сграбчват под мишниците. Опита да се бори, но всичките му сили го бяха напуснали. Усети как го влачат наблизо и гърбът му се опира в един от стълбовете. Успя да вдигне ръка, въпреки че я усещаше

толкова тежка, сякаш бе окована в бетон. Докосна слепоочието си. Нещо мокро и лепкаво полепна по пръстите му, а болката експлодира в главата му сред водопад от искри. Щом те се разнесоха, успя да види само как Нийди се навежда към него и се опитва да го погледне през ужасно подутите си клепачи. Все още стискаше книгата в ръце, а изражението му беше загадка.

— Защо се съпротивляваш? Няма от какво да се страхуваш — каза Нийди и отвори книгата, след което я вдигна, така че Маклейн да я види. Зрението му все още бе замъглено от дима и удара по главата, но нещо във формата и размера на книгата го изпълни с ужасяваща увереност. Беше същата книга, в която бе намерил парчето плат от роклята на Кърсти. Това беше *Liber animorum*, „Книга на душите“.

— Не мога да я прочета, Нийди — каза Антъни с дрезгав глас.

Ставаше все по-горещо, огънят бързо се разпространяваше сред купчините материали, складирани покрай близките стени. Нийди, изглежда, изобщо не беше забелязал това.

— Не, не, не. Не ти я четеш. В това е целият смисъл! Тя ще те прочете! Разбираш ли? — Сержантът отново обърна книгата към себе си и очите му се спуснаха към думите, които започна да изрича на латински:

Iris apis potet avere bygone. Iacet summare quaelam coveris.

Маклейн видя своя шанс и се пресегна към забравената летва. Дървото натежа в дланта му, може би беше прекалено тежко. Той се претърколи настрана и го сграбчи и с другата ръка, като игнорира болката, пронизваща главата му. Някак си успя да се изправи на колене и замахна с дъската. Едва тогава Нийди осъзна какво ставаше. Сержантът изсумтя изненадано, отскочи и изпусна книгата. Направи две крачки назад в опит да запази равновесие, но се спъна в робата си и падна в огъня.

Пламъците го нападнаха, сякаш бяха живи и гладни създания. Робата му пламна първа, последва ужасяващ съскащ звук, който надви дори воя на разгарящия се пожар, и косата на Нийди избухна в пламъци. Той се опита да се изправи и да потуши огъня с ръце, от които се надигнаха огромни мехури. Въпреки това не изкрещя, а просто продължи да мълви думите си. Маклейн успя да се изправи и се олюля. Краката не го държаха и последните му сили го напускаха. Горещата купчина, която представляваше човек, се спусна към

книгата, протегна жадните си ръце, свлече се на колене и се просна по лице върху разтворените страници. Хартията пламна на мига и обгърна главата на Нийди във венец от жълтеникави пламъци. Маклейн не можеше да направи нищо, освен да гледа как кожата на лицето му се издува и напуква, а от раните започва да тече кръв и жълта гной. Долната челюст на Нийди все още продължаваше да се движи, докато се опитваше да произнесе думите, погълнали душата му.

Маклейн гледаше как книгата и човекът, когото беше наричал свой приятел, горяха. Някаква част от него крещеше нейде в дълбините на съзнанието му да се изправи и да бяга, но той вече едва дишаше. Чувстваше се така, сякаш току-що беше изкачил Еверест, всеки мускул в тялото му пищеше от болка. Усилието му се струваше прекалено голямо. Беше толкова уморен. Не му бяха останали никакви сили. Толкова отдавна се бореше да поправи злото, причинено от Андерсън, че може би беше време просто да спре да се бори и да се предаде.

С последни сили пхна ръка в джоба си и извади тънката ивица плат, откъсната от роклята на Кърсти. Едва успявайки да я държи между пръстите си, той наблюдаваше как горещият дъх на пламъците развява краищата ѝ насам-натам. Спомни си я облечена с тази рокля, как я прегръщаше, как роклята ѝ се завърташе, докато танцуваше, а очите ѝ се смееха.

Ето че отново поне тази миниатюрна частица от нея танцуваше. Правеше пируети из въздушните течения, издигаше се все по-нагоре и нагоре, въртеше се и се приближаваше все по-близо и по-близо, докато виещите пламъци не я погълнаха. В очите му избликнаха сълзи, но не успяха да потекат. Горещината ги изпари, преди да намокрят бузите му. Лишен дори от това последно ридание, той се свлече на пода и се приготви да умре.

65.

Тя идва при него в агонията му като ангел на милосърдието. Гола е, но в това няма нищо срамно. Лицето ѝ е радостно, а косите ѝ се спускат по раменете като буен черен водопад.

— Не се паникьосвай, Тони. Скоро всичко ще свърши. По един или друг начин.

Не е чувал гласа ѝ от толкова много време. Някога го имаше на запис, но пожарът го унищожил, както му отне и всичко друго, свързано с нея. Останаха му само спомените. Тя се привежда над него и погалва челото му с длан, хладна като първия зимен сняг.

— Кърсти — изрича името ѝ той, но думата излита като грак. Гърлото му сякаш е посипано с нажежен пясък. Толкова е горещо, че усеща как започва да гори.

— Шшшт. Тук съм. Всички сме тук. Всичко ще бъде наред.

Тя е права, всички са тук. Вижда ги една по една: Триша Лубкин, Кейт Маккензи, Одри Карпентър, Лора Фентън, Даян Киниър, Роузи Бъкли — списъкът продължава с всички убити от Нийди и Андерсън, които преминават покрай него една по една и докосват челото му с хладните си пръсти. Всички те са голи, но се усмихват и са радостни, щастливи. Всички са свободни. Има и други — хора, които не познава, както и такива, които познава. Джон Нийдъм такъв, какъвто беше преди десетилетие, взира се в нищото и с ужасено изражение. Доналд Андерсън, по-млад, облечен скромно като монах и с удивен поглед от това, което е извършил, това, което книгата го е накарала да направи.

— Кърсти — мълви с глас, малко по-силен от шепот. Вече чува воя на вятъра, лицето му усеща изпепеляващата жегата, която опърля кожата му. Вихрушката отнася всички около него и ги вдига във въздуха като торнадо. Тръгват си радостни, с широко разперени като за прегръдка ръце и вдигнати нагоре възторжени лица. Твърде късно разбира, че и тя трябва да тръгне. Посяга към ръката ѝ и хваща дланта

й. Тя е хладна на допир и толкова гладка. Забравил е това усещане. Тя му липсва толкова много. — Не тръгвай.

— Трябва да си вървя — отвърща тя бавно и търпеливо, с онзи типично неин маниер. — Трябва да ме пуснеш да си вървя. Време е да продължиш напред.

Пръстите ѝ се изплъзват от ръката му. Тя се понася във въздуха, а косите ѝ играят около лицето ѝ. Поглежда надолу към него и му се усмихва, след това изчезва от погледа му.

— Обичам те, Кърсти — казва той, а нея вече я няма.

— Какво казахте, сър?

Маклейн отвори рязко очи и се озова вперил поглед право в лицето на сержант Ричи. По челото ѝ се стичаха капчици пот. Чувстваше се така, сякаш някой го беше бутнал във фурната и бе усилил газта на максимум. Не беше чудно защо — всичко около него бе в пламъци.

— Трябва да излезем! Веднага. — Ричи се наведе и го задърпа да се изправи. Той бегло си спомни, че тя също бе ранена. Защо беше дошла тук, застрашавайки собствения си живот? Реши, че по-късно ще я отпрати.

Всичко го болеше, но краката му все пак намериха някакви сили и веднъж щом се изправи, той успя да изкуцука до най-близката врата обратно към административната част на фабриката. По тавана се кълбяха облаци пушек, пламъците вече облизваха дървените бюра и лавиците. Двамата с Ричи слязоха или по-скоро се изтърколиха надолу по спираловидното стълбище и паднаха в тунела. Тук въздухът беше малко по-поносим заради постоянното течение, предизвикано от бушуващия горе огън. И все пак дишаха трудно.

Маклейн спря по средата на параклиса.

— Трябва да запазим всичко тук. Това е сцена на местопрестъпление — каза той с прегракнал глас. Сержант Ричи задъхано опря гръб на стената до вратата.

— Моето уважение, сър, обаче майната му на местопрестъплението. Трябва да се махаме оттук, преди всичко да експлодира.

И сякаш за да подчертае думите ѝ, откъм тунела зад тях се чу глух пукот, последван от още по-силен рев на огъня. Лишеният от кислород мозък на Маклейн късно осъзна какво се случваше. В този момент дървената врата, замаскирана като подвижен панел, изчезна в кълбо от пламъци. Горящи трески се забиха в лицето му, а въздушната струя го просна на земята. Той успя да изпълзи навън, когато пламъците започнаха да изяждат дървените мемориални плочи и аналоя с форма на орел.

— Права сте, сержант. Майната му на местопрестъплението.

Подпряха се един на друг за опора и се изкачиха по каменните стълби, извеждащи до мазето, а след това и нагоре във вестибюла. Лютивата миризма на пушека беше навсякъде, дори и в коридора, и даже надмогваше ужасната воня на гнилоч и развалени яйца. Маклейн се опита да определи на какво миришеше, но съзнанието му отказваше да назове мириса — може би беше блатен газ? Или скапана канализация?

Въздухът навън беше студен, сладък и чист — истинска благодат за сетивата. Дватамата с Ричи се запрепъваха по чакълена аляя към колата. Все още нямаше и следа от поисканото подкрепление или медицинския хеликоптер. Бяха изминали едва половината разстояние, когато мощна експлозия зад тях раздра тишината. Маклейн се обърна и видя гигантски черен облак да се издига на мястото на металургичната фабрика. Последва странен свистящ звук, сякаш влак излизаше от тунел с пълна скорост, и цялата предна част на къщата на Нийди избухна в стълб от пламъци. Стъклата на прозорците се разбиха със звън, изхвърляйки остри като бръснач парчета към пътеката отпред.

Ударната вълна събори и двамата на земята. Маклейн заби лице в чакъла и вкопчи ръце в камъчетата, сякаш, ако се пуснеше, щеше да изпадне извън света. Главата му пулсираше от експлозиите, от горещината и от полученото мозъчно сътресение. Лека-полека зимният студ облекчи изгарянията му и световъртежът започна да отшумява. Едва тогава чу далечния вой на сирени и монотонното бучене на приближаващ хеликоптер.

66.

Върви по улицата, следвайки същия маршрут, както почти всеки ден в продължение на две години. Това се е превърнало в част от битата му, в част от постоянния ритъм на работата му. Но днес е различно. Не е обличал униформата напоследък и по време на отсъствието му тази част от града се е променила. Отначало се притеснява, когато забелязва новите кафенета и скъпите модни бутици. Може би магазинът, който търси, вече не е тук. Всичко е толкова различно, след като започнаха да строят сградата на новия парламент. Старото трябваше да се унищожи, за да освободи място на новото.

Но той е все още тук — малкият магазин, боядисан спретнато в зелено, с капаци на прозорците. Някои неща завинаги ще устоят на марша на прогреса и това е хубаво. Отваря вратата, чува как вътре дрънва звънче и вдига поглед нагоре, където то все още се полюшва на тънката си пружинка. Кимва в знак на одобрение, усеща, че този магазин е точно мястото, което търси.

Не всички книги в него са стари, но и нито една от тях не е нова. Прокарва пръсти по гръбчетата им, докато върви през редиците от лавици към малкото бюро в дъното. Продавачът го посреща с приятелска усмивка. Той е възрастен човек с достойно за доверие лице.

— С какво мога да ви помогна, господине? — пита той. Гласът му също вдъхва доверие, спокоен и топъл е.

— Всъщност търся подарък — казва Маклейн, леко засрамен, но усмивката на стареца успява да го спечели. — За годеницата ми е. Ще се женим през пролетта.

— Поздравления. Имате ли нещо конкретно предвид?

— Ами, може да ви се стори малко глупаво, но тя е млада лекарка. Току-що завърши. Мислех си за някоя стара книга по медицина. Нали се сещате, нещо от времето, когато са използвали пиявици и вендузи и други подобни. Мислех си за... — казва той и замлъква. Изречена на глас, идеята звучи почти обидно. — Все пак

това са ценни книги. Те трябва да бъдат ценени и пазени. Не ми се ще да ѝ подарявам някоя, избрана случайно.

— О, какъв чудесен подарък! — усмихва се още по-широко продавачът. — И толкова подходящ. Разбира се, дори и сега има лекари, които предписват лечение с пиявици и вендузи. Но това е спомен от времето, когато медицината е била още неопитна и експериментална. Да, очарователно!

След това всичко е наред. Продавачът се сеца за такава книга и може да се намери на разумна цена. В момента я няма в магазина, но ако си запише контактите му, ще може да му се обади веднага щом я достави от склада си.

Излиза от книжарницата с бодра стъпка. Обикновено е трудно да се намери хубав подарък за нея, но тя направо ще се влюби в този. Сигурен е.

67.

Маклейн имаше нужда от доста повече от двайсет и четири часа почивка и чисти дрехи, за да се почувства отново човек. Усещаше лицето и ръцете си така, сякаш е бил на двуседмична почивка в Коста дел Сол и си е забравил слънцезащитния крем. Освен това всичко му се струваше абсурдно нереално. Беше чувал за аноксията^[1] и странните халюцинации, до които можеше да доведе тя, но това не ги правеше по-лесни за възприемане.

— Тук ли бяхте, когато е пламнало? Господи, инспекторе, какво точно стана?

Маклейн се отърси от унеса и си спомни къде се намираше и с кого. Разследващият пожарникар Джим Бъроуз оглеждаше димящите останки от това, което някога беше представлявало Металургична фабрика „Макмери“. От огромната сграда не беше останало много — покривът бе напълно изгорял, половината от стените бяха срутени. От мястото, на което бяха застанали, Маклейн виждаше стърчащите железни стълбове, които бяха подпирали дървения гредоред. Сега целите бяха покрити със сажди, а в основата им се бяха натрупали изгорели отломки. В задната част на сградата работеше екип от пожарникари, които бавно и внимателно разчистваха пътека и търсеха тела.

— Следващата седмица трябваше да идвам тук, за да правя оценка на пожарната безопасност на сградата — каза Бъроуз. — Изглежда, е трябвало да я планират доста по-раничко. А как казваш, че пламна?

Маклейн измърмори нещо за горящи свещи и прахоляк.

— Господи, що за идиот би запалил свещ на такова място?

Антъни се закашля и се намръщи, когато болката го прониза в гърдите. Едва се беше възстановил от първия случай с пожара в апартамента му, а сега и това.

— Имаше и нещо друго — огънят се разгоря твърде бързо, а по стените плъзнаха странни синкави пламъци. Никога преди не съм

виждал нещо подобно.

— Сини пламъци? Оцветени с бледожълти ивици? — замислено попита Бъроуз. — И казваш, че е било топло и преди да пламне?

Маклейн кимна.

— А имаше ли миризма на сяра?

Антъни не беше съвсем сигурен на какво точно миришеше. Спомените му бяха каша. Истината е, че въобще не трябваше да бъде там, трябваше да си е взел почивен ден. Или още по-добре месец. Трябваше да е отишъл в болница, само дето тази мисъл будеше у него по-голям страх, отколкото това тук.

— Да, май беше сяра — съгласи се. Миришеше на развалени яйца.

Бъроуз огледа още веднъж разрушените сгради, след което се обърна и излезе на широкия двор пред тях. Маклейн го последва. Пожарникарят стигна до най-близкото парче чиста земя и започна да удря с пета, за да изрови дупка. Скоро успя да измъкне от нея буца лъскав черен камък, който помириса.

— Целият район тук е представлявал въглищна мина още от времето на римляните, а може би дори и отпреди това — каза той и подаде каменната бучка на Маклейн.

Беше топла на допир, което не беше изненада, като се има предвид близостта на това място до огъня. Щом я вдигна до носа си, отчетливата миризма на сяра подразни и бездруго раздразненото му гърло. Той я изпусна и се закашля силно, вследствие на което отдели голяма хрчка.

— Извинявай, трябваше да се сетя — каза Бъроуз. — Нагълтал си се с дим.

— Това какво общо има с пожара? — попита Маклейн, щом успя отново да овладее гласа си, и изрита падналата в краката му бучка.

— Ами теренът наоколо целият е прокопан от стари галерии на въглищни мини. Има шахти, тунели и каквото друго се сетиш. Под земята все още има доста въглища. Половината долина всъщност е пълна с тях. Понякога се срещат и други примеси — може да са почвени наноси, а може да са просто въздушни джобове. В тях се задържа газ гризу, нали се сещаш? Предполагам, че нещо такова се е случило и тук. Освен това е имало подземен пожар. Може да е горял от години и никой да не е забелязал. Когато всичко се е нагрело

достатъчно, газът е излязъл през пукнатините в почвата и се е задържал под пода на фабриката. Единственото място, откъдето е могъл да излезе, са процепите между бетонния под и стените. Когато нещо го възпламени, започват да се виждат бледосинкави пламъци, които пълзят по стените. Сигурно си се чувствал като в гигантска газова печка.

— А дали същото се отнася и за останалите пожари в старите фабрики? — попита Маклейн, въпреки че знаеше какъв ще бъде отговорът.

— Тъъ, не. Може би не е зле да се погледнат старите геоложки карти на района и данните от миньорските проучвания, но... не. Тук се вижда, че е така, но в града? Не. А и не знаем какво е запалило всички онези пожари.

— Бездомниците са запалили огън в офиса на онази фабрика в Слейтфорд — каза Маклейн. — Странно, че не сте го споменали в доклада си.

— Не съм ли? — попита Бъроуз, свали предпазната каска и се почеса по челото. — Честно казано, може и да ми е убягнало. Зимата не е любимият сезон на пожарникарите, нали знаете.

— Какво, не обичате ли студа?

— Не, инспекторе, тогава има доста пожари.

Маклейн успя да се усмихне и в този миг го осени една странна мисъл.

— Името ти е Бъроуз, нали? — попита той. — Как точно го изписваш? Б-Ъ-Р-О-У-З, нали?

— Да, защо? — отвърна пожарникарят, леко объркан.

— И никога не се е изписвало с О-У-С накрая?

— Доколкото знам, не. Защо? — На лицето му се бе изписала смесица от удивление и тревога.

— А, нищо. Просто предчувствие — отговори Маклейн.

Около час по-късно откриха тленните останки на сержант Джон Нийдъм. Поне Маклейн предполагаше, че това е бил той, тъй като за официалното му разпознаване трябваше да прибегнат до зъбните му снимки и ДНК анализ на обгорелите кости. Лежеше по очи, обгърнал с ръце купчина пепел — всичко, което бе останало от безценната му

книга. По-голямата част от дрехите му бяха изгорели изцяло, а останалото се беше споило в обща смес от кожа, мазнини и мускули. Дори златната верижка, която носеше на врата си, беше счупена, а отделните ѝ елементи се бяха разтопили в локвички благороден метал. Само тежкият кръгъл медальон, който висеше от нея, лежеше на пода до него.

Като внимаваше да не докосва тялото преди пристигането на патолога, Маклейн извади от джоба си пликче за доказателства и чифт латексови ръкавици, с които да го вземе. Едва тогава разбра, че е изгубил ивицата плат, откъсната от роклята на Кърсти. Затърси трескаво из спомените си къде ли можеше да е отишла. Беше я държал в ръка в параклиса, но какво се беше случило с нея след това? Спомни си как я стискаше в юмрук, а след това изчезна. Беше изгоряла в огъня. Беше последната частица от нея. Дали беше време да я пусне да си върви?

Бликналите сълзи изгориха сухите му очи и се наложи да погледне встрани. Пъхна ръце в джобовете си, изправи се и се отдалечи от застиналото неподвижно тяло. Медальонът си остана недокоснат там, където лежеше. Все още нямаше и следа от патолога, но щом тръгна да се отдалечава, Антъни осъзна, че това разследване вече изобщо не го интересуваше. Някой друг можеше да се заеме с всичко това. На него му стигаше толкова.

— Пакет за вас, сър. Току-що пристигна по куриер — каза полицај Грег, застанала на прага на офиса на Маклейн. Опитваше се да прикрие факта, че го зяпаше. Е, той не можеше да я вини за това, сигурно изглеждаше ужасно. Вдясно на челото му имаше шест шева, посинени скули, опърлена коса и обгорели червени бузи, сякаш цял живот е злоупотребявал с чашката. А и все още не можеше да се отърве от ужасната миризма на изгоряло, която явно го следваше навсякъде.

— Благодаря, полицај. Просто го оставете на бюрото, ако успеете да намерите свободно място.

Тя изпълни заръката и се повъртя из офиса му, сякаш очакваше да бъде освободена, за да си тръгне.

— Има ли нещо друго? — попита той.

— Не знам дали разбрахте, сър, но този момък, когото издирвахме, просто дойде в участъка и се предаде.

— Момък ли? Какъв момък?

— Знаете го. Разпитвахме брат му на Коледа.

— Питър Еър?

— Да, така се казваше. Той е в зала за разпити номер 3 и не може да спре да говори. Никога не съм виждала Дър... ъъ, старши инспектор Дъгит толкова щастлив.

— Трябва да отида и да си поговоря с него — каза Маклейн и си представи разрушения си апартамент и бледото мъртво лице на съседа. — Благодаря, че ми казахте.

Полицай Грег кимна и се измъкна от стаята, оставяйки го насаме с получената пратка. По форма и размери приличаше на бутилка качествено малцово уиски. Разреза кафявата хартия с джобното си ножче, отвори пакета и откри в него двайсет и една годишно уиски „Спрингбанк“, опаковано в дървена кутия с прозрачен капак. Към него имаше и бележка, изписана с изненадващо детински почерк, която гласеше: „Сега бедното ми момиченце може да почива в мир. Имате моите благодарности за това. Никога няма да го забравя. Приемете този и другия подарък като символ на моята благодарност“.

Бележката не беше подписана, но Маклейн знаеше много добре от кого е. Извади бутилката от кутията и я вдигна към светлината — истинско течно злато. Би било най-правилно да я занесе директно при главния инспектор, тъй като приемането на подаръци от известен гангстер от Глазгоу можеше да му навлече доста главоболия. Но оставаше и въпросът откъде Макдугъл можеше да знае какво се бе случило всъщност? От друга страна, Антъни наистина смяташе, че си я е заслужил. А и щеше да мине най-малко месец, преди гърлото му да се излекува дотолкова, че да може да пие. Върна бутилката в кутията ѝ, пъкна всичко в чекмеджето на бюрото си и се запъти към стая за разпити номер 3.

Питър Еър изглеждаше толкова зле, колкото Маклейн се чувстваше. Лицето му носеше всички белези на скитническия живот и представляваше смесица от рани и синини, освен това държеше едната си ръка така, сякаш беше счупена. Дясната му ръка беше бинтована с

мърлява превръзка, изцапана с кръв, изпод която като че ли се подаваха по-малко от обичайния брой пръсти. Мъжът трябваше да се намира в болница, а не в стая за разпити, но Маклейн не беше точно човекът, който да каже това на Дървеняка. Не и този път.

На лицето на старши инспектора се бе изписал израз на несъкрушим възторг и не беше трудно да се разбере защо. От стаята за наблюдение Маклейн добре чуваше глухия монотонен глас на Еър, който изброяваше имена и адреси, сякаш бяха гравирани в мозъка му. Дори и с практиката за проследяване на Дървеняка, бандата, отговорна за отглеждането на канабис, щеше да види доста зор с бъдещите си действия.

— Можеш ли да повярваш, че той просто дойде тук сам? — попита инспектор Лангли, който също наблюдаваше разпита от другата страна на стъклото. — Може да се каже дори, че ни умоляваше да го приберем. Беше направо ужасен.

— А информацията? Казва ли нещо полезно? — Маклейн не беше сигурен защо зададе въпроса. Знаеше какъв ще бъде отговорът.

— Засега можем да кажем, че операцията е била в самото си начало, но той, изглежда, е бил ключов играч в нея. Знае всички места, на които са се криели, познава всички хора и казва, че ще свидетелства срещу тях, ако му помогнем да се измъкне от това. След този случай някой ще си заслужи повишението.

„Да, и всички знаем кой ще е това — помисли си Маклейн. — Определено не е в тази стая.“

— Е, кой, мислиш, ще поеме бизнеса, когато отстраним тази групировка? — попита гласно той.

— Какво имаш предвид? — изгледа го объркано Лангли.

— Аз залагам на Глазгоу — каза Маклейн и отвори вратата на стаята за наблюдение с намерението да си тръгне. — Тези проклети копелета се опитват да стъпят на местния пазар от години.

Студеният въздух навън успокои пламналото му лице, но раздразни гърлото му. Маклейн наведе глава, за да се предпази от вятъра, и тръгна пеш на дълга разходка през града. Колата на баба му беше прибрана на безопасно място в гаража, далеч от солта по улиците и избухващите сгради. Щеше да я дари с едно хубаво миене веднага

щом времето се постопли. А след това може би щеше да я закара в онзи сервиз в Лоунхед, където да ѝ направят един сериозен ремонт и да ѝ свалят ръждата. Замисли се дали електричеството щеше да е достатъчно, за да захранва климатик.

Въпреки икономическата криза, отминалите коледни празници, срива на банките и нивото на безработицата, което се покачваше по-бързо от кръвното налягане на Дървеняка, Принсес стрийт беше все така пълна с пазаруващи. Проправяше си път между млади майки, бутащи бебешки колички, и старци, понесли смъртоносно отворени чадъри въпреки ясносиньото небе, между тийнейджъри, навлекли дрехи с няколко номера по-големи, и най-различни други човешки екземпляри.

И тогава го видя — гледаше през витрината на огромна верига книжарници към колекция от романите на Иън Ранкин.

— Андерсън! — Викът предизвика спазъм в гърлото му и той се задави и закашля като заклет пушач.

— Добре ли си, приятел?

След една мъчителна минута Маклейн успя да вдигне поглед. Отдалеч човекът, който го беше заговорил, приличаше на Доналд Андерсън, но сега, когато го видя очи в очи, разбра, че няма нищо общо с него. Лицето му беше по-кръгло, а и носът му бе съвсем различен. Освен това Андерсън никога не би облякъл такива дрехи.

— Реших, че викайте на мен — каза човекът и гласът му също се оказа различен. В него имаше топлота, дори загриженост.

— Извинете — каза Маклейн след малко и се изправи насила. — Помислих ви за друг.

— Няма проблеми — отвърна мъжът и го потупа дружески по рамото. — Случва ми се постоянно.

Тя лежеше сред снежнобелите чаршафи, подпряна на две големи възглавници. Ръцете ѝ лежаха спокойно покрай тялото ѝ, свързани с различни жици и тръбички. Около леглото бяха струпани монитори, приличащи на група студенти по медицина, които непрекъснато я наблюдаваха и проверяваха дали диша през тръбичката, напъхана между устните ѝ дълбоко в гърлото.

Застанал на вратата на интензивното отделение, Маклейн гледаше през стъклото и не смееше да влезе при нея. Повече от всичко искаше това да не се е случвало.

— О, сър. Извинете. Не разбрах, че...

Обърна се и видя сержант Ричи. За разлика от него, тя не носеше букет евтини цветя от бензиностанцията. Но също като него изглеждаше така, сякаш е изкарала няколко рунда с Мохамед Али. На раната на челото ѝ имаше спретната превръзка, а мястото наоколо представляваше подутина с всички нюанси на червеното и синьото.

— Има ли някаква промяна? — попита Ричи и кимна към стаята в интензивното.

— Не знам. Току-що пристигнах.

— Ще влезете ли? — Въпросът не беше чак толкова безсмислен, както изглеждаше на пръв поглед.

— Май трябва — отвърна Маклейн, пое си дълбоко дъх и влезе.

Вътре миришеше на дезинфектант и спиртен гел за почистване на ръце. Включените машини бипкаха и жужаха като полудял компютър от научнофантастичен филм. Докато вървеше към леглото, Маклейн забеляза, че Ричи остана отвън, и мислено ѝ благодари за проявената деликатност. Да гледа как Ема лежи в безсъзнание, обградена от същите апарати, каквито дълго бяха поддържали живота на баба му, беше ужасно мъчително за него. Някои може би виждаха в технологиите основание за надежда, но той вече бе минал по този път и познаваше добре възможностите им.

Край леглото нямаше нощно шкафче, тъй като мониторите заемаха цялото свободно пространство. Цветята увиснаха в ръката му. Сега не можеше да измисли какво да прави с тях и се зачуди защо ли изобщо ги бе купил. Ема не можеше да ги види, а и нямаха никакъв аромат. Въпреки това трябваше да признае, че внасяха малко цвят в обстановката, затова ги остави върху одеялото в края на леглото.

— Трябва да тръгвам — каза Ричи от другия край на стаята. — Исках само да... да видя как е... — Тя сви рамене.

— Добре. Ще се видим утре — кимна Маклейн. — А, и, Кърсти? Благодаря.

Не се почувства по-комфортно, след като тя си тръгна, но все пак успя да намери стол. Приблужи го внимателно сред тръбичките и жиците, седна край леглото ѝ и пое студената ръка на Ема в своята.

— Тя може да се събуди всеки момент — каза някой.

Маклейн се обърна и видя млад лекар, застанал на прага на вратата, от която току-що беше излязла Ричи. Или пък беше прекарал тук часове, седнал замислено край леглото ѝ? Нямаше как да разбере.

— Така става при удар по главата. Казват, че бързото идване в съзнание е много важно, но понякога е по-добре, ако пациентът не се събужда. Това дава възможност на мозъка сам да се излекува — обясни лекарят и се приближи, вдигна вежда при вида на цветята и взе медицинския картон, който висеше в края на леглото. Маклейн веднага можеше да разпознае уловката.

— Но във всичко това се крие едно „но“, нали? — попита той.

Докторът се опита да се усмихне успокояващо, ала изглеждаше твърде угрижен.

— Знаете ли, мозъкът е удивително нещо. Има толкова много неща, които не знаем за него. Има случаи, когато сериозно нараняване не оставя почти никакви последствия, а друг път и най-малкото нараняване може да убие човека. Направихме ѝ всички възможни изследвания и тестове, но докато не се събуди, просто няма как да знаем какво става. Трябва да се подготвите. Възможно е някои от последиците да се окажат непоправими.

„Непоправими.“ Опита се да не мисли за тази дума, докато гледаше лицето на Ема. Очите ѝ бяха потънали в орбитите си, наранените ѝ, посинени скули бяха изпъкнали. Буйната ѝ рошава коса сега висеше около ушите ѝ като снопчета миши опашки. Кожата ѝ имаше жълтеникав оттенък, устните ѝ бяха бледи. Беше трудно да си представи, че това бе същата жена, до която се беше събудил само преди три дни. Още един унищожен човешки живот. И то само защото я беше допуснал прекалено близо до себе си.

— Ами... официално часовете за визитация за днес приключиха — обади се докторът. — Но виждам, че вие сте полицаи...

— Всичко е наред — каза Маклейн, пусна ръката на Ема и се изправи. Тя не помръдна, не опита да възрази, не направи нищо, с което да го задържи. — Ще се върна утре.

И вдругиден, помисли си той, докато излизаше в коридора. Както и всеки ден след това.

[1] Състояние на кислороден глад. — Б.р. ↑

ЕПИЛОГ

Оркестърът за келтски танци предизвика истински фурор, партито беше в разгара си. На дансинга господин и госпожа Дженкинс се въртяха сред още осем дюдюкащи и забавляващи се двойки. Питиетата се лееха свободно и всички бяха заситени с отлична храна, така че никой не забеляза как кумът се измъкна през задната врата на хотела и се качва в лъскавата си червена кола.

Речта му беше минала добре, реши Маклейн, докато внимателно изкарваше колата от паркинга. Съмнително бе само дали Фил щеше някога да му проговори отново, но пък това си беше в реда на нещата. Приятелят му никога не би трябвало да доверява пиянските си изповеди на своя съквартирант, ако не искаше целият свят да разбере за тях в деня на сватбата му. Може би някой ден Фил щеше да има възможността да му върне жеста. Може би.

Юнското небе беше слънчево, а вечерите — дълги. Искаше да го направи преди няколко дни, но както обикновено ставаше, подготовката за сватбата съвпадна с едно особено неприятно разследване, така че му се наложи да пристигне в хотела много късно вечерта преди сватбата. Поне имаше карта, която детектив Макбрайд любезно му беше распечатал, и с малко повече късмет, успя да намери мястото.

Пътят се превръщаше в пътека, завършваща пред разнебитена дървена порта в стара каменна стена. Маклейн изключи двигателя и погледна напред към морето. Мястото със сигурност беше много красиво, идеално кътче за усамотено убежище.

Но беше пусто. Щом слезе от колата, вятърът се заигра с шотландската му поличка и разроши косата му. В момента беше топло, но през зимата едва ли щеше да е толкова приятно. Прескочи портата и последва бледата ивица сред тревата, която загатваше къде бе продължавала пътеката някога, водейки към ръба на скалите, над който сега се виеха и пицяха чайки.

Два очукани древни камъка отбелязваха края на старата манастирска постройка. На природата ѝ беше отнело съвсем кратко време, за да си възвърне това място, след като манастирът бе изгорял до основи. Няколко овце го изгледаха подозрително, докато надничаше сред каменните останки от старите сгради, преди да стигне до мястото, където се намираше огромната църква.

Покрива ѝ отдавна го нямаше заедно с източната стена, както и по-голямата част от южната. Северната и западната стена все още се издигаха като бариери пред стихииите на Атлантическия океан, но вероятно и те нямаше да издържат още дълго. Маклейн се опита да си представи мястото все още непокътнато, с дузина възрастни монаси, посветени на ежедневните си молитви. Трябваше да признае, че през последните шест месеца имаше случаи, в които идеята да зареже всичко и да се оттегли на някое място като това му се беше струвала много изкушаваща. Имаше нещо привлекателно в това всеки ден да е прост и еднообразен, да е непроменлив и сигурен. Но знаеше, че след не повече от месец щеше да се отегчи и щяха да го засърбят краката да си тръгне. А и цялото това нещо с бог.

Остави разрушената църква и тръгна към гробището. Надгробните камъни бяха наклонени на една или друга страна, сякаш монасите, погребани под тях, се бяха борили да се вдигнат и да си върнат това, което някога е било тяхно. Някои от тях бяха стари, надписите им се бяха изренили и не се четяха, други все още носеха имената на тези, в чиято памет бяха поставени. Надписите бяха съвсем обикновени, тук нищо не намекваше за сантименталност. Имаше само име, дата и кратка молитва. Някои от тях посочваха ролята, която починалият беше изпълнявал в тази малка общност — пчелар, рибар, билкар. Последният прикова вниманието на Маклейн, но не успя да го изненада. С него все пак всичко си идваше на мястото.

ОТЕЦ НОАМ АНТОН

1897–1979

БИБЛИОТЕКАР

Остана пред гроба задълго, просто взрян в надписа, докато морският бриз свиреше край него. След това се обърна и си тръгна. Можеше да се върне на сватбеното тържество само след половин час.

С малко повече късмет, даже никой нямаше да е забелязал отсъствието му.

БЛАГОДАРНОСТИ

Подобно на *Естествена смърт*, настоящата *Книга на душите* беше публикувана първо като електронна книга под собствения ми издателски бранд *DevilDog Publishing*. Невъзможно е човек сам да забележи всички свои грешки, затова съм силно задължен на Хедър Бейн и Кер Алън за предпечатната подготовка и редакторската работа, както и на Лиса Макшайн, Елън Гроугън, Джон Бърел, Скот М. Райън и Малкълм Грей за това, че ми посочиха грешките. Всяка една от тях си е моя, а липсата им се дължи изцяло на зорките погледи на други.

Огромни благодарности на Алекс Кларк и останалата част от екипа в „Майкъл Джоузеф“ за това, че вкараха книгите ми в още по-добра форма. Благодарности също и за моя агент, неудържимата Джулиет Машънс.

Наблюдателният читател сигурно е забелязал името на един конкретен детектив — Стюарт Макбрайд — да се среща в тези истории и това не е случайно. Стюарт е мой добър приятел и в продължение на много години ме е подкрепял. Неговата задълбочена критика към ранните ръкописи на *Естествена смърт* и *Книга на душите* изигра немалка роля за това, че те бяха включени в списъка на наградите за дебют на Асоциацията на авторите на криминални романи. Сигурен съм в това. Ако все още не сте чели книгите на Стюарт, трябва да го направите, и то веднага.

С почит споменавам и Сандра Рутън (произнася се Руутън) и целия екип на списание *SpineTingler* за това, че публикуваха историите ми дълго преди някой да ме вземе на сериозно. Благодаря още на Филип Патерсън и Дороти Ламли.

Има и мнозина други, които са ме подкрепяли и заслужават благодарност, и в частност това са хората от *Harrogate Irregulars*, както и моите приятели в *Твитър* и *Фейсбук*. Знам, че ако ги изброя един по един, мога да пропусна някого, затова е най-добре да си спестя неудобството и на всички ви да даря една обща дружеска прегръдка. Вие си знаете кои сте.

И накрая, защото човек винаги запазва най-хубавото за накрая, идва и Барбара, чиято фамилия открднах за своя главен герой и която ме търпи вече толкова много години.

Издание:

Автор: Джеймс Осуалд

Заглавие: Книга на душите

Преводач: Стоянка Христова Карачанова

Година на превод: 2015

Език, от който е преведено: английски

Издание: първо

Издател: Издателска къща „Хермес“

Град на издателя: Пловдив

Година на издаване: 2015

Тип: роман

Националност: английска

Печатница: Печатница „Алианс Принт“ ЕООД

Излязла от печат: 18.06.2015

Отговорен редактор: Даниела Атанасова

Коректор: Недялка Георгиева

ISBN: 978-954-26-1474-6

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/16170>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.